

НИКОЛАЙ ТЕЛАЛОВ

ПЪЛНОЗЕМИЕ

НИКОЛАЙ ТЕЛЛАЛОВ

ПЪЛНОЗЕМИЕ

chitanka.info

Когато търсиш някого, чийто дом е в друго измерение на реалността, тогава пътеките често те отвеждат на неочеквани места — Радослав много скоро стига до този извод, след като Проходът го е пренесъл не съвсем там, където трябва.

Годината е 2036...

... но не от бъдещето на познатия му свят!

Поради наличието на много старобългарски букви в текста, се препоръчва да четете това произведение с шрифт, който ги поддържа — напр. DejaVu, Lucida Sans Unicode.

*Посвещавам този роман на баща си,
Христо Георгиев Телалов*

*Преките пътеки не са равни, нито
нанагорни или нанадолни. Те са **преки**.*

Народна мъдрост

ПРОЛОГ

1.

Той бърже стисна очи, ала ярката Светлина насила проникваше под клепачите. Кожата настърхна от лъчите ѝ, които идеаха *отвсякъде*, пронизваха тялото и разбъркваха мозъка. *Усещаше* ги, чувстваше натиска на Светлината. И... дори я *чуваше*!!!

Звуците се издигаха от незнайни дълбини — или може би *падаха от невероятни висини* — като мехури, които се уголемяваха и се сливаха в шумяща пяна, а в измъченото съзнание нахлуваха нови и топяха предишните, объркваха и заглушаваха мисълта, кършеха волята за съпротива.

Светлината пееше. Пееше нещо толкова страховито и величествено, че цялото му човешко същество се сви в мизерна страхлива топчица...

... дойде на себе си, но го осъзна чак след известно време. Пазеше смътен спомен за пламнал в лепкава треска сън, за безформени кошмари, усещане за тежко люшкане в заблатен океан, а раните в гърдите и под плешката лютяха до полуда.

Усещаше, че лежи по гръб, с разперени ръце и крака върху някаква твърда гладка повърхност, от която лъха прохлада. Без усилиедиша сухия въздух. Изглежда наоколо цари здрав... Бе достатъчен, за да му бликнат сълзи, и той отново притвори очи. А уж съвсем малко беше повдигнал клепачи. Концентрира се върху тялото си. Леко размърда крайници, шавна рамене, изви кръста и врата си. Чувстваше се оздравял, само леко отпаднал и изтръпнал. Каквото и да беше преживял, то вече бе в миналото. Сега имаше едно-единствено желание — да се изкъпе.

И беше зверски гладен. Гладен като... змей.

!!!

Секунда след това той разтърсващо хълтна в спомените си, в познатата реалност на своя живот, също както преди малко се намести в тялото си.

Боже!!!

Престрелката пред пощата!... Тежките пестници на ударните вълни... Страшният дъх на пламващ в дяволско ликуване бензин, на опърлени коса и плът.

Бягство по улички, заспали в юлската жега. Прелитане в лъвски скокове над огради и порти. Ледени парвания от куршуми.

Леле, колко болеше!

Особено ударът в гърба! Онзи миг, в който сляпото олово го настигна и се сплеска в него, трошейки ребрата му! Беше едрокалибрано — навярно един танк така усеща тъпата глава на бронебоеен снаряд или целувката на базука — завъртя го като пумпал, при което пое и следващия — за щастие пистолетен — изстрел. Точно в стомаха.

И после?

После „Уинчестър“-ът страховито ревна в отговор и улучи никаква колона — рикошетът засипа изкривените от злоба лица на преследвачите с безброй сачми и остри късчета мрамор. Все едно плисна кофа кръв в главите им. Те изпищяха и изтърваха оръжията си.

Радослав се олюя... и побягна отново, въпреки че бе редно да тупне на асфалта и да издъхне начаса. С почуда проумя, че не подтичва, ами дърпа напред като спринтьор. Свири още един куршум и лявото му ухо загълъхна. Вълшебната риза стегна тялото му като сбруя на парашутист и властно го повлече към спасението — брега на морето, наречано някога Понтос Еоксейнос. С протегната назад ръка Радослав изпрати напосоки последния заряд на пушката в упоритите бабайти. И продължи да се носи като вихрушка напред и напред, към шума на вълните...

По дяволите...

Той въздъхна дълбоко.

Все пак им избягах, нали!?

Нали.

Опира повърхността под себе си. Приличаше на утъкана пръст или засъхнала глина. Връхчетата на пръстите му отрониха фини пясъчни зърнца. Бавно отвори очи, примигвайки от светлината, и непохватно изтри отново потеклите сълзи. Кожата на лицето му се залючи. Навярно бе обгоряла от слънцето.

Кой знае колко съм се валял като пиянурник пред кръчма...

Където и да се намираше, тук се зазоряваше. Да, беше именно ранно утро, малко преди изгрев, а не гаснеща вечер. Не можеше да си обясни какво го караше да бъде сигурен в това.

Наоколо нямаше жива душа.

Знаеше го още преди да се огледа, но въпреки това *надушващо* нечие присъствие. Нещо, което не проумяваше. Настръхна, защото ненадейно си спомни как като малък се уплаши от Альошата на Бунарджика. Полъхът сега беше подобен — сякаш го *гледаше* нещо огромно.

Седна и го видя.

Видя Сфинкса, издялан от гигантски къс бял мрамор с бледорозови и сивкави жилки.

Близо — с ръка да го докоснеш. Трудно се обхващаше с поглед. След миг зърна и другите два, един въгленочерен и друг — тухленочервен.

Чак подир няколко минути младият мъж успя да се овладее. Сфинксовете не бяха живи. Поне не дотам, че да му навредят. Бяха странини, имаха глави на овни, но широко отворените им челюсти, подпрени на ноктести лъвски лапи, бяха като на хищници. Изглеждаха стари като света, ала великолепно запазени. Грамадни и зловещи, извисени на бой колкото двуетажни къщи, те седяха по котешки около кръгла гола площадка с размерите на тенискорт.

Чудовищата... бръмчаха, но някак приглушено. Създаваха *иллюзията*, че бръмчат. Намек за шум, толкова неясен и недоловим, че дори и най-чувствителният микрофон нямаше да го възприеме... навсярно само живо същество.

Радослав въздъхна на пресекулки и се изправи на крака.

Стоеше в прицела на застиналите погледи на монументите. Всяко изваяние имаше по три очи със зеници от шлифован планински кристал, които проблясваха в светлината на настъпващия ден. Извитите овнешки рога сочеха с острите си върхове право към него. Пастта на всяко от чудовищата приличаше на порта към бездънна пещера, по изплезените езици вътре можеше да влезе и баскетболист от NBA, без да допре каменните им горни зъби. Тук-таме по скалната площадка се диплеха навеи пясък.

Младежът преглътна и разбра, че е по-жаден от Сахара. С усилие откъсна взор от триоките изваяния и погледна между тях.

Безводна равнина се простираше на умопомрачителни разстояния навред. Косите, които покриваха раменете му, трудно биха могли да се изправят, но въпреки това Радослав усети, че настърхват.

Шок. И то далеч по-силен, отколкото от вида на овеносфинксовете.

Хоризонтът се губеше не на никакъв си определен брой километри, мили или левги. Интуицията нашепваше, че тук се пресмята в парсеци^[1].

Защото в посоката, за която сетивата му твърдяха, че е изток, пламенееше невиждана утринна заря.

Простряна върху четвърт небе, перлено светеше ужасяваща красива галактика. Звезден прашец на милиарди слънца блещукаше в спиралните й ръкави.

* * *

По-късно, когато възвърна способността си да мисли логично, Радослав просто реши да не си представя разстоянието, което го дели от Земята. Беше попаднал тук и щом бе дошъл, значи можеше и да си тръгне.

... Можеше ли?

Отхвърли съмненията. Имаше ли друг избор освен да се надява, та да не го погълне отчаянието? Пък и бе твърдо убеден, че сфинксовете в този... свят? планета? — на това място изпълняват ролята на кладенеца, в който накрая беше скочил... но закъснял за посоченото от Верена време.

Мило крилато синеоко момиче. Къде си, драконче...

Обърна гръб на странното небе — долната част на галактиката червенееше и се губеше в синкаво-оловната мъгла на псевдохоризонта, а над нея към зенита се простираше жълтеникова резеда, която на запад се превръщаше в плашещ беззвезден мрак. Поразмисли и предприе предпазлив опит да изследва Белия гигант.

Обаче направи само няколко крачки в устата. Гърлото на колоса завършваше с гладка стена без никакви цепнатини на маскиран проход.

Радослав дълго опипва мрамора и накрая, още преди да се ядоса, заби юмрук в камъка.

Изохка гневно и захапа окървавените си кокалчета.

Кучета те ялии...

И тогава съзря нещо край нозете си. Наведе се. На пода се търкаляше лятно брезентово яке и до него — кожена кания, от която познато-успокоително стърчеше ергономичната дръжка на ловджийски нож.

Неговото яке. Неговият нож. Приятелчето, което го запозна с Верена.

— Здрасти, Дънди. Ти поне си тук... — рече му Радослав. — Ама кой ще каже, че не ми върви на изваяния!

В широките джобове на куртката („Да — спомни си той, — пушката и раницата ги удавих в морето, ала якето ми беше вързано на кръста, както правех като хлапе.“) напипа нещо, стегнато в найлонов плик.

Радослав приседна отвън върху езика на сфинкса и развърза плика. Разхили се до премала. Вътре намери абсолютно непотребни за сегашната ситуацията вещи — зеления си български паспорт, бележник със стар календар за 1995-а, черна химикалка, молив с гумичка и портфейл. С тресящи се от смях ръце преброи парите — девет долара, хиляда и петстотин лева и шепа монети — десетоловки и двулевки, емисия 1992-ра.

Смехът секна, защото в спомена нямаше нищо весело.

Стигнах пляжа и...

... се хвърли в ласкавите вълни, които оцвети с кръвта си (смътно се учуди, че е толкова малко), и заплува с нечовешки усилия навътре. Отзад гръмнаха веднъж, сетне на плажа се вдигна олелия, писъци...

По едно време, навярно на стотина метра от брега, Радослав пусна уинчестъра да потъне. След него — и раницата. Вързаното около кръста яке — ръкавите му се заинтиха, нямаше сили да се освободи и от кецовете, нито от дънките... И когато се предаде, когато отпусна ръце и се сбогува с въздуха и слънчевата светлина, когато тъмнината на дълбините го засмука в себе си, някакви гъвкави торпеда с нежна кожа енергично го избутаха нагоре, възпениха с опашки вълните и се понесоха още по-навътре в морето, далеч от затракващите край кея катери...

... Изтръгна се от омаята — отгоре остро трепкаха звезди и в гладкото като язовир море призрачно мъждукаха стремително раздвижните струйки вода. Делфините продължаваха да го държат на повърхността, като го побутваха с приятелски ухилени мускуни. Бяха поне няколко дузини, цяла тълпа спасители. Чуваше приглушената им гълчава, цвилещото скърцане на сонарите им. От време на време някой се стреляше да хване оказала се наблизо риба. Оживиха се, щом човекът със змейска кожа дойде в съзнание, и зацвърчаха от всички страни, занатискаха се да бъдат погалени, почесани...

Някак — не помнеше как — им обясни, че трябва да се върне на сушата. Попитаха го къде. Той отговори. Делфините се наредиха в клиновиден строй, а Радослав прегърна гръбната перка на водача. Сетне последва шеметно пътуване в нощта. Дично ту се унасяше в трескав сън, ту вирваше глава и с тревога преценяваше височината на яркия брилянт на Юпитер над хоризонта.

Пред тъмната ивица на брега се почувства безкрайно отпаднал.

Помогнаха му да изпълзи на пясъка, почти го изхвърлиха от морето и засвистяха подире му за сбогом, изразявайки съжалението си, че не може да остане, за да поиграят.

Радослав помнеше, че тогава заплака.

Влачеше се с мъка, с последни сили, с последните капки инат, като си помогаше с най-гадните псувни, за които се сещаше. Драконовата кожа на Верена пулсираше в такт с неравното му сърцебиене. Гадеше му се като след дълго возене на въртележка, раните тръпнеха, пробитото от куршума ухо бучеше...

... Когато допълзя до кладенеца, от дъното му се стелеше угасващо синково сияние. С отчаяно усилие на волята младият мъж се прекатури вътре през зидания бордюр.

И тогава Светлината го стисна...

... и се озова тук. Ако се съди по небето — на милиони светлинни години^[2] извън нашата Галактика. Жими Бога! По дяволите!

Мамка му!!!

---

[1] **Парсек** — „паралакс-секунда“, разстояние, изминавано от светлината във вакуум за три години, два месеца и седемнайсет дни със скорост близо милиард и сто milionona километра в час. ↑

[2] **Светлинна година** — мярка за разстояние; пътят, който изминава светлината за една година във вакуум — приблизително девет и половина трилиона километра. ↑

2.

От терасата на сфинксовете към пустинята слизаха три стълбища с по девет стъпала.

В грубата три-четириметрова стена на терасата Радослав откри неравни ниши. В една от тях пренесе оскъдния си багаж.

Макар безкрайните дюни — ни ситен пясък, ни едър прах — да го разстройваха с обречените си лилавеещи сенки, да стои в прицела на диамантените очи на извоянията му се стори къде-къде по-неуютно и изнервяющо.

Обиколи площадката, затъвайки до глазените. Мъчеше се да не мисли за нищо — само наблюдение и възприемане на безрадостната околност. Стисна за гушата всичките си крещящи емоции и съумя да постигне крехко душевно равновесие. Сякаш балансираше на въже, тънко като косъм и режещо като бръснач.

Трай, сърце.

Дично педантично отброй с крачки периметъра на сфинксовия фундамент. Триста двайсет и седем.

Е, нека да са и девет. Факт, който може би има някакво значение. А сега малко по друга равносметка.

Той тръгна на нова обиколка, сякаш се стараеше да избяга от отчаянието си. Какво пък — в движение се мисли по-добре. И такаа...

Атмосферата става за дишане. Поне засега. Температурата... Да речем, че е към шестнайсет-осемнайсет градуса, напълно поносимо. Виж, откъм вода и храна...

Радослав сепнато вдигна глава и съсредоточи цялото си внимание към далечината.

Нищо.

Мъртвило. Прастара пустош.

И все пак интересно — хоризонтите север-юг като че ли са поблизки — сто, двеста, но километра; колкото до видимостта по оста изток-запад... В тази посока нещата наистина клонят към безкрайност.

Младият мъж се оклюма и повлече внезапно натежали крака по неясните си следи от предишната разходка. Колко стъпки беше

избройл одеве? Ax, да му се не види — забравих. Главо, главооо дървена...

И изведнъж му замериша на дим. Веднага се наежи и ускори ход. Камъчета се стрелкаха изпод кецовете и оставяха браздички в пясъка-прах... Пред нишата, която иронично бе нарекъл „мой дом“, гореше огън.

Радослав приклекна.

Между купчина камъни се процеждаха весели жълти пламъчета. Топлината погали лицето му — гърбът настърхна, Дично запремигва често-често и стисна зъби.

Наистина, колко малко му трябало на човек...

Подуши и вода. Наблизо течеше ручейче и попиваше в пясъците. Извираше направо от скалната тераса.

— Чудесата ме харесват — дрезгаво изрече Радослав.

До вълшебното кладенче имаше очукани алуминиеви канчета, досущ като онези от войникълка. От по-голямото, за манджа, се вдигаше пара и стърчеше лъжица. Върху метала на съдинките личаха надраскани букви и цифри.

И младият мъж отново потръпна, задъха се почти ужасèн, когато разчете написаното по канчетата:

р-к Р. Х. Р. — 5 б, 1 р; ГО 4012

Редник Радослав Христов Радославов от първа рота на пети батальон. И серийният номер на зачисления му автомат „Калашников“, калибър 7,62 милиметра — винаги така бележеше вещите си в казармата.

Какво значи всичко това?!

— Значи, че още нищо не е загубено — отвърна на паниката си Дично и опита да се позасмее. — Нищо не е чак толкова зле. Може би... трябва да се чака?

Предпазливо изви очи нагоре, където осезаемо присъстваха затулените от ръба на терасата каменни чудовища.

Естествено, никой не му отговори.

Радослав надникна в паницата. Поразочарован, опита гозбата. Изцъка с език и поклати глава.

Здрасти. Леща. Гъста и топла. Виж го ти, юнакът, седи си между мъглявината Андромеда^[1] и Големия Магеланов облак^[2] и си похапва — какво? — банална леща!... Даже без хляб.

Хмък.

— Айде, айде! — дъвчейки, промърмори на вътрешния си глас Радослав. — А без хич, бате? Кротувай, както е казал Рей Бредбъри...

* * *

За разграничаването ден-нощ Радослав се осланяше на собствените си биоритми, но от приятели-пещерняци бе чувал, че цикълът сън-бодърстване не е железно неизменен — при дълъг престой под земята мнозина, дори съвсем не новаци, съвсем се объркват и престават да вярват на часовниците си. Дично нямаше часовник, ала още през първите „дни“ заподозря, че галактиката на „изток“ се върти спрямо псевдоизоризонта.

След няколкочасов размисъл, съчетан с безценно обикаляне из пустинята в търсене на неизвестно какво, той измайстори малка „обсерватория“ от плочковидни, като домино, камъчета. Легнал по корем, търпеливо проследи през процепа в каменната пирамидка спиралните ръкави на галактиката. Пресмятания и мерене на ъглови размери по пръсти на изпъната ръка, пъшкане над синуси и косинуси — това му отне още един час, но накрая повече или по-малко се убеди, че милиардозвездната система ротира с период около 72 часа.

Мислено въртейки я в небето, Дично внезапно намери обяснение за усещането си, че настъпва сутрин. В рамките на следващите две дененощица галактиката първо щеше да се покаже максимално над псевдоизоризонта, а после да се скрие поне на три-четвърти под линията му. Значи, съществуваше нещо като ден и нощ...

Вероятно щеше да захладнее през двайсетината часа смрачаване, но същинска тъмнина Радослав не очакваше. Надяваше се, че изчисленията му са сравнително верни. Набеляза си сред тъмните мъглявини на галактиката една, приличаща му на пеперуда, прецени къде трябва да се намира след осем-десет часа и прицели чрез пренареждане на камъчетата астрономическия си „инструмент“ към предвижданото й място. Сетне старательно записа плодовете на

математическите си усилия в тефтера и се помъкна към „огнището“ да спи, уморен от смятане и отпъждане на депресията.

Чудодейният огън играеше с парливи езичета, измитото и излъскано канче бе отново напълнено по вълшебен и необясним начин. Вътре вдигаше пара небрежно размачкано картофено пюре с домати. Радослав въздъхна. Каквото или който и да се грижеше за манджата, не проявяваше по-голямо въображение от това да възпроизвежда на всеки девет часа блюдо от войнишкото минало на Дично.

Брей, че си капризен, изисканий господинчо!

Радослав кимна в неопределенна посока за „благодаря“ и излапа порцията, която ако изстинеше, би представлявала мъчение за вкуса и тежест за стомаха.

На терасата сфинксовете бръмчаха без звук.

Докато миеше канчето на извора, Радослав си рече, дали пък да не остави до съдинката бележка с поръчка за пакет цигари и една бира...

А въже със сапун?...

... Сапун — това е добре, стига да не е калъпче пресована кир, тип „МНО“.

„Утре ще се изкъпя! — даде си дума Дично. — И без сапун, чудо голямо...“

Върна се и се просна на пясъка, протегна крака към огъня. Полузадряпал, усети, че нещо в „леглото“ му убива — камъче навярно, точно под ребрата. Радослав зарови ръка под якето, което му служеше за постелка и завивка. Но се оказа, че дразнещият твърд предмет се намира в нагръденния джоб на куртката.

С какви ли още боклуци съм си пълнил джобовете?...

Пръстите му напипаха нещо дървено, което Радослав притисна към челото си.

Талисманчето на момичето-змеица.

Сълза се търкулна по скулата му и попи в пясъка. Втората изсъхна на миглите.

Радослав спеше.

* * *

Мъглявината „Пеперуда“ в неизвестната галактика блестящо потвърди всичките му сметки и го изненада безкрайно. Имало значи файда да се потиш в МЕИ над всичките математики, особено над култовия учебник на Брадистилов...

Все пак по-вероятно беше да е познал, отколкото изчислил, защото без хронометър и инструменти цялата тази работа повече приличаше на игра на гатанки.

Така или иначе вече разполагаше с еталон, по който да измерва времето.

Дано не са години, защото ще полудея.

Премятащата се в невъобразимата си отдалеченост галактика още поне десет часа щеше да дава достатъчно светлина и затова Дично се осмели да проучи околностите. Не се боеше, че ще се изгуби, защото фундаментът с изваянията се оказа единственият стърчащ над плоската равнина ориентир. Но тръгна с нежелание. Ами ако Проходите вземат че изчезнат, докато скита из пясъците?

Радослав плю ядно — какво може да стори, ако това се случи? Как би могъл да го спре? Да държи сфинксовете за опашките?

По време на обиколката си не изпускаше терасата от очи. А когато навлезе в долчинка между две дюни и изгуби Прохода от поглед — почти се паникьоса.

Нищо интересно или дори по-различно не видя в пустинята. По едно време на север забеляза някакви пухкави искрици, сякаш автоколона с включени фарове криволично из пясъците. Кой знае какво разстояние го делеше от тези светлинки. А те угаснаха толкова бързо и бяха толкова слаби, че дори се усъмни в обективното им съществуване.

Връщащ се доволен, почти като у дома, и мислеше само за вода и миене.

Стори му се, че от юг в небето се надига бледа синкова заря.

Почина си, седнал върху лапите на Белия сфинкс. След еднообразието на пясъците имаше нужда да пипне изваянията.

Зашо са три? И в различни цветове? Мраморен, хематитов и гранитен. Ммм...

Нещо полузабравено го човъркаше, не му даваше мира, но колкото и да се напрягаше, споменът не пожела да изплува. Можа само да се сети, че някога е чел нещо, което му напомняше за тези

сфинксове... Древен Египет? Великденските острови? А дали не бяха мотиви от български народни приказки? Без да успее да изрови от паметта си разковниче, Радослав слезе по стълбата към изворчето, решен да се изкъпе, пък ако ще турско да е! Или съветско.

Водата — пак чудеса! — течеше топло-хладка. *Ми... екстра. Нищо никога не е толкова зле, колкото изглежда отдалеч, без да си джапнал с двата крака.* Якето полетя на топка в пясъка, после и кецовете. *Бррр! Не е като душ в София...* Радослав отдръпна крак от ручейчето, изхлузи дънковата риза, посегна да свали и змейската кожа.

Дланите му се плъзнаха по драконовите люспи. С пръстите си ги усети меко-грапави, но същевременно почувства съприкосновението на собствените си ръце с тях.

Като със собствена кожа.

Въртеше се и се опипваше, зяпаща се, но ситуацията оставаше същата — Веренината кожа не можеше да се свали от гърба му. Люспите израстваха от човешката му плът, между тях стърчаха косъмчета. Сиво-черна премяна на смок го покриваща от лактите до раменете — татуировката бе затулена и не личеше — и от врата пълзеше по гръбнака до опашната кост, имаше я по ребрата... По корема люспиците ставаха съвсем дребни и нежни, бързо чезнеха под пъпа... Слънчевият сплит лъщеше с еди вроговени плочки. Гърдите запазваха предишния си човешки вид, но ключиците напомняха борови клонки... и бедрата отстрани, почти до коленете — все едно бе одрал шишарки...

Изнемощял, той седна на пясъка.

Под лявата си мишица напипа по-твърди люспи. Същото загрубяване намери в областта на черния си дроб. Докосна лявото си ухо. Част от него също грапавееше. Унесено човъркаше местата на зарасналите огнестрелни рани...

... Радослав гребеше с шепи водата от извора, обливаше се, търкаше се, пuftеше от удоволствие и сумтеше от прохладата, щом ветрецът докоснеше мокрото му тяло.

И ето, най-сетне се почувства чист, а драконовите люспи, вече неотменимо негови, блеснаха и матово отразиха светлината на галактиката...

Съхнеше пред огнището и с ножа, преди това понаточен в лакътя, си режеше ноктите. „Ако и те станат по някое време змейски,

тогава ще видиш истински зор, бате“, рече си и провери с палец страните си. Реши, че отново може да пусне брада. Поне докато не се научи да бълва огън, с който да си я опърля.

Това го разсмя и Дичо прехапа език. Който, според небцето и зъбите, още не даваше признания на раздвоеване.

Преди да заспи, Радослав целуна надписа „Обичам те“ върху талисманчето.

* * *

Дните се точеха, изпълнени със скука. Донякъде се разсейваше, пишайки в бележника. Страниците му бързо се изпъстряха с догадки и хипотези, рисунки и чернови на стихове. От последните не оставаше никак доволен.

Ядеше съвестно всичко, което намираше в канчето. Странно, нито веднъж в чорбите не откри месо или друго блажно.

Усъвършенства „часовника“, особено след като от юг изгря дребна, но изключително ярка виолетова звездица. Бе безмилостна към очите и водеше свита нежни жълтеникови мъглявинки. Тя даваше светлина колкото цялата галактика, междувременно почти изцяло скрила се зад псевдохоризонта, над чиято ръждива мъглява ивица се подаваше като петълова опашка само един от спиралните ѝ ръкави.

Радослав посвети цяла страничка на виолетовата гостенка, предположи, че всъщност тя е квазар, и преименува посоките на този странен свят според видимите небесни движения: така бившият „юг“ стана „изток“, а „западът“ получи статут на „север“.

Смело си позволи няколко похода в пустинята, чувствуващо се доста по-уверен, но наистина не откри нищо ново сред дюните. Нямаше животни и насекоми, липсаха растения, вероятно дори микроорганизми. За последното хич не съжаляваше, макар да бе сигурен, че змейската кожа би го предпазила от бацили и вируси.

Други промени в тялото си Дичо не регистрира. Освен дребния факт, че за една „нощ“ без никакви болки му изпаднаха всички пломбирани и развалени зъби, а на следващата „сутрин“ му поникнаха нови и известно време го сърбяха венците. Чудеше се дали не са му израснали нови сливици и апендикс.

Сфинксовете постепенно замлъкваха. Бученето им ставаше все по-недоловимо и когато виолетовата звезда достигна зенита си, чудовищата притихнаха съвсем.

Радослав се покатери върху главата на черния колос и разгледа трите му очи. Не посмя да ги пипне. От височината на статуята той дълго и методично се взираше във всички посоки, но никъде неолови и най-слабо движение.

От нямане какво да прави Дично почисти площадката и гънките в изваянията от пясък.

* * *

Една „нощ“, както си спеше завит презглава с якето, за да се предпази от режещото сияние на квазара, той внезапно се пробуди. Известно време недоумяваше какво го е разбутало така рязко.

Изваянията бръмчаха. Само че този път се чуваха.

Още сънен, Радослав наметна якето, грабна плика с вещите си (посегна и към канчето, но се отказал) и се завтече към близкото стълбище. Преди да го достигне, се спъна, защото забеляза, че небето е съвършено различно — цялото черно, бездънно, покрито с купове ярки звезди. От галактиката и виолетовия квазар нямаше и следа.

Ала пустинята сякаш оставаше същата — безбрежна и скучна. Малко по-сумрачна и посребрена от инаквата светлина.

~ ЧАКАЙ

Мисълта шавна в собствената му глава, но категорично не бе родена от нея. Идеше отвън.

Радослав пусна плика и якето долу, поколеба се, но любопитството взе връх. Без да бърза, готов да се върне, ако се натъкне на някакво възражение срещу действията му, той изкачи стъпалата.

Сутринта и тях да измета, да минава времето...

Над площадката пълзеше тънка призрачна мъгла, мъждукаща в цят, за който Радослав не намери подходяща дума. В светещите ѝ воали преминаваха някакви същества. Формите им, зле различими в студените изпарения, не се поддаваха на описание. Ясно се открояваха единствено муциуните на сфинксовете. Очите им блестяха меко. Чудовищата погльщаха едни и бълваха други Преминаващи.

Някои от силуетите наподобяваха хора.

Дично стоеше на предпоследното стъпало и гледаше. Нямаше го одевешното вълнение. Равнодушно изпровождаше с очи върволицата сенки. По същия начин едно време като дете наблюдаваше влаковете. Тогава, в началото на всяка лятна ваканция на село, му беше много интересно да маха на непознатите пътници, ала после просто изпращаше с поглед тракащите вагони, без да усеща възторг. Нещо от това минало — вкусът му — сега се бе върнало. Само дето нямаше влакове.

Но пък имаше Пътници. *Преминаващи*.

Опита се да проследи никаква системност в трафика. Но шетнята оставаше все така стихийно безредна и нямаше признания да утихва.

Раменете на Радослав потрепнаха. Вятърът в пустинята се беше усилил, а температурата леко, но осезаемо бе спаднала. Небето неуловимо се менеше, и то не само с едва доловимите оттенъци на нощната си чернота. Едни съзвездия и купове чезнеха, други изпъкваха като в кинотрик с наслагване на кадри, където следващата сцена изплува от предходната.

Радослав се върна да си доспи.

Преди да се завие, той свери престоя си по бележника с календара под отблъсъците на вярното си неугасващо огнище. Течеше дванайсетото му денонощие тук. Прозявайки се, сбито описа видяното. Сетне легна и погали дървеното талисманче.

Унесе се, загледан в небесата, които се сменяха едно подир друго като в тръба на колосален калейдоскоп.

* * *

„Сутринта“ и квазарът, вече ниско на запад, и пълнеещата галактика си бяха на местата. Сфинксовете бучаха на затихващи обороти.

Радослав помете с кецове стълбищата и площадката.

Уви, в устите на гигантите нямаше забравени вещи. Явно не навсякъде е прието да се хвърлят бирени бутилки и какво ли не друго през прозорците на вагона. Всъщност това беше добре. Поне

доказваше, че простотията не е задължителна черта на „разумните“ същества във Вселената...

Или — вселените?...

Днес стрелочникът по нареддане на началника на гарата бе сготвил за изостаналия от кервана си пътник кисело зеле с много лук и червен пипер. Към него — две варени царевици.

С оглозганите кочани Радослав почти цял ден барабани по обърнатото канче и пя с цяло гърло всички песни, за които можа да се сети.

* * *

Така на всеки 290–300 часа Порталите се отваряха и тогава през тях сновяха неизвестни пътешественици към неведоми местоназначения от незнайни начални пунктове. Веднъж Радослав изтряя да наблюдава почти цялото представление. Седя пет или седем часа с лакти на коленете, подпрял брадичка с юмруци. Отначало Сиянието излизаше като пара от гърлата на сфинксовете, а накрая се прибираще обратно. Интензивното движение биваше нередовно прекъсвано от дълги интервали време, в които тук-таме някой единак или група неясни силуети размърдаха светлинната омора. В една от тези паузи Дично подхвърли към Белия колос две писма.

Още преди „вдигането на бариерата“ Радослав се изпъчи пред извоянието и подробно му обясни, че би искал, стига да е възможно, да изпрати хабер до родителите си... и няколко реда за Верена.

— Ето, за да няма скрито-покрито — заяви Радослав на безмълвния сфинкс, — чета ли го: „Мили мамо и тате...“

Когато приключи, сгъна листчето и намръщено добави:

— Другото писмо, за Верена, то е по-лично, между нас с драконче... Та така... — Поизкашля се и довърши: — Ако някой Преминаващ се навие да ги занесе където трябва — мерси, ако не — няма да ли се моля!

... След като извоянието погълнаха мъглата и небето престана да прелива от едно в друго, Радослав потърси сгънатите на самолетчета писма. Не ги намери.

Заспа като къпан и усмихнат до уши.

Но към трийсетия ден от престоя си в пустинята Дично взе да се изнервя, сетне изпадна в апатия. Насилващо се да започва „дения“ си с гимнастика и тичане бос по пясъка. Вече се беше убедил, че няма от какво да нарани ходилата си. Домързяващо го дори да се къпе, макар всяка „вечер“ водата специално да шурващо хем по-силно, хем много по-топла от преди.

Мина още една седмица.

Наближаваше четирийсетият ден, което съвсем скапа настроението на Радослав с траурните си асоцииции. Не го впечатлиха нито пържените картофи с препечени филийки хляб, нито кюфтетата, понамириващи на топло пушена риба, нито пръстената стомна с боза.

Три дни лежа дремейки, като от време на време псуващо под носа си и удряше с юмрук пясъка, или хвърляше в пустинята камъни, които му се искаше да запрати в диамантените очи на чудовищата. Не го направи, не толкова от страх, колкото от убеждение, че нищо по-глупаво не би могъл да измисли като занимавка.

Може да съм всякакъв, но не и тъпанар с два пръста чело! Чу ли ме, Белия? Яд ме е, ама скоро ще ми мине... Само ми кажи колко още ще кисна тук. Да задрасквам дни в тефтера — пак ще е по-леко, и хиляда да са, вместо да се чудя докога ще мухлясвам тук! Егати гаврата! Тоя филм го гледах вече в казармата преди уволнението — а утре шифрограма, а вдругиден шифрограма, та без малко три месеца я отчакахме, почнахме да изперколясваме, да си разбиваме муцуниите от скуча и да се дъним като бесни новобранци...

~ ЕЛА

Радослав мълкна. Не се беше усетил кога бе замърморил на глас. Ослуша се.

~ ХАЙДЕ

О, Боже! Младият мъж грабна якето, найлоновия плик и се засили да се втурне нагоре към Проходите. Ала преди да го стори, той коленичи с разтулени гърди пред огъня и му се усмихна.

Заштото пламъчетата угасваха. Пресъхващо и ручеят. Радослав остави канчето и стомната пред камъка. Въздъхна. Махна с ръка. И презглава се понесе към стълбището.

От последното стъпало той обгърна с жаден прощален поглед галактиката.

Белият сфинкс го гледаше с брилянтните си очи.

---

[1] **Мъглявината Андромеда** — най-близката спирална галактика, подобна на нашата. Намира се на разстояние 2,2 милиона светлинни години. ↑

[2] **Голям Магеланов облак** — спътник на нашата Галактика, отдалечен на 160 000 св.г. ↑

3.

Устата на сфинкса издишваше светеща мъгла. Радослав примижа и леко стъпи върху езика на изваянието. Вътре срещна нещо съвсем неочеквано — в гърлото-пещера от каменния под стърчеше... цвете.

Приличаше на слънчоглед, мак и лале едновременно. То сияеше — досущ червена петромаксова лампа — и тънко звънтеше като камбанка. Отблясъци като от пламък на свещ трептяха отсреща върху мрамора. Радослав замръзна на място. Ръцете, главата и раменете го сърбяха от невидимия дъжд на сиянието. Но къде е... *Проходът*?

По повърхността на сляпата стена се загърчиха пукнатини, сякаш венчелистчетата на Цветето ги чертаеха с топлинни лъчи, и изведнъж оформиха една дума:

~ *Питай*

— Какво да питам... — обръка се младият мъж.

~ *Каквото те интересува*

Радослав преглътна недоумението си и се съредоточи. А сега де!...

— Къде съм?

~ *Пред мен*

Дично отметна глава и се разсмя...

— Добре, да започнем стъпка по стъпка. Кой... какво си ти?

~ *Имам над двеста милиарда имена*

— Ъм... Някое, което бих разбрал?

~ *Нито едно*

— ... Добре. Тогава някое, което би ми дало представа какво си.

~ *Сфинкс*

Радослав поразмисли и се стегна.

— Ще ми задаваш гатанки?

~ *Ще отговарям на въпросите ти. Не се страхувай*

— Кое е това място? Пустинята, терасата... всичко това — какво е?

~ *Отговорът ще отнеме милиони години. Готов ли си да го изчетеш?*

— Объркваш ме! — намръщи се Радослав.

~ *Tu сам се объркваш*

— Отговори ми с едно изречение.

~ *Аз съм навсякъде, Ти — никъде*

— Съдържателно общуване, няма що... Какъв е този свят?

~ *Не е свят*

— А какво тогава!? Бъди пределно кратък, ако обичаш.

~ *Пътека между Светове*

— И накъде води тази пътека?

~ *Натам...* (последва някакво понятие, което изкълчи представите на Радослав за посока и направление) ... *е бъдещето, а на обратно е миналото.* В този точка сме на седемнайсет микроквадрилона^[1] светлинни години от това, което някои смъртни смятат за Сътворение или, ако желаеш, Голям взрив. То е начало на този сноп вселени, които са взаимопроникващи и усукани около оства, на която стоиш. Някои разумни раси, които са и осъзнати, я наричат още: *Стена на Вечността, където Времето е абсолютно*

Радослав се помъчи да попие прочетеното.

— Значи... оттук мога да проникна в кой да е свят...?

~ *Принципно възможно, теоретично абсурдно, а на практика няма да съумееш да обиколиш и минимума от безкрай епохи дори само на един-единствен Свят*

— Интересува ме само един от тях и само една негова епоха.

~ *Хубаво е, че знаеш какво искаш*

— Търся приятелката си. Можеш ли да ми посочиш къде е?

~ *Познавам всеки жив организъм, родил се някога, както и този, който някога ще бъде роден или създаден, включително във вселени, чиято вероятност за съществуване е по-голяма от квантова единица*

— Това като „да“ ли да разбирам?

~ *Положително*

— И къде е тя?

~ *Уточни за кое време става дума*

— След като знаеш всичко и дори изписваш изречения на родния ми език, защо се правиш на ударен? Не питам къде ще я намеря като старица или пеленаче! Името й е Верена.

~ *Знам вече родените жени и момичета с това или със смисловоподобно име, както и онези, които ще го носят, когато и да*

се родят

— ... Възможно ли е тя да бъде открита сред тях?

~ Всичко е възможно, когато има желание, средства и време.

Но винаги поне една от тези необходимости или е в осъдица, или просто липсва

— Пак гатанки.

~ Отговарям на въпросите, които ТИ задаваш

— Красива... стройна... ъъ... чудесна е...

~ Имам данните на поне няколко милиарда индивида, отговарящи на това описание

— Тя има драконова кръв.

~ Всеки понякога я има. Познавам децилион^[2] съдби, в които поне за миг дадено същество се е превръщало в Змей

— Би трябвало да е в Земята на Змейовете.

~ Кога?

— Сега.

~ Определи еднозначно изохронната променлива — учили си за Инженер^[3].

— Ъ...?...

~ Дефинирай понятието *сега*

Много добре. Пак я втасахме. Затънахме до ритлите — по андрешковски.

Радослав вбесено изгледа Цветето-Сфинкс, но изведенъж покорно си призна, че наистина изискването за уточнение е повече от справедливо. Младият мъж се замисли.

Явления, предмети, места се разпознават по някакъв признак, етикет, марка, адрес. Това е *този* пирон тук, а онова е *онзи* пирон там. Само че... всеки се самоопределя сам. Ето, хората наричат своята звезда Слънце, Солей, Сън и така нататък, но като как се води тя в каталогите на алфацентаврианци или таукитанци? Човечеството под „живот“ разбира химични комплекси на въглеродна основа, а някъде на Еpsilon Еридан^[4] може пък силицият да е структурната база на тамошните организми. Та дори и още по-лесен пример — какво означава едно такова понятие като „красота“ в разбиранятията на Рубенс, Пикасо, на бай Не-знат-си-кой от селската кръчма в Горно Надолнище... Много или малко са пет лева? Зависи за какво и по кое време. И има ли в такъв случай изобщо нещо съвършено, абсолютно,

универсално в множествените реалности, сума ти от които страшно близки и неразличими... ала различни?

Не, така не става. Необходимо бе да надхитри безкрайя произволни понятия и относителни координати.

— Познаваш ли моята съдба?

~ Естествено

— Тогава нека приключим играта на думи. Явно знаеш за кого питам, така ли е?

~ Положително

— Тогава ми отговори!

~ Цената, която плащаш, е: ясен въпрос. Затова не се гневи, ами разсъждавай

„Много, ама много добре, мамка ти тиквена... О! Еднозначност ли желаеш, уникалност за разпознаване, така ли? Генетичният код, молекулите ДНК — не беше ли това нещо уникално за всеки живеещ — навсякъде, сега и завинаги?!“ — зарадва се Радослав и попита:

— Би ли я разпознал по... някаква частица от тялото й?

~ Положително

— Ето ти, слънчогледче! — младият мъж тържествуващо протегна напред ръка. — Тези люспи са нейната кожа. Сканирай!

Главицата на Цветето клюмна напред, сякаш безокото създание се вглеждаше. От лакътя до китката на Радослав пропълзя гъдел — дълбок и гаден. Потисна импулсивното си желание да се отдръпне. Нещо неприятно, нещо хищно имаше в движението на Цветето.

Странното същество отново се изправи и в камъка зад него се разляха меко-укорителни думи:

~ Губиш търпение. Добре, сам ще си задам въпроса вместо тебе. Чети отговора, който е:

По посоката вляво от положението, в което си застанал, ще тръгнеш по Стената. Ще видиш много отворени врати към множество планети и вселени, но време-мястото, накъдето се стремиш, се намира, за твоето щастие, съвсем близо

— Колко близо?

~ Половин парсек. Да дам ли по-точна цифра?

Радослав занемя.

— И това според теб е близо?! Ако тичам през целия път, пак ще ми трябва време до... до Свършека на света!

~ *To няма значение. И без това съдбата ти не е там*

— По-пряка пътека ли има?

~ *Какво разбираш под „пряка“?*

— Такава, по която стигаш до крайния пункт в разумно време.

Питай ме какво е разумно време! Ден, месец, година. Не век или сто!

~ *Съжаливам. Нямам пълномощия да отговоря на този въпрос*

— И какво да правя?

Цветето не отвърна и Радослав се замисли.

— Ако тръгна напред...

~ *Ще вървиш да речем една година до Портал, отдалечен от твоето време-сега на една година*

— Безсмислено е.

~ *Tова е твоето мнение.*

— А ако тръгна назад...?

~ *Не ти препоръчвам. Съществува риск да загубиш част от себе си — паметта си*

Младият мъж здраво потърка врат.

— Значи знаеш съдбата ми, правилно те разбрах, нали?

~ *До най-малки подробности*

— Винаги съм бил убеден, че няма предопределеност. А ти ми казваш, че всеки живот е вече написан...

~ *Съдбата не е сценарий. Нито е прав път, а лабиринт с много изходи. И този лабиринт си самият ти. Владееш себе си — владееш съдбата си. Но никой досега не е владял себе си докрай. Какво още искаш да знаеш?*

Радослав се поколеба и преглътна изкушението, но се сети за нещо, което го тормозеше:

— Напуснах своя свят с...

~ *Да, знам. С битка*

— ... Убих ли някого?

~ *Двама лично. Другите умират от отровата. В твоето сега пет разузнавателни служби си блъскат главите да проумеят какво се е случило*

— Родителите ми... Добре ли са? Получиха ли писмото?

~ *Притеснени. Много притеснени. Да, и скоро-там ще се успокоят*

Радослав въздъхна.

— А приятелите ми?

~ *Някои знаят истината. Какво друго ще питаш?*

— ... Нищо.

~ *Изключително разумно от твоя страна*

— ... Желаеш ли нещо в замяна за любезнотта си?

~ *Не*

Радослав въздъхна отново. И какъв смисъл имаше цялата мила беседа, а? Напразни надежди...

Мелодичен звън, сякаш съbral цяла опера в едничко премигване, го накара да погледне към словата на Цветето.

~ *Да ти предложа нещо?*

— Хм. Бива. Слуш... ааа, чета те де. Ако обичаш.

~ *Следва да вървиш към червената статуя. В нея. Ще те отведе там, където трябва да си. После ще продължиш както отгатнеш-знаеш*

Радослав преглътна треперещия на езика му въпрос. Справи се лесно. *Верена, миличко, значи ще дойда при теб, драконче мило, ще дойда!*... Той дълбоко пое въздух и погледна Цветето. Укроти за миг нетърпеливата, алчна потребност да се втурне веднага презглава и решително рече:

— Тогава сбогом. И... радвам се, че видях такова мъдро същество като теб.

~ *Мъдростта ми се състои от безброй късчета, едно от които е твоята съдба. Предстои ти да я познаеш-осъществиш. Вероятността е значителна*

— Колко неща бих могъл да науча от теб, колко истини да прочета... — замислено рече Радослав.

~ *Истините се дишат, ядат, пият, любят, мразят и убиват. Но не се четат. Те се живеят*

— И колко истини има?

~ *Истината е константа. Променлива величина е търсещият я*

— А мнозина ли я намират?

~ *И никой. И всеки. Този, който отправя към самия себе си първия и последния въпрос — да. Всеки добър въпрос е докосване до абсолюта. Липсата на въпроси означава липса на истина, отдалечаване, упадък, загниване и небитие-смърт*

Радослав преглътна на сухо.

— Благодаря — промълви. — Бих искал да си поговорим още... Но това още може да няма край.

~ *Правилно съзираш опасността. И аз ти благодаря и завиждам, защото имаш въпроси, с които да градиш в себе си истината. Аз нямам въпроси. Знам само отговорите и затова не съм нещо живо. Сбогом*

— ... Изкушавам се въпреки всичко да те питам...

~ *Недей. И Побързай — Червената Врата те Чака*

Зад гърба си той продължаваше да чува чудната камбанка — гласът на Цветето. Тя обаче затихваше, *отдалечаваше се* по някакъв странен бърз начин. Изведнъж му дойде наум, че създанието не хвърляше сенки. А би трябало, защото *листата* му не светеха...

Мъгливият тунел, по който крачеше към разкривения и мърдащ Червен сфинкс, придобиваше живачна огледалност, чувството за посока заблуждаваше, дори зрението лъжеше и единствено някакъв властен усет му помагаше да не кривне встриани от пътеката. Стъклено фучащо и стенещо ехо блуждаеше напред-назад. Даде си сметка, че това са само слухови халюцинации.

Озова се върху езика на Червената врата съвсем неочеквано. Обливаше се в пот — все едно бе изминал не няколко метра, а дълги-предълги мили през тресавища. Невидима сила го бълсна навътре и той залитна...

Този път Светлината не го свари толкова неподготвен. Усети змейската кожа да се стяга в броня, почувства как лети във всички посоки едновременно, изпита неописуем възторг и неизповедима мъка от Преминаването...

... шеметно замайване, Всемирът течеше покрай него... И в един миг обонянието настойчиво го предупреди за воня на изгоряла пластмаса и за свързана с това опасност...

Драконовите люспи отново се втвърдиха и Радослав изпадна, изхлузи се в непозната му реалност.

---

[1] Квадрилион — 10 на 15-а степен или 1 милион милиарда. ↑

[2] **Децилион** — число, изписващо се с единица, следвана от 33 нули. ↑

[3] **Инженер** — на латински означава „способен“. ↑

[4] **Алфа Центавър, Епсилон Еридан, Тау Кит** — едни от най-близките слънцеподобни звезди. ↑

ЧАСТ ПЪРВА

ПЪЛНОЗЕМИЕ

*Ако сте издигнали замъци във въздуха,
трудът ви не бива да отиде напразно; точно
там трябва и да останат.*

А сега изградете основи под тях.

Хенри Дейвид Торо

ГЛАВА I

ЛУНА В МЪГЛИ

1.

Вече втора седмица черно-звездното небе над Месечината пламенееше. Нови искрици светлина блуждаеха във всевъзможни посоки по причудливи траектории, сякаш самият Млечен път се роеше. Неспокойните му потомци търсеха място сред старите звезди. По-палавите развяваха къси кометни опашки.

За съжаление зрелището не радваше никого.

Зашто в космоса танцуваха не новоизлюпени звезди — небоходи и космократори кръжаха хищно в непериодични орбити над среброликата Селена. Атомни двигатели на цислунарни транспортъри точеха бляскави дiri — и не нарочени за злокобни комети, а космически кораби вещаеха кървави смутове за човечеството или поне за онази малка част от него, от която силно зависеха съдините на цялата Земя.

За първи път след края на Студената война съглашенски войски и въоръжени части на Централните сили предприемаха съвместни действия. Ефирът бръмчеше от потоци радиограми. Космически кораби на доскоро враждебни блокове общуваха на всички честоти — разменяха секретни бази данни, предаваха до вчера ревниво пазени селенографски субкарти^[1], координираха маневрите си и групираха сили за общ десант. В преговорите почти липсваше употреба на бойни кодове, връзките се осъществяваха предимно в прав текст на роден език или на Лингва Пацем^[2].

Траекториите на космическите апарати все по-плътно стягаха примка около шията на бунтовната планетка. Войски на Раумваффе^[3], Антанта Спейс Форсис и Нихон-но-утюкукан^[4] идваха с мандат от Обществото на народите да избавят мирното селенитско мнозинство от шепата анархисти и от самозабравилите се престъпни администратори,

едните причинили, другите допуснали малцинствената омраза да прерасне в изстъпления.

За прекъснатите доставки на лунни протеини за гладуващите близо седем и половина милиарда гърла — осем на сто от земните жители — скромно бе премълчано.

---

[1] **Субкарта** — карта на обекти под повърхността (по Робърт Хайнлайн). ↑

[2] **Лингва Пацем** — изкуствен преговорен език, общи термини и унифициирани понятия; успореден с милком. ↑

[3] **Раумваффе** (нем.) — „космическо оръжие“, космическите войски на Райха; терминът е съставен по аналогия с Луфтваффе (военновъздушните сили на нацистка Германия). ↑

[4] **Нихон-но-утюкукан** (яп.) — Космическите въоръжени сили на Империята на изгряващото слънце. ↑

2.

Сроковете на ултиматумите изтичаха, а шарената ненапасната войска продължаваше да виси на орбита и да гълта огромни средства за поддръжка. Освен това военните блокираха цивилната навигация. Цислунарното пространство гъмжеше от товарни шлепове, танкери и бункеровози, пълни с изкуствени азотни, калиеви и фосфатни торове, от които, поради недостиг на собствени естествени органични отпадъци, остро се нуждаеше бедната на тези химически елементи Луна.

Фабриките за хrани престояваха, а където все още функционираха — не можеха да извозят продукцията си.

Най-вече по този повод и под натиска на Комисията по продоволствията, Председателството на OH си позволи да изкаже мнение, че съгласно резолюцията на Общото събрание от армейските ръководители на Експедиционния миротворчески корпус се очаква прецизно поразяване на ключови центрове и бази на размирниците...

Военните бяха принудени да признаят, че такива всъщност няма.

Последва объркване. Компетентни докладчици при закрити за журналисти врати разясниха причините за мъчноуязвимостта на лунните колонии при вариант дистанционна операция от Космоса, още повече ако се съобразява с бюджетен лимит. Ждрела на бластери и плазмомети, муцуни на ракети и лъчеви бомби — нищо от това не могло да постави на колене окопалите се на неизвестни дълбочини селенитски терористи.

В края на заседанието пълномощни представители на Великите сили обявиха, че сами и изцяло поемат оперативното ръководство на Корпуса с цел по-голяма ефективност.

Световният съвет на Обществото на народите и Щабът на сините каски покорно и мълчаливо преглътнаха шамара. Протестира една-единствена държава. Пратениците ѝ заплашиха с грандиозен дипломатически скандал и незабавно отлетяха за страната си на консултация с ръководството ѝ.

Много скоро Обединеното командване на Корпуса взе решение и го оповести публично чрез принизения до ролята на пресцентър

Световен съвет, че би било безумие и прахосничество да подложат на тотална бомбардировка обхванатите от вълненията територии, защото масирани удари биха унищожили над 60% от оранжериите — само пехотна атака би била в състояние да постигне задачите на мандата.

Но политиците се колебаеха. Военните се изнервяха. Започна брожение и в отделни съюзни военни части. От лунна орбита ситуацията вече им се струваше прекалено различна от описаната преди да напуснат земните си бази.

А лидерите на основните сили в Експедиционния корпус си бълскаха главите как да спечелят кампанията... Но всеки за своята си страна.

Залогът бе твърде, твърде голям.

3.

Най-сетне сигналът за десант дойде. Но не от Земята, а от самата Луна.

Над някои гъстонаселени градски райони на планетата-майка се изсипа градушка от метални сачми. Пострадаха хиляди хора. От самата атака загинаха едва пет-шестстотин души, но жертвите на последвалата паника неколкократно надхвърлиха преките щети от нападението. Във вестниците се появи думата „възмездие“. На мястото на „благородно възстановяване на мира“ в по-невъздържаните издания се появи „мръсни плещиви лунни недоносчета“.

Авторитетни и сериозни медии упрекнаха властите за неефективната орбитална отбрана на Земята. Докато тепърва я реорганизираха, още няколко балистични контейнера преминаха като болиди в земното небе и взривовете им разпръснаха нов товар титаниеви топчета.

Последният обаче не избухна в атмосферата, а меко кацна в Карибско море. Всички стереовизионни предаватели по света показваха на милиарди зрители оранжевите аеродинамични спирачки на контейнера.

По заповед отгоре специалните кораби-влекачи, които досега рутинно поемаха лунните снаряди с пресована храна, напуснаха района на приводняването. Налетелите като скакалци журналисти веднага се махнаха от палубите им, но междувременно контейнерът беше прибран от военна подводница, клас Nautilus, принадлежаща на Североамериканските съединени щати.

След няколко часа военните позволиха на медиите да гръмнат зловещата новина, че снарядът от Месечината бе донесъл жесток товар. Новинарски видеокамери показваха как морските пехотинци вадят от трюмните сегменти на контейнера отрязани човешки глави. След идентифицирането им мегатекстови и стереовизионни екрани съобщиха за зверско убийство на голяма група високопоставени земяни — държавни служители, представители на концерни и компании — всички онези, които бяха за интересите на планетата-майка в лунните колонии. В баричните отсеци на контейнера

репортерите видяха мъртви крехки тела на селенити-колаборационисти, размазани от претоварването по време на полета и дообразени от земното гравитационно поле.

Няколко часа след това Върховната ставка на Руската империя в Москва, Форин офис в Лондон, Грей хаус в Ню Уошингтън, Райхстагът в Берлин и правителствени говорители от Токио, Рим и Париж обявиха, че този безчовечен... варварски... нетърпим акт недвусмислено показва колко крайни са анархистите на Месечината и колко важно е да бъде „изтребена шепата маниаки“, които тероризират мирното селенитско население и обричат на гладна смърт стотици милиони бедни земяни.

Мирът на Луната ще бъде възстановен!

... И пилоти на орбитални бомбардировачи заредиха в портативните си дискофони „Валкюра“ на добрия стар Вагнер. Англоезичните предпочуха „Болеро“ на Равел, специално аранжирано като военен марш. Славяноговорещите избраха Глинка.

И над мъртвите вакуумни пустини избухнаха беззвучни експлозии, а цялата Луна закънтя като огромна камбана от сейзмични трусове. Космическата флота удряше известните й противометеоритни батареи, без да се съобразява дали няма да порази и убежища на проземянски лоялисти. В същото време от бърснеш полет върху грунта завала невиждан дъжд — десантни капсули и отделни войници с ракетни раници. Прах изригна над заострените лунни планини. Хиляди нови кратери изстиваха върху дивия ландшафт.

И за първи път след многото стотици милиони години от своето съществуване Месечината забули лицето си с пепеляви облаци. Те възхитиха сантименталните земни наблюдатели и вдъхновиха мнозина за стихоплетство.

И така — де факто скрепеният между Великите сили от Първия и Втория свят мир започва с война.

Само глупците вярваха, че това наистина е мир, а не пореден рунд на жестоката надпревара за глобално надмощие.

ГЛАВА II

КИСЛОРОДНО НАЛЯГАНЕ

1.

Редник Пресиян Младенов от първа дружина^[1] на 146-и КБ-бронепехотен полк залиташе от умора. Момъкът се чувстваше адски изнервен. И от дългия път, изминат на къси хлапашки подскоци, уж толкова удобни при слабо притегляне, и от петдесетте килограма скафандр, кислород и оръжие, тегнещи на плещите му свръх собственото му тегло... вярно, всичките тези кила бяха стопени до една шеста от привичното, но все пак — маса.

Освен за тези дребни подробности войникът се притесняваше, че подът под краката му може да се срути, ако изведнъж на долното равнище на секцията^[2] избухне сражение, че отгоре може да падне бомба, пусната на сляпо от ниска орбита. И към всичко това — непрекъснато да дебне да не налети на враждебни патрули.

Съскаше през зъби към натрапчиво въртящата се в главата му фраза: *уморена маймуна*. Така на космонавтски жаргон наричаха типичната за лунната гравитация стойка.

Наистина, на маймуни станаха всички от бригада „Селена“, заедно с волнонаемните цивилни, невъоръжените жандармеристи и пилотите на орбитални шлепове!

Щеше му се да беше останал заедно с ротата си. Изтощен от самото вървене, предимно промъкване, от безспирното примиране от страх, което повличаше къде по-неприятното чувство за унижение, той почти съжаляваше за бягството си. Срам не срам, плен не плен, но поне нямаше да се мъкне със схванати от напрежение мускули и нерви, опънати до степен да кипват зли заканителни сълзи в очите.

„Още една секция и спирам да поспя“, обеща си кашикът.

С всеки скок приближаваше поредния между секционен баричен шлюз^[3]. Индикаторен панел върху тежкия люк предупреждаваше, че от другата страна съвсем скоро е имало пожар, загасен автоматично.

Налягането оттатък бе понижено, кислородът — едва три процента, ала повечето вредни продукти на горене вече бяха филтрирани и намалени до безопасни концентрации.

Детекторите на бойния скафандр не отчитаха присъствие на хора и заредени оръжия в секцията.

Войникът постоя в размисъл, питайки се дали да се качи на горния оранжериен етаж и да заобиколи авариалия участък на тръбния квартал. Скоро отхвърли тази идея, защото атмосферата в оранжериите по принцип се състоеше от шейсет на сто въглероден двуокис, останалото бе азот, а Пресиян не искаше да прахосва въздух от последната си бутилка. Освен това, нищо чудно повечето горни нива на всички тръбни градове на стотици километри навред да са разхерметизирани след боевете.

Яд го разтресе като токов удар.

„Ууу, мамицата ви, само веднъж да се прибера, ще скивате вие, гадове недни!“

Имаше и още една причина да се откаже: единствената непокътната оранжерийна секция, която прекоси преди седем часа, му подейства потискащо. Навсякъде личаха следи от стрелба с бластери и огнемети. Грозни мехури по пластексовите облицовки на стените, между тях хаотично сгърчени растителни стебла, разкашкани плодовегиганти, а в прилежащата животинска ферма — мършата на лунни породи добитък, приличали и приживе на гигантски голи охлюви. Бяха избити безразборно — дивашки обезобразени от модерните оръжия, явно употребени с пълна мощност...

Боеше се да не се натъкне на трупове на хора. Имаше основания да се опасява, че „омиротворителните“ части третират селенитите също толкова зле, колкото стоката им... Впоследствие се убеди в това. За своя изненада завари предусещания кошмар в резиденцията на местен администратор.

В устата си отново усети горчивина. Не искаше да мисли и помни това. И въпреки всичко успя да забележи кажи-речи навсякъде нещо странно — в средните нива на тръбите, където се разполагаха жилища и промишлени цехове, макар помещенията също да бяха белязани от схватки, убити нямаше. Бъркотията пък в обитаемите етажи повече говореше за паническо бягство на местните жители пред

настъпващите войници, отколкото за оказана съпротива... Какво ли трябваше да значи това?

„Ами нищо друго, освен че в кварталите на колониите миротворците се държат не по-добре от обикновени бандити!“ — задъха се от срам Пресиян и бронираната му ръкавица задраши по рамото на бойния костюм. Почти веднага войникът си спомни, че в пристъп на гняв бе откъснал от себе си емблемата на Експедиционния корпус.

И че ожесточено я беше тъпкал с крака. В онзи миг като нищо щеше да атакува безразсъдно всеки изпречил му се „съюзнически“ военен отряд без българско трикольорче на унiformите. Едва от скоро го бе дострашало да прави друго, освен да се крие и да бърза за близкия стартодрум — пътя към Земята.

Пресиян пак се втренчи в приборната дъска на шлюзовия люк пред себе си. Индикаторите плуваха пред уморения му поглед.

„Ей! — озари го блестящо хрумване. — Скоро оттатък ще има достатъчно кислород за дишане, а кой ще търси човек в току-що опожарена секция! Ето къде ще поспя най-сетне!“ И войникът без колебание завъртя ръчката на люка.

След малко капакът се захлопна зад гърба му.

* * *

Няколкосекунден престой в тамбура^[4] за изравняване на налягането и момъкът натисна втория люк. Той малко зяде, но Пресиян напъна здраво и вратата се подчини. Войникът се шмугна вътре и веднага се плъзна по пода към рухнали пластексови плоскости с обелващо се от тях титаново фолио.

„И тук е гърмяно с бластер, мама му стара!...“

С насочено напред оръжие Пресиян проучи терена.

Във визьора на шлема от рокан-дисплеи проблеснаха предупредителни символи. Скафандрът автоматично се херметизира в отговор на ниско външно съдържание на кислород. Тънко засъска смес за продухване, после тихо щракна вентилът на дихателната бутилка. Но войникът успя да усети през клапите, че отвън все още мирише на изгоряло.

През секцията, подобно на повечето от онези, които Пресиян бе оставил зад гърба си, сякаш беше преминала вихрушка. Безредно се търкаляха пластексови торби и кашони, от тавана и стените висяха декоративни панели. Боклуци, дребни предмети и парчета от нещо строшено неравномерно покриваха пода. Малко плафони светеха — визьорът веднага включи на светлоусилватели — и атмосферата бе замъглена от пушека, а по-плътните му валма на струйки се вливаха в решетките на вентилаторите. Лениво танцуваха парцали сажди и по-голямата част от пластексовата облицовка беше грозно разкривена и стекла се в безформено застинали локвички. Докъдето се виждаше през остатъците дим, през стопени панели стърчаха окадени от пожара скелетоподобни метални греди и подпори.

Никъде не се забелязваше движение, в слушалките бръмчаха само вентилатори и с тихо шумолене се пухкаха мехурчетата на пожарогасителната пяна. Детекторите не засичаха непосредствена опасност, липсваха сигнали от радар, сонар и изобщо емисии на активни прицелни устройства. Налягането на кислорода бавно растеше — животоподдържащата и климатичната системи в квартала-секция продължаваха да работят.

„Добре — реши Пресиян, — а сега да се скрия!“

Тръгна предпазливо навътре. Помощни екрани в шлема начертаха схемата на помещението и заотброяваха отминаваните метри.

Изглежда пожарът беше бушувал тъкмо и само край шлюза, през който войникът бе влязъл, и затова в началото на тунела нямаше много кътчета за криене. Той прекоси опустошената зона.

Вероятно бе станала експлозия, защото жилищните контейнери бяха изтръгнати от шахматно разположените си конзолни гнезда и сега се камаряха, насметени към стените. В средната част на секцията само аварийни лампи озаряваха с оранжев блясък картината на разрушението. В района след 120-ия метър по дължината на квартала металните ребра от тавана бяха рухнали. Идеално място за скривалище.

Пресиян си позволи да се отпусне.

И тутакси, начаса му се приспа, ръцете, краката, кръстът, гърбът — цялото му тяло писна и заплака за топла вана с масаж, а ако не —

поне за няколко часа неподвижност. Главата натежа и се закандилка в шлема на скафандъра като изсъхнала ядка в орехова черупка.

„Само да успея да припълзя по-навътре в развалините...“

Сигнал за тревога го удари със сила на ядосан боксьор. Сладостното мечтане за почивка, всъщност направо заспиване с отворени очи, се изпари. Алармата в стереослушалките идеше отляво и Пресиян се извъртя натам с изпънат напред пистолет. Биодетекторът засичаше човек. По дяволите!

Невероятно близко!

Още не го виждаше ясно, прицелът на визьора играеше върху виртуалния образ на мишена. Пресиян се сви на топка, забравил за умората. Адреналинът го наежи от главата до петите.

— *Who is there?!*... — кресна момъкът на английски, понеже се намираше в съглашенски тръбен град. — *I'm aiming at you! Come out, hands up! Move slowly!*^[5], твойта кожа!

Из джунглата провиснали от тавана кабели, маркучи и парцали фолио несмело изникна човешка фигура. Стъпваше непохватно. Носеше торбест вакуумен костюм без шлем. Респиратор скриваше долната част на лицето му, проблясваше металът на малък кислороден патрон. Очите святкаха с бялото.

„Негър — рече си Пресиян. — Не, глупости... Просто е мърляв. Поне ока сажди има по него. Селенит.“

Детекторите сочеха, че лунният човек няма оръжие. Без да се замисля, войникът щракна картечния си пистолет на предпазител, а бластера превключи от режим „поразяване бронецел“ на „зашеметяване незащитен“.

— *Calme toi...* тц! *Don't... ъъ...* *I not make evil to you...*^[6] — с това знанията му по английски се изчерпаха. Не искаше да активира рокан-преводача и затова потърси друг изход: — *Sprichst du deutsch? Française?*^[7] Руски?

Непознатият глухо избъбри изпод респиратора:

— Говоря български, не се мъчи.

Войникът почти се зарадва, поне проблемът с комуникацията се разреши и отпадна нежеланата зависимост от машинен превод, често водещ до недоразумения. Сега може би имаше надежда да се разберат и докрай.

— Уф, добре... Българин ли си, или само говориш...

— Да, българин съм.

Пресиян се поуспокои и свали оръжието. Но не съвсем, защото предпазливостта го накара да се стегне за още малко.

— Сам ли си?

— Да.

— Е, добре тогава. Местен?

Човекът позабави отговора си.

— Не.

Войникът се отпусна още повече.

— Да знаеш в коя посока е възел Коперник? Някакъв по-прям път?

— Нямам представа.

Пресиян си помисли, че разбира, и посъчувства на клетника.

— Свали си ръцете. Не съм ти враг. Отдавна ли си тук?

— Ммм... Не бих казал.

Пресиян се изправи, стараейки се да не застава заплашително.

Само че, чудно, комай човекът пред него не изглеждаше да е парализиран от ужас. Личеше умора, изненада, дори раздразнение, но никакъв намек за страх. „Навярно е в шок от цялата работа“, рече си Пресиян.

— Знаеш ли горе-долу какво е положението? — запита той.

Цивилният сви рамене, твърде рязко за селенит, и наスマлко да загуби равновесие. Чевръсто се улови за близката подпора и избърбори:

— Ни най-малко.

Момчето определено заслужаваше съчувствие. Навярно е пристигнал нов-новак, баш аджамия на Луната с договор за космомонтажник, не успял да се аклиматизира, да посвикне, и изведнъж — бам! Въстание, а подир него — бронирани главорези...

— Май си по-зян от мене, братко — рече Пресиян и въздъхна. — Имаш ли къде да отидеш?

— Къде?

— Да се скатаеш някъде, знам ли... Тук съм по-малко време от теб, космонавте. И имам задача. Важна.

Мамка му, все едно нямаше други грижи, та сега се налагаше да се занимава и с този нещастник. Бе почти готов да плюе на уставите, задължаващи го да взема цивилни лица под закрила.

— Ти си капнал — отбеляза цивилният.

Пресиян се слиса.

— Хм... Позна.

В шлема прищрака респиратор за външно дишане. Индикаторите сочеха десет на сто кислород. Ex, добре, че автоматичните системи на тръбния град работят. Италиански майсторък.

Цивилният свали дихателната маска. Имаше къса брада и сажди по носа. Вдъхна, намръщи се и пак прилепи кислородния патрон към устата си. Избоботи:

— Май ще е по-добре да дойда с теб. Нищо не разбирам. Какво става? Коя дата сме днес?...

— Трийсет и първи септември.

Цивилният пак сне маската от лицето си.

— *Трийсет и първи септември* ли каза?

„Говори като кестен“, отбеляза си наум Пресиян и протегна напред ръка.

— Виж сам... Пообъркал си дните, братко, а?

Цивилният гледаше слисано хронометъра. После затвори очи и конвулсивно притисна пръсти към слепоочията си.

— Трийсет и първи септември две хиляди трийсет и шеста година — промърмори замаяно и пак захапа мундщука за глътка кислород. — Аз пък мислех, че компютърният терминал оттатък се ебава... Беше бая обгорял.

Пресиян вдигна забралото на шлема. В носа го удари воня на пърлено, а навярно имаше и спукани канализационни тръби. Понамръщи се. Докато гледаше цивилния, си каза, че май множко му е дошло на земляка.

— Откога се криеш?

— ... Не от дълго.

— Кофти работа ставаше тук, а?

Непознатият го изгледа.

— Нищо не разбирам. По-скоро не ща да разбирам.

— И аз! — искрено отвърна Пресиян. — Хич не очаквах, че ще ни погодят такъв номер. Виж какво, край стародорума на възел Коперник трябва да има наши войски. Налага се да стигна до тях на всяка цена и да докладвам какво се случи.

Цивилният подсмръкна в респиратора, размаза с длан мръсотията по лицето си.

— И какво се случи? — попита сковано.

— Тъпня! Дойчовците заедно с Антантата ни разоръжиха! Как само ни прецакаха! Еба ги съюзниците! Айде, на съглашенците не ме е яд, макар и те да си пекат задниците по наши курорти, ама швабите! Само да се върна на Земята, ако не потроша някой немски гащет в София... Оох, направо не някой, ами бирария „Мюнхен“ ще разбишкам с приятели, нека ме съдят после! Мамка им недна!... Струва ми се, те от самото начало си знаеха, че сме довтасали на шибаната Месечина не като миротворци, ами да наказваме селенитите!!!

Космонавтът внимателно слушаше, но Пресиян внезапно мълкна.

В далечината отекна екот на метал в метал.

— Шлюз-барът! Трябва да се скрием!

— Ела, тук има някакво килерче.

Цивилният повлече Пресиян навътре в развалините към помещението — склад или сервизен бокс, а може би противодекомпресионно укритие. Вратата му бе откъртена. Вътре се валяха празни кислородни бутилки, инструменти, навити на руло пластексови обличовъчни плочки, някакви туби и връзки гофрирани тръби. Двамата млади мъже с усилие се натъпкаха в тясното свободно пространство между стелажите. Притаиха се. Пресиян изключи бластера и намали енергозахранването на скафандръа. Надали идвашите хора разполагаха със свестни биодетектори, а посредством инакви сензори мъчно щяха да ги открият сред все още функциониращите електрически кабели и автоматика, но войникът не искаше да рискува.

През развалините на окачения таван и смачканите контейнери се виждаше малко от коридора на етажа. Пресиян се ослуша. Цивилният до него — също.

Потропването и скърцането на парчета по пода се приближаваше и когато войникът зърна хората, внимателно освободи забравения предпазител на картечния пистолет.

В две успоредни колони през опустошената секция се промъкваха войници в бойни хермокостюми. Тия от по-близката

колона носеха тъмносиви, почти черни скафандри. Емблемите им на Раумваффе, същите както по униформата на Пресиян, лъщяха. Но вместо трицветен лъв на гърдите си те имаха тевтонски кръстове с бял кант. Чуваше се похъркане от респираторите им — също пестяха кислород, въпреки че микрофоните на Пресияновия шлемоловиха и тихото жужене на кибертранспортъри, без съмнение тъпкани с дихателни бутилки и енергийни пълнители за бластерите.

Сърцето му оглушително бутеше. Можеше да не се притеснява, нямаше как да го чуят, но все пак притаи дъх.

Ръката на цивилния го стисна за рамото, точно където се падаха меките сглобки на костюма. Пресиян стреснато се огледа, но моментално замря отново. Жестът бе приятелски и сякаш говореше: спокойно, братле, спокойно.

Втората колона бе в светли брони, по-светли от циментовосивия скафандр на Пресиян, почти бели, с маскировъчна шарка като полепнала по тях мръсна паяжина. Визорът на шлема даде увеличение, но още преди да разгледа значките им, войникът бе вече сигурен, че са руснаци. Бяха едри момчета, а само на „братушките“ не им пукаше за разходи при изстрелване в космоса на повечето товар, какъвто представляваха снажните хора и съпровождащото ги снаряжение. Върху черните лентички на шлемовете, под емблемата на Съглашението, Пресиян прочете златни букви

III ОРБИТАЛЬНЫЙ ФЛОТЪ

и кодови означения на етеронефите.

„Мамка му — прощушна момъкът беззвучно. — Гардемарини. Имперска морска пехота. Е, с тия само нашите варани биха се справили. Леле...“

Колоните бойци се точеха, поклащаха се несръчно в слабото лунно притегляне, а в недоизчистения въздух на секцията шареха тънки неогъващи се спици — лъчи на лазерни прицели. В шлемофона на момъка дрезгаво зашепнаха разноезични войнишки радиостанции, поставени на извънредно ниска мощност. Двете групи заедно комай наброяваха седемдесетина души.

„Есаул, что у вас... Порядок... Ваш'благ'родие...“, „Ganz ruhig, Her Oberst“, „Ordnung... Jawohl... Keines besonders“, „Понял...“, „Zu Befehl!“^[8]

Колоните изведнъж спряха и прилекнаха. Пресиян замръзна. Почувства, че по челото му потича струйка пот.

Цивилният отново го докосна и този път войникът не се стресна.

Няколко минути съглашенците и германците дебнеха с бластери из развалините, подозрително изучаваха тавана, неколцина надзърнаха в шахтените ями под разбитите подови плоскости. Най-сетне офицерите изкомандваха низшите чинове и колоните балонено се потътриха нататък. Последни преминаха два открити транспортьора, а край тях крачеха петнайсетина души с френски и американски значки. Звуците затихваха, в далечината като задавена камбана хлопна люкът на бар-шлюза.

Но едва Пресиян размърда изтръпнали крайници, през средата на коридора притичаха на къси подскоци още двама. В движение те пръскаха наоколо малки топки, които изпиукваха и се залепваха, щом срещнеха някаква преграда.

— Копелета! — рече Пресиян, когато сапьорите се махнаха. — Видя ли ги? Минират секцията. Трябва да внимаваме.

— Какви бяха тези?

— Мислех, че си гледал... Ами, кои... Пълен комплект, пардон, не видях японци, нито британци. Те, островитяните, са все особняци... Та, казаци имаше, янки, французи — цялата Антанта, братче. Заедно със скъпите ни съюзници швабите. Мамка им!...

— Кои са „вараните“?

Пресиян бавно повдигна с ръка забралото на шлема.

„Навярно съм се разбъбрил на глас от умора. Не се владея. Това е лошо!“ — помисли си броневакът, макар поне три питанки да замигаха в главата му, сякаш имаше вътрешни дисплеи и в мозъка си. Помъчи се да отвърне бавно и търпеливо, предвид това, че цивилният очевидно бе разстроен:

— Абе... „Варан“ се наричат специалните български части.

— Ааа... Да, бе, да.

Тонът му се стори на войника малко истеричен.

— Ти... да си си удрил главата? Да ти се вие свят, нещо като усещане за треперене в очите?

— Не! — отрече енергично космонавтът.

— Хм... — Пресиян отново запоглежда към коридора. — Май си отидоха... А руснаците, онези богатири, дето маршируваха като на

парад, те са от най-елитните! — добави момъкът шепнешком. — Трета орбитална флота, няма шега. Еех, едно отделение тъкмо от нашите вѝтяци [9]-варани би ги изяло за закуска, ама на ти, няма и един тук за беля... чак при Левскиград може би в колониалната стража... Оде... Вчера... Преди пет дененощия, та два батальона Райхсвер десантираха връз някакво лепило и Сълнцето, хем беше по залез, ги изпържи в скафандрите. Цяла бригада казаци не можеха да си вдигнат главите от кратера, където бунтовниците свалиха небохода им с противометеоритни оръдия! И ние ги отървахме тези гъзвъдовци, от марш превзехме батареите на селенитите, а онези „юнаци“ заедно с още съглашенци нахлуха след нас в тунелите и като почнаха едно клане!... Трепят наред. Помислихме, че са побеснели и си отмъщават, юрнахме се да ги спрем... Поискахме съдействие от германска част, току-що дислоцирана... И те ни разоръжиха. Сега разбираш ли каква е кашата? — обърна се той към изцапания мъж до себе си.

Онзи поклати глава.

— Не.

— Какво не ти е ясно?

— Ами... къде сме?

Този все пак наистина е в шок.

— Я вземи това.

— Какво е то?

— Витамини. Хайде де, гълтни ги, ще се оправиш. А за това къде сме... Вероятно на 50-и западен километър от циркус Коперникус. Отгоре сега се вижда Земята... Уф...

— Ти откъде идваш?

— Сто двайсет и седми северозападен. Регион Ламберт.

Цивилният вдигна вежди. Пресиян го изтълкува по свой начин.

— Знам, че е далечко. Особено с тази коруба и гъмжило зондеркоманди, бунтовници... сега и бежанец в твоето лице... Знаеш ли, това ме подсеща нещо.

— Да?

— Ти си от американските българи, така ли? Няма смисъл да отричаши. Позаблудих се малко от тоя твой столичен диалект... Не знам какво ви плямпат за нас, ама всички в България си знаем, че трябва да се поддържаме, където и да сме. Кръвта вода не става. Все сме хора. А и ти, гледам, не си забравил езика както някои...

Войникът погледна хронометъра си и захлопна шлема.

— Дай да се измъкваме. Стъпвай само след мен и не изоставай, инак ще активираш някоя мина.

Двамата млади мъже излязоха от скривалището. Пресиян държеше оръжието си готово за стрелба. В електронните си огледала за задно виждане забеляза, че цивилният любопитно се озърта наоколо.

Петдесет метра по-нататък, когато в дъното на коридора се показва плоча на шлюз, войникът спря.

— Слушай... — рече той на цивилния, без да се обръща. — Умрял съм за сън. Не си от бунтовниците, нали?

— Не...

— Как се казваш?

— Радослав.

— Е, аз съм Пресия...аааххх...ннн... Искаш ли да се върнеш на Земята?

— ... Би било добре.

— Екстра! Глей сега... Ситуация — майката си трака. Щом руски гардемарини са тук, положението е сериозно. Уж бяхме тръгнали да спирате безредици и да възстановявате контрола над стартодрумите, дето хранят Земята... Обаче явно става дума за нещо друго. Предишната седмица горе беше претъпкано с небоходи, мотаеха се и ремонтни лендъри... и не кацаха. Само задръстваха орбитите. Няма логика.

— Тоест?

— Ами поне лендърите би трябвало да се прилунят и да се заемат с повредените генипонни^[10] парници. Обаче — не! И ми се чини, че тук може да стане адски напечено. По-шибано, отколкото беше. Затова най-добре се дръж за мен, после с наши транспорти ще се измъкнеш от Месечината, пуста да остане! Обаче... трябва и ти да ми помогнеш. Навит ли си?

— Ами... да!

— Да се омитаме оттук тогава! Оттатък има жилищен пръстен. Същински лабиринт — бронираната ръка посочи табло с някакви пиктограми. — Нали виждаш...

— Кое?

— Луноглифите. Не четеш ли?

— Къде?

— Ето това... — с досада посочи пак момъкът.

Радослав изгледа указателя.

— Нищо не ми говорят — призна той.

Маската на бойния шлем, проектирана да изглежда толкова свирепо, че да потиска инстинктите за съпротива у евентуален противник, се наклони напред към лицето на Радослав.

— Олеле, даже още не си ги научил... — метално изстърга гласът на войника отвътре. — Абе, как така ви пращат вашите тръстове без елементарна предварителна подготовка!? Нà, вземи, на мен и без това не ми трябва, имам си ги таблиците в борд-рокана.

Радослав пое тънка диплянка с ярки гланцови страници.

— Е, хайде — подкани го Пресиян. — Там ще си починем. И внимавай за клопките!

След по-малко от минута вече се намираха в страничната секция.

— И тук е като след гръцки купон... — измърмори войникът, докато се взираха в жилищата.

Радослав ги оприличи на павилиончетата от коледен базар в НДК.

Изборът падна върху контейнер-стая, съвсем затрупан от съседните „апартаменти“. Пресиян плъзна вратата му нагоре и махна на Радослав да влезе.

Отвътре лунното жилище напомняше спално купе първа класа, но имаше два етажа. Обстановката би била дори луксозна и изискана, ако не носеше следи от паническото бягство на обитателите си. Подът и многобройните тесни маси-плотове фосфоресцираха през пръснати по тях предмети. Същите бледи кантове очертаваха в зеленикаво

вратичките на шкафчета и чекмеджета. На влизане Радослав подрътна малко фенерче. Наведе се да го вдигне.

Войникът посочи крехката стълбичка за нагоре.

— Виж, там трябва да има още едно легло. Мен тези кюнци — кимна към стъпалата — няма да ме издържат... Ох, бате, уморен съм. Наистина препускам от Сто двайсет и седми километър. Ако не поспя, ще откача. Два часа. После тръгваме. Е?

— Бива.

— Сега, прощавай, ама пушката няма да ти дам, не че ти нямам доверие, но оръжие не се дава. Ето ти ножа...

Титанкерамитов самострел изскочи от улей в ръкава на скафандръра. Пресиян го подаде на Радослав.

— Тук е копчето за стрелба. Имаш три хвърчащи остриета, четвъртото си е заглавено за дръжката. Реже яко, внимавай! С това и моята броня можеш да разпориш! Острието е с нулева дебелина по ръба! Ами сега... Сега ти слухти, ако има нещо, сбутай ме по крака, чу ли, да не взема да те гръмна, както съм сънен...

— Ти откъде-накъде реши, че съм американец?

Пресиян се захили сънено.

— Е-ле-мен-тар-но бе, пр'ятел. Само в Щатите викат на роканите компютри... Два часа... и ме б'диш... два часссъ... ъъъх...

---

[1] **Дружина** — така се е наричало воинското подразделение „батальон“ в нашата Вселена преди 9.IX.1944 г. ↑

[2] **Секция** — понятието покрива по смисъл термина „отсек“ в космически кораб или подводница, разликата е в размерите. ↑

[3] **Шлюз: външен, излазен, вакуум-шлюз** — за достъп към повърхността на Луната или към космоса в космически кораб; **вътрешен, баричен, бар-шлюз** — за преход между помещения (секции, отсеки) с атмосфера. ↑

[4] **Тамбур** — помещението между двета люка на шлюз. ↑

[5] **Who is there?!**... (англ.) — Кой е там?! Държа те на мушка!

Излез с вдигнати ръце, не прави резки движения...! ↑

[6] **Calme toi... I not make evil to you...** (фр., развален англ.) — Спокойно... Няма да ти сторя нищо лошо...! ↑

[7] **Sprichst du deutsch? Francaise?** (нем., фр.) — Говориш ли немски? Френски? ↑

[8] Есаул, что у вас... **Ganz ruhig, Herr Oberst...** (рус., нем.) — Есаул (военен чин), как е при вас... Всичко е наред... Ваше благородие... Всичко е тихо, господин полковник. Всичко е наред... Тъй вярно!... Нищо особено. Разбрах... Слушам! ↑

[9] **Витяк** — в българските народни приказки: змеечовешко дете, юнак. ↑

[10] **Генипоника** — технология за парниково-оранжерийно отглеждане на растения при прецизно спазване на най-благоприятни за тях условия и динамично оптимизиране на процесите (терминът е взет от статии във вестник „Орбита“). ↑

2.

Сигурно колкото повече премеждия преживяваш, толкова по-спокоен и мъчнопоклатим би трявало да ставаш.

„Или да ти треперят ръцете все по-забележимо и мозъкът ти да е изкълчен необратимо!“ — иронично подхвърли вътрешният му глас.

— Приятел си ми ти, знам — изръмжа тихо Радослав.

Когато се изтърсиш посред декори от „Междузвездни войни“, и то в гърлото на истински пожар, и се замяташ сред пламъци като недоклана пуйка, а после, тъкмо щом намериш „Вакууменъ костюмъ. Чупи стъклото при нужда!“, тогава отнейде изниква същински щурмовак от гореспоменатия филм и на всичко отгоре ти говори и той на български — почваш да се оглеждаш за Дарт Вейдър, който навярно ще ти избучи: „*Къде си бя, Люк, майна, ся се степамъ с тъебъе!*“...

Лудост. Абсурд. Миш-маш. Не може да бъде.

„И сега ще ходиме при Хан Соло да ни измъкне от кашата.“

— И ще срещна принцеса Лея в ролята на Кери Фишер! — изфуча към мислите си Дично.

Спящият войник силно трепна и се размърда, стиснал късото си пушкало, на което Радослав беше прочел: КП ШИПКА-9 ВБ.

Замря с успокояващо протегната към войника ръка, сещайки се навреме за предупреждението, че хлапакът е склонен да стреля, ако го стреснат...

Момъкът се укроти и заспа отново, а Радослав избърса потта от мръсното си чело и се взря в изцапаната си със сажди ръка.

„Навярно мязам на арапин, няма що...“

Почеса месечната си вече брада и пак крадешком погледна към оръжието на войника. Под дебелата полуложа на буцевия автомат се крепеше нещо по-елегантно, също оксидирано, но със самостоятелен спусък, тънко конусовидно, почти иглено дуло и хромирана марка „мкВБ КАНЪ КРУМЪ, обр.'32“, до която мигаха три светлинни индикатора. Над цевта на Шипката се мъдреше устройство, което вероятно не беше видеокамера, а прицел... Всъщност кой ли го знае. Дяволийката носеше името „Ахелой-М020-РСЛ“ и нищо чудно да бълваше ядрени микrorакетки. И ръчен миксер да държеше аскерчето,

би ли се заклел, че това е наистина миксер? автоматична писалка? или сешоар? Само по филмите ти обясняват кое за какъв дявол е...

„Трийсет и първи септември, две хиляди трийсет и шеста година, момче“, напомни му вътрешният глас.

„Ооо... Не съм забравил, не съм. Забравя ли се подобна... хм... мила изненада.“

Радослав предпазливо разкърши превития си гръбнак и се намести по-удобно.

„И сега — к'во...?“

... Веднага щом Пресиян заспа дълбоко, Радослав се покатери на втория етаж. За свой късмет там намери санитарно възелче с душ-кабина. Но, уви, вода за миене не потече и той използва само тоалетната. Щом взе да си върши работата, в клозетната чиния се включи някакво устройство, което засмукваше въздух, а накрая автоматично потече вода, която, ако се съди по звука в тръбите, отиде нагоре.

Дично отново се помъчи с чешмата, докато не забеляза, че в луноглифа „капка в чаша“ трепка знакът „“. В таблицата на Пресияновата диплянка символът значеше „не, липса, няма“, както и още много други неща. Близко до акъла, нали?

Сред разхвърляната оскъдна покъщнина Радослав намери домакински комплект отварачки, ножчета, вилици и лъжици в дървена лакирана кутия. Имаха вид на просто пазени, но не и употребявани. Вероятно подарък, спомен...

По-ценна се оказа находката под тънките завивки на леглото на втория етаж — първият изглежда служеше за всекидневна и гостна, доколкото горе съществуваше намек за нещо като работен кабинет. Личеше, че оттам са прибрани повечето вещи. В скрит под надуваемия креват пластмасов калъф, вероятно забравен при напускането, се съхраняваше книга джобен формат с изключително фини и здрави страници.

Оказа се бележник-календар, от който Радослав научи името на собственика:

ИННОКЕНТИЙ ЙОАКИМОВИЧ ФРОЛОВИЧ, ИНЖЕНЕР КЛАССА I4AQ,

РОЖДЕНИЯ 22-ГО МАЯ (СТАРАГО СТИЛЯ), 1996 ГОДА ОТ Р. ХР.

Датата накара Дично да проглътне. Той жадно запрелиства книжката.

Не, нямаше грешка.

В началото на бележника стоеще пояснение:

1 января 2010 *старого стиля* — стало АВСЕНЕМ
2010-аго, пятница

2 января *старого стиля* того же года стало ПЕРВЫМ
ЧИСЛОМ ЯНВАРЯ — суббота

И по-нататък:

ЕДНАЖДЕНЬ, СУТЬ АВСЕНЬ, ОБОСОБЛЕННЫЙ,
НЕ ВХОДЯЩИЙ НИ В ОДИН МЕСЯЦ ДЕНЬ ВСЯКАГО
ГОДА — НОВОГОДНИЙ ПРАЗДНИК.

ПАЦЕМ, ОЛИМПУС, суть МИРДЕНЬ, добавляется
ко всякому высокосному году и посвящен открытию
Олимпийских игр.

Принято Лигой Наций в Рейкявике на заседании №19 от 02.06.2008 по предложению Болгарского Царства, одобрено Великим Собором Православных церквей до вступления Новаго стиля в законную силу во всех государствах Богом хранимой планеты Земля.^[1]

Олимпийският ден в календара се вместваше между 31 юни и 1 юли. Всеки първи месец на сезона имаше по трийсет и един дни, останалите — по трийсет, включително дълго осакатяваният февруари...

Бяха отбелязани всички православни празници, юбилеи, официални руски и световни „неприсъствени“ дни.

Радослав закри лице с длани и почувства необходимост да полегне. Позна — след това дойдоха съвсем шокиращи сведения...

Донякъде бе подготвен, когато Пресиян обели думичката „Антанта“, но... Отначало мислеше, че е просто придвижен напред във времето. После го озадачиха несъответствията. И още не успял да си избистри замъждукалите в главата първи изводи, произлизящи от засега оскъдните факти, той се натъкна на цял порой информация.

Съзнанието му зацикли върху календара — засега най-изваждащото го от равновесие обстоятелство. Хвана се дори, че си шепне гласно: *Това не може да бъде!... Това не е истина!... Аз сънувам...*

Ала не сънуващо. Анотация към 20 април му посочи за първи космонавт в света някой си Юрген Гойклер, облетял планетата през 1959-а в орбитална капсула „Зигфрид“, стартирала от космодрума^[2]

„Алпензее“ с ракетоносител A15-Rfz в чест на седемдесетия юбилей на най-великия човек в света — Адолф Хитлер...

В този момент Радослав се опули и зяпна така, че изтърва мундщука на кислородната маска, към която прибягна, защото почувства задух.

В ръкописна бележка Луната бе окачествена като „новая Сибирь“ и „продукт Холодной войны“.

Радослав отново си даде почивка, през която слезе до долния етаж и надникна в хронометъра на Пресиян. Нима бе минал само един час?

В едно шкафче откри нещо като пуканки в опаковка с надписи на немски, италиански, български и френски. Имаше още шестоъгълни чинии, чаши, сред които и шестостенна кана с капак. В течността Дично позна киселия вкус на руски квас.

Той пак се просна на леглото на неизвестния му Инокентий Фролович.

Известно време си игра с фенерчето на инженера — жилището нямаше прозорци, освен голяма шпионка на входната врата — и се ослушваше.

Отново се реши да посегне към календара, когато усети, че е на път да задреме.

В раздела за траурни дати намери лаконично съобщение за разстрела на императорското семейство. Същият ден бе обявен като задушница за жертвите на гражданская война с болневиките от 1918–1923.

„Хмък!“ — рече си Радослав и пресуши остатъците от кваса, след което запрелиства книжката нататък в последен опит да си изясни обстановката.

Оттук-оттам се събраха данни, маркирани като „Сражения Второй Мировой войны“.

Настръхна.

Втората световна бе завършила с размяна на ядрени удари — върху Япония от американски бомбоносци; върху Съединените щати от германската подводница U-207, сама загинала при торпедирането на Вашингтон; над Германия, и над руски войски в Манчжурия... шокът от използваното свръхоръжие (и изчерпването на боеготовни запаси) довел до светкавичното Женевско примире в края на 1945-а, с

което започнала криза в отношенията между Съюзените нации — Франция и Русия не приели курса на Великобритания и Североамериканските съединени щати към икономическо изтощаване на тоталитарните суперсили, наречено „Студена война“...

След дълги колебания Радослав оставил книгата на празните лавици над слепия плосък еcran на повредения телевизор. Може би някога собственикът им ще се върне и нека си ги намери...

Главата му щеше да се пръсне и от малкото научено.

Ето ти, бате. Доволен?

С изтръпнали шепи Радослав до болка притисна очи.

Някъде там, долу... пфу, че геоцентрично мислене! — там, на Земята, планетата на тази отвъдна... Не, алтернативна звути по-добре, та на Земята в тази алтернативна Вселена живее някой си Радослав Хр. Радославов, уважаван шейсет и седем годишен дядка със солидно коремче и очила, комуто цял квартал, ако не цялата столица, завижда за хубавата младолика съпруга, която той е пробудил някога с целувка в околностите на Гложенския манастир...

Опа!

Нещо не се връзва тук. Да започнем отначало...

... Значи, не американци, а японци първи били щурмували Месечината, и то през хиляда деветстотин шейсет и седма. Използвали са космически апарати, изработени по немски лиценз. Това, че Империята на изгряващото слънце основала самостоятелна лунна колония, което струвало живота на трийсетимата космонавти-камикадзе, станало причина за охлаждането на отношенията между Япония и немския Райх заедно със сателитната му Европа. Почти десет години след тях армада ракети РКЭЦ-20^[3] провъзгласила областта Синус Иридум за първа лунна губерния на Русия. Това предизвикало ответен десант на германци и англо-американци, а след хиляда деветстотин деветдесет и първа настъпило Разведряването и всички лунни селища преминали под контрола на Обществото на народите. В ръкописна бележка Инокентий Фролович беше подчертал формалния характер на това делегиране, тъй като голяма част от лунните територии останали на практика извън реалната юрисдикция на Световната организация за сътрудничество, която пък била най-корумпираната институция на планетата според собственика на календара.

Пак по негово мнение нещата малко се били подобрili след две хиляди и пета, когато германският Райх окончателно се бил отказал от идеологията на национал-социализма, ала тогава пък транснационални компании и концерни получили монополни концесии за минна, промишлена и оранжерийна дейност. И оттогава на Луната настъпил „безпредел“...

... Русия се водеше република с официално наименование „Империя“. Първи неин върховен трибун е бил адмирал Колчак Александър Васильевич с министър-председател генерал Деникин Антон Иванович и външен министър барон Врангел — тим, който не просъществувал дълго и имал предимно символичен принос за съзвездане на страната.

Дично потърка пламтящо чело. Добре де... щом през хиляда деветстотин двайсет и трета белогвардейците в Русия са ликвидирали большевишката съпротива, значи... през хиляда деветстотин четирийсет и четвърта никакви победоносни съветски войски не са навлизали в България — нито на девети септември, нито на никой друг ден. И тогава...

Тогава не е имало Сталин, Катин и ГУЛАГ, Белене и Скравена, Ян Палах и Берлинска стена, КГБ, Афганистан, Брежнев...

... но са били Химлер, гестапо, Бухенвалд, Треблинка, Аушвиц, имало е блокада на свободния Западен Париж, имало е Варшавско гето и отчаяна многогодишна борба на Армия Крайова...

Добре де, къде тогава в тези обърнати наопаки световни събития, засегнали и страната му, променили дори подредбата на компютърните клавиатури, къде е останало място за... например за „Майстора и Маргарита“ на Булгаков? Дали е имало „Войникът Швейк“? Навярно е редно да се съжалява за ненаписаната Ленинградска симфония на Шостакович, за песните „Белорусский вокзал“ и „Он не вернулся из боя“... Даже навярно и не се е раждал бардът Владимир Висоцки, не е хриптял ведно с китарата си „по теснините на вселенски кръстопъти“^[4]...

„Ама тогава... и аз не съм се раждал!“ — зашлели го последната брънка от веригата изводи.

Къде, къде и кога майка му и баща му са се срещнали, запознали и оженили в тази алтернативна Вселена?!... И изобщо, случвало ли се

е такова нещо? Ами че и шансът родителите му да ги е имало е нищожен!

Въздухът му се стори гъст като стопено стъкло. Сякаш самата материя наоколо се разпадаше, но не, не реалността край него — самият той анихилираше, чезнеше, защото тук *той просто не съществува НИКАК*.

Радослав се опомни.

Гледаше дланите си и похълцваше от ударите на пулса си в гърлото. Сви юмрук и предпазливо почука по плота. Каната подскочи, в пръстите си усети лека болка от ръба, където пластмасата бе нащърбена.

„Кротко — рече си неубедително, — тук си от два-три часа и ето те — истински, колкото и всичко наоколо. Всичко наоколо, независимо дали то ти харесва или не.“

... „Единственото хубаво на социализма е това, че сме заедно с майка ти“ — на шега беше казвал баща му.

Ами при липсата на тази благина, социализъма де, какво?

— Как какво? — измърмори Радослав. — Изобщо не съм се раждал, ето какво! Тук, в тази Вселена на непобедени Германия и Япония, на несмазана от самата себе си Русия, на далеч не първостепенна Америка... тук просто ме няма... Не съществува мой Аналог. Лицето Р. Х. Р. никога не е радвало света с присъствието си поради нулева вероятност да се пръкне на този бял свят!

И?

Радослав разтърка пулсиращите си от напрежение слепоочия.

Какво следва от това?

Ясно какво!

Въпреки всичко, въпреки променената история, въпреки това:

Има в България една планина. В тази планина има едно поточче, което се плиска покрай ръждиво-сивкава скала. А в тази скала от векове чака ли не дочака събуждане и освобождение едно небеснооко драконче.

Верена.

Единственото същество, заради което има смисъл да живея.

Радослав усещаше жар и лед под кожата си. Той замря парализиран и тъпо запрелиства войнишката диплянка на бронепехотинеца Пресиян Младенов.

Разделът „Помни че!...“

„Войник — означава защитник. Ти браниш своето семейство, своя дом, своята земя. Ти закриляш несправедливо притеснените. Войник — не значи убиец. (Боенъ Уставъ гл.1, т.1)“

Не, не е това...

„Неморални заповеди, както и такива, противоречащи на Женевските конвенции, на Военната харта от Рейкявик или изискаващи прояви на жестокост, като незаконни, следва да не се изпълняват“...

И това не е... аха, ето — параграф номер няма-значение-кой:
„Когато не знаеш какво да предприемеш — атакувай.“

Атакувай!

Тя чака. От 901 година до сегашната 2036-а с потресаващите си дати като 30 февруари, 31-ви числа при юни и септември, а и някакви извънмесечни дни.

Чака някой — ТОЙ — да я събуди.

Мило драконче...

Радослав скочи от леглото, изтърси се по стълбицата от втория етаж, преброи със задник стъпалата, изправи се и припряно потупа Пресиян по бронираното рамо. С нетърпелива досада отклони от лицето си дулата на изщракалото с всичките си предпазители оръжие.

— Хайде ставай, редник. Да стигаме този стартодрум и да се прибираме вкъщи, че ми писна не знам на кое вече... Ама събуди се, бе, стига си ми завирал т'ва желязо в муциуната!...

---

[1] Еднажденъ, суть АВСЕНЬ, обособленный, не входящий...

(рус.) — Еднажден е Новогодишен празничен ден, който е обособен и не влиза в нито един от месеците. Пацем, Олимпус, сиреч Миренден, се добавя към всяка високосна година и е посветен на откриването на Олимпиадата. Прието на заседание на Лигата на нациите (Обществото на народите) в Рейкявик на заседание номер 19 от втори юни две хиляди и осма година по предложение на Българското царство, одобрено на Събора от Православните църкви преди встъпването на календара в законна сила във всички държави на пазената от Господ планета Земя. ↑

[2] Космодрум — за разлика от *стартодрума*, който е за изстрелване на космически апарати без собствени стартови двигатели,

космодрумът е съоръжение, което може да приема и кацащи космически кораби. ↑

[3] КЭЦ (рус.) — нарицателно за космическа станция; РКЭЦ (ракета „Константин Эдуардович Циолковский“) — термин за космически кораб. ↑

[4] „По теснините на вселенски кръстопъти“ (рус. — на узких перекрестках мирозданья) — цитат от песента на Владимир Висоцки „Ода за влюбените“. ↑

3.

Те вървяха предпазливо, често се криеха. Сменяха етажи, провираха се през шлюзовете между отделни секции или между различни нива на един и същ квартал. Отначало Радослав броеше оставащите зад гърба им тамбури, а после се обърка и престана.

Порталите се редуваха през двеста и трийсет до около четиристотин метра, но в някои места секциите имаха дължина едва 180–210 метра. Херметични врати разделяха нивата, които от своя страна имаха по един-два етажа.

Още след първите преодолени седем или десет километра от пътя Радослав придоби що-годе сносна представа за устройството на лунните градове. За основа им служеше тръба с диаметър колкото шест-седеметажна сграда. Хоризонтални прегради я разделяха на три нива: горно — оранжерийно, средно — жилищно-складово-промишлено, и долно — транспортно. Излизаше, че кварталите са навързани около комуникациите.

Архитектурата им бе стереотипна, известно разнообразие внасяха декоративни пластмасови или фолиеви тапети и мокети. Пресиян ги наричаше „пластексови“ панели. Роля на друго укражение играеха многоцветните знаци — луноглифи, за значението на които Радослав надничаше в подарената му от войника диплянка.

Един от често срещаните символи отбелязваше люкове на барични укрития в случай на имплозивна декомпресия. Допълнително в самите тамбури нерядко се срещаха врати към странични боксове с по няколко реда дву-триетажни седалки.

Всеки тръбо-тунелен участък с трите си нива, който бе разположен между два барични шлюза, се наричаше секция или квартал. Жилищните нива най-често имаха повече от един етаж. Приличаха на общежития, но не като онези от Студентски град. Много повече напомниха на Радослав за веднъж видените в Москва „комунални домове“ — дълги, задръстени с покъщнина коридори с множество врати към едностайни „квартири“.

Там, в съветските къщи-мравуняци с общи кухня, баня и тоалетна, гъмжеше от живот, дори прекалено. Свали и приятелства,

скандали и събрания, скръб и веселба, празненства и делници, събрани на едно място...

Тук, в лунните квартали, цареше тишина или по-точно безжизнените шумове на автоматичните системи за поддържане. Хората бяха избягали.

Ала не всички.

Между вертикалните колони-подпори понякога имаше хермоизолирани надлъжни стени, предимно в промишлените секции, наричани „зоni“, а ограниченията от тях площи носеха името „сектори“. Дори и затворено, вътрешното пространство оставяше впечатление за известен простор, макар на места да балансираше на ръба на клаустрофобията.

Доста секции в средното си ниво бяха голи и празни, в тях се срещаха заградени с мрежи участъци, в някои стояха на склад разнообразни видове амбалаж — от пластексови каси, кашони и варели до какви ли не видове метални контейнери. Другаде огромни платнища тъмно фолио покриваха рафтови гъбарници.

Радослав се чувстваше като в софийските подлези, най-вече заради това, че в по-бедните (и по-здръстни до степен на задушаваща теснотия) квартали липсваха подови решетки, осветителните тела бяха мръсни и потрошени, а вътрешната облицовка на стените бе издрана и „разкрасена“ с надписи на ръка, най-вече пиктографични...

— В корпоративните селища е така — осведоми го Пресиян. — Легално грамотни са селенитите от инженерната каста, медиците, висшата полиция и администраторите... На другите им е забранено да четат и пишат. Луната си е една грамадна каторга, нима не го знаеш!

Войникът би плюл от възмущение, ако не беше шлемът на скафандръра.

— Сиромаси! Обаче на родените тук, вината каква е?...

Недоимъкът на населявалите тези секции луняни личеше изпод следите на преминалия валяк на войната, който не беше пощадил нито работническите, нито по-заможните тунелни квартали. А разрушенията в последните много рядко навеждаха на мисъл за плячкосване на изоставените апартаменти. Просто са били самоцелно опустошавани. Пресиян коментира този извод кратко:

— Да, само мародери липсват, всичко друго вече е дал Господ! — и заканително размаха оръжие.

Друга асоциация, която се натрапваше в съзнанието на Радослав, пак бе свързана с детството му и пак със същата чужбина. Ставаше дума за Московското метро, където го бе завел чично му, когато веднъж се прибраха от Коми в България. Тръбните квартали притежаваха същата перспектива, събираща всичко до точка в далечината. Малкият Радично не хареса метрото. За да прекрати сополивия му рев, чично Никола спешно го изведе на повърхността, но нито Червения площад, нито Кремъла можаха да изтрият неразбираемата му уплаха от подземния свят на метрото. И едва в огромния магазин за играчки „Детский мир“ измъченият чично успя да утеши племенника си с покупка на... какво беше?

Радослав се усмихна криво при спомена.

Луноходче, да, точно това му купи чично Никола, добрякът, старият ерген, комуто всяко хлапе се качваше на главата... *Лу-но-ходче!*

Мама му стара...

Приликата със съветското метро (*съветско... каква празна дума, какво имагинерно понятие в този Всемир, в този Свят, в тази Вселена...!*) най-силно прилягаше на гарите. Разположени на някакво междинно ниво в центъра на всяка трета-четвърта секция, те представляваха вътрешни тръби в дънните ниски нива на кварталите. По тях на магнитни възглавници циркулирали мотрисите, обясни Пресиян, а за развиране на по-висока скорост в тръбоколовозите нямало въздух. Бяха четири ръкава — за двете посоки — и коридори за служебен достъп при ремонт и поддръжка. В пътническите вагони се влизаше през тавана. Дично видя това у един спрятал и изоставен тръбен влак. Жалко, че не бе на екскурзия — да надникне за по-подробно запознаване...

Секциите оставаха зад тях в печална върволица.

Тунелен град, тръбен квартал, тръбен влак.

Тръби и тунели символизираха в този свят Луната.

Но дори без поясненията на Пресиян — а момъкът ги знаеше от същата диплянка, с която вече разполагаше Радослав — инженерът в него прецени предимствата на подобен вид инфраструктурна организация. Мрежата линейни квартали и зони осигуряваше пряк

достъп до лунния грунт, от който електровакуумни дестилационни уредби извличаха кислород, инертни газове, метал, силиций за някои марки „пластекс“ или просто скална маса за пресоване в строителни площи. Слънчеви колектори произвеждаха евтина енергия и образуваха глобална система за пренасяне на ток и светлина от секциите на „дневната“ част на Спътника към градовете, над които цареше лунната двуседмична нощ...

Изведнъж Радослав си даде сметка, че определението „спътник“ доста приизвежда света на добрата стара Луна, чиято площ според диплянката надхвърляла земните Африка и Австралия, взети заедно.^[1] Наистина, прецени той, по-прилягаше да се мисли за Месечината като за планета.

Най-впечатли техническите интереси на Дично краткото пояснение в уводната част на текста, че водород, ксенон и хелий, макар и засега в малки количества, колониите добиват посредством неутрализационни уловители на слънчев вятър^[2].

— Е тъкмо в това е белата — вмъкна Пресиян. — Промишленост, жилища и енергийни централи са пръснати навсякъде. Все едно гърмиш по паяжина — нишките остават. Доста войнишки глави изяде това... а дано и офицерски пагони! — избухна накрая той. — Накараха едни нещастници от италианските войски да направят марш-преход по повърхността. Десет процента загуби, без да видят и един бунтовник!

— Десет процента? Мини? Вълчи ями?

— Да, да, мини! Пукнатини и остри камъни...

— Че няма ли карти! Къде е тръгнал този... корпус да воюва, щом не познава терена!

— И аз това казвам. Но повърхността — мани я, ами тунелите! Сигурно мислиш, че те трябва да са добре известни, ама не. Достоверните лунни субкарти описват по-малко от петнайсет на сто от колониите, демек само суверенни територии на земни държави или конфедерации. А в тях и да е имало размирици тук-таме, те са овладяни. Практически непознати са останалите лунни селища, дето са дадени на международни компании със собствена фирмена администрация — там е дявол на магаре! От четирийсет и четири години насам Луната я ровят като червеи. А спазването на строги строителни стандарти тук е въпрос на живот и смърт — метеорити,

нали се сещащ, постоянен рисък от декомпресия. И тези градежи сега се оказват най-силната защита на размирниците. Дори след дълбочинна бомбардировка не е сигурно, че пещерите няма да дадат подслон на въоръжени партизани.

— Добре де, Пресияне, но все пак тунелите следват някаква логика... мmm... рудни жили или по-малко съпротивление на материала. Няма ли някаква система, план?

— Имало е. Обаче те отдавна не се спазват. Техниката за копаене на лунния грунт е усъвършенствана, плътността му вече е без значение. Айде, в лунните протекторати на OH може и да има официална информация за нови секции, но три пети от останалите тръбни градове са извън правителствен контрол. И не се знае колко хиляди километри тунели са построени, защото не ги декларират. Укриват данъци по този начин. Пък има и съвсем нелегални квартали, луняните сами си ги строят, за да избягат от властите си, схващаши ли?...

— И няма начин да ги открият?

— От Корпуса — не! Детектиране на изкуствените магнитни полета на селищата е безсмислено, повечето нови галерии не разполагат с инсталации за изкуствен магнетизъм...

— Ами... Това все пак не са миши дупки, би трябвало да се получат някакви гравитационни аномалии. Пускаш един лек спътник и му следиш траекторията... — Радослав се помъчи да не се възгордее от себе си. Но се оказа, че е открил топлата вода, защото Пресиян се изсмя.

— Примитивна технология! Пък и за пълно субграфиране на пещерните поселения по тази методика ще отиде година. Има уж друг начин — радарно сканиране в нискочестотен микровълнов диапазон... Обаче пак иска време.

— През скалата? — опита да си го върне Радослав.

— Ха! За микровълните повърхността е почти прозрачна, но пък подповърхностният лунен слой има особена структура и маскира поддълбоки тунели зад хаотична интерференчна картина. Да не споменавам, че апаратурата поначало не притежава нито висока разделителна способност, нито селективност без ДСС-процесори. А *ние* няма да им дадем такива!

Дично се съгласи, без да разбере напълно какво означават последните думи. Помъчи се да не се засяга повече и реши да пита по-малко — и без това беше на път напълно да се изложи с неосведомеността си по елементарни въпроси. Достатъчно е да гледа.

А тук множество неща заслужаваха внимание. Оранжериите се оказаха може би най-интересни от всичко. Там, където липсваха следи от сражения, листакът образуваше влажна джунгла. От тавана се лееше ярка светлина, доставяна вероятно от хиляди километри по фотопроводни кабели. Впрочем Пресиян подхвърли, че плафоните са луцитови^[3]. Дично замижка нагоре и различи огромни прозорци, закрити с капаци.

Повечето от отглежданите култури му бяха неизвестни — местни мутанти или специално селектирани форми, но други се разпознаваха лесно. Радослав се дивеше на грамадните колкото тикви домати, на марули-палми, царевични кочани колкото бейзболни бухалки и други чудовищни зеленчуци и плодове с невероятни размери. Напуши го смях, когато видя краставици и се сети за хумореската на Мирча Кришан. Едва потисна истеричния си изблик и, като продължи да върти глава наляво-надясно, побърза да настигне Пресиян, за да не настъпи някоя мина. В диплянката пишеше, че съществуват средни нива, заети от водни резервоари, използвани помежду другото за рибни и водораслови развъдници или като топлинни акумулатори, а рядко — и за плувни басейни.

Наистина, от глад да умреш тук бе трудно. Както бе казал Пресиян:

— На Месечината да не се наядеш — все едно на две магарета купа сено да не знаеш да поделиш... Стига да не си местен! — добавяше през зъби войникът.

Той постепенно ставаше по-мрачен, Радослав го усети с новото си, дължащо се на змейската кожа сетиво, което несмело определи като „свръхобоняние“.

Отначало Дично разтълкува настроението на момъка като беспокойство за намаляващите им запаси кислород в атмосферата на оранжериите. Ала вече два пъти те спираха да заредят бутилките си от автоматичен терминал, който им поиска разрешително, платежно нареждане или пари в брой. Пресиян протегна към екрана, изписващ

съобщението с луноглифи, никакво устройство и апаратът без повече бавене им отпусна неколкократен лимит.

Ала така или иначе им се наложи да пресекат няколко секции по горното ниво, защото шлюзовете на долните бяха запечатани.

— Може да минем по коридорите на трето ниво, долу при сервизните тръбопроводи — предложи Пресиян. — В крайен случай ще разбия порталите.

Но в следващата зона детекторите на скафандръра предупредиха за непознат вид пехотни мини. Войникът заяви с огорчение, че този тип боеприпаси костюмът му не е в състояние да обезвреди.

— Нямам пълен сапьорен модул! То за мен няма страшно, скафандръра ще ги издържи, обаче ти... Не мечтаеш да те осакатят или убият, нали?

Радослав не ламтеше за подобни преживявания и те се качиха на първото, най-горно ниво. Пресиян го стори с голямо нежелание. Просто „миришеше“ на развалено настроение. Не че през цялото време досега момъкът бе безгрижен, но емоциите му потъмняваха.

Много скоро Радослав разбра причината.

Отмяташе месести листа, потеше се в изкуствените мъгли на оранжерията и цъкаше с език в маската. Пътечки с перила за улеснение на „селскостопанските“ (нали можеше да ги нарече така?) работници следваха някаква еднотипна схема на завои и кръстовища. Случваше се да продължават в странични спрямо нивото тунелчета, вероятно към лежащи на самата повърхност тръбни градини. Двамата млади мъже ги подминаваха, главните пътеки се стелеха под краката им между лехи великанско жито, хидропонни корита с картофища или слънчогледи колкото механджийска софра. Подовете тук бяха постлани с някакво лепкаво покритие, което улесняваше вървежа много повече, отколкото на другите нива. Ала ненормално слабото привличане не можеше да бъде елиминирано и няколко пъти Радослав се спъна в захвърлени пластмасови кошове с плесеняси плодове. И видя просеки смачкани растения и потрошено оборудване, сякаш прасета бяха лудували тук.

И малко преди Пресиян да забави пружинната си крачка и тихо да изпсува през хъркането на респиратора, Радослав настръхна.

За първи път подуши със змейските си сетива смъртта. По-точно — белязаната й с трупове следа.

Мъртвците лежаха сред разкашканите стебла. Бяха много.

Голямо пространство растителност бе унищожено от хаотична стрелба — може би огнемети, може би бластери. Подпорните греди с остатъци от увивни насаждения носеха безбройни ранички от ситнокалибрени, но без съмнение убийствени куршуми.

Радослав притвори очи и притисна дихателната маска към лицето си. И все пак миризмата на кръв, засъхнала на локви, дълго не изветря от дробовете му.

Високи и слаби, големоглави като деца, селенитите бяха навсякъде чак до шлюзовете и ескалаторите към долните нива. В средата лежаха умрелите от задушаване. Останалите бяха застреляни.

Изклани.

Овъглени от огнепръскачки, разкъсани като с триони от картечни откоси, избухнали в кошмарни пръски от микровълнови бластери.

Стъпкани.

Чак в тамбура на шлюза към долното ниво Радослав изрече дрезгаво:

— Може да съм глупав, но онези клетници не ми приличаха да са били въоръжени.

— Криели са се в оранжерийте — мрачно му отвърна Пресиян, след като минаха през портала и залегнаха в боклуците да се огледат.

— Нали всичко, което произвежда храни, е жизненоважно за Земята. Разчитали са никой да не взема на мушка парниците. Преди да те срещна, минах през разхерметизирани нива. Едно богаташко имение встрани от главния тунел. Сигурно преди да довтасат *айнзацгруппен*^[4], там е било приказка, палат!... Обаче заварих... тъъх!... — войникът измуча, неспособен да подбере думи и мълкна.

Радослав не искаше да си представя каква ужасна гледка са били поразените секции. Имплозивната декомпресия е взривявала всяко нещо под налягане — домати, гръден кошове, кръвоносни съдове... Сетне вакуумът е сгърчвал и попарвал останките. Сънцето ги е превръщало в пепел... или в нощта бавно са сублимирали в безвъздушното пространство към Космоса пластове скреж — погребален саван на хора и зеленчуци...

Младият мъж отпусна несъзнателно стиснатите си юмруци.

— Знаеш ли колко пъти ме засърбяват пръстите на спусъка — тихо рече Пресиян, — да направя някого от онези убийци също труден за рисуване... Само че... гневът е лош съветник. Ще им го върна

тъпкано на чорбаджиите, дето са нареждали всичко това. А за да им го върна, трябва да се измъкна оттук. И тогава няма дълго да плаче въжето!... Хайде, бате Радко, чисто е... Знаеш ли какво? Официално те мобилизирам в нашата войска. Нещо напротив?

— Хм. Не. Само че защо?

— За да не смеят и теб така да пречукат, затова! Нàти бластера. Поради липса на знаме, докосни лъва на емблемата... и повтаряй: „Кълна се с чест да нося българското оръжие и да бъда верен на семейството, рода и отечеството си България, да служа смело и всеотдайно като защитник на мира под ръководството на Н.Ц.В. Главнокомандващия и поставените с височайше решение командири.“

— Това ли е клетвата?

— Това е. Тъй като съм единствен останал непленен от цялата ни тукашна армия, аз сам съм си командир и имам право да те обявя за мобилизиран. Записано е в черната кутия на скафандръа и може да се отмени само с указ от Двореца. А дотогава то е в сила, дори да не го признаят после. ... Хайде, земляк, продължаваме, да му се не видяло и лайнарщината...

Радослав без капка веселие се усмихна, припкойки подир бронепехотинеца. „Ето ме пак войник, ха-ха... Рота равнис, рота миррно... Но... странно, какво ли е премълчал Пресиян?...“

Войничето нещо криеше.

Дично съжали, че умее само да помириства чуждите мисли, не и още да ги разчита като телеграми.

Те продължаваха пътя си към кратера Коперник през неизвестността и разрухата.

---

[1] **Лунната повърхност** има площ около 37,959 милиона кв.км.

↑

[2] **Слънчев вятър** — сильно разредена плазма със средна енергийна температура 200 000 градуса. В околностите на земната орбита се движи с около 450 км/с, но при изригвания е по-висока. Частиците достигат Земята за 5,8 денонощия. ↑

[3] **Луцит, лусит** — материал, който абсорбира светлина и я отдава почти същата като спектър и сила (по Станислав Лем; от същия автор е и терминът „космократор“). ↑

[4] Айнзацгруппен (нем.) — части за борба с мирното население; терминът е взет от историята на нацистка Германия. ↑

4.

Петнайсет минути почивка в началото на дълга празна секция с повредено осветление, където младите мъже се спотаиха в неоградена складова площ сред подредени на пирамиди тухли, издялани сигурно от гранит. Дично откъсна етикет от близката камара. Бумагата твърдеше, че артикулът е „строителен аортозит“, стандарт еди-кой си.

Любопитството не му даде мира и след като тръгнаха. Радослав почти се прежали да попита какъв е този екзотичен материал, но трепна змейската кожа, люспите почти настърхнаха като котешка козина при вида на куче. След още двайсетина крачки-скока той съвсем определено престана да чувства, че са сами.

Пресиян спря тъкмо в момента, когато Радослав отвори уста да сподели подозренията си. Войникът плавно приклекна и направи знак на спътника си да стори същото. Шлемът се въртеше като купол на малък човекоподобен танк. Радослав не можеше да се избави от усещането, че страховитата зурла на маската с всички скрити в нея електронни сетива души тунела.

Пресиян завъртя показалец във въздуха и посочи на Радослав стената на етажа, а сам се плъзна към другата редица колони.

Дично стори същото, залепи гръб в облицовката на колоната и започна внимателно да се оглежда. Държеше самострела до бузата си, насочен към тавана, откъдето осветителните плафони продължаваха конвултивните си мигания.

В тишината му пречеха ударите на собственото му сърце, дразнещото бръмчене от разбити настенни електротабла. Някъде звънко и с екот плякаше вода — капка подир капка...

Радослав се помъчи да се задълбочи в подсилената си от змейската кожа чувствителност. Странно защо, но пак най-изострен от придобитото му се струваше онзи усет, напомнящ обоняние. И с него помирисваше някакви състъци враждебност, които преминаваха наблизо... може би зад заоблената коруба на тунела, отвъд която мъртво присъстваха тонове упълтнен лунен грунт...

!...

Нима е плътен?

Радослав спешно се премести от другата страна на колоната, без да откъсва гръб от нея, и потърси Пресиян, за да му обясни откъде може да иде заплахата.

Войникът не се виждаше никъде. Радослав се изненада, в първия момент зашари трескаво натам-насам, неволно приклекна още пониско... Балонената лекост на тялото му го извади не само от физическо равновесие. Разтрепери се и се изпоти.

Я по-кратко!

Зае се да наблюдава сенките край колонадата отсреща. Нищо. Като вдън земя, пардон, вдън луна потънал.

„Крие се и дебне и той като тебе. Търпение!“ — рече си Дично.

Ала тъкмо търпението му бе най-слабо в този миг. Безпокойството растеше.

„Хайде, покажи се, покажи се де, че...“

Полъх във въздуха му подсказа, че навярно вече е късно. Да извика? Не е ли твърде рисковано? Ax, не греши само този, който нищо не прави!... Подвоуми се още секунда.

— Пехота, има успоредни тунели, внимавай!

Никакъв отговор. Радослав сгъна от складовия етикет самолетче и го запрати към центъра на коридора.

И веднага могъщ вопъл на изострените инстинкти за беда го просна по очи, а наоколо тишината избухна в пищащи откоси от ултраскорострелно автоматично оръжие.

5.

КОПЕРНИК-ЦЕНТРУМ З

В хангар А8 към подвъзел Ц-3 от веригата възли на комплекса Циркус Коперникус прелива от бежанци, предимно земяни. Не е по-различно в другите барични халета, имали доскоро чисто техническо предназначение. Туристи и семейства на постоянно работещи инженери, техници и средноквалифицирани гурбетчии с договори и без такива, администратори и търговски представители, богаташи със и без специални делови интереси на Луната, акредитирани новинари и пациенти на санаториуми, които разчитат да се избавят от страданията си под действието на слабата гравитация, или просто вярващи на рекламиите, че престоят на Месечината ще им прибави някоя-друга година живот отгоре, така да се каже свръх утвърденото от Провидението... или нареченото от приказните орисници.

Не, рекламиите не лъжат. Лъжат военните, под чийто контрол се намира районът на циркуса. Те обещават транспорти до Земята на тълпящите се хора, които зъзнат от студ и се загръщат с каквото им падне. Когато подир няколко дененощия изгрее Слънцето, същите тези бежанци, покорно чакащи скорошна евакуация, ще изнемогват от горещина. Но сега, поуспокоени, малцина от тях продължават да се вълнуват за нещо друго, освен за съдбата на свои близки и познати, за участта на партньори, дължници и кредитори.

Напразно се опитват да получат информация за тях от регионалното командване на Корпуса. Офицери за външни свръзки непрекъснато препращат просителите от сектор в сектор. Англо-американци любезно изпровождат нервничещи цивилни към комендатури на руски и френски части. Оттам с повече или по-малко грубовато-приятелски тон ги съветват да се обърнат към оккупационните щабове на Центральноевропейския пакт. Германците хладно заявяват, че исканите списъци с имена на загинали и безследно изчезнали още се подготвят и уточняват. Италианците изобщо не обръщат внимание на цивилните, а се карат помежду си. Рядко срещаните японски патрули мълчат, а когато някой се престраши да ги

приближи, рязко насочените им оръжия го прогонват. Още по-случайните представители на армиите на малките развити държави като Испания, Швеция и Белгия, както и военните полицаи финландци, норвежци, канадци, австралийци, в повечето случаи вдигат рамене — питайте офицерите на главните сили. Мексиканци и бразилци понякога се мъчат да помогнат на евакуираните със сведения, но се връщат от комендатури и щабове, клатейки глави: чакайте, чакайте, чакайте, съжаляваме, сеньор, пор фавор, сеньора, вярвайте в щастливо уреждане, молете Бога и Дева Мария...

Подир подобни съвети свещеници събират сирашки групи хора, тихо пеят псалми; други вярващи се трият с талк, преди да развият обредни килимчета, а в най-далечния ъгъл на хангара, в сянката на американски тунелен транспортьор, се държат за ръце няколко семейства и вездесъщ равин мърмори древни стихове, но замърква, щом наблизо се източва немска военна колона.

Ала повечето бежанци не обръщат внимание на религиозните си събрата по бедствие. Тяхната вяра се измерва в банкови знаци, мегавати и килотонове. Те хич и не разчитат на молитвени колела или ароматни пръчици. Пред тамяна предпочитат етноселективен нервно-паралитичен газ и се уповават на мощта на Корпуса. Мъчат се да бъдат оптимисти... и все още успяват.

Съвсем встради от суетливото множество са се скучили унили и апатични тухашните хора — селенитите. Ако за земяните граждани все пак съществува някаква надежда за спасение, то тези се чувстват обречени. Могат да разчитат единствено на бърза победа на миротворческите части, но твърде добре познават местната обстановка и бунтовните балдърски^[1] отреди, лунния манталитет и стремежи, затова не хранят илюзии. Някои от тях хвърлят завистливи погледи към земяните.

А земяните от своя страна отвръщат с все по-трудно спотайвана омраза: те са виновни, тия скапани балдъри! Имат всичко: ниска гравитация, която облекчава сърдечната дейност, не познават suma ти инфекциозни болести, дишат кондициониран въздух, консумират само чиста храна, а не произведени от петрол ерзац-белтъчини. Гражданският режим в извънземните колонии им бил прекомерно строг! Ами за това има обективни причини — враждебна външна среда, нужда от стриктно спазване на технологични изисквания... и

най-вече публично тайният факт, че пет осми от тукашното население е на 400 хиляди километра от планетата-майка заради криминални и антиобществени деяния...

Волнонаемен обслужващ персонал мъкне скъпоценни контейнери с питейна вода, кашони с храна, пликове транквиланти и други лекарства, одеяла и отопителни батерии. Пред тоалетните се вият опашки.

Наказани за дребни провинения войници прибират в чували тела на тихо самоубили се в тълпата луняни.

Цялата картина наблюдават пасивно тежковъръжени часови край излазни и междуекционни барични шлюзове, до входове за ремонтни коридори и шахти, пред служебни асансьори. Особено ревниво пазени са ескалаторите, водещи към гъбовидните външни бункери на противометеоритни лъчеви оръдия.

Виждат какво става в халето на хангар А8-ЦЗ и затворените в ремонтен бокс войници в циментовосиви бойни скафан드리, с трицветни изправени лъвове на гърдите. Те гледат суетната през прозорците на херметичните люкове. И знаят, че тук никой овластен униформен, който не е под арест, не го е грижа за цивилните, без значение къде са родени.

Затворниците с бяло-зелено-червени лъвски значки седят край стените на помещението, приковани към въздухопроводите по-здраво, отколкото с титанкерамитови белезници. Ръцете им са свободни. Механичните мускули на скафандрите им, съчетани с умения за контактни схватки и близък бой, правят тези невъръжени с бластери или картечници ръце достатъчно опасни в затворените пространства на коридори и преходи. Ала костюмите им нямат дихателни бутилки, от стоманените плещи са изтрягнати всичките модули за въздушно пречистване. Шлемните респиратори са свързани с въздухопровода на ремонтния бокс. Кислородът е изпомпан от херметичното помещение и е заместен със смес от инертни газове.

Някои арестанти или спят, или тихо преговарят през съединяващите ги тръби, в които въздухът е станал топъл и спарен, макар да ги уверяват, че никой от командинето на Корпуса не желае да ги издущи като плъхове.

Ала според барометрите на скафандрите налягането на кислорода едва достига стотина милиметра живачен стълб при

минимално необходимите 150–180. Затова войниците седят без излишни движения, почти не мръдват, за да не предизвикват организмите си към повищена консумация на кислород, което можеше да им струва опасни пристъпи на височинна болест. Поради тази заплаха животоподдържащите системи на костюмите бдят и потапят стопаните си в принудителна летаргия незабавно, щом медицинските монитори отчетат съответни симптоми.

За този факт пленилите ги доскорошни съюзници от Корпуса само съмтно се досещат. Не им стиска да проверят. Подобно действие би било лишено от смисъл — секретните системи на костюмите се самоунищожават при загуба на трета степен контрол от страна на притежателя. И военните специалисти го знаят.

Но и да бяха забравили това дразнещо ги от години обстоятелство, съглашенци и европейци моментално си го припомнха, когато събраха дезактивираните оръжия на дружината.

Тези пушки никога повече няма да стрелят, сензорите по технологията за детектиране на слаби сигнали са безнадеждно мъртви, конфискуваните биоскенери не различават бълха от пресен зеленчук. Управляващите матрици на тези прибори и устройства се самоликвидират веднага, щом попадат в неприятелски ръце.

Това е непосредственото утешение на плениците, те го коментират, дори се присмиват на бившите си колеги. Но през повечето време те чакат. Не разчитат на извънредна милост, нито на чудеса. Ала имат далеч повече основания за надежда от бежанците зад люка на бокса.

Секунди капят и пълнят минути, а те на свой ред часове.

Макар и потиснати, войниците със значки на артилеристи имат достатъчен запас от кураж и вяра.

Но не и кислороден резерв.

---

[1] **Балдър** (от англ.) — „плешивец“, прозвище на селенитите, които, живеещи в слабото лунно магнитно поле (то е няколко гами, т. е. 10–5 гауса — нищожно в сравнение със земното), страдат от патологични промени в кожата (въз основа на статия от сп. „Наука и Жизнь“, 1966, брой 12, стр. 69). ↑

ГЛАВА III

ДЕКОМПРЕСИЯ

1.

Ехото от автоматите загълхна в тунела. Електронна карта, проектирана във визьора на шлема, подсказваше на Пресиян разположението на нападателите. Биодетекторите ги идентифицираха като селенити и броят им нарастваше. Вече петдесетина бунтовници бяха обкръжили притиснатия до колоната войник. Пресиян с тревога търсеше сред маркерите на схемата символа „Наш“.

Според механичните сетива на скафандръа обаче Радослав го нямаше.

„Убиха американец... — натъжи се войникът. — Тю, да му се не види!“

Той се увери, че все още разполага с достатъчно огнева мощ, за да се отскубне от селенитите, и напрегнато зачака.

Стрелбата се прекрати, след като някой от бунтовниците извика нещо на милком^[1]. Пресиян не го чу, но пък микрофоните на бордовия рокан отсяха кодовата дума за примире от звуковата вакханалия и вътрешен еcran предупреди господаря си за желанието на противника да преговаря. Веднага след това слушалките на войника възпроизведоха изкрешящи команди на три лунни диалекта, един от които му заприлича на изопачен панслав^[2]: „Заткнете зброю!“^[3]

„Само да ме лъжете! — закани се мислено Пресиян. — Ах, бате Радко, дано си жив още!“

За последното нямаше никаква надежда — биодетекторът не реагираше на мъртъвци.

В тунела звънко изпърха нов възглас:

— Зольдат! Йецт вафенштилштанд! Нихт шисен! Донт файър!
Не тир па!^[4]

Нещо като боричкане и скимтене, което бързо загълхна. Пресиян приклекна, в главата му проблеснаха недоизбиствени въпроси.

— Разбрах! — отговори той. Високоговорителите на бойния костюм пробутяха с гласа му, променен до неузнаваемост, мощен и смазващо железен. — Повтарям — разбрах. Приемам примирие.

— А... Българин?

— Да.

— Предлагаме преговори! — предупредиха го невидимите според собствената им преценка бунтовници. — Броим до три и се покажуем, ти и ние! Ни има лъжа!

— При какви условия?

— Сами сте. По-лепо се сдайте. Гарантовам справедливо третиране. При пръва можност будете разменовани со наши пленниковци. Небой се, жолнеже^[5], щом си българин, никой не ти стори лошо. Макар си от каратели^[6], ти си от свестна държава. Нех се не збиваме. Сдайте се.

Множественото число на обръщението за миг обърка Пресиян, който още не откриваше и следа от Радослав на детекторите. Ооо! Ясно, офейкал им е! Тях ги е шубе да не ги подпуква в тил! Ха-ха! Браво, бате Радко!

— Добре. Приемам да преговаряме.

— На три излязame! ... Раз... два!... трии!

Пресиян се постара да се покаже от прикритието си възможно най-внушително. С вдигнато нагоре оръжие нарочно звучно изтрополи срещу селенитите. Бяха наистина няколко дузини — тънки като акселерати-пубертети, някои с бръснати глави, от което изглеждаха още по-крехки, други с модерно ярко оцветени редки коси, подаващи се изпод мърляви прилепващи шапчици. Във визора роканът забляска с кодови символи, преценявачи вероятността някоя от високите кълощави фигури да го нападне. Поне една трета приличаха на жени. По изцапаните им работни комбинезони като змии се преплитаха въжета с куки, ленти с муниции и кислородни патрони на дихателни маски.

За разлика от Пресиян, те стъпваха тихо като котки в леките си сандалки или чорапи с грайферни залепващи подметки. Малцина носеха работни обувки и само десетина бунтовника бяха облечени в леки вакуумни костюми. Почти всеки втори мъкнеше на гърба си пластексова мешка или ремонтна раница, цялата съставена от джобове и гнезда за инструменти, но очевидно пълна с други неща.

Войникът застана насреща господарски разкрачен и изпъчен в бронята си. Зорко наблюдаваше лицата на бунтовниците. Видеокамерата непрекъснато му даваше кръгов обзор. Като че ли наистина бяха впечатлени. Пресиян леко се извъртя, за да изтъкне трицветната емблема на Българската армия.

Някои от луняните се оглеждаха назад. Необикновено набит селенит с определено славянска физиономия, светлокос, но с мургава кожа, махна към оттатъшната редица колони, придържайки приклада на массивен ракетомет. Пресиян се почувства неуютно от вида на оръжието — балканско производство танкоразрушител „Дели Низам“. Никой друг от бунтовниците не носеше толкова сериозна играчка, макар селенитите да бяха обичани с модифицирани безоткатни ултракарабини и преправени за военни цели плазмопробивачи и други миньорски инструменти.

Мъжът с тъмната кожа (личеше му, че е войвода на четата) отново подканващо махна с ръка някому зад колоните и недоволно рече:

— На лос, ком ѝ да. [7] Примирие. Преговаряме.

Едновременно с това роканът изобрази Радослав на схемата като стилизирана фигурка в бяло — „свой“.

Как...? Какво е направил батето! Яа...

Увеличеният образ на Радослав във визюора го издаваше, че трепери. С една ръка влачеше трима селенита за ремъчно-въжените им сбруи. Бунтовниците бяха обезоръжени, един се присвиваше и ловеше за стомаха, на друг му кървеше носа, окото на третия се подуваше и посиняваше. Радослав имаше доста свиреп вид и Пресиян едва потисна нервен смях, защото в нагръдените куки на костюма вместо дихателен патрон проблясваше дивашки нож с внушителни размери. Същински македонски комита, хе-хе-хе... Модерния самострел, даден му от Пресиян, той бе затъкнал в подлакътния джоб на десния ръкав... Опа! Над главата си цивилният сънародник стискаше кръгла микрошрапнелна граната. Индикаторът й мигаше в червено и това хипнотизираше както неговите заложници, така и цялата чета.

На Пресиян му прилоша. Роканът идентифицира бомбата като японска „камикадзе-но-сакура-VI“. ... Все пак юначага е, браво. Без тази демонстрация биха ги опушкали за нула време. Нищо че „Низам“-

ът не е бронебоеен юмрук от калибъра на добрите стари „Вълкашин–9“...

Процесорът успокои войника, че сапьорните опции на костюма са приспособени за обезвреждане на боеприпаси от типа на „К-VI“. А сега да се разберем с луняните...

— Яз съм командар на ратна група Войска за освобождения! — представи се тъмнокожият. — Говори, тук разотбираме вечем.

— Редник Младенов от българска бронепехотна част в състава на Експедиционния лунен корпус.

— Ваши платуни^[8] са блокувани силами агресора! — рече войводата.

— Ммм... Поради промяна в обстановката българските подразделения са обявили въоръжен неутралитет по отношение на конфликта до второ нареддане от Земята.

— Разполагаме со инакви сведения — парира лунянинът, — же^[9] сте обезоръжени. Але не и ти. Що правиш тука?

— Имам заповед за спешно завръщане на Земята, за да докладвам за нарушенията на мандата на ОН за възстановяване на мира в лунните колонии. Настоявам да бъдем пуснати, за да изпълним задачата си...

Неколцина от селенитите замърмориха мрачно.

— Тукай маше покуй^[10] отпред да довтасате! — фалцетът дойде от тълпата четници.

Командирът се намръщи. Бунтовниците притихнаха. Главният погледна към Радослав.

— А тоз кой е, броневако?

— Волнонаемен. Под закрила на Българската армия, а това значи — Българската държава.

— Доста ловък човек е... Селенит?

Стреснат от заплашителните нотки на командира, Пресиян побърза да отрече:

— Не, цивилен работник, земен гражданин.

— Той уста ни има ли?

Радослав изсумтя и момъкът вдигна към него ръка: кротко, кротко, мълчи си.

— И уста си има, и оръжие. Обаче говоря *аз*, защото му се падам командир.

— Нех тогава той зълден^[11] махне гранату! Зараз!^[12] Так не можем преговаряти!

— Нека не се пазарим. Във ваш интерес е да не ни прочите. Изпълняваме с него задача, от която и вие, лунните хора, бихте имали голяма полза. Не сме ви съюзници, но не сме ви и врагове.

— А якви сте ни? И за коя корист^[13] ни разправяш, жолнеже броневако?

— Ползата ви от нас като средство за размяна на ваши затворници е никаква, защото Корпусът май вече наистина не третира български войници като свои. Обаче има нещо по-важно. В бордовия си рокан нося доклад на моите командири, който съдържа данни за операцията на ЕК...

— Истинската вярна дума е *престъпление*.

Пресиян помълча.

— Истината е, че мандатът на ОН не се изпълнява. Корпусът нарушава закона и не спазва ратифицирани от моето правителство военни конвенции. Сигурен съм, че в Световния съвет за сигурност България ще поиска незабавното изтегляне на въоръжените земни сили от Месечината и спиране на... всичко това, което става тук. Бас ловя, че на Земята хабер си нямат от положението при вас...

Селенитите так зароптаха. Мургавият направи иронична гримаса.

— Але, жолнеже Младено, ти си само шутце^[14], па обещуеш, яко си кригсминистер^[15]. Нима можеш ни гарантовати, же ако те пуснем, твоята държава ще спре агресия!?

Шлемът на Пресиян изсъска. Щракнаха фиксаторите на повдигналото се забрало, зинаха встрани метални бузи, селенитите рязко вдигнаха оръжиета си. Бронята на гърдите също се разтвори, под скафандръа блеснаха физиологични тръбички върху светлосиво меко трико. Войникът предизвикателно пое дъх, този път несъпроводен от механичното изхъркане на респиратора. И макар лицето на Пресиян да бе частично закрито от вътрешния подшлемник, видът на живите нос, устни, очи и беззащитния гръден кош в миг превърна металната фигура от бездушен боен андроид в нормален човек от плът и кръв. Неочакваното му подаване от бронираната черупка накара селенитите да зяпнат.

Момъкът заяви с ясен глас, в който звъннаха нотки на засегната гордост:

— Аз съм български войник! Аз съм юмруците на държавата и знам какво мисли главата й!

Бунтовниците изглеждаха смаяни. Настръхналите им преди секунди рамене се отпуснаха, дулата на пушките също бавно клюмнаха надолу.

— Повтарям: нямате никаква полза от нас като пленници! — продължи с нетърпящ възражение тон Пресиян. — Бойният устав на Българската армия определя кога е допустимо да се предам, без с това да наруша Клетвата! Обаче хич не разчитайте, че това ще стане сега. Можете да спечелите, само ако ни пуснете да си вървим. Ти — посочи той с брониран пръст командира, — щом знаеш езика ми, значи имаш представа и от страната ми. Нека си помогнем. Имаме общ интерес — ние да се приберем у дома, а вие да си заживеете мирно и спокойно, не да пълзите като плъхове из собствените си градове. България мрази беззаконията и би трябало да знаете това!

Селенитите внимателно слушаха.

Пресиян се прокашля и продължи:

— „Прекратяване на кървавите раздори, гарантиране на живота, здравето и материалните ценности“... Така се казва в резолюцията на ОН. Прочетоха ни я още на Земята. Но на практика в Корпуса са го забравили, заедно с правилата за водене на война. Уставите пък на *нашата* армия категорично забраняват насилие над цивилно население. Затова фактически България не участва вече в... операцията, а официално ще се оттегли веднага щом получи доказателства, че в Оберкомандо^[16] системно си бършат задниците с резолюцията. И заради това настоявам да ми... ни позволите да продължим към стартодрума... до най-близкия стартодрум. Защото на Земята никой няма достоверна информация за случващото се тук... Имам предвид, повечето хора са уверени, че сред вас е избухнала етническа междуособица...

— Ни има такова нещо! — прекъсна го горещо командирът на селенитите. — Заединни сме за правност и справедливост. Тук не се делим по вяра, език и други другости. Живеем еднакво, и працовник^[17] клас зед, и администратор рангом алфа. Всеки има страх от декомпресия, всеки има роден дом тук, а не на твоята планета, къде

гравитация ще ни смаже. А ти знай, не сме супротив земляните наобщо, а супротив онези, кои наричат нас *унтерменшен*^[18] и си мислят, же сме само да им работим храни и титан!

Пресиян си рече, че войводата е по-скоро оратор, отколкото военачалник.

— Да... Видях, че по-скоро сте... хм... единни — съгласи се момъкът.

— То е так. Малко предатели, кои имахме, пратихме ги вънка да дишат вакуум.

Ропот на одобрение прехвърча над редиците бунтовници.

Пресиян облиза устни, изчака и продължи прекъснатата си мисъл:

— Съгласен съм... да взема от вас допълнителни доказателства за извършени военни престъпления, въпреки че видеокамерата ми засне достатъчно, за да може всеки, който се оправя с две по две, да му светне, че всичко това не са някакви изцепки на тоя-оня редник, сержант или ротмистър. Опасявам се, че не става дума за... инциденти, а по-скоро за обща практика.

— Защо е така според тебе, редник-броневако? Кажи ни, бравъй^[19] жолнеже! Имаш очи, видиш!

Пресиян поглежда Радослав. Стрелна с поглед Радослав. Сънародникът май се беше поуспокоил и дори се чешеше с гранатата по брадата. Ох, само да не я изтърве!...

— Експедиционният корпус е пристигнал на Луната с наказателна мисия — заяви войникът. — Ясно е като бял ден! Хич не схващам защо, но е факт. Вземат заложници. Разрушават тръбни квартали заедно с оранжериите, които уж са адски ценни, щото нали, знаете си го, хранят милиарди души. Досега не съм видял нещо подобно на заемане на позиции за разделяне на враждуващи местни боеваци. Глей сега, аз може да съм шутце, както каза, обаче в наш'та войска не ни учат само да пуцаме, ами ни преподават и стратегия и тактика, и всичко друго, също както на офицери. Това, което съм видял с очите си... кара ме да мисля... че всички вие нещо много яко сте досадили на Великите сили.

Бунтовниците мълчаха и се споглеждаха. Командирът присви очи и размени кратка серия жестове с няколко свои хора, на вид също тартори. Един от тях тихо каза нещо неразбирамо.

Роканът на Пресиян само сигнализира, че репликата е вероятно на местен баски, без да е в състояние да даде превод.

Командирът вирна брадичка от колегата си към войника.

— Мой подручни^[20] иска узнайти защо имаш значка за награда.
Да не би някое бойно геройство тук?

Пресиян се намръщи.

— Това ми е от земетресението в Белуджистан и Персия този януари. Евакуирахме хора. Първо насила, защото не повярваха на Прогностичния институт, че предстоят трусове...

— Голден кройц фюр кайнे кригс-операцион^[21]? — усъмни се помощникът. Беше с азиатски черти и гледаше крайно недоверчиво и сърдито.

— Моята държава — ледено реагира момъкът — е по-щедра на награди за запазен живот, лунянино. Трийсет и седем секунди при осем точка три по Рихтер е по-страшно от война!... Та докъде — обърна се той след известна пауза към командира, — докъде стигнахме с тези наши преговори? Пускате ли ни?... Вярно де, нищо не ви обещавам, то си е за смях, кой съм аз... обаче... Е, ще можем ли да се погодим с вас?

— Можем. Забити^[22], хвала Богородице, ни има... Добре. Нех твой колега врати бомбу.

— А разбрахме ли се?

Командирът присви устни и внезапно се ухили.

— Зараз, та зараз... Нех трохем^[23] се посъвещаем.

Той и тримата му заместника се отдръпнаха зад редиците на бунтовниците и зашепнаха. Пресиян внимателно прибра оръжието си в кобура на бедрото и затвори скафандръа, но не пусна забралото. Трябаше да демонстрира самоувереност. Като че ли на повечето обградили го селенити вече не личеше да са толкова враждебно настроени както в началото. Но и дружелюбни не би ги нарекъл — оставаше напрежение заради заложниците, ръцете на бунтовниците издаваха незабавна готовност да стрелят в Радослав. Полускришом и небрежно войникът кимна на цивилния: как си?

Бива — отвърна му леко поклащане на главата.

Внимавай с гранатата — с два жеста предупреди Пресиян.

Радослав видимо се позачуди, но щом схвана, отново поклати глава в знак на съгласие.

Редицата селенити пропусна началниците си, завършили краткото си съвещание. Те застанаха пред Пресиян.

— Решихме вам повярвати. Защото уважаваме страната ти и защото ти можеш помагати всички нам, на цяла Селена. Ще ви придружуем до стартодруму „Йот“ подвъзла Заход^[24] циркуси Коперника. Маме запитане.

— Да?

— Твойта збюра ти оставляме, але имаш ли за даване медичи? Бинт, аналгетици?

— Аналгетик...? А, да де... Такова нямам. Ти не знаеш ли, че в България не използваме химически болкоспокояващи, само хипноза. И операциите се правят така. А пък войската сме психоумузирани, само трябва да си кажа заклинанието...

— Мислех, же са слухове...

— Да-да, слухове! — подразни се Пресиян и погледна към Радослав за подкрепа. — Пакетът на скафандъра ми разполага с клетъчен регенератор — продължи момъкът, — обаче без дозатор и медицинска микросистема разтворът е чиста отрова. Пък и не знам как се изважда. По дяволите, повече от половината ми муниции останаха в ротата! Съжалявам... Само тези антибиотици, на, вземи ги.

— Так ладно^[25]. Кажем ти яз потом^[26] нещо. То е сведение за предаване на наивисока равнина твоего върховнаго командарства. Махайте гранату! Гезагт — гемахт^[27]. Бъдемо помогати си.

* * *

Няколко минути след като тайният вход погълна и последния бунтовник, в секцията с гръм нахълтаха броневаци от Експедиционния корпус на ОН. Под прикритие на самоходни заградителни платформи те притичваха в кълба пушек и искри от прекъснати енергопроводи.

Веднага избухна ожесточена престрелка. Едва в затишието командирите-пехотинци разбраха, че водят насрещен бой със собствените си леки крачещи танкетки „Мирмилон“^[28], промъкнали се откъм противоположните шлюзове.

Но дори няколко часа подир това съюзническите подразделения още не разполагаха със следи, които недвусмислено да ги насочат накъде са избягали селенитите.

---

[1] **Милком** (от англ. „милитари комюникейшън“) — код за общуване на противникощи или съюзни войски, състои се от общоконвенционални термини и команди. ↑

[2] **Панслав** — или „вече“ („събор, народно събрание“ в средновековния град-държава Новгород) — в алтернативната Вселена: изкуствен език, призован да обедини славянските народи. Проектът претърпял пълен провал в земни условия, защото от една страна стихийно се разпадал на диалекти, а от друга срещнал съпротивата на националисти, които го смятали за акт на културна асимилация. По подобен начин се провалили опити за изкуствено групиране на други сходни езици, а идеята за световно есперанто така и не станала достатъчно популярна. Но усилията в тази насока не останали напразни — разпространение получили специализирани професионални езици (вж. „милком“ и „Лингва Пацем“). Известен успех пан-езиците имали само в подложената на културно претопяване среда на селенитите, ала това довело до възникване на самосъзнание за единна лунна нация, вместо според замисъла на колониални и тръстови администрации да превърне родените на Месечината в покорна трудова маса. ↑

[3] **Зброя** (панслав) — въоръжение, стъкмяване. ↑

[4] **Зольдат! Йеңт вафенштилштанд! Нихт шисен! Донт файър! Не тир па!** (нем., англ., фр.) — Войнико! Сега примире! Не стреляй! ↑

[5] **Жолнеж** (панслав) — войник. ↑

[6] **Каратели** (панслав) — наказателни части. ↑

[7] **На лос! Ком цу да** (нем.) — Хайде де! Ела тук. ↑

[8] **Платун** (англ.-панслав) — войскова част. ↑

[9] **Же** (панслав) — че. ↑

[10] **Покуй** (панслав) — мир. ↑

[11] **Злъден** (панслав) — злобар. ↑

[12] **Зараз** (панслав) — сега, веднага. ↑

[13] **Корист** (панслав) — полза. ↑

[14] **Шутце** (нем.) — редник. ↑

[15] **Кригсминистер** (нем.) — военен министър. ↑

[16] **Оберкомандо дер Раумваффе** (нем.) — Oberkommando der Raumwaffe (OKRW), Върховно командване на военнокосмическите сили на Райха. ↑

[17] **Працовник** (панслав) — работник. ↑

[18] **Унтерменш** (нем.) — букв. „недочовек“, нацистки термин за „расово непълноценни индивиди“. ↑

[19] **Бравъй** (панслав) — смел. ↑

[20] **Подручни** (панслав) — помощник. ↑

[21] **Голден кройц фюр кайнे кригс-операцион?** (нем.) — Златен кръст за невоенна операция? ↑

[22] **Забити** (панслав) — убити. ↑

[23] **Трохем** (панслав) — мъничко. ↑

[24] **Заход** (панслав) — запад. ↑

[25] **Ладно** (панслав) — добре. ↑

[26] **Потем** (панслав) — после, след това. ↑

[27] **Гезагт** — гемахт (нем.) — речено-сторено. ↑

[28] **Мирмилон** (лат.) — въоръжен с щит и меч римски гладиатор. ↑

2.

Тунелите, в които подир двайсетминутно провиране през тесни коридори се озоваха Радослав и Пресиян, само по размери приличаха на предишните култивирани секции. А също и по това, че на пръв поглед бяха пусти и изоставени.

Преди всичко липсващо доброто осветление на легалните тръбни квартали. Вместо ярки плафони, тук мъждукаха лампи, приличащи на аварийни. Ефектът на перспективата събираще неравномерните им начупени пунктири в мъглява точка. Нямаше пластексова облицовка, стените представляваха грозно встъклен след някакъв вид термична обработка лунен грунт, на места обилно напръскан с изолационен полимер. От своя страна, тази засъхнала синтетична мазилка е била заглаждана много небрежно, и затова бе останала на белезникави буци и разтеци.

Но най-преди всичко — тук понавоняващо.

Тунелокопачите не са си давали труд и излишни грижи да разделят секциите на херметични етажи, затова пътеките и подовите участъци от решетчести платна просто лежаха върху диаметрични хоризонтални греди от неръждаем метал. Малко от платната бяха закрепени с болтове или им личаха следи от груба заварка. Те дрънкаха и подскачаха, когато по тях преминаваха Радослав и най-вече Пресиян. Местните лунни хора се плъзгаха-подскачаха по тях меко и нечую като котки.

През мрежестия под Радослав виждаше дъното на галерията. Там, по оста на тунела, маслено проблясващо и влачеще смрадливи води тесен канал. Бреговете му, изравнени като тротоари, а твърде вероятно използвани и от неголеми превозни средства като пътни платна, често се съединяваха с яки мостчета, от видимата здравина на които Дично заключи, че наистина долното ниво служи за транспортна магистрала.

В мъждината по надлезите, образуващи второто ниво на галерията — скоро Радослав чу селенитите да го наричат „ярус“, — личаха някакви нахапани от корозия механизми, котлета, тръби, разнообразни трансмисии, валове и верижни предавки. Впрочем

ръждясили железа не се срещаха много често, повечето конструкции изглежда бяха алуминиеви. Двамата млади мъже, ескортирани от селенитите-бунтовници, периодично подминаваха струпвания смътно различими вехтории, бурета и контейнери, някои от които очевидно употребявани за жилища. По тавана на галерията се кондензираше влага и капеше върху главите, шляпаше в канала, мокреше кабели, скели и съоръжения. Бе студено. От устите на луняните излизаше лека пара.

Дично поклати глава. Така би могъл да изглежда само един цигански катун, довтасал незнайно как и заровил се в лунния грунт. Всичко беше сглобявано по метода „направи си сам“ — на ръка, от стари чаркове, стихийно и небрежно. Хм... през XXI век...

— Тъмничко ни е, але вънка е нощ, не работят светловоди — подхвърли командирът към двамата земяни. — Тутай всетак ни е само антре-циммер^[1].

Радослав едва се сдържа да не попита дали и вонята не е също характерна само за двуседмичната лунна нощ. Навреме прехапа език. Навсярно селенитът бе свикнал с миризмата и не я забелязваше. „Пък и — призна си Дично — не смърди чак така, че да ти обърне червата... Ще минем без заяждания.“

Змейските сетива сигнализираха за присъствие на хора и той си даде сметка, че в тунела не е съвсем пусто.

Пресиян разтревожено забеляза, че Радослав някак странно проточва шия, шава рамене, сякаш от сърбеж, и минута през минута опипва страни.

Без ред и система в стените чернееха врязани рамки на шлюзови тамбури, някои открехнати, в прозорчетата на други се мяркаха бледи лица. А през един голям диафрагмен шлюз дори нахлуваше по-силна светлина, нещо бучеше и оттам мълчаливо ги изгледаха пазачи в мръсни самоделни скафандри, на които конвоят селенити направи някакви бързи знаци с ръце. За съжаление, порталът се намираше на долното ниво и Дично нямаше как да надникне там.

Постоянно съзираще примитивни прибори за следене на налягането — надути балони, привързани с жичка към означени с луноглиф за звук кутии. Имаше ги и по стените на тунела, и по свода на тавана, и занитени към машинни и конструкции.

Стигнаха до едно място, където подпорите на второто ниво-ярус свършиха и се наложи да слязат на дъното на тунела. Неколцина луняни се плъзнаха надолу по гладък като детска пързалка улей. Почти всичките други селенити незабавно скочиха и провиснаха като паяци на въжетата от сбруите си. Карабинките им се откачиха веднага щом нозете им докоснаха пода, което заинтригува Радослав, но той не сполучи да утоли любопитството си. Останалите редом със земяните бунтовници повелително посочиха разкривено стълбище.

Броневакът затрополи по стъпалата. Американецът зад него продължаваше да се почесва. Пресиян се възползва от забавянето, за да подшушне на Радослав:

— Какво ти е бе, земляк? Що се драпаш така?

— Ааа... нищо... — Радослав като че се усети какво прави, самият изненадан от това. — Абе, малко ми е едно такова... — неопределено допълни той.

— Сигурно си уморен — реши войникът.

— Ъхъ, нещо от тоя род...

— Още малко! — окуражи го Пресиян.

Дично кимна, без да го чуе, вгълбен в неудобното си илюзорно усещане за дълга шия... а и сякаш влачеше подире си истинска опашка...

Лунната гравитация вече му бе дотегнала до вълчи вой.

Селенитите намотаваха въжетата си, без съмнение нямащи нищо общо с мода или украшения, и мрачно присветваха с очи към своите полупленници-полуортаци. Пресиян благоразумно мълкна, преди Радослав да усети, че враждебността на бунтовниците започва да се пробужда отново.

Пътят продължи по къс страничен преход. Преди това на Дично му се бе сторило, че в тинестата вода на канала мерва някакви панически разбягали се животинки (бе сигурен, че са някакви същества, но не разбра дали са пълхове). По средата на пода пълзяха дебели тръби, през равни промеждущи от тях стърчаха колела на саваци и разклонения към цилиндрични резервоари.

Тук по-често срещаха хора. Те изникваха и изчезваха от маскирани странични ръкави. Повечето цивилни луняни по преценка на Радослав бяха уплашени. Носеха торбести многоцветни дрехи, които правеха снагите им тантурести, но без никакво съмнение

принадлежаха към местните жители. Особено срамежливити и по-дребнички селенити очевидно бяха деца.

След още доста ходене (Радослав заизпитва лека умора, смесена с досада от затъпяващо монотонното преминаване през редуващи се шлюзове, шлюзове, шлюзове...) отрядът навлезе в съвсем изоставен участък.

Дично не очакваше да попадне на толкова занемарено място!

Но като поразмисли съвсем малко, се поправи — не, тук тунелът просто не бе довършен. С едрите си необработени ръбове по стените галерията поразително приличаше на някаква стара, едва ли не ръчно копана мина. Ала въпреки това сводовете носеха белези от висока температура, която ги беше спекла в здрав градивен материал, един вид термобетон. Понякога край близките лампи, вече съвсем нарядко и само в два реда, сред застината като вулканична лава порода блясваха искрици на незнайни минерали, а може би и скъпоценни камъни. Леко и остро миришеше на нещо подобно на цимент, смесен с барут...

Радослав чак забави крачка, поразен от това, че разпозна този странен *неземен* дъх. Вярно, досега само бе чел за него. Това бе характерната миризма на лунната почва, която е била доставена в неговата Вселена на разположение на изследователите през 70-те години.

„Боже мили! Ми... че аз *наистина* вървя по... под Луната! Същата онази Месечина, за която досега знаех, че са я газили Олдрин и компания броени дни преди да се родя!“

Радослав се наведе и загреба шепа пръст. Размачка я. Приличаше на едър влажен пясък, макар да я чувстваше суха. Доколкото можеше да разчита на осветлението, почвата имаше сив цвят с кафеникав оттенък. В зърнестата маса той различи ситни топченца — черни, шоколадови, жълти...

Зад гърба си долови раздразнението на личните си „телохранители“. Радослав хвърли шепата грунт и гумено заподприпва напред, бършайки длан в комбинезона, преди бунтовниците да се ядосат. Вървеше и ги усещаше, че са сърдити. Сети се изведнъж колко странни изглеждаха очите им. Дори тесните монголоидни имаха предимно светли ириси. Но не, не цветът им ги правеше някак

особени. Как да ги разгледа, без да ги подразни?... Той се заозърта крадешком, но установи само, че луняните често мигат.

А тунелът все повече напомняше на естествена пещера, доколкото можеше да е естествен един къртичи проход. Сипеи чакъл и скални късове препречваха пътя. Те неприятно скърцаха под обущата на Пресияновия боен костюм. Безводният сипкав грунт леко лепнеше.

И въпреки своята дивост и недовършеност, галерията бе преградена на всеки 150–300 метра от стена от метал и камък, в която имаше един или няколко кръгли шлюзови люка. Малко по-начесто продължаваха да се срещат вкопани контейнери с различна форма, старательно отбелязани с флуоресцентна боя:

Символът на декомпресионно укритие.

Понякога от баричната камера се показваха пазачи в стари кърпени скафандри.

Подминаха и няколко по-особени места, преди Радослав да им обърне внимание. Тунелът в тях изглеждаше някак изсукан, а по стените — ясни следи от разместване на пластовете порода. Неволно Радослав си спомни луноглифа за сейзомотръс — прекършена тръбна секция. Това го подсети за понякога усещани с краката продължителни вибрации, но досега не бе сигурен дали не са просто мускулни спазми от преумора.

Галерията се оказа първата пещера, в която Радослав почувства задух, след като чу Пресиян да пита каква е дълбочината.

— Достатъчна — получи уклончив отговор, — за да се крием тук години и да подсещаме окупаторите къде се намират!

— Преди десанта чух — рече войникът засегнат, — че дори за таласоидните области техниката на дълбочинно сканиране от орбита

не потвърдила наличие на вече известни тунелни градове, а районите на „моретата“ ви са гъсто населени...

— ... и наситени комбинатами за добив и преработка на желязо и титан, так! — доволно каза войводата.

— Отоплението е от недрата, ясно... — момъкът сочеше сондажни изводи, които стърчаха от дъното и се разклоняваха в радиаторни батерии.

Дично зиморничаво сви рамене. Нещо го караше да бъде убеден, че от повърхността ги делят стотици метри. Той болезнено се сети за тоновете грунт над главата си... Само че отвъд тях нямаше синьо небе, а безжалостен вакуум. Практически — открит космос.

Хммм... Как ли живеят тук тези хора?

Радослав стрелна с бърз поглед лицата на селенитите. Самият той се задъхваше, но се крепеше, защото бунтовниците, макар и понамусени и уморени, не проявяваха признания на тревога. В края на краищата бяха на тяхната си, родна земя... „Или ѝ назват „луна“ — с малка буква...? Ух, тези техни особени погледи...“ Той се препъна и се съсредоточи в това къде стъпва.

Въздухът обаче наистина беше застоял и недобър за дишане, защото командирът заповядда да си сложат кислородни маски. Външният респиратор на Пресиян бе спрял да хърка секунди преди това.

Още близо километър или пет — слабата гравитация и еднообразната обстановка пречеше на преценките — и Радослав усети по лицето си польх. Инстинктивно потърси с очи барична спасителна камера. Но това не бе предизвестие за разхерметизация. Отрядът наблизаваше „къртица“ — само една от навярно десетките хиляди подобни на нея машини, проровили тези изкопи.

Радослав първо забеляза в грунта под краката си отпечатъци на нещо като чудовищни тракове. Последва разширение на тунела, различи дълбоки бразди, прокарани в стените... Задницата на грамадния конгрегат се подаваше от странично разклонение, пробито под остър ъгъл спрямо оста на пещерата. Младият мъж спря, впечатлен от размерите на машината и от сложността на детайлите ѝ. Тъкмо габаритите ѝ определяха стандартния диаметър на лунните тунели.

Механичният колос едва доловимо тътнеше и затопляше въздуха. От ребрата на вентилационни отвори лъхаше на свежо. „Кислород“ — досети се Радослав, когато придружителите им свалиха дихателните маски.

„И отрицателни йони, които създават илюзията за следдъждовна чистота — припомни си той за ученото-недоучено инженерно поприще. — Първият признак на работещ атомен реактор.“

— Галериен комбайн — рече Пресиян. — Здрава машина. Италианска?

— Тази да — потвърди командирът на бунтовниците. — Але ние смонтираме за наши нужди грунторойки от възли местно производство. Мъчно можемо откраднати цял комбайн, нали разумеш? Буд ласка^[2], жолнеже български! — подкани той ухилен.

Един по един селенитите се запровираха в теснината между топлия метален корпус на машинището и грапавата стена на тунела.

Цилиндричното тяло на комбайна имаше не по-малко от петдесет метра дължина.

Отпред ослепително сияха бордовите прожектори на самоходното чудовище.

Край носа на „къртицата“, под прашно-мъгливи конуси светлина, новодошлите бяха посрещнати от други селенити. Облечени в дебели сини комбинезони, те си потупаха ръце с бунтовниците и наежено се отдръпнаха от земяните. Сред богато нашарените им със значки и луноглифи ръкави Радослав разпозна глиф за радиация, оцветен в жълто — под средна степен според цветовия каталог. Персоналът на комбайна без много приказки се зае да подменя кислородните бутилки. Но чак подир енергична жестова заповед един техник заряза въоръжените си сънародници и сдържано подаде на Радослав заредена дихателна маска, а негов колега занаглася гъвкав метален маркуч към редуктора на Пресияновия скафандър.

— Седнете, трохем отмора! — рече командирът.

Четниците и без това вече бяха насядали, а някои, без капка притеснение, облекчаваха физиологичните си нужди на броени крачки встрани, в сянката на тъпата музуна на къртицата. После разпечатаха никакви сиви пакети и задъвкаха вафлоподобни брикетчета.

Шепа хранителни пръчици предложиха и на Радослав. Младият мъж не намери сили да откаже, когато различи кой му я подава. Бе

четникът, на когото при бурната им среща сериозно беше подсинил окото. Пое и манерка с няколко гълътки блудкова вода. Тя му приседна, когато се потвърди подозрението, че одевешната „жертва“ на шамарите му — крехкостта на лунните хора не му позволи да пусне в ход юмруци — е момиче.

Във всеки случай малката си нужда тя удовлетвори клекнала.

За очите на Радослав ставащото в сянката до скалната извивка на пещерата-тунел не криеше никакви тайни. Той потисна деликатния си импулс бърже да се извърне. Не искаше да се издава пред бунтовниците. И без това половината смятала, че земяните трябва да бъдат незабавно очистени. Загърби облекчаващите се луняни бавно, давайки си вид, че нехайно зяпа наоколо.

На едно място от титаничния механизъм посъскваше пара. Пиктограма над извода на клапата съобщаваше, че липсват радиоактивни и химически замърсители. По камъните се стичаха капки кондензирана вода. Селенитите освежаваха с нея длани и челата си.

Въпреки луноглифа, Радослав не се реши да се измие по примера им. Той зарови ръка под костюма си и след известно боричкане с дрехите измъкна носна кърпа. Бе влажна от потта. Е, защо не... Беше му неудобно да поискам манерката и затова се помъчи да обърше лицето си с каквото разполагаше. Ала май само размаза мръсотията. Гнусливо прибра кърпата обратно.

Двайсетина метра от челото на машината тунелът се стесняваше в зееща черна дупка около два-три метра висока. Доколкото можеше да различи, от нея се подаваше краят на нещо като открита вагонетка. Искаше да отиде и да разгледа повече, но не знаеше доколко това ще се хареса на бунтовниците. Предпочете да се върне при Пресиян, който тъкмо се препираше за нещо с войводата на четата.

— ... тоя акция било дело крайних привържеников нашей независимости... — говореше лунянина. — Але нищо чудно да е провокация на Антанта — виж къде се изсипа шрапнел, над германски протекторати у Африци!

— Освен Танганайка засегна и английска Канада! — възрази Пресиян.

— Нали треба бъти достоверно — сви рамене селенитът. — Можност и швабияри сторили провокацио...

— Не вярвам — ледено отсече пехотинецът. — Твърде евтино е. Още повече че сам признаваш за ваши си екстремисти. Пристрастен си, Лях^[3]!

— Нема да диспутуем, Пресиян — командирът примирително обърна длани напред. — Зараз маме си спомагати. А сега... — той изгледа приседналия Радослав изпод вежди, — нех продолжуме пътя.

Бунтовниците се заизправяха.

— Так — възвести войводата, — дале сме транспортем.

Луняните и двамата земяни навлязоха в тъмнината.

Транспортът, събудил интереса на Радослав, се оказа чудата кръстоска между детско влакче и стоножка, обута в пухени възглавници. Поне така изглеждаха едропъпчивите гуми на чудатото превозно средство. Българите бяха настанени в различни вагонетки. Дично мразеше да пътува с гръб към движението и затова седна косо, полуизвит напред, вкопчен в тръбите, върху които над пътниците беше опънат гюрук... *И за какво е потрябал — да пази от срутване? Само пречи да се гледа...*

Оказа се, че няма какво толкова да гледа. Влакчето зажужжа с многобройните си меки колела и с подрусване потъна в тунела, тесен като черво и тъмен като рог. Единственият фар едва очертаваше жълт пръстен, а право напред бе тъмнина... А скоро и отзад настана същият мразовит мрак.

„Лунното пъкло“, промърмори наум Дично и си пожела то по-скоро да свърши.

Ала друсането и внезапните завои продължиха поне час и половина, през който Радослав не откъсна маската от лицето си, не толкова заради недостиг на кислород, колкото заради прахоляка, който му подлюти очите не по-зле от чер пипер. Подадените по едно време очила поспестиха мъките му. Този път Дично не разбра кому дължи жеста.

Отегчителното и страшничко пътешествие приключи внезапно. Фарът на транспортьора угасна, в дългопръстите длани на селенитите светнаха бледозелени фосфоресциращи кльбца.

Бунтовниците се строяха пред някакъв люк.

— Навлизуем у тръбоквартал, близо до външен възел на пети километър от циркус Коперникус — полугласно предупреди командирът. — Чакаме съгледвач от секрета^[4] да каже али е чисто...

Люкът се отвори и през него се подаде лунянина в лек скафандр, оплескан с тъмна маскировъчна боя. Последва неразбираема размяна на реплики и войводата махна на хората си от отряда да влизат.

Секцията се видя на Радослав направо уютна и приятна като родна стряха.

— И тук е като след полудели маймуни — прошепна Пресиян.

Същото опустошение, както и в другите квартали.

Съгледвачът посочи нещо и се скри обратно в наблюдателницата си. В две успоредни върволици четниците се запромъкваха напред по секцията.

---

[1] **Андре-циммер** (фр.-нем.) — преддверие. ↑

[2] **Буд ласка** (панслав) — заповядай, ако обичаш. ↑

[3] **Лях** — от нарицателното прозвище на поляците. ↑

[4] **Секрет** (панслав) — засада. ↑

3.

Възел. Както бе и очаквал, ставаше дума за място на пресичане на няколко тръбни квартала. Образувалото се вертикално цилиндрично пространство беше прекрасна илюстрация на това как изглеждат в разрез секциите в напречното си сечение. Широка спирална пътека се катереше по стените към някакво свръхгорно ниво, може би с излаз навън, защото през гъстомрежестия таван-площадка се виждаха прозорци. По това Дично заключи, че цилиндърът на възела наистина стърчи над повърхността, докато при тръбните секции само оранжериите едва се подават над грунта.

Поне така твърдеше Пресиян.

Най-ниското ниво навсякъде имаше площ колкото половин футболно игрище. То представляваше гара, разделена на товарен и пътнически сектори. За разлика от станциите в линейните тунелоквартали, качването във влаковете ставаше отстрани. През широки арки в тръбоколовозите се виждаха мотриси, покрити с пробойни. Указатели упътваха към стълби за субнивата на други транспортни линии, кръстосващи се с горните, без да ги пресичат.

И имаше хора. Очевидно бежанци, десетки, ако не и стотици, които се опитваха да си пробият път през срутените ескалатори, навлизаха в неработещите кранови зони и служебни участъци, като при това, естествено, си пречеха, защото както във всяко множество, никой не вървеше в една посока с другите. Шум и гълчава висяха над гъмжилото.

Неколцина селенити, загърнати в пластмасово жълти наметала с тъмночервени номера и подобни тюрбани на главите, правеха напразни опити да въведат ред. Видимо не бяха въоръжени с нищо друго освен с мегафони, през които крещяха на сънародниците си на няколко езика, а изнервената тълпа им се зъбеше.

Отрядът гледаше бъркотията, спотаен в полуразрушена и провиснала като завеса настилка от горния етаж на довелото ги насам ниво. Бунтовниците бяха спрели почти на ръба на възела, явно държаха да останат незабелязани. Радослав не схвана причината за

тяхната предпазливост. Въоръжените лунияни се засъвещаваха полугласно.

Той насочи взор надолу.

Шареше с очи из тълпата, без погледът му да може да се закачи конкретно за някой или нещо. Откъслечни картини от общата тъжна панорама минаваха и се забравяха тутакси. Виждаше двойки и тройки селенити, хванати за ръце, да блуждаят из множеството. Лица, лица, лица. Малко багаж. Всъщност какво толкова му трябва на човек в условията на извънземна колония, освен една торба съвсем лични вещи! Пък може и без тях — остава само да притежаваш себе си... Носеха ранени или болни. Но най-често луняните държаха деца. Стори му се обаче, че броят на хлапетата е необично малък за ситуацията. Или тук поначало се ражда по-малко? В човешкото езеро закачулени с еластични шапки глави и остри рамене се завихряха хаотични течения, образуваха за миг неспокойни острови, отново се люшваха на вълни натам-насам. Доколкото успя да схване Радослав, голяма част от селенитите се стремяха да изкачат горните нива. Тук, във възела, те сякаш бяха още по-високи от секционните. На тълпата не й достигаха стълби и ескалатори — част бяха в развалини, платформените повдигачи лежаха сринати и нито една подвижна лента не работеше. С импровизирани асансьори от въжета и пластексови кошове попадналите на завётните нива вдигаха сънародниците си отдолу. Гледката напомняше кадри от филм, в който отчаяни тълпи щурмуват препълнен влак или се стремят да попаднат на борда на спасителен кораб.

Мравуняк.

Тревожен внезапен импулс го бодна в сърцето. Радослав рязко изправи гръб.

— Танкове! — рече Пресиян.

Забралото на шлема щракна, като захлопна и малкото нескрито от лицето му.

От тъмните тунели в дъното на гарата се подадоха две машини, чиито форми силно се различаваха от всичко друго във възела. Радослав сепнато настърхна. Беше виждал подобни — във фантастичните екшъни.

Te крачеха, прозвънващо метал и механичните им мускули басово свистяха, по-страховити и по-мощи от сервомоторите на

Пресияновия скафандр. Върху корпуса на двукраките механизми имаше емблема — син кръг, препасан от тънки линии на меридиани и паралели, с бял силует на гълъб в него. Размерите им подсказваха, че най-вероятно машините са едноместни.

— Нямат национални опознавателни знаци! — измърмори войникът с тревога в гласа.

Селенитите-бунтовници се снишиха в развалините и оттам гледаха стоманените пилета с откровена омраза.

Почти веднага сред бежанците някой изпища... и хората се втурнаха да бягат, тъпчейки се един друг. Пъстра човешка вълна се устреми към страничните коридори, от които преди малко прииждаше. Но затварящите се шлюзови портали им попречиха да се спасят. Тогава луняните се закатериха нагоре по тръбоколовози, кранове, руини и оцелели стълби, помагайки си с познатите на Дично въжета.

Но доста от тях останаха свити на място — уплашено гледаха към танковете, които напускаха полумрака на тунелните преходи и навлизаха в пътническата зона на гарата. По пътя си мачкаха перила на пешеходни пътеки, тъпчеха захвърлен багаж. Термосовидните куфарчета се пукаха като рохки яйца. Може би машините бяха роботи, защото Радослав не долавяше в тях почти никакво човешко или дори живо присъствие. Не, навсярно се намираха твърде далеч, за да ги усети, или му пречеше пелената страх от тълпата... А над бронирани корпуси се подадоха дула на оръжия. Танковете избутаха и разбиха на трески някакво информационно табло, пометоха редица остьклени кабини с неясно предназначение. Селенитите панически се махаха от пътя им.

Изведнъж машините се заковаха на място, почти в средата на внезапно опустялата площ. Виковете и възклицианията бавно утихнаха, въпреки че тълпата продължаваше да се вълнува, а по-чевръстите бягаха. Жълтите тюрбани отново завикаха провлечено в мегафоните си и съвсем неочеквано постигнаха успех. Трескави, наплашени и припреди, селенитите взеха да се подреждат в що-годе организирани групи. Заизнасяха настани ранените при бълсканицата. Стараеха се да стоят по-далеч от танковете. Като че ли се мъчеха да не им обръщат внимание, макар да ги поглеждаха крадешком.

Възобнови се прехвърлянето с лебедки на бежанци отдолу към горните нива.

Танковете стояха като статуи, привидно безразлични към суетната на лунните хора. Не предприемаха нищо. Само въртенето на параболичните антенки върху горните им капаци подсказваше, че не са част от повредените съоръжения в гарата.

Ала тревогата на Радослав растеше, мрачният облак в душата му достигна връхната точка на предчувствието и той не остана изненадан, когато крачещите бронирани коли изведнъж откриха огън по тълпата.

Змейските люспи настърхнаха и драконовата същност повлече Радослав в атака. Юмруците му се свиха, а времето се разтегна и секундите зацъкаха на бавни обороти... и въпреки това той остана неподвижен.

Пресиян го беше изпреварил.

Електронните системи на бойния костюм го бяха предупредили за намеренията на танкистите, също както змейските сетива настроиха Радослав за схватка. Във визьора на бронепехотинеца се мерна необходимият минимум данни за този тип машини, бордовият рокан изчисли нужната мощност за поразяване и приведе оръжията в бойна готовност.

Първият изстрел Пресиян направи с граната в по-далечния танк. Радиопредавателят на скафандръра му издаде мощн широколентов вопъл, който заслепи радарите на противника. Бластерът в режим „парализиране бронецел“ изплю невидим сноп микровълни във втория, по-близък враг, а енергопълнителят започна да презарежда за следващ удар.

Радослав видя отчетливо, сякаш на забавена лента, как превключвателят на оръжието заема положение „унищожаване бронецел“. Индикаторът взе да се разгаря до необходимото ниво енергия.

Пресиян не чакаше. Той действаше, без да осмисля нещата, защото нямаше никакво време за разсъждения. Още преди да натисне спусъка на бластера, енергийният скок в пълнителя го беше издал — сензорите на танковете не спяха — и крачещите коли се завъртаха в посоката на малкия отряд бунтовници. Но гранатата успя да зашемети едната цел, защото намерение за употреба на балистично оръжие не се засичаше от детектори, и така Пресиян спечели възможност да елиминира другия противник.

Близката машина клюмна и замря с широко разкрачени механични нозе. Биодетекторът присветна с условен знак, че водачът на колата е в ступор.

Но трите секунди за презареждане на бластера до нужната мощност бяха предостатъчни за първоначално атакувания танкист. Той се окопити почти веднага. Екраните му трескало търсеха нападателя, кибернетиката на машината отсяваше лъжливи сигнали. Танкистът обаче не изчака приборите да му посочат къде точно да стреля.

„Шипката“ на българския бронепехотинец и скорострелните магнитни ракетомети на танка с емблемата на Обществото на народите загърмяха едновременно.

Радослав не осъзна, не помисли, но успя да почувства, че предимството на Пресиян се състои всичко на всичко в една-единствена секунда, докато танкистът го локализира или просто порази последователно всички възможни места, където би могъл да се крие смелчагата.

Миниракетите от танка пръснаха няколко подпори далеч вляво. Сгърчиха се и избухнаха в пламък и пара пластексовите панели на долното ниво на тръбната секция, почти точно под тях — бойната машина използваше и бластерите си.

Сякаш слепец-великан бучкаше с нажежен пръст в сух храсталак, откъдето никакво джудже сипеше по него смешни стрелички.

Куршумите на автомата избиваха искри от бронята на танка.

Фучащи ракети и беззвучни невидими лъчеви заряди рушаха напосоки етажите.

Пресиян засипа противника си с гранатен откос. Танкът се тресеше, пристъпващо тежко от метален крак на крак, експлозиите пречеха на водача му да се прицели, но все пак оръдията на машината стягаха обръча от попадения около залегналите сред развалините на жилищното ниво селенити и двамата българи.

Момъкът продължаваше да дълбае, по-скоро да драска, черупката на крачещото механично чудовище. Индикаторът на лъчевия пълнител бавно се нажежаваше.

Няма да му стигне половин секунда — светковично осъзна Радослав. Бластерът на пехотинеца още не бе готов за убийствения си отговор.

Момчето нямаше как да спечели този дуел. Може би щеше да успее да натисне спусъка... но и ракетите или плазмените снаряди щяха да го намерят.

А войникът изправяше снага като в каубойски филм, като за улеснение на танкиста. „Шипката“ изплю изстрелян пълнител, но не мъркна, опразвайки другия от безгилзовото му патронно съдържание.

И може би тъкмо в този момент, в тази милисекунда, еcranите на танка различиха дръзкия си противник сред руините...

ГЛАВА IV ВАКУУМ

1.

В арестантския бокс на хангар А8 влиза германски офицер, придружен от свита пазачи. Пленниците го посрещат съмлчани. Един-двама свиват бронирани юморуци.

Оберстлейтенантът^[1] изразява съжаление за създалата се обстановка. Той наперено отхвърля неизречени обвинения срещу командването на Раумваффе и Експедиционния корпус. Изцяло стоварва отговорността за задържането на българите върху собствените им началници. Накрая пита дали господата офицери... и старшини-школниците нямат някакви уместни желания, които комендантът на обекта да удовлетвори.

Никой не реагира на въпросите му и немецът се оттегля.

Когато въоръжените посетители се изнизват заднешком през порталния люк, в бокса изчезгърват високоговорителите на скафандръта на арестант с означения на поручик. Преминалият през синтезатор глас подхвърля на последния излизаш войник, който е с британски отличителни знаци:

— Томи!^[2] Предай на началствата си, които още смятаме за джентълмени, че нямаме какво да дишаме! И нека се погрижат за нашите редници, ако им се струва прекалено това щото всеки наш офицер да си иде при подразделението. Свободен си, британецо.

Сержантът-шотландец стъпил отдава чест и излиза.

Пленниците улавят върху себе си плахи любопитни погледи откъм притихналите заради студа бежанци. Порталът се захлопва.

Външните респиратори на костюмите бързат да захъркат, докато свистене на компресори не отбелязва, че годният за дишане въздух отново се изпомпва от помещението. Шлемовете се херметизират.

Леко припуква люкът. Освен с ключалки, вратата е залостена и от пресата на атмосферното налягане в хангара.

След около четвърт час нивото кислород във въздухопроводите се качва на 158 милиметра.

— Не сме очаквали нещо повече, господа. Благодарим все пак! — отвръща на запитване по шлюзовия интерком поручикът.

Часови монотонно се разхождат напред-назад пред прозорците в портала.

Угасва централното осветление в бокса, червенеят само дежурни лампи.

През дихателните тръби пленниците разговарят:

— Петко, какво успя да подслушааш по радиото?

— Не много, господин поручик. Съглашенците са опитали да върнат взвод японци в лагера им. Навсянко се е стигнало и до сблъсък, защото са поискали от тях да се предадат.

— Значи сега ще си имаме компания?

— ... Трудно. Самураите са отворили скафандрите си в отговор на ултиматума да сложат оръжие.

Разговорите за минута стихват.

— Тия не мога да ги разбера — промърморва някой, — пет пъти съм ходил до Япония, ама не разбирам...

— Ожени се за японка, тя ще ти обясни.

— Да-да, и да си направи харакири, ако се намръща на някоя нейна манджа...

— Старшина? Бай Боре?

— Кажи, момче. Първо — кой си? Не мога 'те позная.

— Сержант-школник Асенов.

— Кажи, пиле.

— Седя право срещу лунохода, дето са го поправяли, преди да ни тикнат тута... Под седалките му има двугалонови бутилки кислород. Преброих петнайсет. Мога да си поиграя да им нагодя редукторите за нас.

— Браво! Дръж ги в случай, че ни спрат въздуха по тръбите!

— Не, бай Боре. От лунохода ще сваля читави вентили. Петко ще ми помага. Мисля да ги натъкнам към скафандрите и да...

— Аaaa, не! Луд ли си! Тебе вкъщи майка ти жив те чака! Главо дива родопска, все такива ще ги измъдриш! Ам'че вънка в хангара е фраш от цивилни!

— Командир, господин поручик, кажете му, не бива да седим със скръстени ръце!... Японците...

— Японците са мъртви! Хм... Добре. Прикачваме си кислорода. Ще разбием вратата. И после?

— Ясно какво после — обажда се друг глас. — Ще сърбаме вино от никифорови кратуни!

— Господа подофициери! Прекратете празните приказки! Мислете по-конструктивно и отговорно. Не сте заговорници, а воини на Нейно Величество България!

— Господин поручик, позволете ми да съм изненадан. Нали мислим конструктивно! Търсим изход от това унизително положение.

— Асене, не сме нито на учёния, нито на прием във Военния клуб. Не е място за геройства. Частите на Корпуса продължават да са наши съюзници. Не сумтете, чувам ви. Това, че *те* са нарушили правилата, не значи, че и *ние* ще паднем до тяхното ниво. Има ли други да изразят мнение по въпроса?

— Старшина-школник Петров. Струва ми се... Не бива да затриваме техни хора, няма значение, че са ни пленили, но пък не може просто да чакаме...

— Други? Няма. Ясно. И вие, Петров, сте на романтична вълна. А сега мълкнете, ако обичате — пестете сили и кислород. Ако ви хрумне нещо по-хитро, всички присъстващи с удоволствие и най-голямо внимание ще ви изслушаме.

---

[1] **Оберстлейтенант** — чин във Вермахта, подполковник. ↑

[2] **Томи** — нарицателно название на английски войници. ↑

2.

Не, Дично нямаше криле. Нито бе змей по рождение. Но драконското, врастнало в плътта му, го зовеше към действие с цялата си обич към живота и към това, което той смяташе за скъпо и красиво.

Плавно, вече посвикал с лунното притегляне, Радослав скочи на крака. Свръхскоростта му позволи да го стори преди Пресиян. Протегна напред ръце и видя танка в прозорче, образувано от палците и изпънатите пръсти.

И натисна.

Имаше усещането, че под дланите си напипва грапавата броня на смъртоносната машина, чувствуващо вибрацията на двигателя, реакциите на водача. Безжизнената сила на механизмите.

Танкът се съпротивляваше. Завиха спомагателни мощности, компенсатори и хидравлични усилватели. Електронният мозък на крачещата кола се опитваше да стабилизира корпуса, да запази равновесие.

Пот не просто изби, а изпръска на струйки от челото на Радослав.

Веднъж бе помагал на свой братовчед да колят прасе. Сега разликата беше там, че прасето бе значително по-силничко, желязно и никак не му бе жал за него.

Никак.

Младият мъж се запъна, стисна до изтръпване челюсти и здраво улови с... — *ръце? мисъл? воля? ах, по дяволите, има ли значение!?* — ... оръдията, стърчащи като бивници на глиган от зурлата на танка. Все едно хвана бик за рогата.

И отново натисна, заби дулата в пода, тресейки се от разход на сили.

Танкът зарева с пренатоварени двигатели...

... и поддаде! Въпреки неистовите усилия на Радослав, цевите не опряха в пода, ала колкото и малко да клюмна корпусът, оказа се достатъчно, за да отбие мерниците на машината от Пресиян — и оръдията задълбаха коридора на по-ниското ниво.

„Хайде, момко, коли го тоя звяр най-после!!!“

Кашикът не закъсня. С вбесяващо спокойствие, изправен като на панаирджийско стрелбище, безумен лунапарк, Пресиян натисна спусъка... и рязко вдигна суперпистолета си наравно с дясната страна на шлема, а лявата бронирана длан сложи на кръста.

„Фукльо наперен!“ — умили се Радослав.

Енергийният заряд, с който Пресиян удари противника, бе достатъчно мощен, за да накара въздуха да засвети така, както редовно го правеха да изглежда във фантастичните филми. Само дето оръжието не иззвили ефектния „blasterek“ звук. Бронята на капака на танка хълтна, вътре глухо избухна, той се разтресе в конвулсии и рухна напред в пушек и светковички от къси съединения.

Закъсняло пукна базуката на войводата и превърна сразената бойна машина в развалини. С последно издихание крачещата кола с изстрели разпра пода току пред себе си като консервено тенеке.

Вой на циклопско всмукване изпълни целия възел. Въздушен ураган повлече към пробойната дима и искрите от танка, самия танк и всякакви други предмети. Останките от машината се заклешиха в дупката, воят стана още по-пронизителен. Отвсякъде към мястото на разхерметизация се втурна плътен вятър, който разлюля всичко зле закрепено в обема на възела, повали хора... Тънко пищяха аларми, върху оцелели табла мигаха страшните за всеки лунен жител глифи за декомпресия. Отекнаха автоматично затворилите се шлюзови люкове на всички изправни нива.

Течението катурна Радослав от етажа през остатъците от парапет. Увисна, стиснал хълзгав кабел или маркуч, и се заклатушка като махало десетина метра над селенитите-бежанци, които се вкопчваха в изтеглящи се от подовете специални дръжки, в случайни издатини и ръбове, мятаха въжета от коланите и сбруите си.

Трясна електрическо изпразване, осветлението запърха и угасна.

Радослав не успя да се уплаши — пулсът му бучеше в тъпанчетата, — защото воят на пробива се задави, захърка и много бързо се смени със зловещо глухо съскане. Вятърът стихна и Дично се удари в някакви решетки.

Настъпи моментна тишина, в която някой изхленчи, обади се един глас, друг... Хорски ропот, шум от движения и падане на предмети запълни тъмнината.

Из възела зашариха лъчи на фенерчета, святкаше пробит силов кабел и бръмчеше волтова дъга. Несмело и трепкаво се разгоряха оранжеви аварийни лампи.

Дланите на Радослав изпускаха маркуча и той погледна да види къде ще стъпи. За негова изненада на долното ниво на възела го чакаше Пресиян и успокояващо го подканяше с ръка.

Някъде сработиха прекъсвачи и осветлението в гарата се включи отново, наполовина по-слабо отпреди. Радослав се хълзна по кабела надолу.

— Добре ли си? — избуча високоговорителят на Пресиян насреща. Дично приклекна под радостното му потупване по рамото. — Ей сега идвам! — подвикна войникът.

До Радослав по алпинистки се приземяваха луняните бунтовници, подсигурявани от въжетата си. Наистина никак, ама никак не служеха за украса. Навсякъде всеки селенит свиква с тях още от дете.

Изправящи се бежанци отскачаха от светлосивата фигура на Пресиян. Войникът бързаше към танка със зашеметения водач.

Дично се завъртя към мястото, където димеше втората машина.

„Какво ли е предизвикало разхерметизация, след като пробивът е долу? — зачуди се той. Ушите го боляха. — Откъде под секцията вакуум? Да не би скалната порода да попива всяка изтекла молекула въздух или какъв да е газ? Ах, да, бе, нали тръбоколовозите не са под налягане...“

Унищоженият танк запушваше пробойната, оплескан с втвърдяващо се желе, което изригваше изпод подовите панели. Група луняни продължаваха да пръскат дупката с хермоизолационна пяна от туви. Не толкова саможертвените от разпиляната тълпа се скучваша и отстъпваха към стените, мушкиаха се в коридори, заставаха зад колони и развалини.

Отрядът бунтовници се раздели. Две отделения се втурнаха към изоставените ранени. Радослав понечи да ги последва, но един от останалите край командира селенити го дръпна за колана. Рязкото му движение издаваше, че е опитал да го стори грубо, но заради разликата във физическата сила на лунните и земните хора Радослав проумя това по-късно.

Над дузина четници се разпръснаха из възела, като нещо заподвикваха на стреснатите хора. Бежанците трепваха и прилякаха

или спешно се оттегляха от възела.

Разигралото се пред очите им сражение беше протекло невероятно бързо, за да осъзната късмета си, да изпитат радост от избавлението и да се сетят да благодарят.

Десетина бунтовници начело с войводата си наобиколиха Радослав.

— Ний сме за там! — подхвърли на младия мъж началникът на отряда, сочейки към тунела, откъдето се бяха появили танковетеубийци. — Бързом до стартодруму!

„Ами Пресиян?“ — понечи да каже Дично, но войникът вече се връщаше. След него креташе неповредената бойна машина. Пресиян я водеше на каяшка, покорна и оклюмана. Радослав се вгледа и разбра — кабел съединяващ скафандръта на пехотинеца с танка и момъкът дърпаше плененото чудовище, както се тегли крава. Роканът на костюма бе поел контрол над системите на машината.

Бунтовниците цъкнаха с езици. Командирът мълчаливо посочи на понамалялата чета да тръгват.

Двама четника вече стояха с вдигнати за прикритие оръжия от двете страни на отворен до тунела люк. В полумрака на поредния таен коридор фосфоресцираща настилка очертаваше тънките крака на селенитите и масивните андроидни прасци на Пресиян. Зад тях скрибуеща и жулеща стените танкът. Ала друго продължаваше да стои пред очите на Радослав, докато подтичваше заедно с луняните по коридора.

Бе сцената на примерeli при вида на бунтовниците селенити с жълти тюрбани. И това, как един от четниците се приближи до паднал на колене свой съпланетник в жълто, удари с пушка протегнатите му ръце и го застреля от упор...

3.

Намираха се в помещението на малка гара на повърхностен луновлак. През ниски широки прозорци, по-скоро процепи, пред Радослав се ширеше мъртъв лунен пейзаж. Сиво, сиво, сиво. Блед зеленикав или какаов оттенък. Рязко отчетлив хоризонт, твърде близък и начупен от планини. Контрастни сенки в до болка познатите кратери. Съвсем малка ивица небе — черно и, неочеквано, почти беззвездно.

Синкаво-перлена светлина, твърде мека, за да е слънчева, обливащо гледката.

Прекалено малко признания издаваха мащабно човешко присъствие на Месечината. Двурелсов коловоз, усукан като от земе... лунотресение, и като по чудо задържала се отгоре му мотриса с три изкорубени от взрив вагона. Композицията бе улучена и с някакво полеко оръжие — в бортовете имаше дупки с щръкнали навън ламарини. Вакуумтренът бе досущ като новите софийски трамваи във вселената на Радослав, само че по-як и със съвсем дребни прозорчета. Токоприемниците се намираха, разбира се, върху рамката на колесника, ако грозовете сачмени лагери наистина играеха ролята на колела...

В сивата местност Дично преброи три сиви заoblени бункера със стърчащи от покривите антени. Забеляза и нещо като паднала решетеста мачта, другаде — здрава параболична чиния на радар. Стори му се, че до подножието на станцията има следи от стъпки и гъсенични вериги, но не можеше да се закълне.

И нищо друго. Очакваше циклопски сгради, огромни бетонни писти на стартови площадки с цяла гора игленоноси космически кораби, наричани в този свят космократори, етеронефи и небоходи.

Ала въпреки табелата в гаровата зала,

мястото изглеждаше пустинно. Отново повечето неща се криеха под грунта.

— Шибана работа! — изръмжа отзад Пресиян, а селенитите нещо оживено заговориха.

Радослав без ентузиазъм се откъсна от прозореца.

За първи път луняният не следяха зорко всяка негова крачка — бяха привлечени от далеч по-важното за тях отваряне на танка. Сега се трупаха пред машината. От рампата край прозорците Дично надзърташе над главите им.

Пресиян бе коленичил пред проснатото тяло на танкиста. Още докато го вадеха от кабината, пехотинецът мрачно измърмори, че водачът е мъртъв.

Радослав знаеше това още отпреди.

Затулващите трупа селенити пристъпваха от крак на крак и за момент разкриха освободената от шлема глава на танкиста.

Засъхнала кръв от носа и ъгълчето на устата. Очите му ги затвори Пресиян, като специално за това свали ръкавицата на скафандъра. Танкистът бе напълно плешив или обръснат до кожа. Но най-поразителни за всички се оказаха гнездата за многожилни жакове в черепа зад ушите му. Тъкмо тях сочеше момъкът.

— Тези шини са го убили. Нормален човек само би изпаднал в несвист от изстрела ми. Обаче електронните връзки са пуснали ток през главата му...

Командирът преджобваше мъртвеца.

— И тутай ниц документи.

— Никакви отличителни знаци по костюма, нали ти казах.

— А у негова елка бордова?

— Тц. Нищо. Няма данни за принадлежност. Матрицата на елмака му тръгна да се самоунищожава, но роканът ми спря процеса.

Снел съм копие да го нося за подарък на нашето разузнаване! И бъди сигурен, ще излъчат тия разкрития в „По света и у нас“, а тази програма се гледа в половин Европа! Това е нарушаване на конвенцията от... ъъ... от две хиляди и деветнайсета година за военно-приложна киборгизация на хора.

Луняният зашепнаха възбудено:

- Панцерник^[1] исте робот...
- Чий йе панцер, зольдат?

— Не знам — призна си войникът. — Като че е произведен от „Маннесман АГ“ или „Алкет“^[2], обаче модел РZ-700^[3] „Раптор“ се произвежда по цял свят. Та това е най-популярната машина, нищо че е на двайсет и кусур години! Сами видяхте, никъде по шасито няма серийни номера, нито сигнатура, било EU или друга... Някои неща ме карат да се усъмня дали танкът е европейски... но не знам. Специалистите ще кажат, щом като занеса снимките...

Пресиян се изправи и затвори шлема си.

— Замразете тялото — рязко и метално нареди войникът на възбудените селенини, — то е доказателство за пред Международния трибунал!

Бунтовниците отнесоха трупа. Войводата им се подсмихна, също стана и отупа колене.

— Кажи могем ли управляти тоз чоуг^[4] ръчном? — командирът се подпра с длан на танковата броня.

Пресиян помълча, сетне се надвеси над лунянина, чукна с показалец очилата на визьора си и запита:

- Корабче — плува ли? Танкът е трофей на Българската армия!
- Але, жолнежо! — полуzasмя-полувъзмути се войводата. —

Дали нема си го носиш цял раптор в кърпичка у пазуха^[5] до Землята!

— Кха... мисля да го използваме с Радослав.

— Як^[6] же!?

— Ти ми каза, че не можеш да ни преведеш до никой стартодрум по тунели.

Командирът отиде до висока пластмасова маса, войникът го следваше по петите. Радослав също се приближи към тях.

Приведоха се над карта-планшет.

Под прозрачна снимка на сипаничавата лунна повърхност лежаха листове прозрачно фолио за различни дълбочини със схеми на

изкуствени тунели и естествени каверни. Най-долният картон на картата вероятно даваше представа за плътността и тектоничния състав на породите.

Селенитът покри планшета с длан.

— Забележте, другари ми земляни — имам довяра показвати ви проходи, кои никой нелунен човек незна. Так!

Той сне ръка от схемите и я размаха плавно — заповядайте моля.

Пресиян разглеждаше картата.

— Тук — момъкът завъртя кутре върху нея — от няколко месеца има нова астроблема^[7] с диаметър осемдесет и два метра. Отбележи си я. Получава се верига кратерчета, което е удобен и сравнително скрит път по повърхността право към силовата подстанция на сектора. Това в случай, че ви хрумне да контролирате електричеството в района.

— Ооо! На ти маркер, дорисуй, буд ласка!

С подадената химикалка Пресиян внимателно начерта овал. Сверяваше с проектираната във визьора му електронна карта. Завърналите се бунтовници с уважение зашепнаха помежду си. Командирът, видимо доволен, каза нещо на един от своите помощници. Онзи неохотно кимна.

— Так — рече войводата. — Благодарим. Зараз видим що да сторим с ваш проблем... Вярно, от никой наш тунел не стане достъп до никой пункт комплекса стартовего. Нех помислимо. Як ще употребиши танка?

Пресиян се опита да се почеше по тила през шлема.

— Бате Радко, карал ли си складов повдигач?

— ... Ами как да ти кажа... — иронично подхвана Радослав.

— Няма страшно, даже е по-лесно. Ще баламосаме охраняващите... Какви войски има тук, Лях?

— Кацапи, боши. По периметру циркуса — ингилизи. Има и нихонци^[8], але те стоят далеко.

— Така, добре... Ти, бате Радко, с танка ще се престориш на повреден. Моят рокан го е заредил с авариен сигнал. Нямам код-паролата им за разпознаване, язък... Предавателят ще им каже, че си и ранен...

— Нема да стане! — намеси се селенитът.

— Защо бе, Лях?

— Защото наши камиcadзе вече ползвали таз игра-забавка. Окупатори от тогава стрелят по всекой, кой им некаже парола. То може се обърнати супротивних^[9]. Почнали сме им повреждати интеркоми и те се избиват...

— Щом вече са се опарили, значи първо ще гледат да проверяват... Ще стане. Той само ще им отвлече вниманието, докато аз...

— Не. Продолжуват стреляти. Я са будали, я имат будалски заповеди, але я ги е страх от саможертвец с бомба атомнова.

Пресиян тежко сложи ръка на масата.

— ... Не те питам дали имате такива. Но ако направите подобно нещо, Корпусът ще ви го върне тъпкано. С тактически фугаси. Или дори с по-голям калибър заряди.

— ... Кой ти рекъл, же уж са го не правили? — горчиво и тихо отвърна селенитът.

Пресиян мълчеше.

— Имаш ли документирани доказателства, командир Йозеф Лях? — дрезгаво се обади най-сетне войникът.

— Так точно — спокойно отвърна лунянина.

Радослав помисли, че под шлема си момъкът скърца със зъби. Но подир кратка пауза прозвуча сдържано:

— Ще ми ги дадеш.

— Ще ти ги дам.

Пресиян, войводата и смълчаните селенини дружно склониха глави над картата.

— Добре. Дай някаква идея, Лях? Само да стигнем до стартошахтата!... Как какво? Много е лесно — програмите са стандартни. Набирам от менюто на централния рокан крайната цел. Задавам изстрелване в безпилотен режим, но с ограничения за не повече от двайсет-трийсеткратни претоварвания. Малко повечко ще е играчка да отменя ограниченията, понеже в лунснаряда ще има хора — ние. Веднага обаче щом го свърша, не ми е никакъв проблем да променя и сигналите на апаратата, че да отговаря като автоматична капсула...

— Але оператори радарови видят — неочаквано му възрази селенитката с насиненото око, — же лунник есте с екипажем. Пернат го начас бластером!

Поизненадан, Пресиян не прие мнението ѝ:

— Първо ще видят, че скоростта е като на безпилотник. Ако не ги домързи, ще сканират отново и ще им стане ясно, че има *кабина*, но не и *екипаж*, защото сигналите ще говорят, че на борда няма живи същества... — мълкна и понечи да се плесне по челото. — Ex! И както си ни знаят що за дяволи сме българите, все са повярвали! — промърмори си той накрая.

— Кой зна, же сте българи!

— Кой друг ще лети за Охридско езеро, съкровище... — войникът въздъхна. — Не ми се вярва да блокирам цялата информационна система с „кърлежи“, все някъде ще оцелеят данни за маршрута... Ами, след старта ще наредя на корабния рокан да симулира маневра при настъпен метеорен рой. Минибустерите после ще коригират курса. При високата начална скорост на апарата мъчно ще го уцелят, още повече че ще е изненада...

— Самосмъртство — поклати глава командирът. — Да, из установки стационарни не ще могат, але послем, в орбите... там бъка лунници! И... не отчитаеш най-важно — кой ще задае противометеорни маневри? Автоматски режим на изстрелване значи да сте безсвист, поне няколе^[10] минути. Предоста е за Раумваффе, казаци или янки капсулу ви изпаряти, просто так, за ужай случай.

— Нека отначало хванем рибата — подразни се Пресиян, — пък за пърженето не ни мислете. Вяр фукарие, доору джаанъм дюшюнме!
[\[11\]](#)

— А?

— Балканска поговорка! — почти се озъби войникът. — Ето този порт на стартодрума е за куриерски пратки. Там ще има достатъчно скоростни машини. Посочи ми как да стигнем до него!

Командирът заизследва картата с квадратна лупа.

— Могем ви изпрати съвсем доблизо тунелом. Отнатам пеш по повърхност... има шахта... але не увлезнеш у нею. Бардзо^[12] тясна. Само твой дружник може... — посочи той към Радослав, но веднага отрицателно поклати глава: — ... але с негов костюм не ще изтреа *навън*. Жално. Той би ти отворил товарен люк ето тутай... послем минуваш по служебен коридор над ангара и терминал с катапулти... — пръстът на лунянина пълзеше по маршрута.

— Какво ми е на костюма? — обади се Радослав с хлад в слънчевия сплит. — Има си гъвкав шлем...

Селенитът сякаш видя младия мъж за първи път. Спогледаха се с Пресиян, който пак бе приоткрехнал забралото.

— Ох, батка, ако не бяхме там където сме, щях да те питам от Луната ли падаш? — каза войникът. — Ами това е авариен скафандр, не е за разходки навън...

Войводата го прекъсна с жест.

— Маме три аварийни кислородски патрона за твой костюм — започна той и Радослав веднага съобрази, че с шлема няма да е в състояние да използва дихателната маска. Войводата продължаваше:

— То са ти коло двадесет минути. Обаче в *покой*. С обикновен скафандр, кой е без регенератор, на терен, де ще вървиш и ще се криеш, тоз запас недостига. А трябва да изулеziш из тамбура, да изминуеш близом четристотин метра и да улезнеш у друг тамбур. Па нех те и покрива твой приятел — все равно тежко.

— А да не споменавам — вмъкна Пресиян, — че между оня и нашия шлюз има неизвестен брой вражески... е, във всеки случай недружелюбно настроени войници, които може да ни наложат сражение...

— ... а вън е нощ, ти не познаеш терен, не бива светкаш си с прожектор...

— ... ще замръзнеш... ... А денем би се изпържил... ... При минус двеста усещането е същото, каква е разликата? Или камънаците ще ти го разпорят и — айде чао, бамбина...

— ... само с той костюм ще стигне ти оксиген^[13].

Последното бе казала селенитката. Командирът на бунтовниците и Пресиян мълкнаха.

— Теренът есте осветлен пъlnоземлиem — разви мисълта си момичето, като свиваше тънки дълги пръсти. — Костюм ти есте лекий и удобний за бързешком придвижвати, инак истина ще змръзне. Ни има металски части, дихателни патрони са из пластокерамит, ще му напръснем и панилинов лак, от лак ще стане незрим за радари. Ти, броневаче, идеш с нами, щото тебе лесно забележат, а той ти отвори шлюз. Знайно е, сам човек небива излази *навън*, особливо^[14] при сегашни дадености, але само туй ви е шанс.

— Да — обади се след малко войводата, — алтернатива на той план е щурмувати некой главен шлюз, щото дълго неможем стояти тутай.

— Аз ще ида — каза Радослав. — Само ми покажете в едър мащаб откъде се минава...

Очите на Пресиян бяха пъстро-зеленикави. Шлемът скриваше голяма част от лицето и маскираше мимиката му, но Радослав по друг начин усети какво изразяваха.

— Земляк... сигурен ли си?

— Напълно.

Момъкът помълча и отстъпи с думите:

— Хубаво. Но помисли още.

Радослав неопределено сви рамене: „Нямам какво да мисля, защото още половин час и войските, заели позиции навред из района, ще надушат четата. Мокро място няма да остане от нас всичките тогава.“

— Сгответайте и сброюйте го! — разпореди войводата.

Селенитката хвана Радослав за ръка и го поведе в дъното на залата, където бунтовниците бяха струпали раниците си.

— Броневако, яла кажем нещо — продължи командирът.

Той дръпна Пресиян до прозорците и със снишен глас попита:

— Ти отколе го познаваш?

— Достатъчно. Той е българин.

— Не е нашенец, так. Инак стъпва. Але твърде ловко, за да е само от няколе дена на Луната. Внимавай с него.

— Благодаря, но съветът е излишен! — рязко отвърна Пресиян.

Селенитът се засмя и го хлопна по рамото.

— Пъенкне^[15], жолнеж! Не бъркам ти се, яко же^[16] и рискуваме всички с него. Але много ми е съмнителен. Оправи се с трима от най-лепши ми боеваци за мигване време. Вярно, всяка землянин е средном шест раз по-силен от лунен човек, але неловкост в условията на слабого притегляния изядва две трети от туй предимство. Той — кимна към Радослав, когото бунтовниците стъкмяваха като булка за сватба — движи се не както назе, обаче бардзо рационално, то не се учи скоро, а от люлка...

Пресиян си спомни колко непохватен бе Радослав при срещата им. Дали не е просто феноменално схватлив землякът...?

— Добре, излишно е да говорим за това. Аз му имам доверие.

Селенитът потърка врата си и позадъвка с квадратни челюсти. От острия му поглед на Пресиян му стана неприятно и той троснато захлопна забралото на шлема.

— Щеше нещо да ми казваш — подчертано делово напомни той.

— Так, так. ... Але първом имам лош дар за теб, жолнеже. То са карти... легитимации на двама вашенски люде. Един лекар и един броневак като тебе... Мека им бъде землята на Селена. Ние нивга ги задпаметуем^[17], защото те загинаха, докато помагаха на обикновени лунни човеци в ударена секция. На, да носиш долу документи и тъжна вест. Жалим, жолнеже.

— Благодаря — пресипнало отвърна момъкът. Късо въздъхна и строго рече: — Казвай главното, Лях!

— Туй може ли го чете твойта елка бордова?

Пресиян пое малък лазерен инфодиск.

— Сега ще видя... — той пъхна диска под бронираната капачка на тила си.

— Аха... видеозапис с текстови канал... някакви схеми... Нищо не разбирам. За малко да ми заприлича на стартодрум... Какво е това? Този ли е записът, който държиш да предам в нашето военно министерство?

— По-горе.

— На Главнокомандващия? Стига бе...

— Так.

— Добре. Ммм... Очаквах данни за касапницата тук.

— На дискета е причина за злащастия ни.

— Трябва ли да я знам, или...

— Естествено, естествено. Слушай мен атентивно^[18], бравъй български жолнеже. Бунтът ни е причина за недоволство там, на Землята, але не такава, че да пратят на нас каратели. Ако само за хrани, титан и минерали да бе гладна Бабичката, за артикули, които мъчно се произвеждат при земна гравитация — ниманд не биха ни бомбардували, не биха ни трепали. Щяха да се договорят с нас и накрая да получим волност и незалежност на изплащане и толкоз. Але случи се наши жежки глави да поискат всичко и веднага. Донейде имат право. Всичко строено из мъртви лунни пустини е от наши ръце, от наш пот, от наши жертвии — задушени, обгорени, замръзнали и

облечени при аварии работни. И посегнаха те на това, кое гледаш на екрана си вътре в твоя шелом^[19]. Барнаха гнездо стръшли... така ли се казва?

— Бръкнаха в гнездо с оси.

— Аха, так. Кой зна, може да са били прави, без тяхна постъпка можело още по-лошо станати за нас. Незнам това. То се гадае. Но факт е, же Велики сили от Землята побесняха... Гледаш ли?

— Гледам. И още не загрявам за какво става дума.

— Търпение, жолнеже, търпение. Най-важно става на онези четирийсет процента, кои Землята ниц не вижда. Преди десет години на антитерестиално^[20] полукълбо на Луната една от Велики сили почнала изграждати огромен комплекс за колонизуване на Марс...

— Охooo! Знам го! Експериментален град на англо-американците. Викаме му Дункельпринц^[21].

— Так верно. Але не е само цял град с индустрия, с комуникации, с жилища и всичко! То е супернебоход, наместо връз основи, стои на ракетни ускорители, готов да литне затам, где му е съдба проектувана... але държавата пазила целта на строежа в строга секретност, държала тайна даже запред свои съюзници. Разумеш ли ме, Пресиян българине?

— Егати! Да, да, слушам те...

— Так. И дале... Власти върховни других Велики сили един ден научили за комплекс. И се стреснали. И що станало потом? Обикновен бунт разраснал до въстание по цяла Селена. Аз подозирам, же мащаби... размах... то е раздуто отвън, за да има повод за дебаркация на войски — от една страна преки съюзници искат дял от... как беше... парче от... а?

— Баницата.

— Так, пай от баницата. Твои Централнови европейски сили и Хиномару^[22] пък се мъчат хапка от уста им вземати. Защото! Защото моя родна, трижди клета, нещастна и робска Месечинка — тя ключ е къмто цяла Слънчева система. Бардзо близо есте е до Бабичката, та затуй немож се владее само от една сила, ни от Америка, ни от Русия, Британия или Нипония. Принудени са я споделяти. Але Марс, то е друго нещо. Кой кацне там пръв и масирано, планета буде негова. Силна позиция за векове напред. Нация, владееща Марсом, с опитом от наших лунних селища, нейно буде будеще! — последва енергичен

водоравен жест с длан. — Всяки други ще западат и ще измират, ако не склонят слугувати.

— Защо тогава избиват вас, вместо да се сражават помежду си? Прав си, перспективата е... ясна. Плячката е голяма. Но защо се хабят за *вас*?! Ще прощаваш, Лях, но всички родени тук луняни сте последна дупка на кавала в тази игра!... *Голяма игра!* ... О, Тангра велики...!

— Рекох ти за жежки глави от наших людей. Ти чувал ли си, же на Месечина мame смъртни наказания?

— Е, и? В България също ги имаме. За масови убийства и жестокост към деца.

— О... — селенитът изглеждаше неприятно поразен, но махна с ръка. — То е ваше дело. Тутай за много по-малко пращат да дишаш вакуум... Але от пет-шест години смъртници просто изчезвали. Доколе един не избягал... от строежа на комплекса марсиански. И много разказал. И тогава на наши подполници^[23] им хрумнало изнудвати Землята за незалежност на Селена... Яз не искам дискутирати правилно ли е било това или не, но! Ти щеш каза: таки действия са неправомерни. Але, за добро или лошо, права ги нема, щом нема стремеж, смелост и отговорност им упражняти и ползвати. Сега разбиращ ли защо Експедиционен корпус воюва с всички селенити, дето сме в едно положение — работник и надзирател, проститутка и шеф-инженер, легалист и балдър? Защото ние сме нищо. Залог есте колосалний!

— Вие сте завзели супернебохода.

— Так точно. Сега и ние, и Велики сили стоят в пат, вечен многопосочен шах и всеки е супротив всеки. Кажеш, же требва частите на Корпуса да се сбият. Има го вече на места. И туй в другото си много прав, же никой из обикновение люде-земляни незна що става тута. А става страшно, жолнеже. Бебета се пукат като балони при декомпресия. Млади хора — тях ги горят на грозна пепел. Стари... ни имаме още много стари тутай, але тех ги газят войскари с таки същи бронирани пети като твои. Руши се строено и копано с толко мъки. Реколти идат прахом в безвъздушово пространство. И всекакви ужасии и кошмарни...

Селенитът прегълътна въздишка, едва не пречупила гласа му. Продължи по-малко разпалено, но непрекъснато забивайки показалец в гърдите на момъка:

— ... Ти — дано спреш го. Защото сега всичко се е запнало и никой неможе отстъпiti. Отстъпи ли — край за него. Но същински този край е най-вече за нас, селенитите, лунните човеци. Не поражение, не загуби на престиж или бесни пари, не. Смърт, жолнеже, смърт. Луна пак ще стане мъртва, кактоillionни години допред нас. Затова — ратуй, спаси ни. Някои от подучните ми командари не вярват. Яз вярвам. Искам вервати. Рекох им: нищо не губим, ако пуснем един войник и един цивилен да си вървят по живо, по здраво. Можем спечелити. Колко и малко вероятно да е. Разумеш?

— Разбрах. Не знам какво да кажа.

— Ниц не казвай. Успей. И тогава ни ела някой раз гостем. Почетен гост на Селена Волна!

---

[1] **Панцер, панцерник** (нем.-панслав) — танк, танкист. ↑

[2] „**Маннесман АГ**“ и „**Алкет**“ — германски метaloобработващ концерн и берлински танкостроителен завод от времето на нацизма. ↑

[3] **PZ-700** (нем.) — Пресиян си спестява пълното заглавие на машината, произнасяйки го „Пе-Зет“, вместо „панцер-кампфцойг“ (бронирано бойно средство) Pz.Kpfz-700. Терминът е съставен по аналогия с Pz.Kpfw — „панцер-кампфваген“ (бронирана бойна кола). ↑

[4] **Чоуг** (панслав) — буца метал. ↑

[5] **У пазуха** (панслав) — в пазвата. ↑

[6] **Як** (панслав) — как. ↑

[7] **Астроблема** (от гр.) — „звездна рана“, т.е. метеоритен кратер.

↑

[8] **Кацапи, боши, ингилизи, нихонци** — жаргонни прозвища на руснаци, немци, англичани, японци. ↑

[9] **Них** (панслав) — тях. ↑

[10] **Няколе** (панслав) — няколко. ↑

[11] **Вяр фукарие, доору джаанъм дюшюнме!** (турска пословица) — дай на сиромаха [да яде], не го мисли как ще ходи по голяма нужда. ↑

[12] **Бардзо** (панслав) — твърде. ↑

[13] **Оксиген** (панслав) — кислород. ↑

[14] **Особливо** (панслав) — особено. ↑

[15] **Пъенкне** (панслав) — чудесно. ↑

- [16] **Яко же** (панслав) — дори и, нека, ако. ↑
- [17] **Задпаметуем** (панслав) — забравим. ↑
- [18] **Атентивно** (панслав) — внимателно. ↑
- [19] **Шелом** (панслав) — шлем. ↑
- [20] **Антитерестиална страна** (от лат.) — невидимата, т. нар. „тъмна“ половина на Луната. ↑
- [21] **Дункельпринц** (нем.) — Тъмният принц. ↑
- [22] **Хиномару** — „слънчев диск“, японско национално знаме, тук означава Япония въобще. ↑
- [23] **Подполници** (панслав) — нелегални. ↑

4.

Когато селенитите струпаха пред краката му купчина дрехи, а лунното момиче го подкани да се съблече, Радослав се поколеба. Не ставаше дума за свенливост, макар че едва ли би му било съвсем удобно да застане гол пред дузина въоръжени мъже и жени. ... Ами какво ще стане, когато покаже змейските си люспи...?

Дично поиска да отиде до тоалетна. Един бунтовник му посочи овална врата, белязана с доста красноречив луноглиф. Радослав сграби дрехите и се запъти към кабинката. Луняните се поразвеселиха на срамежливостта на земния човек, но момичето прекъсна подмятанията с рязка фраза на неразбираем език.

В тоалетната Дично се постара да приключи с всички физиологични нужди, които биха могли да възникнат в друго неподходящо време. Сетне взе да навлича право върху старите си дрехи даденото му облекло.

С три ката гащериони той се почувства дебел и неповратлив.

Преди да нахлузи вакуумния костюм, Радослав го прегледа за цепнатини и дупки. Скоро осъзна, че за целта би трябвало да има подобър начин, нещо подобно на това как се проверява вътрешна велосипедна гума...

Хастарът на костюма бе кариран от метална мрежичка. Дали не е за електрическо загряване? Когато веднага след появата си от Прехода той се напъхваше в скафандръа, нямаше никакво време да го разглежда, нито пък да чете инструкции...

Вратата на кабината плъзна встрани, но Радослав малко преди това бе усетил, че някой възnamерява да влезе. Бе селенитката.

— Искаш да ползваш?...

— Ниц. Дошла помогати — обясни момичето. — Вънкашна индикация показала, же си заключил тялови нужди.

— Ами, хм... Чудя се, няма ли някоя дупка...

— То се тестова хермосканером. Надявай смело! — и тя му помогна при закопчаването, с което сега, в спокойна обстановка, Дично не би се справил бързо. Какво ли не прави неволята, щом наистина се наложи!

Издутите полуботи му припомниха за китайските кецове, зарязани някъде в тунело-тръбните квартали на Луната. Дали някой ще им обърне внимание? Сигурно, защо не, съвсем читави са си...

— Подшеломник твой неправо стои — рече селенитката и посегна към еластичната като чорап шапка-качулка.

Не се наложи да се повдига на пръсти, защото беше с един-два сантиметра по-висока от Радослав. Само изглеждаше ниска, когато стоеше до сънародниците си. С тях си съперничеше единствено Пресиян, може би у哥伦емен от скафандръра.

Навсянко земянина не бе поставил правилно подшелемника, защото лунянката правеше озадачени гримаски. Радослав търпеше. Вече бе успял да намрази тези стягащи и спарващи главата качулкошапки, от които всички носещи ги приличаха на кънкьори-бегачи или на водолази.

Селенитката се помъчи още малко и накрая дръпна качулката надолу. Дично послушно провря глава през дупката за лице и тръсна коса, която се разпиля по раменете му. Лунната жена ахна.

Стоеше и гледаше очарована, захласната, поразена... Прикриваше уста с върховете на пръстите на двете си ръце и кокореше станали още по-кръгли светлосиви очи. Радослав потисна дълбока въздишка. Емоциите на лунянката се изсипваха върху него сякаш от душ.

Тя докосна косата му, заопипва я възхитена... после бегло и крадешком го погали по бузата и извинително се усмихна.

— А я ни имам таки ласе^[1] — тихо промълви тя. Вдигна ръце и свали своята шапка.

Младият мъж се насили да не му проличи изненадата.

Лунното момиче бе плешиво.

Дори по гънките на веждите си нямаше нито косъмче. Радослав забеляза, че и миглите й са много къси. Сигурно това придаваше такъв странен вид на очите у всички селенити, затова и погледите им бяха някак особени.

— Естем балдър — каза жената. — То е из дефицит магнетични во наши заслони...

Кожата й имаше жъlt оттенък, изглеждаше някак нездрава, понеже бе суha и сякаш удебелена. Приятните, даже миловидни черти

на лицето ѝ силно се загрозяваха от голия череп и тази като че подпухнала кожа...

Радослав кимна към окото ѝ.

— Виж, много съжалявам, че така те...

— Ни естем ти зла — откликна селенитката, опъвайки качулката си обратно. — То бил рат... — тя ловко, с по едно движение на показалците провря ушите си през страничните отвори в материята и заяви: — Прави се сам. Я ни посмеем късати твои ласи.

Дично приглади косата си и криво-ляво оправи досадната качулкошапка да му е що-годе удобно.

— Яж, то сгрява кръв ти.

Поднесената възсладка каша по-лесно се пиеше, отколкото кусаше.

— Идем, правити ти шелом и друго.

Излязоха от кабината. Селенитите го поеха и го поведоха към снаряжението си. Радослав се огледа за Пресиян. Броневакът още говореше с командира.

Потеше се, докато го пръскаха с пулверизаторни флакони, под които кафеникавият костюм ставаше гадно зелено-сив на синкави петна. Преди това двама бунтовници провериха всеки квадратен сантиметър от костюма със стъклени светещи тръбички. Отново взеха да го мажат, този път в тъмносиво. През цялото време си мърмореха нещо неразбираемо. Селенитката стоеше встрани и от време на време сочеше на „бояджиите“ къде да повторят цапането.

Към гърдите му прикачиха плоска кислородна бутилка, по-малка от войнишка манерка. Успоредно с това се опитаха да нагодят неговия редуктор към по-голям резервоар, но контролен преглед с хермоскенери ги накара да се откажат. Препасаха го с брезентов колан и фиксираха дихателя към презрамките му.

Оставаше да му нахлупят шлема.

— То ест твой маршрут — каза единият от помощниците на войводата. — Памятуеш^[2]?

Радослав кимна. Луняният почукваше с нокът по плексигласова релефна карта.

— По тунелу те спроводим до тайни шлюз, дишаш от наши балони. Послем. Тук так, а тук так. Ако спуснеш пътечку, ориентуваш себе на този върхар и тук гледаш двойнови хълм. То ест на полноч...

норд... север^[3], да, можеш го познати по поларна звездна омега Драконис... неясно? Не разумеш?

— Ясно, ясно. Продължавай... хм.

„Омега от съзвезdie Дракон. Ха! Дали има нещо неясно!? Селенитите и за миг не се усъмниха, че познавам звездното небе, така както всеки рибар знае да плува.“

— ... тука могеш залежати у лунку^[4], але само за врази да не видят, ни ест за отморе! Тук уважай^[5], има трап, да не паднеш по гравий^[6]... — продължаваше с инструкциите лунянина.

Дойде Пресиян заедно с командира. И през бронята на бойния скафандр Радослав подуши, че войникът е угрижен.

Момъкът го завъртя наляво-надясно, почука по бутилката, подхвърли към селенитите къса реплика за усукване на въздуховода и рече:

— Я как те гиздят-гласят като първа булка... Бате Радко, да взема по-добре да те изпратя с луняните до Левскиград, а?

— Тц. Не.

— Твърдо си решил.

— Ъхъ.

— Добре, вземи това.

— Какво е то? Портативен шейкър?

— Прицел „Ахелой“, универсален — тоест радар, лазер, сонар... Да, последното тук е без смисъл. Но може да се използва като ослепител. По принцип е забранено от Женевското споразумение от хиляда деветстотин осемдесет и седма, но *нашите* системи почти сто на сто предизвикват *обратима* слепота. Лошо би пострадал само човек с болно зрение, но такива не ги вземат за космонавти... Пък и, честно казано, не ми пушка за тях след всичко, което вършат тук... Бих ти дал бластера или даже плазмомет, ако имах подръка, ама той заедно с пълнителите и без това тежи страшно, а и, сещаш ли се, с лъчево оръжие ще те засекат веднага...

Радослав сложи ръка върху широкото му рамо.

— Не се притеснявай, Пресияне. Ще се справя. А това си го прибери — не ме бива да боравя с такива неща.

— Аха. — Войникът помълча. — Добре. Късмет, бате Радко.

— Правим окончателен план — намеси се командирът. — Ела пак на карту, повториме.

---

[1] **Ласе** (панслав) — коси. ↑

[2] **Памятуеш** (панслав) — помниш. ↑

[3] **Полноч... норд... север** — синоними на различни езици (лунянинът не веднага се сеща за точната дума, която би била еднозначно разбрана от българин). ↑

[4] **Лунка** (рус.) — кръгъл отвор или вдълбнатина, ямка, предимно по водоравна повърхност; също: дупка в леда за риболов. ↑

[5] **Уважай** (панслав) — внимавай. ↑

[6] **Гравий** (панслав) — дребен чакъл. ↑

5.

... По-късно, в тамбура, втренчен в люк с флуоресцентен надпис DENIVELATION: -200, докато край него все по-басово свистеше изпомпваният въздух, Радослав си спомни за пожеланието и здраво стисналата палци бронирана длан на войника.

Благодаря, Пресияне. Ще ми трябва късмет. И то много.

Тишината, абсолютното безмълвие — това запомни Радослав от първото си излизане на Луната. Костюмът почти не се изду от вътрешното налягане, удържан от титанокерамичната арматурна мрежичка. Дично дръпна към себе си люка, който безшумно се отвори. И излезе навън.

Пустота и самотност, по-силна от онази в сфинксовата пустиня.

Грунтът не поддаваше и по него не оставаха следи. Логично. Бунтовниците избраха местата на излазните шлюзове така, че нищо да не ги издава. Ето — и самият автоматично захлопнал се люк никак не личеше в скалата.

Намираше се в мрак. Макар студът още да не се беше добрал до тялото, Радослав го усещаше навред, сякаш и температурата имаше някакъв мириз. И без „тайното“ фенерче, което отказа, младият мъж чувстваше терена — спечен до твърда маса прах и дребен чакъл, а полегатите склонове — на безопасно разстояние.

Доколкото можеше да види, ограничен от прозорчето на шлема, над главата му висяха чудовищно ярки звезди. Слаба светлина сребрееше по ръбовете на браздата, по чието дъно вървеше. Под краката му започна да се вдига прах. Това вече нямаше значение, подметките бяха равноovalни, а и допълнително конструирани така, че да не посочват разликата между предница и пета по относителния натиск върху грунта. Трябваше само да се стреми да не забива носове в почвата и да стъпва равномерно. Вече бе свикнал с балонената лекота, приспособил се беше към неудобното обстоятелство, че тялото му притежава инерцията на седемдесетте си килограма, но тежи едва дванайсетина, така че това не го притесняваше.

Браздата ставаше по-плитка. След още сто метра ще свърши съвсем. Тогава трябва да завие според стрелката на ориентатора — компасът ли е в основата на този уред? едва ли, лунното магнитно поле е нищожно... — към грамада камъни и да се провира много внимателно сред тях, за да не повреди скафандръра си в ръбовете им.

Внимание, пукнатина!

Радослав я прескочи, без да се замисли, заливан в преповтаряне на маршрута.

Двайсет и пет метра открито пространство и още една бразда, към която трябва да кривне пет градуса вляво... и да се движи приклекнал, като се пази да не падне. И накрая е най-мъчното: осемдесет метра до ниския бункер с шахтата, в която трябва да влезе. Осемдесет метра без почти никакви гънки по местността за криене, само няколко морени, чиято сянка предлага съмнително убежище и „лунки да легнеш, але за къса минута“...

Въщност много лесен път. Само дето е наложително да се носиш като рохко яйце, без да се бавиш...

... и да не те застрелят.

Дъното на оврага, изкопан не от вода, а от метеорит в прастари времена, полека се изравни с околния терен. Радослав излизаше от мрака на сянката като от черна безтегловна течност, сякаш от небитие.

Местността наистина здрачаво сивееше. Вълниста равнина с купчини камъни, бразди и кръгли вдълбнатини, различима дори без змейска подсилка за човешките очи. Но зрението тук лъжеше за близост и отдалеченост, какво ли би правил без драконовия усет?... Стесненият хоризонт — това не бе само оптична измама — с нищо не подсказваше, че се намира в дъното на един от големите лунни кратери^[1].

Стресна се от нещо, което взе за надлъжна пукнатина, обаче то се движеше под краката му, проснalo се напред, късо и...

„Ей, момче, това ти е сянката!“

Радослав си даде сметка, че е много по-светло, отколкото дори на пълнолуние през зимата, и това го сепна: „Опа... нали е нощ... какво свети от небето?“

Младият мъж се обърна, изви назад гръб, за да погледне нагоре, и забрави за всичко на света. Замига, потискайки неканено наслъзяване на очите.

В кадифяна черна бездна блещукаше, синееше и белееше, преливаше в късчета прекрасни цветове Земята. Не помнеше покрасива гледка, откакто бе срещнал Верена.

„Помисли, Дично, мили, хайде отгатни — звънна в паметта му милото ѝ гласче, — къде може да е Долната Земя? Ами там, откъдето виждаш Земята над главата си!“

Стоеше, рискувайки да се катурне възнак, и гледаше родната си планета.

Да, разбира се. И най-тъмният дивак, озовал се тук, щом вече носи в мозъка си искрицата на разума, би познал Дома на човечеството. Нещо би трепнало в него, нещо би му казало без слова, че там, върху вълшебното лазурно-бяло кълбо, са милиардолетните корени на неговия живот, вкаменените му предци, люлката на потомците му.

Нищо чудно, че Змейската Земя са я определяли като Долна! *Долна, не подземна.*

И не случайно затъмненията са ги свързвали с дракон, който погълъща Слънцето — далечен отглас на едно знание, погребано под страхове, предразсъдъци и тълкувания, отвеяли мисълта далеч от истината. А било толкова буквально!...

„.... Боже мили! Колко е хубава! Онова там трябва да е Камчатка, а ето я Австралия. Прекрасно! Великолепно!! Несравнено!!!... Я, падаща звезда! Нима има метеори на безатмосферната Месечина?“

Опасност!

Радослав приклекна и му се прииска да се превърне в камък. Сътресението на почвата беше толкова фино, че остана на ръба на чувствителността. По терена пълзна сянка. Отвъд хоризонта на видимостта, ограничен от гребена на околните гънки, кацна някакъв апарат. Отново леко откънтяване под нозете — и машината пак се издигна да продължи по пътя си. Радослав едва зърна в ъгъла на визьора правилно-геометричните ръкотворни форми на механичния скакалец. В него имаше хора. Те сканираха района и стискаха оръжия. Бяха изпълнени с ужас и омраза.

Радослав потрепери.

Поклеча още известно време.

„Успокой дишането, бате. Укроти сърцето. Нямаш много въздух, за да се размотаваш на място и тресеш като заек.“

Радослав поднесе ръка към прозорчето-визьор. Вързаният като часовник ориентатор вече бе помръднал стрелката си. „Хайде, че не остана време...“

Криволичейки сред каменната грамада, той се подпираше в скалите с разперени ръце, докато пръстите не взеха да замръзват.

Следващия отkrit участък Радослав премина като куршум, по права линия, с няколко подскока, без да се озърне нито веднъж. Никъде край него не се нажежи грунтът, не бликнаха гейзери разбити на прах камъннаци, значи войниците не го бяха открили.

Подметките на ботите тук затъваха в почвата повече отпреди. Достатъчно е в близките няколко минути някой патрул да съзре следите през оптиките си. И ако термоизолацията не е достатъчно добра, то от инфрачервени детектори ще разберат, че отпечатъците са пресни.

„Няма значение, вече малко остана... Опа, чакъл, тук да се внимава...“

Бе подминал успешно средата на последния етап от уж късия преход. Но тялото му се сепна, реакцията изпревари мисълта, и с незнайно как толкова точен скок Радослав потъна в непроницаемостта на плитката сянка от самотна морена. За да не отскочи като надута топка, той зарови пръсти в грунта, вкопчи се в почвата като теглен от река рак.

Глезените го заболяха, коленете изтръпнаха от твърдото прилуняване. Рамото и челото на шлема опряха, дори чукнаха в скалата, но голямата беля не стана — скафандрът като цяло и конкретно прозорчето оцеляха. Не последва мигновеното всмукване на декомпресията, не кипна като шампанско кръвта, не набъбнаха и не се пръснаха жилите и пъlnите с въздух дробове. Радослав полека изпусна задържана в гърдите уплаха.

Още секунда остана нелепо сгънат на четири крака. Освободи ръце, извъртя се бавно и предпазливо с гръб към морената. Прецени, че може да се изправи. Скалата бе достатъчно висока, за да продължи да се намира в сянката ѝ.

Опасност.

В полезрението на визьора насреща крачеха войници.

Радослав се насили да диша спокойно. В ушите забуча пулсът. Другото бе тишина.

Патрулът щеше да го подмине с десетина метра, но по пътя си пресичаше оставената диря. Макар специално в този участък да беше доста изпотъкано, кой ли знае с какви начини разполагат войниците за определяне давността на следите.

Е, може и да не им обърнат внимание...

Бяха четирима. Две двойки през трийсетина метра дистанция. По броните им нямаше други знаци, освен синьото земно кълбо с гъльба и никакви номера. Маските слабо се различаваха от тази на Пресиян и на предишните видени войници, дизайнът им бе сходен и предназначен да буди ужас. Носеха грамадни пушки, никакъв вид лъчеви аналоги на манлихера. Шареха наоколо с ръчни прожектори, които сгъстяваха здрава. Светлината им не образуваше конуси, изтръгнатите от мрака елипсовидни петна се плъзгаха по терена сякаш никак несвързани с източниците си. В тях грунтът изглеждаше както под лупа.

Когато войниците насочваха фенерите към по-прашни участъци, пръстта засияваща, малко позамъглена. Контрастните линии и чупки на почвата омекваха. Въпреки напрежението, Радослав с любопитство забеляза, че по-малките сенки непосредствено до лъча не са толкова непроницаеми. Той замръзна. Дали тъкмо разсеяната светлина нямаше да го издаде!...

И тази влудяваща тишина!

Броневаците продължаваха да вървят, като комично подскокваха при всяка крачка въпреки видимата си масивност. Зад тях, трасирайки пътя им, увисваха неподвижни за миг прашни облачета, които неестествено бързо и изцяло се утаяваха.

Радослав следеше с очи патрулите и се чудеше слепи ли са. И още, недоумяващо защо е толкова спокоен. Чувстваше се... прозначен.

„Бре, толкова ли съм примрял от страх!“

Първите космоброневаци се скриха зад ръба на приютилата го морена. Изобщо не обърнаха внимание на скалата. Ала наблизаваха още двамина, които щяха да минат значително по-близо.

Патрулите очевидно преговаряха по радиостанциите си, защото сдържано жестикуираха като при разговор. Движенията им изглеждаха неуместни. Също толкова безсмислени, както на телевизионен еcran при изключен звук, макар че тогава присъстват лица, мимики, мърдащи устни. А тези тук с техните корави, лишени от изражение безоки маски, еднакви като лъжици, нечовешки странни,

цинично закичени с емблемите на мира... Въпреки че ги надушваше, че доловяше размазано польха на съзнанията им, Радослав отказваше да повярва, че са живи. Че са хора като него.

Заштото бяха готови да убиват. И щяха да го вършат с равнодушието на домакини, пръскащи дома си против хлебарки. Беше сигурен — приличаха на киборга-танкист, кастрирани откъм емоции, жал и съвест. Евтини органични роботи.

... И тези войници го подминаха.

Той зачака да се скрият, защото вече бе съзрял бункера над шахтата. В дъното ѝ го чакаше люк, оттам коридор с три разклонения, поема средното, изкачва стълби и там, в преддверие на по-голям шлюз, завърта малка жълта ръчка. После чака почукване в тамбура — три пъти бързо и два пъти с паузи. За целта трябва да допре до стената слушалка на стетоскоп...

Патрулните спряха, полугърбом към Радослав и на десетина широки крачки разстояние от камъка. Единият дори се върна малко назад. Застанаха като вкопани. Само шлемовете им леко се позавъртаяха наляво-надясно и потрепваха антени от раниците. Радослав разчете номера върху раменете и гърбовете им: 1001*29A и 1001*14D. Не бързаха да си отидат.

Ах, гадове!...

Радослав издиша нервно и притвори очи, за да се откъсне за миг поне от този тягостен ням филм. Изненадващо не чувствуващо менгемето на страх. Напротив — копнееше за действие. Идеше му да затъпче на място или да се втурне към шахтата. Ала остана неподвижен, с мъка потискаше нетърпението... и мисълта за *после*. Наум благодари на селенитите, че не му дадоха и хронометър. Погодбре бе да не знае с колко още минути разполага.

Нищо не му оставаше, освен да чака.

* * *

През тясна цепнатина за наблюдение Пресиян внимателно изучаваше терена. Заветният шлюз бе невидим в сянката на надвисната над него скала. Само слабо светещи триъгълници върху люка премигваха през един от жълто в оранжево.

Местоположението на входа никак не приличаше на „закътано“, както го уверяваше командирът на бунтовниците. Скалата бе с отряzan връх и служеше за подпора на пистова площадка. Върху нея стърчеше на тънките си крака-амортизатори десантна вакуумна совалка с голям двуглав орел върху корпуса — модел „Жар-птица“ или „Садко“. По ръба на площадката се разхождаха grenadiри. Успокояващото бе единствено това, че не надничаха често през парапета надолу.

Командирът Лях, селенитката, която Пресиян мислено кръсти „Приятелката на Радко“, и самият броневак стояха във вакуумствор^[2] срещу шлюза. Бяха напуснали баричните коридори поне километър преди тясната камера-скривалище. И въпреки това момъкът се опасяваше, че остатъчният въздух от тамбура ще вдигне прах пред излаза, с което ще ги издаде на случаен наблюдател или на автоматична видеокамера. Слава Богу, това не стана. Балдърите наистина заслужаваха славата си на вакуумни плъхове. Знаеха как и къде да копаят.

Пресиян отклони взор към вътрешния часовник на визьора. В бяло каре се стопяваха цифрите, означаващи минути и секунди от въздушния запас на Радослав. Всеки момент землякът трябваше да подаде условен сигнал. Дано това не привлече вниманието на охраняващите войници!

В шлемофоните шумоляха позивни на радиопредаватели. Някои чезнеха, вероятно източниците им излизаха от пряка видимост отвъд хоризонта. Бронепехотинецът си помисли колко неудобна е тази особеност на радиовръзката в лунни условия. Може би помага единствено на партизаните...

В брътвежите засекретени сигнали се вклини прав текст на руски. Пресиян активира преводача за запис. Каналът бързо загълхна, но войникът успя да разбере, че около совалката говореха за слънчевата буря.

Роканът потвърди: „Преди двайсетина часа във фотосферата е регистрирана соларна ерупция, високоскоростната ударна вълна се очаква до триста-четиристотин минути. Енергията на плазмения фронт на слънчевия вятър... ПРЕКЪСВАНЕ НА ЕМИСИЯТА“

„А така! Електромагнитна и, сто на сто, радиационна буря! Тая е съвсем по никое време!...“

Чу потропване по гърба на скафандъра си. В екрана за задно виждане неузнаваемият в скафандрът Лях посочи солдатите и направи жест с ръба на дланта си през гърлото. Момъкът отрицателно размаха пръст. Войводата примирително приповдигна ръце. Постоя малко и чукна с юмрук опакото на лявата си китка.

„Чакай!“ — отвърна му с длан Пресиян.

Нешо го загложди, когато първият символ в бялото каре се нулира. Въздъхна и отново извика обратните дисплеи.

„Приятелката“ също се тормозеше, защото нервно кръстосваше ръце, отпускаше ги, сплитаše пръсти... През блистера^[3] на скафандръта й — стар, но добър японски модел, Пресиян можеше да различи на светлоусилватели, че момичето е прехапало устни и свило почти несъществуващи вежди.

Момъкът се концентрира върху сигнализацията на люка отсреща. Още никаква промяна.

„Да не би да са поставили часови в тамбура, мама му стара...“

* * *

Хлад взе да пълзи по ходилата. Още не е страшно. Когато започне да припарва от мраз, тогава ще е зле...

Държеше шуплесто парче скала колкото тротоарно паве и се примерваше към гърба на броневака 1001*29А пред себе си. Самострелът на Пресиян му се струваше някак несериозен срещу массивната фигура на патрулния. Другият войник се беше отдалечил и бе изчезнал от погледа зад вал лунна почва на около шейсет крачки.

Понечи да подхвърли камъка, навреме се сети за ниската гравитация и затова едва трепна с китка. Камъчето се издигна и плавно тупна в дланта му леко като перце.

„Така. Първо в антената. После в кабела, дето мяза на телефонен, съединяващ зарядното отделение на раницата с бластера. Това ще е по-трудно — енерговодът е прилепен към бронята на космопехотинеца, навярно за да не се закача... — Вгледа се по- внимателно и забеляза щепселчето. — Значи там. Сега, кое по-напред — антената или оръжието?“

* * *

„Двайсет. Край“ — показа с пръсти селенитът.

Пресиян тросят отвърна по същия начин:

„Три! Има още три минути резерв! Чакаме!“

Стотни и десети късаха трошички от времето. Бялото каре бе станало жълто и в него мигаше червен знак „минус“. Пресиян старательно провери оръжието и мунициите си.

Лях допря шлема си до костюма на войника. Попита като от буркан:

— Какво будем правити, жолнеже? Викнем момци за ангриф^[4], але вратаме назад?...

Момъкът го прекъсна, почти кресна:

— Още трийсет секунди!

Войводата се отдръпна.

Изтекоха и тези трийсет секунди. И още. И още. Пресиян видя как момичето беззвучно заплака и прегърна кутията с багажа на Радослав.

„Десет минути откак му свърши въздуха. Назад?“

Пресиян люшна енергично шлема си — не! Дълбаеше с очи невидимия люк, светлинните триъгълници се разделяха и плуваха от напрегнато взиране.

Лях сложи ръка на рамото му, войникът я отблъсна.

---

[1] **Лунните кратери** се делят на класове: а) 100–200 км диаметър, които имат твърде гладко дъно и сравнително малка височина на стените (до 1–3 км), обикновено невидими от центъра; б) 90–100 километровите имат стени от отделни хълмове, грапави дъна и централни хълмове; в) 10–20 км диаметър, имат слабоизразени пръстенообразни стени и рядко централни възвищения; г) еднокилометровите и по-малки кратери, най-често наричани „астроблеми“, са фуниевидни, с малки плоски дъна. При големите, наричани „циркуси“, денивелацията достига минус стотици метри, което значи, че дъната им се намират по-ниско от околнния терен. По произход лунните кратери са ударни образувания — метеоритът навлиза под повърхността и огненото кълбо изравя кратера. ↑

[2] **Вакуумствор** — нехерметично помещение, отсек или секция, непредназначени за атмосфера (по Сергей Павлов). ↑

[3] **Блистер** — прозрачен капак на самолетна кабина или шлем на скафандр (по Сергей Павлов). ↑

[4] **Ангриф** (нем.) — пристъп, щурм, атака. ↑

ГЛАВА V

СТАРТОДРУМЪТ

1.

Машина, подобна на багомолка или на строителен кран, но с оръдейни цеви от високите си кулички, премина в неопределената далечина. Ходовата ѝ част не севиждаше зад грунтовия вал, който бе скрил патруния 1001*14D.

Радослав още не се решаваше да атакува космопехотинеца 29A.

Мразеше го. Но не чак дотам, че да го убие. А и с това само би усложнил положението си...

Партньорът на стърчащия пред Радослав броневак се появи над бруствера. Дично предположи, че оттатък има някакъв изкоп — спомни си, че бе видял на картата нещо такова, приличащо на черен път, но нали гледаше да запамети маршрута си и ориентирите, на които му обръщаха внимание луняните. С малената от разстоянието фигурка на втория патрулен вдигна ръка. Космопехотинецът отпред разклати рамене. „Пак точат локуми!“

Войник номер 29A се завъртя и Дично настърхна, готов да запрати павето и да разбие визьора му. Бе сигурен, че със змейската си сила ще пукне шлема като зряла диня.

Патрулният тръгна обратно по стъпките си, другият броневак подскачаше през камъни и пукнатини, за да се съберат заедно.

Сега. Ако някой ще съзре стоящия в черната неразличимост на сянката вдървен от студ човек в лек скафандр, то това ще е космопехотинец 14D!

Но войникът кривна успоредно на пътя на колегата си, без да прояви признания, че е открил нещо нередно.

Патрулните 1001* се отдалечаваха в безмълвието и се сливаха с терена. Очевидно продължаваха да си приказват. И на отиване към неизвестната си крайна точка на обиколката, и на връщане, те изобщо не приближиха бункера на шахтата.

Зад вала на вероятното шосе или изкоп проблеснаха каските на първите двама.

„Е, стига толкова. На шушулка станах! — Изгубил търпение, Радослав бързо се озърна за още шляещи се идиоти и заподрипва към бункера. — Пресиян може би вече нервничи. А селенитите, сто на сто, са решили, че съм предател, и едва се сдържат да не драснат към потайните си къртичини!“

* * *

Трансформерна бойна машина непознат модел премина покрай площадката със совалката. Кинематичното шаси-конзола на транспортьора бе разгънато в курова форма за обзор на хълмистата равнина на циркуса.

Пресиян и без сигнал от сензорите усети вибрацията. Последва ново късо сътресение като от удар и черното небе бе пресечено от разузнавателна „фрогкарт“... или „кузнецик“, ако машината бе руска.

Лях настойчиво го тупаше по лакътя. Момъкът с нежелание го погледна.

„Шестнайсет минути! Добре, нека са тринайсет. Или осем, ако е имал кислородна таблетка. Пак с много! Жалим, але...“

Пресиян прекъсна селенита с рязък сигнал „стоп!“.

И четирите триъгълника върху люка светеха заедно. Войникът едва сдържа тържествуващ вопъл и трескаво заразмахва ръце:

„Казах ли ви! Замотал се е в баричните коридори!“

Лях също зажестикуира:

„Там има налягане, но е азот и ксенон. Не ходи!“

„Тинтири-минтири! Ела с мен и ще видиш!“

„Аз ще дойда“ — сигнализира момичето.

„Чакайте! Ще викна четници!“ — командирът насочи назад към тъмния тунел инфрачервено лазерно фенерче, но Пресиян и селенитката, гушнала кутията на Радослав и пресен дихателен патрон, вече се провираха навън към шлюза, пред който още улягаше прах от траковете на трансформерния транспортьор.

2.

Двамата млади мъже седяха върху скобите-стълби в ремонтна шахта. Радослав дишаше от скафандря на Пресиян и белеше напръсканото покритие от костюма си. Чакаха определения час, в който според плана трябваше да тръгнат към избрания за целите на бягството катапулт. Уговорката предвиждаше да излетят веднага щом селенитите нападнат обект в близост до стартодрума и отвлекат вниманието на охраната.

Радослав още не можеше да се опомни от радостта, с която го обляхнаха Пресиян и лунното момиче. Селенитката дори го прегърна, достатъчно страстно дори за през скафандр...

— Уха, късмет! — рече Пресиян по въздуховода. — Ей там онзи лунснаряд за спешни пратки е за нас. Виж го сладурчето! — войникът се отмести от перископовидното устройство, което завариха в шахтата за служебен достъп.

Радослав надникна.

— Кой от всичките?

— Рампа две. Според рокана такива апарати са програмирани за начална полетна траектория над пустинни територии. Куриерски тип е и само след половин завъртане около Месечината хващаме път към Земята... Видя ли го добре? Крюмель^[1]! Колко му е да се подкара! Дано само не ни вържат селенитите на тема точност... Абе, подушваш ли нещо? Да ти мирише?

— Да мирише ли? На какво?

— Одеve, като преливах бутилката на твоята приятелка в моите резервоари, ми се стори, че лъжа на... мmm... като момина сълза?... Или незабравка?

— Тц, нищо не подушвам... о, я стига си ме бъзикал!

— Хе-хе... Тя визитка ли ти даде за довиждане?

— На такова мяза...

— И как се казва?

— Не мога да го разчета. Познати букви са само четирите „A“-та след цифрите.

— Я? Брей... Тя била от най-привилегированите селенити. Ето ти още едно доказателство, че тук не са просто някакви си там размирици на лумпени, а общо въстание. А името й е... *Ерна* или *Ирма*, второто е *Фиона*. Транскрипцията на линейното писмо не ми е позната добре... и роканът не е сигурен. Хм... А командирът им, *Лях*, също ми даде визитка. Той пък бил техник на водопречиствателни уредби. Асенизатор по-лесно казано. Боклукия. По този номер после можело да ги откриеш, все едно им е личен адрес, където и да се намират. Симпатяги, а?

— Ъммм... Селенитите изобщо? Бунтовниците? Да не би да ги харесваш?

— Да. Те се бият за свободата си! Откъде-накъде някакви си, дето идват за по три-четири месеца годишно, ще им казват как ще живеят. Ам'че те населяват съвсем инакъв свят! Щом даже такива дребни работи като „седмица“ или „месец“ за луняните са безсмислени и неудобни...

— И пращат „предателите“ да „дишат вакуум“.

— ... Има си хас. Щом заслужават...

— Слушай, досега не съм бил на война, обаче където смърди на барут, там ситуацията озверява, сигурен съм. Където насилието е последен коз за цакане, не ми се мисли за симпатии! Не мога да забравя как съвсем нормални момчета, пичове и половина, оскотяваха за нула време, само защото ги пращаха наряд като комендантски патрули. И те ловяха свои колеги-войници заради неуинформени чорапи или небрежно отдаване на чест и ги тикаха в гарнизонния арест в Младост-3. А там пък други, също уж нормални момчета, в продължение на петнайсет денонощия ритаха арестантите в главите за това, че не били миели достатъчно живо пода. А после ги джобеха за скрити цигари, за да не пушат в килиите... И ги водеха до клозета, когато им скимнеше. И след като подобни работи стават дори в мирно време по казарми наслед Соф... ъъ...

Радослав се усети какво дрънка и млъкна смутен. Под затворения шлем Пресиян бърчеше чело в недоумение.

— Не си бълской главата... — опита се да замаже изтърваните си думи Дично. — Харесваш ги, защото се държаха приятелски, не като към окупатор. Съжалявам много, но не ми е ясен номерът с борба за свобода, при която тъпчеш същата тази свобода! Свободата на

другите, онези, които, образно казано, не са хванали балкана... Абе... не знам — Радослав изведнъж загуби нишката на разсъжденията си. — Сигурно си прав... И те сигурно са прави. Обаче мен например се опитаха да отведат, нали? Нищо, че не съм селенит. Вече ме бяха писали към „предателите“. И застреляха хората с жълтите дрехи във възела с танковете. Видя ли това?

— ... Видях...

— Добре, че видя! Защото, о, знам как може да се гледа и нищо да не се вижда, ако не ти изнася, особено когато вярваш, че това са „отделни недостатъци“, „грешки на растежа“ и „случайни залитания“ по пътя към светлото бъдеще!... Или че нямало друг изход, че жертвите „сами си били виновни“, изпросили си го! Твоите симпатияги крещяха по бежанците като по стадо овце. Сякаш пушките в ръцете им ги бяха направили по-велики, над всички останали, над писани и неписани правила. Как да е... — той се отказа да доразвива темата и с досада приключи: — Добре, че случихме на що-годе свестен войвода. Това е.

— Струва ми се — след като помисли, рече Пресиян, — че в тази ситуация бунтовниците наистина нямат голям избор. Положението им е извънредно...

— И дай Боже да не продължат да го поддържат такова. Защото може да им хареса! Извънредно положение, извънредни права и облаги, извънредна власт! Направо страх ме е да си помисля колко лични сметки се уреждат под сурдинка, така да се каже в мътната водица на извънредното положение! И колцина още ще минат да подишат вакуум, къде виновни, къде невинни, по бързата процедура...

— Да, това, за което говориш, има го навярно и си е... гадно! Обаче нещата са опрели не само до някаква свобода или елементарно човешко достойнство. Глей, че става въпрос на живот и смърт. А и не забравяй, бая кураж се иска да вземеш пушка в ръце, да не се оставиш като теле в касапница...

Радослав ядосано го прекъсна:

— Телето с пушка става на акула, не на агънце! Ами ти, щом толкова им се възхищаваш, какво правиш тук тогава? Защо не се присъедини към тях например? Имаш всички основания за това!

— Защото съм под клетва! ... Срам ме е, че съм тук, а нищо не мога да направя от това, за което съм дошъл! И целият ни контингент

също...

— Рекох си, ще ми се оправдаеш, че изпълняваш заповеди! — ехидно рече Радослав.

— Уж гладко говориш български, коренът ти е наш, а не щеш да ме разбираш. Какво ви приказват за нас в Щатите, не ме вълнува, но е кофти, дето не схващаш. Добре ви обработват. Май верно съглашенската пропаганда е силна. А уж никога повече нямало да воюваме... Разбира се, че изпълнявам заповеди. За това ме е пратила страната ми.

— Държавата. Властта.

— Заеби властта, говоря ти за задължения, за които съм убеден, че са благородни!

— И кое му е благородното да се тикаш в чужди свади?

Пресиян също се ядоса.

— ... Абе, що за българин си, щом нищо не знаеш за България! Не можем да седим спокойни, когато някъде стават кръвопролития! Американците само това и знаете да правите, да разделяте: това тук е мой проблем, а това не ме засяга. ... Само че ни измамиха. Хак ни е. Ще хвърчат глави и в министерството, и в разузнаването, щом научи Двореца, че са блеяли. Ето заради това не мога да се предам! Дължен съм да разкажа какво става тук! Освен това... нося знамето на полка...

— Кое? А... Ха, значи това си криел! — разсмя се с облекчение Радослав. — А аз пък си мислех...

Шлемът обърна към Дично неподвижната си свирепа маска и остана така почти минута.

— Много си проницателен, земляк...

Радослав зачопли остатъците лак и хермопласт от костюма си.

— Това е добре, че си спасил знамето... — промърмори той, колкото да не замълчи на репликата.

— Да, така е, обаче това нещо е за чест и слава, дето има една дума. А от практическо значение са подаръците на Лях. Много ценни сведения...

— За кое?

— Ммм... За истинските цели на Корпуса. Фактически за това, че Корпус като такъв просто не съществува. Че даже цялата дандания не е пак Великите сили да си показват един на друг как знаят да бият някого. *Няма съюзни сили за налагане на мира на Луната*, всичко е

лут унтер друк — въздух под налягане, ето каква се оказа работата. А има надпревара за голям залък. Все едно щатски уестърн. Разбойнически банди пред пещера с имане.

— За какво ми говориш?

Седящият Пресиян размърда крака.

— ... Не мога да ти кажа, земляк. Но ще го научиш, сигурен съм.
Ама не ме питай.

— Хм...

Те замълчаха. Радослав се опитваше да проникне в мислите на войника. Ала все едно се мъчеше да чете книга на китайски. Долавяше само емоциите на момъка — недоволство, смущение и нетърпение.

— Стана ли време вече?

— Още малко.

Радослав разкърши рамене и погледна към ръкава на Пресиян.

— А! Къде ти е часовникът?

— Подарих го на Лях. Все пак наистина се оказа свестен, трябваше да му се отблагодаря някак...

— И откъде знаеш часа?

— От хронометъра на рокана. Проектира ми се на вътрешен еcran във визьора. При вас не е ли така? — попита неочеквано.

— Ъ? ... При кои *нас*?

— Ами виж... Знам кой си.

Радослав замръзна.

— Направо съм сигурен — продължи Пресиян. — Ти си дезертирали от американските части на Корпуса.

Дично се зачуди как да реагира на предположението.

— Ъммм... — проточи дълбокомислено и неопределен.

— Виж какво — побърза да уточни Пресиян, — от това хич не ми падаш в очите. Разбирам, ако селенитите печелеха, да си помисля недобре за тебе. А така, това си е мъжки избор, бате Радко. И мен никой не може ме накара да върша нещо, което е безчестно. Командир например, ако ще генерал да е. Защото след това ще му заповядат да иде в затвора за разследване. И тогава за него ще е по-добре да се застреля, за да не плюят подире му, че и на гроба после. Така че... Ти си пилот на десантен шлеп, познах ли?

— Амиии... — провлачи шокиран Радослав. Човъркаше го любопитство какво е накарало войника да направи подобни изводи.

— Добре, добре! — припряно рече момъкът. — Ако искаш, ще разкажеш, и то само толкова, колкото решиш. Няма да те поставям в неловко положение, и никой друг в България няма да го направи. Знаем какво е клетва. ... Е, май вече да тръгваме, а?

Двамата открехнаха шлюза. Натикаха се в тамбура. Пресиян моментално пъхна в електронното табло излязло от ръкава му блестящо жило.

— А така... сега шлюзът не рапортова в централата за отваряне. Тук ще стоим три минути, за да не шумят много компресорите, ако се мотае някой наблизо...

Трите минути се сториха на Дично поне тройно по-дълги, но едва изтече задължителната пауза, отлетялото време никак не остана в съзнанието, сякаш бяха минали три секунди. Той нервно избърза и изпревари Пресиян.

Малката зала в преддверието на шлюза имаше три разклонения. И двойка часови, които тъкмо влизаха.

В продължение на застинал миг те се гледаха с Радослав, взаимно и неприятно изненадани. Деляха ги два-два и нещо метра.

Отзад в тамбура Пресиян светкавично заряза електронното табло. Отвореният люк му пречеше.

Естественото би било Дично да се отдръпне зад люка като зад щит... Но без много да мисли, той удари въздуха към близкия противник. Смътно очакваният ефект не закъсня и часовият се строполи в облак от напластения в помещението лунен прах. Въпреки че целеше точно това, Радослав смяяно разгледа юмрука си.

Добре де, има ли значение как е станало? Свиквай вече, Тома Неверни, и не губи ценно време!

Нокаутираният космопехотинец още подскачаше по пода като надуваема кукла, а над ухото на Радослав изщрака картечният пистолет на броневака, почти едновременно останалият прав постови също ги взе на прицел.

Времето отново замръзна. Дично съвсем ясно почувства как пръстите върху спусъците на оръжиета трепват, часовият малко по-преди от Пресиян, който още не бе застанал стабилно след изскочането от тамбура.

„ХВЪРЛИ ПУШКАТА!“ — изкреша съзнанието на Радослав към боеца насреща.

... Дали от телепатичния му вик, или нервите на часовия не издържаха, но той изтърва оръжието си, сякаш то му пареше през ръкавиците на бойния скафандр. Индикаторите на Пресияновия бластер премигаха и броневакът със смазващо зловещ глас заповяда:

— Hands on the head! Now! ... Паверни спина на меня! [2]

Смяната на езика накара Радослав да обърне внимание върху значките на неприятелския войник. Бяха бяло-синьо-червени с голямо черно „Ю“, очевадно кирилица. Проснатият му възнак колега носеше означение USNA-ASF.

Руснакът незабавно се подчини и българският броневак го парализира.

Радослав се вкопчи в люка, защото краката му омекнаха. Пресиян вече надничаше в тунелите, после приклекна край зашеметените войници.

— Тю, да опустееш... — изграчиха със същия жесток тембър високоговорителите на шлема му. Момъкът веднага изключи синтезатора и добави по-normalno: — Отпуснах се, не внимавах!... Ранен ли си?!

— Не... разтреперих се.

Пресиян сондираше часовите.

— Тия ще отхъркат два-три часа... Не са успели да дигнат тревога... Току-що застъпват... Новобранци, разбира се. Блокирах им броните, ще ги вадят от тях с отварачка за консерви! Я счупи на онзи антената, аха, да... Така, серъожката е добре, а янкито... хм... Смачкал си му единия въздушен маркуч. С к'во го перна?

— С това.

— С ръка? Знаеш как да удряш, тц, тц, тц... Трябва някой път да ми покажеш тая хватка... — Пресиян се изправи с пленените оръжия.

— Ако Лях се забави, а тия въшлювци ги намерят техните, ще си изплатим... Ти няма ли да вземеш това? Коя избиращ, казашката? Стрелял ли си някога с ТОЗ „Руевит“ [3]? Или предпочиташ родната американска? Я да видя... оoo... плазмомет уестингхаус две-девет игрек дабъл ю. Добро пушкало!

Радослав не посегна към доброто пушкало.

— Знаеш ли, не ми се иска да убивам.

Пресиян помисли, въздъхна и шлемът му се полюшна като от кимване.

— Добре, съгласен съм. ... Ами да ти дам бластера? Ще пущаш в режим парализатор?

— Бива. А това какво е?

— Обездвижител. Разстройва сервомеханизмите на скафандрите. Обаче не е много сигурен от разстояние. Недей разчита на него.

— Е, айде тогава, дай ми бластера...

Той преметна свръзката пълнители през рамо, Пресиян нагласи съединителния кабел да не се оплита.

— Ето ти и тази джаджа. Резервният ми широколентов радиозаглушител. Ще го задействам дистанционно заедно с моя бордови, когато влезем в хангара... Ex, онези противометеоритни батареи на север-североизток ме притесняват. Хубаво ще е селенитите да се сетят и ги взривят...

В края на тунелчето минаха през врата. Обикновена врата. Радослав се поизненада, че тук имало и такива, не само шлюзове. Всъщност може би все пак беше херметична.

Коридорът нататък бе полуотворен към огромно помещение, в което някакви машини издаваха монотонен бутмеж. Пътеката бе слабо намагнитена и Радослав се почувства малко по-стабилно. В същия миг се усети, че се налага да стъпва внимателно, за да не чаткат метализираните грайфери на подметките му.

Чудно — как лесно се справяше Пресиян!

След благополучно разминалия им се инцидент броневакът бе нащрек.

Коридорът минаваше като вътрешна тераса под самия покрив на половинкилометровото хале. От решетести греди надолу висяха механизми, подобни на телфери или цехови кранове. Ослепителни тавани табла осветяваха секцията, но оставяха коридора в сянка. Пресиян не позволи да се надничва надолу, докато не стигнаха някакви стълбички към геометричната подпокривна джунгла. Свряха се сред фермите и Пресиян даде знак, че тук ще се огледат.

Преди време, когато Сашо Рус бе сценичен работник в Младежкия театър, Дично му идваше на гости зад кулисите. При вида на стартодрума за миг се мярна същото усещане. Но само за секунда.

Вътрешната архитектура на халето му напомни хоризонтално разтегнат лунен възел. Разликата беше в това, че основната тръбна секция бе пресечена от две други и свършваща със сляпа стена, към

която водеха монорелсови улеи и там опираха в грамадни диафрагмени люкове. В началото на улеите се намираха готови за изстрелване цилиндрични апарати, които наистина приличаха на титанични снаряди. В стените на халето имаше врязани дълбоки ниши-хангари, там като патрони в пълнител лежаха резервни цилиндри. Маркировката по пода бе ярко предупредителна, разчертана на ивици и украсена със знаци за високо напрежение. В противоположната от катапултите посока се виждаха товарни рампи на луновлакове. Стърчаха пултове и командни табла, отделени от пешеходни, складови и кранови зони с високи до самия таван мрежи.

Обстановката повече напомняше на завод, отколкото на аero- или космическа гара.

Почти нищо във вътрешното пространство на стартодрума не се движеше. Ескалаторите към междинните нива не работеха. Повдигачи и телфери, лентови транспортьори — нищо не помръдваше. И все пак бучаха трансформатори между улеите на снарядите, а по пътеките сновяха войници с готови за стрелба безоткатни автомати, лъчеви пушки, бластери и плазмомети.

Пресиян махна с ръка да се преместят.

— Значи, рампа две. Добър ли ти се вижда? Вляво от киберкабестана^[4] с маркировка нула седемнайсет десетично, ето там...

— Аха. Ми... — Радослав се зачуди какво да каже. Харесаният от броневака снаряд стоеше никак неу碌едно. За разлика от метално блестящите си събрата, той влажно бозавееше, сякаш съхнеше от никаква боя.

— Подготвен е за катапулиране — рече Пресиян. — И обличовката не е напукана, навсярно скоро е намазан... Ех, тази Луна, евтино им излиза токът, затова всичките им катапулти са електрически. Не е като на Земята.

Дично сметна за неуместно да полюбопитства какви са земните стартодруми, пък и повече го вълнуваха други въпроси.

— Как ще стигнем до него?

— Първо си включи радиото, за да мога да те извикам или пък ти да се обадиш, в случай че стане напечено... Глей сега, след осем минути аз тръгвам към него. А ти ще трябва да слезеш ето тук, право под нас. Там са главният прекъсвач и контролният пулт. Щом бунтовниците ударят и войската се изнесе на подскоци по тревога,

първо лепваш ето тази кутийка към пулта. Тя ще блокира електронните връзки и стартовата процедура се прехвърля към командната кабина на снаряда. После, чак след половин час, ще гръмне и ще досъсипе елмака. Така. По-нататък, веднага щом закачиш мината...

— На кое точно място?

— ... На извода за рокан-каналите, разбира се. Дори да са заключени, няма значение.

— Аха. Ами как ще ги позная? ... Щъ... мисълта ми е, ако има някакъв бимбилистански йероглиф отгоре.

— Лунният знак е същият както навсякъде по света. Стандартен.

Радослав почувства как се изчревява под стъклото.

— Мммм... — каза внезапно Пресиян. — Да, може би символът ще е малко променен... Тогава сложи чалгийката отляво на екрана. Ще свърши работа.

— Уф, добре. А после?

— После щракаш прекъсвача на рампа две и блокираш таблото.

— Как?

Пресиян отново замълча.

Радослав напрегнато чакаше. Мама му стара, нямаха никакво време за обяснения!... Ала броневакът по някакъв начин трябваше да бъде убеден да даде точни инструкции. Иначе всичко отиваше по дяволите! На самия праг на спасението, заради смешната причина, че Радослав иде не просто от *миналото*, но и от *друга вселена*.

Егати неразборията!...

— Ако ти е кеф — обади се най-сетне момъкът, — застреляй пулта с бластер! Какво ти става, Радо!

— Нищо...

— Абе, стига нерви бе, бате Радко. Не сме за такива луксове в момента... О, ама ти за онзи ли? Жив е, бе, жив е твойт сънародник, отпусни се! Нали има още един въздуховод, няма да се задуши... Тц, тц... Хайде, ела да ти покажа откъде ще слизаш до долу...

Младите мъже застанаха в близост до вентилационна шахта. От нея позвънващ звук на китара и някой гъгниво-неясно пееше. През подовите решетки прозираше част отния етаж. Там лежаха, седяха и ходеха напред-назад сред уставно струпано снаряжение взвод космопехотинци. Повечето от тях бяха със свалени шлемове. Неколцина ядяха консерви на импровизирана от пластексови бъчви

маса. Единият ѝ край бе празен, макар бойците от другата страна да се бутаха с лакти, но незнайно защо търпяха теснотията. Върху свободната част на плата стоеше чаша, покрита с нещо, в което Радослав след внимателно вглеждане припозна филийка черен ръжен хляб^[5]. Догадката се потвърди, щом различи значки с двуглав орел върху брони и раници.

Солдатите приказваха, но през бутменето откъм халето гласовете им се чуваха накъсани и неразбираеми. Дично потърси с очи музиканта, но от мястото, където стоеше, китаристът не можеше да бъде видян. Но пък се чуваше песента:

*Меня ни пуля, ни штык,
ни сабля не брала,
вода в себя не принимала,
на шее в клочья рвалася петля,
ни в лоб, ни в спину,
и ни болезнь, и ни отрава...*

Пресиян внимателно закрепваше над шахтата тънкото като тел въже с макара и двойна дръжка накрая. Огледа се към Радослав и го дръпна няколко крачки назад. Прошепна през въздушния маркуч:

— Руснаците в помещение винаги свалят шапки... и каски. Все едно в черква. Радо...

— Ъм?

— Мисля... без да ми се обиждаш, нали?

— Е?

— Я се прекръсти.

— Каквооо?

— Прекръсти се.

— Хм. Тè. Сега ще ни върви ли?

— Не, бе, аз за друго... Защо не се предадеш?

Радослав се намръщи под шлема.

— Ще се предадеш, ето ти военната книжка на... Чакай, бе, това е документът на момчето, дето и по име не е християнин... Лекар, волнонаемен. Ето вземи тази. За по-точна идентификация няма да могат да я разчетат, обработих я с бластера. Ще им повтаряш, че не

можеш нищо да кажеш, даже по някое време разиграй избухване, кресни им, че си под клетва, прекръсти им се... Тия долу са казаци и много ще ги впечатлиш, че си православен...

— И като съм православен какво? Ще ме галят с перо ли?

— Няма гаранция, но французи, руснаци и италианци общо взето не ги познавам като злобари към плениците. А казаците пък много се хващат на славянската солидарност. Гаднярчета си падат, ама като им се прекръстиш по-православному...

— За чий изобщо трябва да се предавам?!

— Те ще те изпратят след разпит в Левскиград, на колониалната стража...

— Не.

— Глей сега, на съюзници, тоест на войски от Централните сили, или при самураите е непрепоръчително, там наистина е кофти, абе, според късмета...

— Казах ти „не“.

— Страх те е да не те пипнат „свои“? Янките?

— Искам да се прибера вкъщи. На Земята. В България.

Пресиян помълча.

— Голям риск е четиристотин хиляди километра път предвид обстановката. Ще бъдем открити отвсякъде като мишена. Разбери, поел съм ангажимент да те опазя жив и здрав... ах, олеле, съвсем ми изхвръкна от тиквата! Наближава слънчев ураган. Не съм сигурен, но може да бъде към десет-петнайсет бала...

— Чудесно. Време ли е вече за слизане?

— Делибашия си ти.

— Присмяла се кука на крива бука, яренце кротко такова.

Те се разтресоха в тих нервен смях.

Пресиян изпуфтя:

— Гадното е, че целият лепна и ме сърби навсякъде... Еее, хайде бе, да им се не види точността и обещанията!... Готов ли си?

Радослав не отговори.

Смъкна шлема и го сгъна на колана. Ръкавиците също махна, защото сметна, че ще му пречат. Затъкна ножа и самострела в колана.

— Зверски бучак имаш — похвали шепнешком Пресиян, докато му помагаше да си сложи шлемофонните слушалки. — Шведски ли е? Или испански? Нещо не му познавам марката... Хвани тук! —

войникът нагласи палците му на карабинката на макарата. — Ще чакаме атаката на балдърите по местата си долу. Хубаво ще е да стигнеш първи. Застани така, че да ме прикриваш при нужда, да не дава Тангра... И не забравяй, махни печатите от катапултните излази. Е... плюй си в пазвата наум. Тръгвам.

— Да си чувал за законите на Мърфи... — промърмори Радослав, след като броневакът откачи маркуча и се отдалечи. Макар момъкът да не можеше да го чуе, прииска му се да си е прехапал езика.

„По-смело, бате Радко — рече си той и леко натисна карабинката. — Долу ще разбереш кое е извод на рокан-канал, кое пък печат на катапулта...“

---

[1] **Крюмелъ** (нем.) — трошичка, в смисъл на „сладурче“. ↑

[2] **Hands on the head! Now! ... Паверни спина на меня!** (англ., развален руски) — Ръцете върху главата! Веднага! ... Обърни се с гръб към мен! ↑

[3] **ТОЗ „Руевит“** — Тульские Оружейные Заводы; Руевит — езически бог-воин на балтийските славяни, изобразяван със седем лица и седем меча на бедрото, осмият — в ръката. ↑

[4] **Кабестан** — подемник, макара, скрипец, пристанищен кран.

↑

[5] **Филийка черен хляб върху чаша водка** — така в Сибир почитат паметта на мъртвите. ↑

3.

Въжето затрептя, когато младият мъж плавно започна да се спуска надолу. С всички сили внимаваше да не се люлее и да не стърже по стените на вентилационния комин.

Краката му попаднаха в ивици светлина. Решетка.

Той не се сдържа и когато отворите стигнаха до нивото на лицето му, надникна през тях. Почти нищо не се виждаше през полуузатворените щори. Но пък романсът кънтеше съвсем отчетливо:

*Жар-птицею Любовь ударила меня,
сразила в сердце сладким жалом!
Убила наповал гусара,
и не заметив, мимо прошагала...*

Или свърши песента, или певецът се натъжи и мъкна, като продължи да реди акорд след акорд в разсеяна импровизация. Радослав погледна през рамо надолу и лекичко отпусна карабинката...

... и в този момент го друсна. През решетката чу жален звън на скъсана посред акорда струна, екнаха стреснати гневни викове, последва шум от съборени предмети, тежко тропане на крака.

— Аврал, пацаны!... Быстро!... Бегом-бегом-бегом-бегоом, вашу мать!... ^[1]

Лактите, коленете и гърба на Радослав удряха в стените на шахтата-комин. Особено дрънчеше бластерът със страховитата марка. За щастие врявата на космопехотинците оттатък достатъчно добре заглуши шума от присъствието му. Дично в паника натисна карабинката докрай. Отначало едва-едва, но после все по-бързо запропада надолу. Профуча край няколко отдушника, преди да снеме палци от бутона.

Рязкото спиране едва не му изкълчи ръцете. Колкото и слабо да бе тук притеглянето, масата на тялото му, а следователно и инерцията от движението оставаха непроменени. Неволен шут изби попаднала насгода решетка на страничен отвор. И двата крака хлътнаха подир

изкривената щора и Радослав се опомни, седнал на ръба на отдушника — наполовината вътре, наполовината вън от шахтата. Реагира още преди да съобрази, че наистина ще е глупаво да остане така. Пусна макарата и се изтърси през отвора, трескаво опипвайки се за бластера. Кацна тъкмо пред монтиран между две колони пулт, а до него — табло с превключватели. Радослав зяпна към тях, съвзе се и веднага се заозърта, стиснал оръжието.

Наоколо нямаше никой. И, стоп, бе станала някаква грешка...

Намираше се на тераса на втори-трети етаж височина над пода. Над пода, където уж трябваше да бъде този проклет команден пулт с проклетото табло. Очевидно Пресиян се беше заблудил... но ето че слепият късмет на Дично оправи недоразумението.

Предпазливо хвърли поглед над парапета.

Долу се шашкаха космопехотинци и на рояци тичаха към влаковите терминали. Радослав се подаде още.

Не. Там нямаше никакъв пулт, по дяволите. Пресиян наистина бе събркал. Или самият Дично нещо не беше доразбрали?...

Младият мъж се скри обратно. Колкото и да не им беше на бягащите щурмоваци да се оглеждат назад и нагоре, той спокойно можеше да пропусне зрелицето, за да не дърпа дявола за опашката.

Тътен в халето проби монотонното трансформаторно бръмчене. Бунтовниците никак не си играеха. Може би водеха истинска битка, за да могат двамата непознати, едва ли симпатични им земяни да се измъкнат от кошмара на лунната война.

Радослав примижа към тавана.

Плафоните го заслепяваха, но скоро успя да съзре някакво движение. Сви очи и малко по-добре различи светлеещ силует, който крачеше по фермите с главата надолу.

Дично затаи дъх. Мина секунда, две, три... Отпусна се и почти се разсмя. Не, Пресиян не се бе изтървал и изобщо не падаше, ами ползваше магнитните си подметки. Браво, приятел, давай, дръж се!

Откъсна очи от момъка и след бегло поглеждане към халето, се съсредоточи върху пулта.

Посърна. Дисплеят представляваше тънко стъклено нещо, стърчащо като статив за ноти. Очевидно мината не би могла да се залепи отляво. Тогава...

Всичко, което приличаше на контакти, носеше означения:

И?

Кое от цялата работа е изводът на компютъра?

Напрегнато разгадаваше всеки глиф и ги отмяташе наум един по един. Чувстваше се като индианец пред телеграф.

А дали не е това, покритото с капачка и копченца за шифър? Сви рамене. Може би. Пресиян одеве спомена, че рокан-каналът понякога се заключвал... Лепна мината и отстъпи.

„Не трябваше ли по някакъв начин да я активирам? Ооох, защо не попитах!“

Дисплеят се покри със смущения и показва червени букви под оранжеви луноглифи:

Out of control. System break. Abort or reload ProgMatrix.

Доволен, Дично притвори очи. Имаше основание да се гордее.

А Пресиян вече се виждаше по-ясно, защото се бе спуснал под нивото на прожекторите. И все пак трябваше да знаеш къде да го търсиш...

Радослав още веднъж надникна надолу. По очертаните с боя пътечки сред машини и контейнери наглед бе безлюдно, гълчава отекваше откъм противоположния край на стартодрума, ала змейският усет насочи вниманието му към подпорните колони, където на няколко ката бяха наредени варели.

Там имаше притаени войници. Бяха малцина — не повече от деветима души, но те неприятно поразиха Радослав с това, че по скафандрите им беше избила шарката на околните предмети.

Вижда ли Пресиян тези хамелеони?!

Броневакът тъкмо пълзеше като бръмбар надолу по някакво краноподобно съоръжение.

Радослав несъзнателно сви юмруци. Пресиян слизаше все поблизо и по-близо до снаряда.

Пот го загъделичка под вакуумния костюм, вместо недостъпните си мишници и гърди Дично обърса за компенсация чело и оправи шапчицата-подшлемник. Докосна слушалките, за да се убеди в изправността им... но резултатът от проверката го изпълни с ужас. Микрофонът беше счупен при изпадането от вентилационния комин. Вероятно можеше да чува Пресиян, но не и да го предупреди за камуфлираните противници, които, ако се надигнеха, нямаше как да не забележат от двайсетината крачки разстояние готвещия се да скочи върху корпуса на снаряда момък.

Радослав провря бластера под парапета и се прицели в руснаците.

Хапеше трескаво устни и гледаше едновременно в две посоки, и малко преди да стане съвсем разноглед, промъкващият се Пресиян благополучно и сякаш безгрижно кацна върху космическия апарат. Секунда, две — броневакът хълтна в люка на снаряда.

Малко поуспокоен, Радослав преброи часовите — само шестима, все едно нереални в маскировката си. Но лицата им ясно плуваха на фона на варели и обличовъчни декоративни плоскости по цокъла на колоните. Дори чуваше гласовете им през отворените шлемове, когато те си разменяха по някоя-друга дума.

Радослав тихичко се сви зад пулта. Нямаше представа как ще стигне незабележим до апарата, но за момента още не бе свършил заръчаното от Пресиян. Мъчително бръчкаше чело и свиваше вежди. Не съумяваше да проумее как да блокира таблото с прекъсвачите. Когато натисна превключвателя на рампа две, към общото бучене се прибави още един тон, на което солдатите като че ли не обърнаха внимание. Но в същото време над люка в края на улея светна оранжева лампа. Радослав изпитателно надзърна към гардемарините. Те не виждаха сигнала за предстартова подготовка иззад варелите.

Дотук добре...

... ала най-последната необходима манипулация убягваше на Дично. Изкушаваше се наистина да гръмне таблото с бластера въпреки

космопехотинците долу.

— Чаво-то рация барахлит...^[2] — угрожено рече един от руснаците доста високо и Радослав се обля в пот, вцепени се. Съобрази, че трябва да държи засадата под око, ако не иска изненади. Не му беше лесно да се престраши.

Едва различим в камуфлажа си гардемарин почукваше с пръст издатините на слушалките си.

— Спробуй другой канал — посъветва го друг.

— И там буза сплошная.

— Не нравится мне это...^[3]

„И на мен не ми харесва — помисли си Радослав и сърдито се закани на таблото: — Добре де, мама му стара, веднага щом Пресиян ме повика, ще те гръмна и толкоз!“

— Смотреть в оба! — разпореди се старшият. — Я мигом обратно, до связистов.^[4]

Руснаците се раздвижаха. Залегналият Радослав ги видя да се разсредоточават.

„А защо трябва да чакам сигнал от Пресиян? — запита се Дичо.

— Тъкмо сега е най-удобно да се шмугна към снаряда...“

— Ей, Федя! — чу се отдолу.

Казак с превързано под шлема чело шепнеше на другаря си.

— Чё тебе?^[5] — отзова се най-едрият руснак.

Докато зяпаше плещестата му фигура, Радослав се напъваше да си спомни всичко ли е свършил по таблото.

— И что мы здесь забыли в бога душу мать? Что мы тут делаем на этой Луне, будь она треклята и неладна! А говорили, лунатики сплошь дистрофаны, а Мишку так ловко зарезали...^[6]

Федята подхвърли презиртелно и грубо:

— О, о, о — опять труса празнуем... Говно был твой Мишка, больно жалостивый! Сидел бы на КЭЦе...^[7]

— Разговорчики! — съскащо се намеси друг казак, вероятно ефрейтор.

— Так точно, десятник...^[8] — и редниците мълкнаха, но не задълго. По-дребният промълви през въздишка едва чуто:

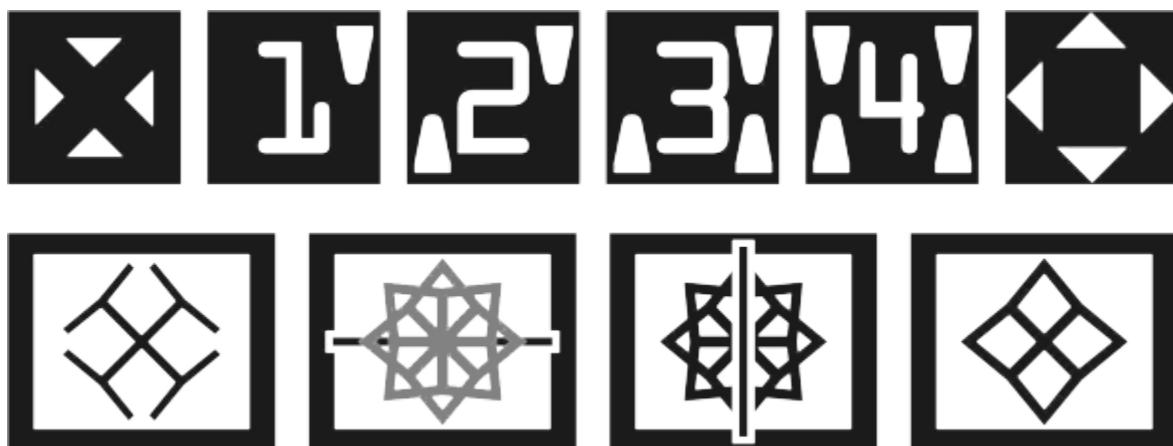
— Злюка ты, Федя...^[9]

Плещестият му се закани с юмрук и изръмжа:

— Печать тебе на морду давно не ставил! Чё язык не прикусишь-
то? ^[10]

— ЦЫЦ! ^[11] — кресна им приглушено десетникът.

Радослав през това време подскочи и само дето не затащува от радост. Печати, ами да! Печатите на катапулта! Хм... Само че... кои са те?

— Почему там мерцаet? — обади се пак след кратка пауза казакът, комуто обещаха пестник по муциуната.

— Где? ^[12] — веднага реагира злобарят.

— А вон тама — возле люка телеги... Да не этой, вон бачишь?
Той, которая на полосе... Не иначе как... ^[13]

Федята звучно тръгна с краткото „Разберусь!“ ^[14]

Радослав с ужас осъзна, че руснаците най-сетне са видели сигналната лампа.

„Ех, ега се оправиш после!“ — пожела Дичо и се прицели в гърба на Федята.

Мигна, когато натисна спусъка, устата му пресъхна в очакване... но не последва нищо! Казакът цял-целеничък си вървеше към снаряда. С треперещи ръце Радослав опита да стреля пак... и едва сега забеляза, че индикаторите на бластера са мъртви — зарядното кабелче беше изтръгнато от енергопълнителите.

А аз се тюхках за микрофона!

Прицелът на безполезното оръжие още танцуваше върху мъгливите силуети на руснаците. Не смееше да отклони очи от тях, докато припряно напипваше контакта на пълнителя...

Събитията отново го изпревариха.

Нещо слабо проблесна край парапетите, един от солдатите долу плавно рухна и нелепо замърда като повредена механична кукла, обхванат от лилави мълнии. Костюмът му загуби хамелеонското си оцветяване, почерня. В халето отекнаха експлозии, плазмена граната удари падналия гардемарин и чак тогава шестото или дванайсетото чувство на Радослав закрещя във всяка клетка на тялото за опасност.

Подът отново се разтресе.

Дично търсеше жака на бластера, а по етажа трополяха стъпки на хора в бойни скафандри.

— Радо! — грямна изведнъж в слушалките на шлемофона. — *Главният прекъсвач бе, човеко!!!*

Ами да.

Той светкавично скочи към таблото и удари напосоки пулта с пестник. Под ръката му хлътна първият случил се бутона. Хлопна с длан и втори, подчинявайки се на някакъв подсъзнателен импулс, завъртя жълто-черна дръжка... Червен кант лазерна светлина очерта прекъсвачите и през настъпилата край стартовите улеи психеделична какофония гърлено изрева сирена.

Веднага стана дважди по-шумно. Задъниха, набирали обороти, някакви мотори, машини, съоръжения и механизми, приведени в движение. За момент дори удавиха тътена на обстрела. От терасата с контролния пулт до улейите на катапулта имаше петдесетина метра. Три-четири лунни скока. Сега!

Радослав се хвърли надолу през парапета. В полета си успя да види няколко неща наведнъж.

От пряко попадение изгърмяха кислородните бутилки под бронираната гърбица на грубияна Фьодор, който се преметна и хвръкна напред като изстреляна ракета, а след миг се сплеска в избумтели от удара контейнери. Пара и прах скриха тялото.

Сред шокираните казаци настъпи смут. Противно на очакванията, тъкмо онзи, който одеве мрънкаше — позна го по бинта — не хвърли автомата си, а отвърна на огъня. Други войници, с черни кръстоносни костюми, спринтираха на подскоци право към нещастника и стреляха, стреляха, стреляха...

Сноп мълнии разпердущини високо горе преместван от телфер контейнер. Отломките заваляха на парцали.

Катапултният люк, целият обрамчен с оранжеви лампи, бавно разтваряше порталните си крила. Зад него чернееше тунел, който за кратко всмука в пастта си въздух от халето и изкриви траекторията на Дичовия лъвски скок.

А от срещуположния край на халето бързаха нови броневаци. Отнейде изникнаха още рояци германски космопехотинци и пресякоха пътя на солдатите. Двете противникоvi лавини се сблъскаха. Радослав летеше над вкопчените в ръкопашна схватка роботоподобни воини, а край него проблясваха копията на лазерните изстрели, станали видими в облаците пушек.

Беше безсилен да предприеме каквото и да е, докато краката му не среќнат преграда, от която да се отблъсне към лунснаряда. А на педя разстояние под стъпалата му войниците се биеха жестоко: разстреляха се от упор, режеха се с лъчеви пики, мачкаха шлемовете си с бронирани крошета и ритници, падаха, костюмите им се цепеха, бликаше втечнен въздух и вледеняващие фонтани кръв...

Достигна прекалено твърдо пода, изтръпването се качи от петите му чак до ушите. По навик приклекна, за да омекоти нелепото си кацане и отново беше наказан от лунната гравитация — преметна се и отскокна като баскетболна топка. Ударна вълна на близка експлозия го върна далеч назад... почти в краката на веригата френски и американски броневаци, незабавно пометена от залповете на немците.

Превит, Радослав хукна обратно към лунснаряда, крещейки, без да се чува. На третата гигантска крачка той с все сили удари подметки в пода.

Скокът му завърши пред лавината сражаващи се.

И да не го бяха забелязали досега, те незабавно откриха огън по незнайно как озовалия се сред тях селенит в жалък лек скафандр и с оръжие, непоказващо върху детекторите им и капка боен заряд. Запищяха виещи откоси и пътеката се покри с дупки колкото да минат ябълки през тях. Остро завоня на изгоряла изолация.

Радослав се задави, но умът изрева фразата, която не можа да произнесе устата му:

ЛЯГАЙ! НЕ МЪРДАЙ!

Сякаш опъната жица подкоси краката на щурмовациите, те се проснаха в движение и скафандрите им отвратително заскърцаха един в друг.

Радослав скочи ниско към лунснаряда.

Зад него избухна пламък. Той направи неравен зигзаг сред заграждащите мрежи — те се късаха като паяжина от случайни изстрели, — приземи се, спъна се и се хързулна като хокейна шайба към улея. С невероятно извъртане, при което едва не си изкълчи гръбнака, Радослав успя да пропълзи зад бордюрите на катапулта.

Куршуми избиха наоколо снопове искри, в лунното притегляне отцепените късчета влудяващо бавно западаха като дъжд. Нажежени петна от лъчеви попадения цъфнаха и украсиха стени и колони. Нещо задимя, пламна пластмаса.

В халето ставаше все по-мрачно от пушещи, хвърчащи сажди и избила отнейде паря. Смътно се виждаха как рухват кранови ферми и надлезни пътеки.

През взривове, трясъци и вопли, лаещи команди на немски и порой руски сквернословия отчетливо затрака познатият звук на спасението — скоропоговорката на Шипката.

— Прикривам те, Радо! Приготви се...!

Пак разтърсване, осветлението взе да премигва лудешки, изведнъж зафуча и засъска течение, прерасна в същински бурен вятър и внезапно спря...

... но ето че след тътен и потреперване на пода пак почна да вие.

Декомпресия.

Преди напорът на вятъра да го повлече, Радослав заби в пода титанкерамитовото острие на Пресияновия щик-самострел. Ножът влезе като в масло и дори заразпорва гумираната ламарина, вместо да се закрепи, но младият мъж го извъртя, мушна и своя ханджар в дупката. Вихърът на изтичащия въздух го засипа с парчета пластмаса.

Стрелбата отвсякъде рязко намаля.

Течението за миг се задави.

— Сега! Тичай насам, Радо, тичай! — закрещяха в заглъхналите му уши слушалките.

Но той и без подканяне вече летеше презглава натам, където си спомняше, че се намира снарядът.

От димната завеса се подаде кръстоносен щурмовак, пресичащ пътя му.

Отново изтрака Шипката, покри бронята на германеца с вдълбнатинки и го катурна обратно в мъглата.

Засилен повече от достатъчно, Радослав се бълсна в обшивката на снаряда и олюющи от нея дебела ивица тъмнокафениково полуаморфно покритие. Запълзя, опипвайки апаратата за вход.

Сред почти утихналата стрелба измяукваше дрезгава сирена, червени и жълти предупредителни сигнали пробиваха пущеците и спореха с пожарите. Скрибуеща се някакъв ескалатор, транспортьор или дявол знае какво.

Куршум ожули снаряда, писна рикошет. Младият мъж замлати бронята на апаратата с юмруци, в които стискаше ножовете, напразно се тикаше като муха в стъкло, докато не пропадна през тесния трапец на люка право в утробата на снаряда. Пневматиката изсъска, в настъпилата жужаша тишина нещо забълбука, повя хлад и ушите заглъхнаха от покачващото се налягане. В полумрака, затъмнявайки съзвездия индикатори от приборните панели на кабината, лъсна скафандрът на Пресиян.

— Скрий острието на щика!! Ще си отрежеш ръката, бе!!! Уф... Дай да прибера бластера. Пълнителите... Ти ли забърка кашата отвънка?

— Не! Сбиха се помежду си! Фрицовете нападнаха руснаци... уххх...

— Мама му стара, *вече*?! Ох, Радо, бързо, закопчавай коланите! И можеш пак да се прекръстиш — след двайсет секунди стартираме!

Отвън заудряха по люка. Пресиян завъртя нещо на пулта, лунснарядът се разтърси и всичко пак стихна. Войникът отвори забралото на шлема.

— По-живо! Настройката е като за безпилотно излитане. Със средночуплив товар на борда... Ох, майчице!...

В оставащите му секунди Радослав се бореше да се намести в седалката.

Панелите на пулта грейнаха в рубинено. Креслото леко се килна напред и Радослав едва не изпадна.^[15]

— Дръж сеееей!!!...

В началото бе съвсем поносимо, но ускорението на плъзгане в електромагнитния улей растеше, инерцията го притисна в креслото и след това...

Претоварването го размаза. Захлупи го многотонна чудовищна преса. Смътно усети, че Пресияновото съзнание пропада в мъгла.

Панически се опитваше да диша. Драконовите люспи настърхнаха и малко разхлабиха непоносимото сплескане. Но стартовото засилване на снаряда продължаваше да го мачка по-силно и по-силно.

Все едно месата му окапваха от костите, така както се изтърска печено агне по хайдушки!

Причерняване в очите, главата му сякаш набъбна като балон, обхвана го пълна дезориентация къде е горе, къде — долу, в устата — усещане на хладна сладникавост и илюзия за издути бузи...

Тъмнина избухна навсякъде и Радослав потъна в несвяст.

---

[1] **Аврал, пацаны!** ... (рус.) — Тревога, момци! Бързо! Бегом, вашата майка! ↑

[2] **Чаво-то рация барахлит** (рус.диал.) — Нещо радиостанцията не работи. ↑

[3] **Спробуй другой канал** (рус.диал.) — Опитай на друга честота.

И там буза сплошная (рус.жарг.) — И там е същото.

Не нравится мне это (рус.) — Не ми харесва това. ↑

[4] **Смотреть в оба!** ... (рус.диал.) — Отваряйте си очите на четири! Отбивам се до свързочниците и се връщам. ↑

[5] **Че тебе?** (рус.диал.) — Какво, бе? ↑

[6] **И что мы здесь забыли в бога душу мать?** ... (рус.диал.) — Какво сме забравили тук, мама му стара? Чий го дирим на тази трижди проклета Луна? Нали уж казваха, че луняните били слаботелесни, пък заклаха нашия Миша... ↑

[7] **О, о, о — опять труса празнуем...** (рус.диал.) — Е бре, пак ни свива щубето. Твоят Миша беше лайнар, прекалено жалостив. Да си беше седял в орбиталната станция. ↑

[8] **Разговорчики! — Так точно, десятник** (рус.жарг.) — Стига приказки! — Тъй вярно, слушам, ефрейтор. ↑

[9] **Злюка ты, Федя** (рус.диал.) — Злобар си ти, Федя. ↑

[10] **Печать тебе на морду давно не ставил! Че язык не прикусишь-то?** (рус.диал.) — Май отдавна не съм ти подпечатвал муцуната! Що не траеш, бе? ↑

[11] **ЦЫЩ!** (рус.диал.) — Млък! ↑

[12] **Почему там мерцает? — Где?** (рус.диал.) — Защо там блещука? — Къде? ↑

[13] **А вон тама — возле люка телеги...** (рус.диал.жарг.) — Ей там, до люка на онази каруца. Не тази, а онази, виждаш ли? Дето е на старта. Да не би... ↑

[14] **Разберусь!** (рус.) — Ще видя аз! ↑

[15] **Положение на тялото** при изстрелване на космически апарат — космонавтът фактически лежи перпендикулярно спрямо вектора на ускоренията: наклон на гърдите 12° , гръбнак-бедро образуват ъгъл 100° , бедро-пищял — 117° ; тази поза осигурява ефективно кръвоснабдяване на мозъка и се издържат кратковременни претоварвания от $26\text{--}30\text{ g}$. ↑

4.

Боже, колко бавно се влачи туй време!...

Въздухопроводът отново подава лоша смес за дишане.

— А не можем ли да разчитаме на българи сред цивилните в халето? По този начин разиграваме изненадващ външен резерв...
Кандидат-подофицер Иванов.

— В този хангар няма български космонавти. Препратени са към D1. Измислете нещо друго!

— Старшина-школник Христов съм. Луноходът може да се използва за самоходна барикада, докато излизаме от бокса...

— Стига с това юруш-безумие! В халето е пълно с цивилни, ще настане касапница.

— Ще настане морга, командир, господин поручик! Когато келешите ударят хангара. За нас също...

Арестантите се умълчават.

Внезапно зашумяват компресори и подир малко порталът трепва.

Разтревожени, българите се напрягат. Нима са съумели да ги подслушат въпреки синтезаторното засекретяване на гласовете им!?

В ремонтния бокс-килия отново влизат войници, този път всички до един в черни немски скафандри. Висок хауптман^[1] на лаещ севернопруски диалект поисква от българските съюзници да предадат знамето на своята част на съхранение в комендатурата.

— Хер хауптман, дас ист аусгешлоссен...^[2] — меко, почти на баварски говор отвръща поручикът, а сетне преминава на български, при което синтезаторът на шлема стърже рязко и зловещо: — Ако ви го дам доброволно, никой после няма да желае дори да приказва с мен в родината. Ако пък ни вземете знамето насила... тогава българските войски със специално предназначение ще си го върнат, където и да се намира то. А между другото, хер хауптман, на вас лично диверсантите ВАРАН за такова кощунство ще ви изпият кръвчицата в алпака канчета.

Германецът, който носи на ревера си значка на завършил Търновската въздушно-космическа школа, подскача като ужилен и

отстъпва назад. Пленниците избухват в подигравателни солени възклициания:

— Хе-хе-хеее!... Мюлзак!

— Хо-хо-хооо!... Аршлох!

— Ха-ха-хaaa! Швул!^[3]

Поручикът отваря под шлема уста, за да съмри школниците за недостойно поведение, но в този момент силен трус поваля немците на пода.

— Vorsicht!^[4]

... Осветлението навсякъде из халето мига, за половин минута остават само аварийни лампи, после отново се възстановява. Тълпите бежанци хленчат и се свиват на треперещи купчинки.

Следва нов тътен, а после — трясък, оглушителен въпреки шлемофоните, и капакът на люка бавно рухва, подскача в слабата гравитация като черупка. От бокса изскочат артилеристите с лъвски знаци, държат в ръце пистолети Шмайзер-RW и безоткатни ултракартечници MG-942. Почти се сблъскват с отряд въоръжени балдъри. Из халето се носят изстрели, писъци и вопли.

Прекалено набит за селенит бунтовник елегантно планира пред българите, с лекота гаси инерцията на скока си и с дрезгав от скапаното преговорно устройство на шлема глас се провиква:

— Хвала, жолнежи български! Ангар есте ваший, ако сохраните неутралитет къмто назе. Носимо ви кислородни балони, так!

Командирът се окопитва веднага.

— Слушай моята команда! Който още няма въздух, грабвайте незабавно! Иванов, Христов, проверете затворените войници! Бай Боре Георгиев да вземе с останалите под закрила цивилните и военнопленниците! ... А вие, с кого имам честта?

— Войвода Лях съм. Але ваши редоваци вече изволени. Тутай имате ли артилерски офицери? Бърже, от стартошахта Центра-9, то е на юго-юго-заход от тута, скоро полетят ваши човеци, прикройте их от небоходи. Бързом, бързом, горе има антиметеорни мортири, але ний незнам как них операти...

— Асенов! Петров! Исмаилов! Глухи ли сте!? Юнкерско бегом след лунянина... Господи, дай ни тази възможност, Господи!...

---

[1] **Хауптман** (нем.) — чин във Вермахта, капитан. ↑

[2] **Дас ист аусгешлоссен** (нем.) — Това е изключено, невъзможно е. ↑

[3] На немски **мюлзак** — торба боклук; **аршлох** — задник, гъз; **швуле** — педераст. ↑

[4] **Vorsicht!** (нем.) — внимавай, пази се! ↑

5.

Рязко настъпилата безтегловност го съживи. Не можеше да помръдне от премала. След няколко секунди Радослав заподозря, че се е изпуснал в гащите. Гнусливо се насили да се опипа.

Уф, няма такова нещо. Просто изцедената от ускорението пот жвакаше по гърба и задника. С омекнали като памук ръце, младият мъж затегна парцаленото си тяло към креслото, което уж се водеше противоускорително.

— Противоускорително е, я! — изшумоля си Радослав на глас.
— Ама кой друг като тебе сяда така в него...

Пред очите му заплува командният пулт.

БОРДОВИ РОКАНЪ ЕлКаM-990A ***

лунснарядъ *Коперникусъ*F900K*23.18.01.10.036

***

бордови дневникъ: ЗАПИСЪ ***

презареждане на програмна матрица
ОСЖЩЕСТВЕНО ***

*АПАРАТЪТЬ Е ПОДЪ КОНТРОЛЪ НА
ВЪОРЖЕННИТЪ СИЛИ НА БЪЛГАРИЯ*

балистичен полет *** скоростъ 2,39L^[1] ***

СИСТЕМИТЪ РАБОТАТЬ НОРМАЛНО ***

екипажъ: кодъ EU.BGR — състояние задоволително

***

отчетено претоварване: 24-кратно G ***

телеметрични^[2] антени: САМОЛИКВИДИРАНИ ***

горивни цистерни: запълненостъ 0,93 ***

курсъ типовъ (EUBAL4)/(K.W.J — p118) ***

планирано време на полета: 17 часа 01 минути 51
секунди 49... 48... 47...

изтекло време отъ старта: 00:00:39... 40... 41... 42...

височина: ...

... и тук показанията се сменяха непрекъснато. И още сума ти съобщения по страничните контролни екрани, някои пиктографирани, Господ знае какво ли означаваха...

Писък от пулта и огнени букви запулсираха в тъмночервен, почти черен диалогов еcran, като при това смалиха предишните бели, сини и бледооранжеви надписи:

**ОПОРЕНЪ ЛЖЧЪ НА ПРОТИВОМЕТЕОРИТНА
ЗАЩИТА *** <Бр*Е990А* ГК>**

Радослав понечи да поеме въздух.

ОПОРЕНЪ ЛЖЧЪ УГАСЕНЪ ***

Успя да въздъхне.

Пултът отново запищя:

**ОПОРНИ ЛЖЧИ НА ОРБИТАЛНИ ОРЖЖЕЙНИ
СИСТЕМИ *****

**ОСЕМЪ СЕКУНДИ ДО УНИЩОЖАВАНЕ НА
СНАРЯДА *****

НЕЗАБАВНО КАТАПУЛТИРАНЕ ? *** <БрГК>

... СЕДЕМЪ... ШЕСТЬ... ПЕТЬ... ЧЕТИРИ...
ТРИ...

Радослав в захлас гледаше екрана.

„.... Какво... затриха ли ни вече...?“

Проблясък край полуслепите илюминатори го накара да замига и да се свие конвулсивно на топка, но ремъците на креслото го възпряха. Младият мъж се ококори. Мисълта, че трябва да посрещне смъртта не със страхливо затворени очи, не успя да се оформи и...

Екранът съобщи:

сензоритъ не регистриратъ прицелни лжчи на
орджейни системи *** експлозии по курса ***

***регистриранъ орждеенъ дуель ОРБИТА-
ПОВЪРХНОСТЬ***

размѣната на удари продължава <БрГК>

„Екстра“, равнодушно си рече Радослав.

Климна глава встради. Над съседното кресло във въздуха се
клатушкаха ръцете на войника.

Добре ли е Пресиян?

— Ей, пефофа, зиф ъи ши?... Пфу!...

Опита пак:

— Пе-хо-та. Жив. Ъ?

Никаква реакция.

Радослав се извъртя колкото успя, но от немия скафандр на
кашика нищо не можеше да се разбере. Не миришеше на мисъл.

Протегна се и задраска по бронята на войника.

— Ало, мъшки... мъжки... гмецни нещо, ако ме чуваш.

Тц.

„Трябва да има по друг начин“, рече си Радослав мъдро.
Пресегна безтегловна длан и хлопна экрана върху надписа ЕКИПАЖ.

Екранът послушно изписа:

ЕКИПАЖЪ [състояние]:

ложементъ А: работоспособность близка до
нормална ***

ложементъ Б: ЗАГУБА НА СЪЗНАНИЕ ***

ЗАДЕЙСТВАНА ВЪЗСТАНОВИТЕЛНА
ПРОЦЕДУРА ***

минимално време на релаксация 12 минути***

ускоряване на процеса ? ДА\НЕ

— Заеби, остави го...

Бибипкащ курсор начерта ново изречение:

??? неясна команда *** моля, повторете последната инструкция ???

— Не...

Искаше да добави нещо в смисъл на „електронен кретен такъв“ или друга духовитост, но се въздържа.

ПРИЕТО. ***<БрГК>

Нешо се промени в илюминаторите, от което Дичо трепна, но екранът спокойно докладваше, че електропротекторната облицовка е отстранена.

Радослав съзря лунната повърхност и се залепи за стъклото. Плуващата в неправилно-трапецовидната рамка на илюминатора огромна маса, едва-едва изпъкнала от височината, го плени. Приличаше на сънищата-фантазии след слушане на Жан-Мишел Жар...

ФОНЪ РАДАРНИ ИМПУЛСИ. ЗАГЛУШАВАНЕ ?
ДА\НЕ

— Заглушавай.

ПРИЕТО. ***<БрГК>

... По съмтно сипаничавата лунна повърхност блеснаха планински върхове, малки и големи дъги на кратерни валове. Стремително наближаваше терминаторът — линията, отделяща деня от нощта. Миг — и границата между светлината и мрака, натрошена от дълги сенки, разбита на късчета от пукнатини и хълмове, остана назад. Апаратът летеше над светлосиво-бяла пустош, сред която само

понякога се забелязваха правилни геометрични формации. Радослав видя и сянката на лунснаряда. Повърхността сякаш взе да се заобля по-забележимо...

Изскърца динамик на късовълнов приемник. Неразбираеми брътвежи като от синтезатор изпълниха кабината.

— Дешифрирай.

О Т К А З А Н О ***

ВЪНШЕНЪ

ИНФОКАНАЛЪ:

САМОЛИКВИДИРАНЪ СЪ ЦЕЛЬ ОХРАНА НА
ЕЛЕКТРОННИТЕ ВРЪЗКИ НА АПАРАТА ***

ОСНОВАНИЕ: ПРЕДИШНА ЗАДАДЕНА
ИНСТРУКЦИЯ ЗА ПОЛЕТЬ ВЪВ ВРАЖДЕБНО
ОБКРЪЖЕНИЕ ***

ОТМЪНА ?

ПРИЕМАТЕ ДИСТАНЦИОННО ТЕЛЕМЕТРИЧНО
УПРАВЛЕНИЕ ?

Радослав се опитваше да съобрази какво иска от него машината. Изведнъж му просветна.

— Не, не, не!... — завика той. — Уф, как пак щях да оплескам пейзажа...

Малко след това роканът докладва, че навлизат в обсег на голямо струпване на плазмомети с калибръ, измерван в киловати. Предлагаше да се маневрира.

Радослав включи опцията „ръчно управление“. Индикатори за активиране украсиха лостове отпред в подлакътниците на креслото. С голямо съмнение Радослав опира бутоните във вдълбнатините на ръкохватките — имаше по един за всеки пръст.

„Не, с това изобщо не се надявай да се оправиш“ — обади се вътрешният глас. Дично докосна опция ПОМОГНИ.

Екранът се претрупа с подробности, от които за най-съществено Радослав намери етикет УСКОРЕНИЕ: МАНЕВРА ЗА ИЗБЪГВАНЕ НА ВИРТУАЛЕНЪ МЕТЕОРЕНЪ ПОТОКЪ.

— Действай.

ПРЕТОВАРВАНИЯ ДО 6G — предупреди компютърът. — ПРИЕМАТЕ/ОТХВЪРЛЯТЕ ?

— ДЕЙСТВАЙ!

Натискът този път беше значително по-поносим, но от време на време тъмна пелена застилаше погледа, главата отмаляваше, или напротив — забучаваше, в очите избухваше кървав мрак. Кабината друсаше и люшкаше така, че Радослав — с риск да си счупи ръцете и избие зъбите — стисна уста, за да не повърне.

Лунснарядът завибрира, нещо ослепително ярко се шмугна край илюминатора, инерцията го притисна в друга посока, кръв нахлу в главата му и отново го заслепи.

Пиукна пултът. Радослав едва успя да разчете размазани от вибрацията думи:

ЗАСЕГНАТЪ ТРЮМЕНЪ СЕГМЕНТЪ „Ж“
НАРУШЕНЪ БАЛАНСЪ НА ТОВАРА *
ПРЕРАЗХОДЪ НА ГОРИВО *
МАНЕВРАТА ПРЕКРАТЕНА ***<БрГК>

Ускорението изчезна, но лунснарядът продължи да се тресе.

Ами сега?

Радослав се опита да влезе в такт с вибрациите и пробяга с подскачащ, хаотичен взор екраните. Не знаеше какво търси. Може би бутон „Стоп, събуддане“ или „Undo“ на целия кошмар!...

Вместо това той зърна бегло някаква схема, която сетне не намери веднага.

Графичен чертеж на апаратът. В червено мигаше въпросният сегмент „Ж“ от трюмния отсек. Около схемата се редяха като рамка икони с различни опции:

„скачване съ дебаркадеръ“, „центроване“...
„зареждане ЖвтПдд цистерни“

„РАЗКАЧВАНЕ НА ТРЮМА [АВАРИЙНО КАТАПУЛТИРАНЕ НА ТОВАРНИЯ ОТСЕКЪ]“

Ето това е!

Роканът обаче изтърси в отговор нещо невероятно:

ПРОТИВОРЕЧИЕ СЪ БАЗОВАТА ПРОГРАМНА МАТРИЦА ***

АВТОМАТИЧНО ОПРЕДЪЛЯНЕ НА ПРИОРИТЕТЪ — НЕВЪЗМОЖНО.

МОЛЯ ПОТВЪРДЕТЕ КОМАНДАТА ЧРЕЗЪ ПЪЛНОМОЩЕНЪ КОДЪ ИЛИ СЛУЖЕБНА ПАРОЛА ЗА ИЗХВЪРЛЯНЕ НА ТОВАРА ([СТОЙНОСТ НЕТО 680 500 райхсмарки^[3]])

([приведено споредъ последенъ валутенъ курсъ: 442 585 ЖЛ — 489 960 лв]) ***<БрГК>

— Ах, мамка ти сметкаджийска! — ахна невярващо Радослав.

Зверски удар разтърси капсулата, отвън блесна ослепително, цялата кабина се нашари в червени сигнали и всичко наоколо се завъртя като в центрофуга.

Чупейки нокти, Радослав се вкопчи в подлакътниците. Световъртежът се засилваше при всеки опит да отклони поглед от экрана или да шавне дори пръстите на краката.

ЛЖЧЕВА ЗАЩИТА — ИЗВЪНЪ СТРОЯ ***

Затрешя и замириса на изолация. Тънко свистене отбеляза намаляване на оборотите на въртележката.

ОСОВА СТАБИЛИЗАЦИЯ ***

ОБЩО ПРЕТОVARВАНЕ НА СИСТЕМИТЕ ***

ВКЛЮЧЕНИ РЕЗЕРВНИ МОЩНОСТИ ***

ТАНГЕНЦИАЛНО ПОПАДЕНИЕ НА ПЛАЗМЕНО
ТОРПЕДО ***

РАЗХЕРМЕТИЗАЦИЯ НА ТРЮМЕНЪ СЕГМЕНТЪ
„Д“ И ТРАПЪ-ШАХТАТА *

ПОВРЕДИ НА НОСЕЩАТА КОНЗОЛА ***

ПОРАЖЕНИЯ ВЪРХУ ШАСИ „ДВИГАТЕЛИ-
ПИЛОТНА КАБИНА“ ПОДЪ КРИТИЧНО РАВНИЩЕ ***

По дисплея пробягаха смущения. Роканът заяви:

ЗА НЕМОТИВИРАНО РАЗХИЩАВАНЕ НА
ТОВАРА НОСИТЕ ОТГОВОРНОСТЬ ПО „Кодексъ за
гражданско космоплаване“ ЧЛЕНЪ...

Разгневен, Радослав избухна в телепатичен вой:

— Хвърляй шибаните контейнери, говедооо!!!! — закрещя той
на компютъра.

Машината реагира изненадващо. Екранът обяви за влизане в
режим „мислеконтрол над системите: код ВСО^[4] „В“ — БЕЗЪ
ОГРАНИЧЕНИЯ“ и поредица руни, групирани по тройки.

Последва тласък... вибрацията престана като изключена и
апаратът замря успокоен.

ТРЮМОВЕ КАТАПУЛТИРАНИ

Дично мигаше към пулта, слisan до немай-къде.

ОТСЛАБВАНЕ ПЛЪТНОСТТА НА ОБСТРЕЛА ***

... МАНЕВРИ ЗА ИЗПЛЪЗВАНЕ ***

... АПАРАТЪТ НАПУСКА ОПАСНИЯ РАЙОНЪ

***

РАЗРЕШЕТЕ ЗАВРЪЩАНЕ КЪМЪ
ПЪРВОНАЧАЛЕНЪ КУРСЪ ?

„Пътувай“, помисли си Радослав колкото можа по-отчетливо, дори изговаряйки думата наум.

ПОТВЪРДЕНО. МАНЕВРИ ... ОРИЕНТАЦИЯ ...

курсъ: „Коперникъ-западъ-ј“ — „пункт ъ118“

(Охридско езеро)

до края на полета оставатъ [коригирано време]

17 часа 48 минути 05 секунди... 03... 02... 01...

*****<Бр'E990A' ГК>

Виж ти, какви екстри си имало возилото... Радослав притвори очи.

„Какво ли става с момчето?“ — помисли уморено, безсилен да отлепи клепачи.

Пултът писукна два пъти и изведнъж проговори с механичен безполов глас:

— Космонавт... ложемент „Б“... здравословен статус... задоволителен... период за релаксация... петнайсет минути... бордокан Е990А готов за команди.

— Умна машинке, напусни режим на мислеконтрол и ме остави поне за малко на мира!

— Потвърдено... бордокан готов за команди.

Вече върху еcranите си компютърът педантично продължи да докладва за какво ли не. Например, че снарядът е напуснал водородната екзосфера на Луната, отчетена радиолокационна височина 3200 км...

„Боже... Отървах ли се?“ — помисли Радослав.

Не очакваше отговор. Дори върху дисплея-всезнайко. Затова продължи да съзерцава през илюминатора как Месечината се превръща в гигантски сърп, трепкащ в захласнатите му уморени очи...

---

[1] Скорост 2,39L — приблизително 3,3 км/с, което е с 39% по-високо от втора космическа скорост за Луната. 1L означава първа космическа скорост за откъсване от повърхността на Месечината (1,68

км/с). $2L$ е минимално необходимата скорост за напускане на лунното гравитационно поле (2,38 км/с). ¹

[2] **Телеметрия** — техника за дистанционно измерване и управление на апарати, прибори и механизми. ¹

[3] **Райхсмарка** — първоначално валутата на хитлеристка Германия е имала златно покритие от 0,358423 г чист метал. ¹

[4] **ВСО** — войски за специални операции. ¹

ЧАСТ ВТОРА
БЪЛГАРИЯ, ВЕРЕНИ ЛЕТ^[1] 2036

ГЛАВА VI

АВАРИЙНО КАЦАНЕ

1.

— Ваше Величество, редовният доклад от Генщаба е на разположение в рокан-терминала. Има и запечатан плик към доклада от ставката на ВАРАН... Заповядайте. Сведенията за въоръжените сили, моля... Дописка на службата за далечно биосканиране...

— Бъди тъй добър, прочети я, ако обичаш.

— Рапортът гласи: витолокаторите на спътник пет-седем-шест засичат три нови въоръжени бази. Едната е разпозната като тренировъчен лагер на нелегалната армия „Герника“^[2], втората е в район Изток-осемнайсет... пропускам точните координати, Ваше Величество... Принадлежи на терористичната групировка „Ал Джихад“. Там са струпани големи сили злосторници. Аналитиците са сигурни, че последните зверства в Емирата са тяхно дело. Третата... отново Карибско море и определено става дума за търговци на роби. В момента там държат над триста отвлечени. Щабът посочва възможност за удар по цели номер две и три. Хакерите към Министерството на войната имат в наличност дешифрирани кодове на четири автоматични бойни спътника — два американски, един руски и един европейски. На нула три часа четирийсет и една минути Балканско време един от тях ще е над базата в Изток-осемнайсет.

— Унищожете я. Какви могат да бъдат последиците за района?

— Вторична радиация под средна степен...

— Приемливо.

— Ваше Величество, дали не ще е по-добре да уведомим емирците сами да се справят? След малко повече от час същият сателит може да ни послужи за заградителен огън в Централна Африка, където очакваме настъпление на християнски фундаменталисти срещу бежанските мюсюлмански лагери и стойбищата на пустинните племена.

— Добре, бива и според съвета ви. Сторете го. Ами карибската база?

— Довечера ще е в обсег на преминаваща автоматична американска „Немезида“ с гамалазерна бомба на борда. Системите ѝ всеки момент могат да бъдат взети под наш контрол.

— Първом пратете крило специални части ВАРАН, нека избави пленените хора. Работърговците да бъдат избити до един. А щом настъпи часът на „Немезидата“, нея задействайте и ми прехвърлете спусъка на таблото в канцеларията.

— ... Таз работа могат я свършат военните. Ако позволите на адютанта си да изкаже скромно мнение, то аз не мисля, че се налага винаги лично да...

— Благодаря ти за загрижеността. Десет минути преди удара очаквам спусъка готов на рокан-терминал си.

— Ммм... слушам, Ваше Величество...

— Да?

— Борбата с търговията на хора е политически въпрос. Не може непрекъснато да запушваме дупките с наказателни мерки. Парите, които наливаме в региона, подхранват корумпирани местни власти, вместо да направят робския труд нерентабилен...

— Засега толкоз. Нямаме възможност да се ангажираме по-отблизо с това бедствие. Посланикът на Балканите получи молбата ми да окаже натиск върху правителствата на карибските държавици. Убедена съм, че ще се справи великолепно, този черногорец знае как да ги наплаши... Да, след Месечината това ще ни е първата грижа. Ще поставим въпроса за обсъждане в Съвета за сигурност. А засега, няма как, ще размахваме сабя и ще жънем глави. Много правилно се изразихте — запушваме дупки... инак ще потъне гемията... Така, относно „Герника“. Нека в емисията на радио „България“ изльчат като мое лично становище недоволство от неотстъпчивостта им. Акциите им, нека и безкръвни да са, ала създават напрежение, рушат материални ценности и не оставят на Клуба на държавите посреднички моралното право да подкрепи каузите на движението... Оформете го възможно по-кратко.

— Преуморявате се, Ваше Величество.

— ... Любезен и мил сте, както винаги. Ала миналата Задушница отново не намерихте време за покойната си съпруга.

— ... Прехвърляхме провизии в Индокитай, район четири... Ще ми прости Господ, Ваше Величество. Мислим за живите, които са гладни и се бунтуват.

— Ами тогава не ми напомняйте, че се преуморявам. Щом ще мислим за живите, вие също сте жив. И имате нужда от хубава почивка. Дали не са ръждясали алпенщокът и куките за катерене, скъпи ми адютанте?

— О, не, разбира се, как може...

— Помисли за това още тези дни. Нека сега се върнем към задълженията си. Месечината. Какво ново?

— От възел Коперник малко след 11 часа балканско време е стартирал автоматичен транспортен контейнер, тип куриер, междинен клас. Според последните му корекции той лети за Охридското езеро.

— Бомба?

— Съвсем не, Ваше Величество. Малко подир изстрелването на снаряда от Корпуса на ОН са предприели действия за прехващане. Апаратът е маневрирал и е отделил трюмната си част. Дежурният ясновидец на биоскенерите е убеден, че в капсулата има български екипаж, двама души.

— Разпознати ли са?

— Операторът твърди, че в снаряда има един наш войник, към момента още сравняват по атласите на аурите за по-точна информация. Другият... другият е объркал специалистите, Ваше Величество. Казват, че е невъзможно да бъде идентифициран.

— Нима??

— Вероятно в апаратът се намира витяк.

В късата пауза адютантът усеща неподвижните погледи от портретите в кабинета — канове и царе, монаси и мъченици, революционери и поети.

— Така ли...?

— Командването на войските за специални операции ВАРАН отрича. Лично се свързах одеве с всички отпускари, дори получих рапорт от боец Пурпурно-бяло-зелено, че категорично не е бил на Луната.

— Това ще проверя лично. ... Хакерите от България-орбита — успяха ли да установят контрол над електронните системи на апаратът?

— Екипажът е повредил радиотелеметричните приемници, Ваше Величество. Няма физически достъп до управлението на лунснаряда.

— Умно... Браво. Които и да са, заслужават златни кръстове за храброст. Наблюдавайте апарата. Осигурете му коридор за приводняване. Продължете, моля.

— Подробностите за бойните действия на Луната са в терминала. Положението е... тежко. Менталограмите се губят във фон от смъртен страх и други отрицателни емоции. Поради смущения от слънчевата буря и заглушаване на сигналите от страна на Съглашенски спътници не е възстановен и радиоканалът. Оберкомандо дер Раумваффе твърдят, че не могат да ни осигурят връзка с нашите части, сами също били страдали от прекъсване на каналите. Лъжат. Не получаваме дори стеганограми^[3], което е обезпокоително, очевидно германската технология за блокиране на комуникации е отбелязала несподелен с нас напредък. Военният аташе на Японската империя неофициално ми каза, че техни подразделения са блокирани на завзетите миналата седмица позиции. Разузнаването още обработва пакета данни, но хипотезата, че Корпусът пренебрегва задълженията си по мандата, се потвърждава. В дъното отново е обектът „Дункерльпринц“ в сектора на циркус 2720. Активността на движение в подстъпите към кратера е изключително висока. Пътно около предполагаемата локализация на обекта обаче, въпреки грамадното за мащабите на Корпуса струпване на бойна техника и жива сила, нищо не помръдва... Не, за съжаление не разполагаме с никаква идея относно този аномален интерес на сините каски към „Принца“. Секретността е непроницаема, Ваше Величество. лично у мен буди недоумение, защо досега Генералният щаб отказва помощта на разузнавателната група към ВСО ВАРАН...

— ... Човешко е да се греши. Най-вече щом стане въпрос за престиж и оценка на собствени сили и възможности. Позицията на военните е разбираема. Ала ще се наложи малко да ги скастря, че спъват работата... Има доста неясноти около проекта „Дункерльпринц“. От самото начало не биваше да го пренебрегваме... Да?

Адютантът обръща в папката следващ лист.

— Дотук — пряко по лунната криза, Ваше Величество. ... В отговор на заглушаване на сигналите на нашите военни части на Месечината министър-председателят настоява да призовем всички

космонавти с българско гражданство към бойкот на орбиталния трафик.

— Рано е. Първо да се консултирам с Върховния съдия... Ще му се обадя. Твърде бърза.

— Сръбското правителство неофициално се интересува дали БНБ и Балканската търговска камара ще поемат гаранциите при евентуални загуби от неустойки по договорите, ако космонавти сръбски граждани подкрепят блокадата...

— Ами защо питат мен? Да говорят с банката! Прощавай, прекъснах те.

— От Будапеща и румънците още нямаме официална реакция, но не се съмняваме в балканската им съпричастност, макар Унгария, при нейното деликатно положение... За тях ще бъде политическо изпитание да застанат зад нас. Колкото до Истанбул, Атина и останалите — те незабавно ще отклинят, макар гърците да искат както винаги изключение за цивилния орбитален трафик. Бих желал специално да отбележа позициите на албанците и Черна Гора: там са изказани даже по-крайни мнения, предлагат смущаване на световните комуникации... В самите Велики сили нараства съпротивата срещу...

— Благодаря, чета пресата в този миг. Привършихте ли, господин щаб-капитан?

— Опит за кражба на serum на истината от чуждестранни длъжностни лица. Твърде високопоставени.

— Адютанте ми, в тази страна има закони, без значение е високопоставеността на нарушителя.

— Да, но предвид...

— Моля ви, нека не губим ценно време! Ако заловените са съглашенци, изпратете ги тихомълком със забрана да стъпват по наши земи двайсет и четири години. А ако са от съюзна Европа... Хубаво, нека сторим малък демарш. Закарайте ги открито и шумно с белезници в легациите им и там вдигнете скандал, ала пред вестникарите — никакви изявления. Друго?

— Инцидент, докладван от „Княгиня Клементина“. Машинен инженер в отпуска набил швейцарски турист.

Изненадано октомврийско синьо облива адютанта.

— Откога Дворецът поема полицейски задължения?

— Случката е пример за една засилваща се тенденция, Ваше Величество, заради това си позволявам да ангажирам вниманието ви. Швейцарецът предложил на младия човек астрономическа сума за действащ микропроцесорен блок по технологията ДСС. Чужденецът очевидно е посредник, на разпита не е могъл да назове поръчителя. Носел е значителна сума в балканска валута. За аванс. Инженерът го удрял с куфара с парите по главата.

— О, пак ли... Омръзна ми вече. И без това нищо няма да разберат, нито принципите на детектиране на слаби сигнали, нито състава на серума. Откривате връзка със затрудненията на Великите сили на Луната, така ли?

— Изводът се натрапва, Ваше Величество.

— Как постъпиха в Дирекцията на полицията?

— Според процедурата: момчето има право да получи каквото пожелае, а „капарото“ е конфискувано в полза на социалните фондове, чужденецът ще бъде прогонен доживот от страната веднага щом му се окаже пълна медицинска помощ.

— Чудесно.

— И само още едно, последно: от пресцентъра на Двореца молят за повече подробности покрай случая с прибиращите се от Месечината. Новинарите са готови да пуснат експресни издания, че наша войскова част се завръща.

— Помолете ги... Апелирайте към журналистите да проявят търпение. Нека ограничат лакомията си за сензации. Налага се дискретност, лунснарядът още е далеко, момчетата вътре са извън закрилата на орбиталните ни станции... Как впрочем вървят ремонтните работи там? Не се ли забави възстановяването им?

— Ваше Величество, сравнено с балканските, етерните градове на други държави пострадаха значително по-силно. Но августовските щети от Касиопеидите^[4] наистина не ни позволяват да осигурим ескорт на лунснаряда. Ала от друга страна, заинтересовани недоброжелатели също не са в състояние да прехванат апарата.

— Благодаря. Свободен сте.

— Лек ден, Ваше Величество.

— Лек и за теб да бъде.

На самата врата адютантът бива спрян от небрежно подхвърлен въпрос:

— ... Кога се очаква лунснарядът да кацне?

— След единадесет часа.

— Защо толкова бързо? Ще съумеят ли да улучат добър ъгъл на навлизане?

— Несъмнено. Диспачерите от Кулата са на мнение, че лунснарядът не ще застава на кръгова геоцентрична орбита, тъкмо поради решимостта на екипажа да не се оставят да бъдат пленени. Показаната от тях вештина и професионализъм в управлението на апаратът не дават повод за притеснения относно вписването им в коридора за навлизане. А и аналитиците допускат също, че момчетата вероятно имат и допълнителна причина за бързане — погълнатите от организмите им лъчеви дози...

— Това... да. Пригответе въртолет с екиплечители при пълно медицинско стъкмяване, ще летя с тях да посрещна воините от Луната лично... И вижте дали мога пътьом нещо да свърша в Охрид, уведомете градоначалника... Как обстои положението с метеорните потоци в цислунарното пространство? Скрап^[5]? Военни небоходи?

— Нищо не може им пресече пътя. Съдбата им е в техните си ръце. С Божия помощ... Не се тревожете, Ваше Величество.

— Ще се постараю.

— Точно така.

— Благодаря, вървете.

---

[1] **Верени лет** — израз от Именника на българските владетели, означава година на дракона, каквато е според източния цикъл 2036-а. ↑

[2] **Герника** — баскски град в северна Испания със 7000 жители; на 26 април 1937 г. е варварски бомбардиран от немската авиация. ↑

[3] **Стеганография** — система за кодиране на информация, която се маскира в радиошум или се крие като графичен елемент в компютърен файл. ↑

[4] **Касиопеиди** — метеорен поток в периода 17 юли — 15 август, с радиант до звездата Гама Касиопея; потокът притежава значителна геоцентрична скорост (около 60 км/с), което го прави потенциално опасен за космически апарати. ↑

[5] **Скрап** — тук се подразбира космическият боклук, оставащ на орбита. Това са отработени последни степени на ракетоносители, части от облицовката на космически апарати, изтървани инструменти,

прекратили функционирането си спътници, всевъзможни отпадъци, люспи боя и т.н. Представлява опасност за космически съоръжения. ↑

2.

На фона на меки земни и сиво-сини тонове в кабината се раздвижи светлият скафандр на Пресиян.

— Ооо... пехота! — приветства го Радослав. — Излюпваш ли се?

Момъкът със стон съмъкна шлема си. Обърна лице към съседното кресло.

— Е това е то да си космонавт — изпъшка войникът завистливо и докосна синьото под очите си, разляло се във ветрила от двете страни на носа, — кукуряк си! А аз съм като настъпена конска фъшкия, като прусашко шайзе!... Не искам да те притеснявам, но приличаш на коминочистач, батка.

Чак сега Радослав разгледа лицето на Пресиян, нескривано вече нито от забралото, нито от подшлемника. Измъчено и изпито, но лице на хубавец. Не никаква изнежена муциунка или напротив — бияч, свиреп като маската на шлема си. Просто симпатяга. Физиономия за рекламен плакат на армията. От късо остриганата коса само по недокоснатия перчем, залепнал за бледата кожа на черепа, се познаваше, че войникът е светлокестеняв, почти рус. В лявото ухо блесна златна обица-пиронче с впечатан знак „ГИ“. Тя подсети Радослав за сплесканата под него торба, която му убиваше. Ако не бяха змейските люспи, ускорението би врязало в гърба му до кръв гънките на импровизираната раница...

Пресиян отблъсна пърхащия в безтегловност шлем и се озърна към спътника си.

— На какво се хилиш? — попита учудено и сам се усмихна.

„Навярно след тази усмивка гаджетата ти се стелят като есенни листа“, помисли си Радослав и рече:

— Радвам ти се. Какъв си чистичък... Абе, понавоняваш на пръч, обаче си далеч от конска фъшкия... ха-ха-ха!

Пресиян порозовя и през смях отвърна:

— А ти по-добре не се гледай в огледало, за да не припаднеш! Ха-ха! В санитарната кабина ще влизаш с вързани очи! Ха-ха-ха!... Ей, ама истина е, че боншансът ме обича... — Момъкът надзърна покрай

Радослав през четвъртия илюминатор на страничния люк. — А така! Все по-далеч оставай!

Пепелявата пустош на Луната се заобляше. Безтегловността и зрението караха Радослав да я възприема като грамадна планина, край подножието на която прелиташе снарядът. Потъващата в тъмнина маса се виждаше и през предните илюминатори на кабината.

— Още четвърт врътка и поемаме курс към Земята — обади се момъкът, тракайки по клавишите на дублиращия пулт.

Облегна се и протегна крака, а пръстите му продължаваха да шарят по бутоnite на отворили се гнезда в подлакътниците на ложемента. Пултът пееше с индикатори и пръскаше шарени еcranни отражения върху бронята на войника.

— Връх! — самодоволно рече той. — Каруцата ни е супер!

— Да ти кажа. Отървах се от товара. Май няма да има пасти и гевреци у Българско...

— Ха! — отвърна Пресиян. — Ти може да не го знаеш, но грижи с пасти и гевреци на Балканите нямаме. Чакай, бе, ние сме от малкото райони в света, дето имаме какво да ядем, пък и изнасяме навън! При това чисти храни, не синтетика...

— А какво толкова карахме в трюомовете? За половин милион кинта?

— Няма ли описание на товара?

— Не намерих...

— Ъ! Ха, на мен ще каже! ... Хм. Пресована храна, лекарства — ясно. А, да, ето — бижутерски минерали. Частна поръчка. Егати. Някои у Швабско не си знаят парите...

Радослав продължаваше да блуждае с поглед по отдалечаващите се кратери и равнини.

— Диаманти? — попита незаинтересован.

— Неее! На Луната няма диаманти! Някакви много мъдри названия... Ха, сред тях и анортозит!

— Това пък какво е?

— Лунен гранит. Не знам защо са луднали в Райха по него. Викат му лунен мрамор... кретенизъм. Да, някои разновидности наистина изглеждат красиво, ама... У нас най-много да го пуснем на павета за детски площадки.

Радослав съзря края на лунния диск, все още необозрим като цяло.

Внезапно над извивката на хоризонта, откъдето през сиянието на Месечината слабо изпъкваха звезди, от мрака зад терминатора изплува блед облак... в който блеснаха ярките цветове на спектъра!

— Пресияне, погледни! Бързо! Какво е това?

— Хммм!... Нещо голямо е взривено. Или тупнало.

Момъкът издърпа някакви слушалки от пулта, които тънко зашепнаха и засвистяха.

— Ммм... Изглежда селенитите са свалили голям космократор... Или франко-britански, или... Нещо здраво се карат „съюзниците“. Нави блуменкриг^[1] и воайяжи!... Искаш ли да ги чуеш, акустичните ни радиоканали са читави, а?

— Тц.

В разширените зеници на Радослав се отразяваше дъгата с намек за още два цвята над червената и под лилавата ивици.

Нима дъгата има девет цвята?!

— ... лаят се могъщо! — продължаваше подигравателно Пресиян с тон на футболен коментатор. — Псувни на ескадрили. Ето италианецът влиза с тежкотонажна майна... Французите отвръщат твърдо по адрес на всички синьори... какво лошо има в спагетите? Ха-ха. Ха-ха-ха! Хопала! — включват се британците... леле, какъв език. Ефирът се изчервява и пропада от срам. Прелита рояк швайнни и швулета — добра серия, но пасът е изтърван, защото се намесва руската мать... Е тè това наистина не го разбрах! Какво, какво? Бате Радко, „жопа“ гъз ли означава?... Ъ! Изчезна! Това трябваше да го запиша за спомен! Колекция ругатни с качество два пръста над световното равнище... — Пресиян поукроти веселието си. — Чини ми се, не селенити са чукнали разрушителя, дааа...

Момъкът притихна, замислен за нещо.

Неочакваното зрелище на лунната дъга угасна в мрака на сянката. Хипнотично изгряха звезди, звезди, звезди... Докато взорът му се давеше в тях, Радослав си спомни за селенитските бунтовници, за плешивото момиче... Живи ли са? Измъкнали ли са се от сражението в циркуса? Навярно почиват някъде в някое скривалище. А може би отново маршируват по потайните си къртичини или... Сети се за вкиснатото настроение на русите, за това как външното нападение

предотврати разпри в техните редици. Дали и те са оцелели все пак — говедото Федя, десетникът, превързаният гардемарин?...

— Пресияне, какво имаше предвид, когато ми каза, че са се сбили „вече“? Ставаше дума за войниците долу, в стартодрума...

— Ааа... Да. Нали преди това луняните приказваха, че в Експедиционния корпус нараствала взаимната враждебност... Абе, това е от онези работи, за които се разбрахме да не се питаме. Така или иначе — сбиха се.

— Ъхъм. Добре — рече Дично, без да се откъсва от илюминатора.

Преди грамадната все още Луна изцяло да закрие слънцето, прозорците захлопнаха външни капаци. Радослав притвори клепачи.

— Малко да дойда на себе си и ще се натикам под душа! — измърмори той.

— Завиждам ти — отвърна Пресиян. — Аз вече усещам как воня. А от таз черупка самостоятелно не мога да изляза. Бельото уж е дезодориращо, ама откога не съм го сменял... Преди малко дозаредих програмната рокан-матрица. Вкарах и модулатор на противольчевото поле, да става и за маскировка. Сега сме по-незабележими за радарите, колкото и да сме зле със защитното поле. Стъпваме на пръсти. Ако не ни търсят нарочно, прошмугваме се невидими. И ще се скрием в сянката на Луната от фронта на слънчевия ураган. Изобщо това е то късме...

Войникът мъркна, прекъснат от тревожен машинен сигнал. Наведе се към панела.

— ... късмет — убито повтори броневакът. — Поне се разбра, че е изпита и сетната дамаджанка и в склада повече няма. Фердамт!! — довърши троснато.

Пиктограмите върху экрана нищо не говореха на Радослав.

— Маневрата, с която мислехме да се скрием от ударната вълна зад Месечината — *баден геен*^[2]. Не става! — обясни Пресиян.

— Заради?

— Траекторията ни се пресича с голям „активно движещ се обект“ — младежът тикна пръст в дисплея. — Небоход. Роканът го смята за вражески. Интересно защо — иронично добави той. — Бил източник на опорен лъч! Голяма работа! Сигурно се шегуват, прицелват се на майтап, ха! — късо и горчиво се изсмя Пресиян.

Дично изучаваше контролния пулт.

— Май още сме извън обсега му за поразяване. Или така ми се струва?

— Не. Не ти се струва. Обаче много скоро ще влезем в огневите му сектори.

— Да се махнем тогава!

Пресиян обърна измъчено лице към Радослав.

— До четирийсет минути попадаме във фронта на слънчевата буря, бате Радко. И тогава ще ни е все едно дали сме надникнали в дулата на небоходните батареи, или ни е изпържила радиацията на Райко. А комай първото е за предпочтитане. Няма да се мъчим никак.

Вероятно Радослав нямаше вид да е доразбрал — всъщност Дично бе вцепенен от тиха паника и вътрешният му глас крещеше: *не е честно! тъкмо се измъкнахме!! не е честно!!!* — защото войникът повиши тон:

— Голи сме, не разбираш ли! Одеve са пернали снаряда и са прецакали лъчевата ни защита! — момъкът се усети и с юнашко усилие заговори по-тихо: — Гама-вълната ни подмина, само че другото, което се носи, хич не е нежна целувка. Ха! Многото смях не беше на хубаво...

Сблъсъкът с проява на чужд страх моментално възвърна хладноокръвието на Радослав.

— Знаеш ли какво е казал Рей Бредбъри, бравъй жолнежо? — равно произнесе той право в лудналите очи на войника. — Казал е: „Я по-кортко!“

Двамата млади мъже се гледаха. Зениците на момъка станаха на точки. Радослав успя да се запита какво ще трябва да направи, ако Пресиян не се овладее. Пестниците на бойния скафандр в тясната кабина никак не му оставяха радикални алтернативи за действие.

Войникът избухна в треперещ смях и обърса чело. Капки пот се откъснаха от кожата му и заплуваха наоколо — малки топченца-мъниста, преливащи от отражения на близките фотоиндикатори.

— Уф — рече броневакът. — Много мразя да летя в Космоса! Ненавиждам да съм като плъх в капан. Егати! Даже не става да ухапя! Прощавай, бате Радко... — момъкът стана сериозен, макар устните му още да се опитваха да кривят нервна усмивка. — Непоносимо е да седиш така и да чакаш...

— Ми дай да правиме нещо.

Пресиян кимна.

— Барем ще ги шашнем. Пък... всичко става. Пашата обича смелите! ... И какво ще правим?

Облекчението литна от Радославовата душа като сврака от клон. Войникът очакваше *нещо*. И как би могло да бъде иначе? Докато имаше стрелба и пушки, той си вършеше работата. Но ето, опряха до космически кораби и траектории — полето на компетенция на един космонавт. Всеки върши своето.

„А измъквай се сега, лъжливо овчарче!“

За да не личи треперенето на ръцете му, Радослав ги кръстоса и скри китки под мишниците. Вътрешният глас не пропусна да отбележи колко самоуверена е заетата поза — трайте палета-кутрета, чичко майстор е тук!

— Борд-рокан! — учудващо, но тембърът на казаното съответстваше на важната наперена стойка.

„В мен е умрял голям артист“, заключи наум Дично.

„О, не — ентузиазирано се обади вътрешният глас, — не е умрял... ОЩЕ не е.“

Екранът отговори с надпис:

РЕЧЕВИ КОНТРОЛЪ УСТАНОВЕНЬ ***<БрГК>

— Покажи схема на сближаване с небохода.

??? ПОВТОРЕТЕ ПОСЛЕДНАТА КОМАНДА ***

— Две схеми — изръмжа Радослав, сдържайки се да не изпсува.
— Едната с маневра за скриване в лунната сянка, другата според текущия курс...

„Дали не ръснах глупост?“

Дисплеят зачерта криви и диаграми, от които Дично за миг се уплаши. Пресиян следеше извежданите графики с почти детински възторг. Радослав забеляза косия му, изпълнен с уважение поглед.

„Ако не друго, поне успокоих момчето.“

Той се съсредоточи в рисунките. Щеше му се *наистина* да *не* разбира.

— Трасирай траекторията с текущо време! — заповяда Радослав. Покрай кривите на движение се нанизаха спретнати цифрички.

— Кога ще ни настигне ударната вълна?

Роканът прилежно защрихова участъците, в които щеше да се намира лунснарядът в моментите на пикова външна радиация. Дично отклони за секунда вниманието си към индикацията за проникващи лъчения. Мерните единици му бяха все така непознати, но отстрани програмата даваше съобщение:

4,9 0/000 от очаквания максимумъ

5,4 0/000

6,0 0/000 ... *****

<БрГК>

Убийственият поток отвън нарастваше. Зле.

Но щеше да стане поне десет хиляди пъти по-зле. До двайсет и седем минути, плюс-минус пет. Чудесно.

Радослав престана да вижда екрана и целия пулт пред себе си. Притъмняваше му. От ужас и отчаяние. В съзнанието му минаваха всякакви сведения и филми за атомни аварии, включително за онази, след която започна да има проблеми с дотогава здравите си зъби — Чернобилската. От един филм за катастрофата помнеше какво се беше случило на пожарникаря, надникнал в разрушения реактор. Минути след това е започнал да повръща.

— Рокан — безцветно каза младият мъж, — отвори илюминатора към слънцето.

Не знаеше защо поиска това.

Очакваше някакво възражение, но такова не последва — нито от Пресиян, нито от машината.

В тесния полумрак на кабината нахлу рязка неприкрита светлина. Илюминаторът зина встради и долу, откъм креслото на Дично.

Радослав погледна слънцето.

Може би стъклото имаше филтри. Може би змейската кожа някак пазеше човешките очи, дръзнали да среќнат лика на Небесния сърат

на драконите.

Райко пламенееше като пъкло. Косматата му вътрешна корона приличаше на Горгона Медуза. И сякаш като от неин взор Дично застина вкаменен.

„Защо искаш да ме убиеш, Небесен събрате на моята любима?“

Съвсем близо до термоядрения диск тънка извита ивица бръчкаше мрака — краят на близката Луна.

Радослав захлупи настълзени очи.

— Рокан — прошепна той. — Затвори илюминатора.

Дори през спуснатите клепачи усети настъпването на тъмнината в кабината. Зелен образ на видяното продължи да танцува върху ретината. Змейската кожа бе наежена и насищаше кръвта на господаря си с някакви незнайни химикали, успокояващи безумните очи.

Дично стисна зъби, сви устни и мрачно се надвеси над екрана. Нищо не виждаше. Изпитваше към Пресиян хем благодарност, че мълчи, хем раздразнение.

Панелът пиукна.

Радослав едва съумя да различи думата ВРЪЗКА. Слава Богу, роканът се обади и чрез говорния синтезатор:

— Небоходът... предава радиоемисия... открит текст... честота 467 мегахерца. Възпроизвеждане?

— Карай.

Кабината се изпълни с прашене. В него Дично чу грохота на наближаващата плазмена буря. Шумът леко спадна и младите мъжеоловиха монотонен човешки глас:

— Hier ist Rundfunkdienst des Raumkreuzer “Gauleiter Ernst Tählman” bei Geschwader drei und fünfzig. Hier ist Rundfunk... Sofort... Stolze Kriegere der bulgarische Krone! Stehen sie auf passive Flugbahn, keine überflüssige Bewegung und warten sie den Raumgleiter...^[3]

— Какво дрънка този?

— Предлага ни да се предадем.

— Пфу! Изключи го! — изръмжа Радослав. — Мразя този език. Марк Твен също го е мразел!

Тоналността на шума се промени и роканът заповтаря на български:

— ... спрете активно движение, влезте в дрейф по зададен курс, това е заповед на 53-та ескадрила. Тук е радиослужбата на

космическия крайцер „Гаулайтер^[4] Ернст Телман“...

— ... бате Радко...

— А?

Пресиян гледаше право пред себе си и хапеше устни.

— Ако се отървем от оръдията на разрушителя, то от ударната вълна на изригването спасение няма. Този „Телман“ и другите кораби от гешвадера поне притежават противорадиационни шахти...

— За какво ми говориш?

— Направихме каквото можахме, земляк. Нали знаеш, роб се връща, гроб — не.

Радослав изсумтя. Почваше да се ядосва.

— Не, чуй ме! — настоя момъкът. — Точка деветнайсет от Устава гласи: „Не се затривай мърцина без полза“... А още преди нея е казано: „Войнико, съдбата ти е в Божиите ръце, твой живот — в ръцете на командира ти, ала твоята чест принадлежи само на Теб. Можеш да се опазиш, ако съвестта и бойните задачи го позволяят, без това да те опозори. Помни, че си скъп на България.“ — Момъкът се прокашля. — И... глей сега, ако аз успея някак да изкарам поне до станциите Балкани-Орбита, защото все пак съм в боен скафандр... то ти ще хванеш такава доза, че... Гадно нещо е лъчевата болест...

— Знам!

— Ъ... Мен по ще могат да ме излекуват, човече! Аз вече си направих предпазната инжекция! Не мога обаче да сторя същото за теб! Даже в София няма да могат да ти помогнат, ако изобщодишаш дотогава! Ей! Все някому трябваме живи.

— Аз. Съм. За. Вкъщи. Не за никакви гешвадери и орбитални зандани! Какъв е тоя „Телман“? Хм... Впрочем, нищо чудно. Нещо случайно да знаеш за този клас... небоходи? Ей, рокан,шибана бракма такава!

— Космически орбитален разрушител G.E.T., лека бойна единица в своя клас, номер в регистъра...

— Не ме интересуват номера от регистри! Какви са защитните му системи против слънчеви бури?!

— Стандартно стъкмяване. Вградени в корпуса оловни и полимерни екрани, клас 4. Лъчеви укрития, клас 7. Електромагнитни девиационни полета, клас... обсег...

— Стоп!

Радослав трескаво облиза устни.

— Каква е вероятността небоходът да може да стреля, когато го връхлети ударната вълна на изригването?

— Вероятността е равна на нула.

— М...моля?

— Очакваният максимум на ерупцията е твърде висок за разрушител с такъв тонаж. Екипажът може да оцелее само в противорадиационни укрития. Следствие първо: отсъствие на оператори в оръдейните кули. Следствие второ: при очаквания интензитет на плазменния фронт в цислунарното пространство ще бъдат повредени до 70 процента от електронните връзки на небохода. За да се избегне това, автоматичните прекъсвачи ще обезточат всички други системи, освен животоподдръжането и защитите. Краен извод: вражеският апарат няма да бъде в състояние да води активни бойни действия най-малко три четвърти час след гребена на лъчевата вълна. Моля за разрешение да съобщя допълнителни данни.

— Казвай!

— Актуализация на опасните за лунснаряда огневи сфери — във връзка с идентифицирането на обекта. Достоверност — нула точка деветдесет и две. Корекции в предишно поисканата схема — завършени. Бордрокан готов за команди.

Радослав потри ръце. Пресиян по запалянковски размаха юмруци във въздуха и завъртя диво очи, но не посмя да пророни ни звук. Ала — грееше!

Хладен хазарт бе обзел Радослав. С тънка усмивчица той прехвърляше наум току-що наученото.

— Добре! Махни схемата с маневрата към сянката на Луната... Излишна е — обясни той на Пресиян, който веднага с готовност закима. — Телмановците ще ни превърнат на печено в собствен сос. Продължаваме курса! Ако не ни ударят, а нещо ми подшушва, че ни искат живи, дори само да гепят някой-друг орден, знам ли точно к'во друго — та, мисълта ми е, че с малко повече късмет, ще се скрием зад небохода. Рокан? Я пресметни, ще стане ли...

— Положително при първо приближение. Шанс за успех ориентировъчно едно към тридесет и две. Непрепоръчително! Опасно! Евентуалната биодоза спада, но е близка до критичната! Приемате ли посочения вариант? Прецизиране на необходимата траектория?

— Действай!

— Уфух! — не издържа Пресиян. — Ей, земляк, май ще ги изиграем, а?!

— Чакай, не се радвай... Да видя какво ще каже умната машинка... Е... май е... бива, нали?

Радостта на Пресиян обаче помръкна и Радослав с присвити очи зачака младежът да се произнесе върху блесналите на екрана цифри. На Дично повечето от тях не му говореха нищо.

— Биодоза двеста и деветдесет — триста и десет... — отпаднало промълви Пресиян.

— Е?

Радослав не помнеше някога да се е вълнувал на покер толкова много.

Младежът изгледа спътника си недоверчиво.

— Ама тази доза е *за тебе*. Моята, виж: „ложемент Б — 160–190 единици“. Медицинската система на костюма ще ме задържи преспокойно дори на крак да ида до Александровската болница. Ти обаче...

„Аз обаче имам драконова кожа, тъкмо заради нея предпочитам Слънчо да ме реже, вместо скалпели на вивисектори! Прекалено е вероятно да ме пипнат ученици на *симпатиягата* Менгеле. Ще ли ме оставят ей така?! Смях в залата!“

— Ти какво предлагаш — да ни хванат?

Пресиян мълча известно време.

— Не. Само че това си е живо самоубийство. Дори не можем да ги обстреляме, по дяволите!

— Ммм... Я? Верно ли не можем? Рокан? Докладвай, разполагаме ли на борда с някакви средства за атака против разрушителя? Що се пулиш бе, Пресияне? Нали така пише в Устава: когато не знаеш какво да правиш — нападай! Коя точка беше?

— Седма... Обаче това си е...

Роканът го прекъсна:

— Положително. Корекционни ракетни патрони РМП. Ляволатералните пакети при настоящата ориентация на аппарата позволяват обстрел на вражеския обект от близка дистанция. Ситуационен анализ — нецелесъобразно. Минимална повреда на основни възли и системи

на противниковия разрушител — невъзможна с наличните средства. Бордрокан готов за команди.

— Само заради това ли е „нецелесъобразно“? Какво, няма да ни стигне като горивни резерви, що ли?

— Отрицателно. Загубата на РМП няма да окаже съществен ефект върху необходимия за довършване на полета маневрен капацитет, нито може да промени непоправимо траекторията...

— Тогава мълкни и започвай да изпълняваш зададената програма! Щом разрушителят стане досегаем, пък барем колкото да им разплискаме кафето само — обади се! Да им бръкнем в здравето! Какво ще кажеш, пехота?

— На немец можеш бръкна в здравето само с лафа keine sparen, schnell bezahlen...^[5]

— Инструкция приета. Оптимизиране на получената подзадача в рамките на основната програма „полет по маршрут Коперник-точка-Запад-точка-Йот — Охридско езеро“. Изчисленията приключени. До прогнозирания член максимум на ерупционната вълна остават 10 минути 58 секунди. Бордрокан готов за команди — компютърът замълча.

На еcranът нямо добави:

00:10:57 56 55...

Радослав се откъсна от таймера и с доста сполучливо престорена бодрост изтърси:

— Е, сега можеш да си протегнеш краката и да лапаш пуканки. Филмът е супер. Екшън и половина.

Пресиян го гледаше странно.

— Ти ако нямаш македонска кръв, значи си луд за връзване! — рече той.

— Нямам. Шоп и малко ямболия. Всъщност откъде да знам. ... Прапрапрадядо ми е бил магьосник.

Без да се наговарят, младите мъже зяпнаха към пулта. Кръгли обзорни екрани показваха уголемяващия се силует на раумкройцера. Приличаше на Айфелова кула с полепнали по нея големи кофи за боклук — херметичните отсеци на кораба. Мащабната скала до

изображението на небохода едва не накара Радослав да подсвирне. Радарът съобщи за още кораби, навярно от същото подразделение 53, пръснати в селеноцентрична орбита^[6], всичките далеч от флагмана си.

Минутите течаха.

„Защо ли ми е толкова спокойно?“

— Да се прекръстя ли?

— А? Ааа... Давай, хайде. Нали вече веднъж помогна.

Те се разхилиха.

ВНИМАНИЕ! ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ОБСТРЕЛЪ НА ПРОТИВНИКОВИЯ ОБЕКТЪ ***<БрГК>

— Аз викам, че няма какво да чакаме.

— Ми да. Огън! Всичките!

Кабината се разлюля и двамата отново истерично се разсмяха.

Според уредите разрушителят реагира веднага. Първо, той спря радиоултиматумите, детекторите на лунснаряда регистрираха опит за маневриране от страна на немеца. При това микроскопично трепване на грамадния небоход (окачествен като клас леки бойни единици!) неговите бластери изпуснаха малката капсула от опорните си лъчи. Раумкройцерът бълвна напосоки серия плазмени торпеда, сякаш се отбраняваше от цяла флотилия. Съвсем като селски глупчо, който маха с тояга срещу рояк освирепели пчели.

Това предизвика нов взрив смях и хлапашки закани.

Дicho не помнеше толкова да е щурял дори на мач „Левски-ЦСКА“. Може би и с Пресиян бе така, макар че с неговата армейска биография би трябвало да е по видял... Нервната им веселба секна от писък на аларма.

— Бурята! — извикаха в един глас те.

Радиационните броячи трупаха наедряващи числа, които хипнотизираха Радослав.

Опомни се току преди ужасът да го задуши и да насмете съзнанието му в петите. Изкрештя колкото можа:

— Пълно ускорение, рокан! Крий ни зад разрушителя, крий ни, Божичко, крий ни!...

Снарядът ги люшна, инерцията натика младите мъже вдън креслата, при това корабчето им изпълни някакъв вгадяващ завой. Сервомеханизмите на войнишкия скафандр изскърцаха. Пресиян надуваше плик за повръщане, а Радослав физически почувства как пребледнява.

Тежък удар зашлели снаряда, роканът отново писна:

ТОРПЕДЕНЪ РИКОШЕТЬ ДЪСЕНЪ БОРДЪ ***
УНИЩОЖЕНА ВЪНШНА ОБШИВКА ***
НИВО РАДИАЦИЯ — СВРЪХКРИТИЧНО СЛЕДЪ
15 СЕКУНДИ
МАКСИМАЛНА ТЯГА ***<БрГК>

Навярно векторът на ускорението бе случил твърде лошо направление и затова претоварването, макар и не толкова кошмарно както при старта, болезнено усукваше телата им.

ЛОЖЕМЕНТЪ „Б“ — ЗАГУБА НА СЪЗНАНИЕ ***

Нов вираж, отклонил снаряда от траекторията му едва с няколко градуса, обърна главата на Радослав настрани. Право към останалия без капандура илюминатор. Към лика на убийственото Слънце.

Черна пелена погълщаше Радослав. Той се бореше с нея и не преставаше да отваря все по-ослепяващи от оттока кръв очи и да търси с тях Небесния събрат.

От изчекнатите настрани устни шляпаше розова слюнка и полепваше по облегалката на ложемента. Разкривената уста се мъчеше да рони думи.

*Небесен събрате! Виж ме! Толкова съм малък пред теб!
Частица плът, която става на пепел дори на милиони километри от
лика ти! Не ме убивай сега! Там, където ти не изглеждаш толкова
сърдит и безпощаден, там, където всяка жива твар ти се радва —
там ме чака милото ми драконче! Твоя прадъщеря, Райко! Ако умра —
как ще погледнеш сълзите ѝ, Небесен събрате! Как ще ги пресушиш?!*

Как ще я утешиш?! Пощади ме. Ако е възможно. Всъщност... прави каквото знаеш. Кой съм аз, че да ти държа сметка. Ала след като си Добро — моля те, не ме убивай. Нека поне да видя драконче. Поне да видя... драконче...

Навярно така му се стори (в неуловимата секунда, когато съзнанието даде отбой и се оттегли, безсилно да понася близостта на сияйната смърт, надуваща радиационните индикатори до пръсване), но малко преди да изгуби свяст... Слънцето отвърна.

Не със слова. Ала го облъхна, обсира с *нещо*. Не с унищожителни снопове йонизиращи лъчи, а с известно учудване — *ах, ти пък как си се озовал тук!* за малко да те смачкам, глупчо! — и приятелска топлота...

Или нещо такова.

Бе по-невероятно от това кит да забележи въшка.

Във всеки случай Слънцето замижа, помръкна, сякаш хвърли спасителна сянка и обгърна с нея лунснаряда... А може би — просто докрай изгори незаштитената ретина с милионкилометрово копие и накрая милосърдно изключи разума на неволната си жертва. Та нима човек обръща внимание на молбите на обречено бацилче?

Или... Райко винаги чува плача на децата си...?

---

[1] **Блуменкриге** (нем.) — война с цветя; изразът е на Гьobelс, който заявил, че в Австрия „немската армия била посрещната не с оръжия, а с цветя“. ↑

[2] **Баден геен** (нем.) — букв.: отива да се къпе, т.е. аналогичен на българския идиом „отива на кино“. ↑

[3] **Hier ist Rundfunksdienst...** (нем.) — Тук е радиослужбата на космически кръстосвач „Гаулайтер Ернст Телман“ при ескадрила 53. Тук е... Веднага... Горди воини на българската корона! Останете в пасивна траектория, [не приемайте] никакви излишни движения (маневри) и чакайте совалката... ↑

[4] **Гаулайтер** (нем.) — областен управител в Третия Райх, губернатор. ↑

[5] **Keine sparen, schnell bezahlen** (нем.) — не пести, ами плащай. ↑

[6] **Селеноцентрична орбита** — окололунна орбита. ↑

3.

РЖЧНО УПРАВЛЕНИЕ — ДЕЗАКТИВИРАНО ОТ АВТОПИЛОТА ПОРАДИ НЕРАБОТОСПОСОБНОСТЬ НА ЕКИПАЖА

(понастоящемъ — възстановена)

ВНИМАНИЕ! ПОГЪЛНАТА ДОЗА: ориентировъчно
95 единици ***<БрГК>

— Браво, бате Радко!

— Браво на роканчето... Запиши си служебна благодарност, машинкене... Не очакваш, че е толкова добра откъм база данни. Как иначе бихме се досетили да се скатаем под защитата на разрушителя...

— Че как! Твърдата матрица на процесора е проектирана и с участие на военното министерство. Всеки го знае... Ти обаче си голяма работа. Аз, да си призная, от шубе припаднах, не от друго. Хич не е като да си срещу някого очи в очи — или той тебе, или ти него...

От пръстеновидната яка на костюма към сънната артерия на Пресиян трептяха тръбички, завършващи със смукалца.

Екранът клюкарски отбелязваше, че космонавтът в ложемент „Б“ е на инфузори.

— На системи съм — поясни момъкът.

— С к'во те помпат?

— Нямам представа. Водят го укрепващо-възстановителен разтвор при радиационно облъчване. Флуид номер дванайсет, като така е в описите... Обаче акълът ми не го побира — да се отървем с толкова малки дози?! Направо си е чудо!

Радослав сви рамене и заразкопчава коланите на креслото.

— Сигурно ми е писано да се удавя — подхвърли той, след като се освободи от стягащите гърдите му ремъци. Заплува пред ложемента като жабче в буркан.

— Нали! Пък и аз съм късметлия роден — страшна комбина сме с тебе! Ама нека не се радвам, предстоят ни радиационните пояси^[1] на Земята. И от там ще сберем по четирийсетина единици... Дай да ти

закача системата. През бордовия рокан на снаряда костюмът ми ще понаправи нещичко за здравето ти... иначе не става, скафандрът си е пригоден към мен... така. Я, какво казва диагностиката... Я... Я! Че ти си бил съвсем добре — рече Пресиян, четейки показанията на экрана.

Радослав не искаше да ги поглежда.

Момъкът отлепи инфузорите с никакво страхопочитание.

— Направо чудеса! Според машината биодозата ти е под 70 единици лъчение... Чудеса... — повтори Пресиян.

— Нали ти казах — имам предци магьосници.

— ... Бе хич не е лъжа...

Радослав избяга от окръглените очи на войника, като се обърна към пулта. От приятната досега безтегловност леко му се повдигаше. Но, може би, неразположението не се дължеше само на тази причина — та преживяното редуване на безтегловност и претоварвания в продължение на само няколко часа би омаломощило и слон! Ето, Пресиян наистина е грохнал, вее се като парцален...

— Как се чувстваш, Радко?

— Като цигански тъпан след Гергьовден съм — пошегува се Дично.

— Абе... и мен все едно ламя ме е дъвкала... — (Радослав трепна) — и ми е сънено... Обаче май няма да мигна, ако не пусна електрозаспиване... Наред ли е всичко?

Радослав изучаваше навигационния панел на таблото, изпъстрен с контролни прибори, които отчитаха не съвсем ясните за него термини „Позиционна повърхнина“, „Косекансъ α“, „Базовъ азимутъ“, „Доплерово измъестване на акселеметриранъ таймеренъ сигналъ“... Обаче цветовете на цифрите и знаците бяха зелени и сини, затова Дично смело отвърна:

— Ми да. Всичко е тип-топ. О'кей — добави накрая, сетил се за „американското“ си поданство. — Не е ли все пак по-добре да си го пуснеш тоя... електросън. Имаш нужда.

— Аха. После, има време. ... Може ли да те питам нещо? ... Бате Радко...?

Радослав тъкмо се бе натъкнал на тънка пластинка, занитена за „тавана“ на кабината точно над излаза между креслата, където имаше още един люк, но без илюминатор. Лентови плафони съмътно осветяваха зад ложементите някакво късо помещение с люк към

кърмата на апаратът. Всъщност първо надникна там, но проблясващият метал, гъсто покрит с букви, привлече вниманието му.

— Да, питай — разсеяно се отзова той.

Надписите върху пластинката бяха на немски, но под тях, очевидно същото — на италиански... А още по-отдолу — български...

— ... Одеве при резервния външен шлюз — къде се мота толкова време?

Последният абзац върху марката бе несъмнено на японски. Зако дълго време ходеше на езикови курсове към културното представителство. Гонеше конкурс за специализация и покрай другото научи Радослав как да различава японски йероглифен текст от китайски...

— Ъ? Кога това? Кой шлюз? Къде?

— Излазния шлюз. До който ти стигна по повърхността. Сам. Българската част от текста върху пластинката заявяваше:

КАТАПУЛТИРУЕМЪ ТРАНСПОРТЕНЪ АПАРАТЪ
СЪ ПОЛУБАЛИСТИЧНА ТРАЕКТОРИЯ (КТАПБ),
КЛАСЪ Falke (соколъ), ТИП 900К —
модуленъ контейнеръ (куриерски), сериенъ №
0331408791,
произведен в Европа: проектъ и монтажъ —
Фридрихсхафенъ RMW^[2];
електрокинетична инсталация —
продуктъ на „AEG & ИГ Фарбениндустри“,
Германски Райхъ;
роакънъ-процесори и системи за поддържане на
живота —
изработени в България.
Изпитано на стендъ в Пеенемюнде^[3] 20J2029/P№19

— А, ти за това ли... Та какво?

— Понеже се забави осем минути над кислородния си лимит.
Осем в най-добрия случай.

— ... Ми, забавих се. Имаше патрули на повърхността, затова после си почивах в коридора между шлюзовете. Бяха ми омекнали коленете, леле...

— В коридора, според селенитите, атмосферата се състои само от азот и аргон... Освен ако не дишаш тези газове като рилски вятър.

Радослав трескаво затърси отговор.

— Глупости, имаше въздух... — смотолеви той. — Нали ти казах!... Крих се от патрули. Някакви типове без национални значки. Големи дървеняци! Абсолютни чукове, както казваше един мой приятел... Стояха точно отпреде ми и как така не ме надушиха, де да ги знам!... Навярно си се фукаха за женски истории... — дрънкаше, губейки контрол над ситуацията. В същото време напрегнато ровеше в паметта си за подробности от случилото се. Не, не бе сигурен какво беше станало. „Нима не съм дишал?“

— ... виж какво, ще намокря гащите, ей сега се връщам — безсилен да замаже положението, довърши Дично без никаква пауза и се гмурна в отвора за съседния отсек.

В условия на гравитация двама души трудно биха се разминали в него. Безтегловността създаваше не само илюзия за простор, но и напълно реална възможност за придвижване. И ако не бяха слабите убождания главобол при всяко помръдане, Радослав с най-голямо удоволствие би се насладил на екзотичното състояние. Но при затваряне на очите възникваше чувство за падане, уплаха свиваше сърцето... А и тъкмо в момента думите на Пресиян не му даваха мира.

Осем минути над кислородния лимит.

Цилиндърът на санитарния възел „лежеше“ на „пода“, но щом се озова вътре и ориентира тялото си по надлъжната ос, Дично се почувства съвсем удобно според вкоренените всекидневни навици. Върху огледалото имаше инструкции за ползване на хитроумните приспособления на тоалетната. Без тях не би се оправил никак... или късно.

Висеше в средата на бокса — метър на метър на два — и отнесено прокарваше пръст по многоезичните надписи върху огледалото. Не можеше да ползва кабината за баня веднага, защото автоматиката се нуждаеше от известно време за пренастройка. След натискането на бутона „Изпълни“ под пиктограмата „душ“ последва появя на часовник за обратно броене:

Zeitbereit 60 Min

Не се осмели да ускорява процеса.

Гледаше отражението на мръсната си брадата физиономия, змейската кожа по ръцете си. Освободената от еластичния подшлемник коса плуваше в различни посоки както под вода, гъделичкаше носа, вреще се в очите и бягаше от длани, люшвана от въздушни течения.

„Осем минути. Четиристотин и осемдесет секунди. Нима не съм го забелязал?...“

Той прокара длан по люспите. Задържа дъх, но не съумя да издържи така дори до осемдесет.

Когато тръгна да се връща — да приплува — обратно, на излизане от бокса го стресна изшумолял пред лицето му плик. Вътре имаше комплект дрехи.

В командната кабина Пресиян прослушваше радиофида. От тондинамиците през съськ и грохот от смущения се лееше музика. Радослав бе готов да се закълне, че чува италианско поп-парче, въпреки че гласът на пеещия стържеше неузнаваемо. Подобни на морзов код трели изместиха песента и войникът изключи приемника.

— Ще ползваш ли клозета? — Дично размаха палец през рамо. — Понеже програмирах кабината за къпане...

Пресиян посочи гъвкави метални маркучи от скафандръа си към спагетоподобна плетеница тръби между основата на креслата.

— А, да, бе... — побърза да каже Радослав, докато вътрешният глас с подигравателна досада отбелязваше поредния гаф. Чак сега Дично се досети за смисъла на изписаното върху рокандисплея в електронния блок на ложементите: „космонавт Б — физиологично свързване към системата за пречистване“.

— Е... аз пък ще се избаням. И мисля да се пообръсна — подхвърли Радослав, спомнил си за електрическата самобръсначка зад огледалото в бокса. — Виж какво намерих. Изпаднало е отнякъде и се рееше като молец. Дали тези дрехи ще mi станат?

Пресиян презиртелно сви устни към надписа с готически шрифт „Meine Ehre heißt Treue“^[4] и не се сдържа:

— Ето такива са им тъпанарите по Немско. Острозаразни. У нас такива са само мухлясалите пенсионери.

— Май изобщо не ги понасяш швабите. Мразиш ли немците?

— А, не... Аз имам приятели от Кьонигсберг, още от училище, тогава ни водеха на фройндшафт в Райха... Аз само така си приказвах, да изпусна парата. Няма еднакви немци. А че идиотите им са повечко, то е ясно, какво искаш от хората, след като държавата им шейсет и девет години не е била нормална! Как мислиш се измъкнах да не ме хванат? Германски часови се направи на разсеян. Някъде в паметта на рокана си имам неговия номер. Жив и здрав да се отърве и той от Луната, ще го издиря да ми дойде на гости! И в Двореца на бал ще го водя!

— ... Стига да не са го разстреляли след преброяването на пленниците...

— Ха-ха! Няма как да разберат, че някой от нас липсва. Списъците са унищожени, иди ни гони колко сме били!... Подразделенията ни имат различни щатни бройки, мърдат с по двама-трима души на всяко отделение! Затова и противникът само от сведение, че насреща си има две дружини и три роти, никога не знае колко точно щика ще му надупчат задника!

— Ахаха. А за нас, нещо ново? — Радослав кимна към радарните екрани. — Да ни гонят някакви други фюрерчета?

— Чисто е — отзова се войникът. От него вече не лъхаше на раздразнение и подозителност. — Малко още ни остава да напуснем лунната сфера на притегляне. Телмановците дори *мит ах унд крах*^[5] няма да ни настигнат... Ох, никога повече няма да стъпя на Месечината! Когато бях ученик, ни водеха на екскурзионно до Левскиград, файско беше... Ама никога не съм искал наистина да се връщам! И то *така!* Да ме проща Лях и компания — по-добре ще е да си пишем...

— Не се заричай — посъветва Радослав. — Я какви девойчета имаше там!

— Като Ерма, дето я гримира в мораво-синьо ли? — разхили се Пресиян. — Тя май теб те гледаше като икона. Странно нещо са жените... Освен това аз съм зает.

Дично се привърза към ложемента и притихна в очакване драконовите съпротивителни сили у него да надвият мигрената. Ала не смееше да затвори очи, защото му се завиваше свят.

Пред войника във въздуха висеше и се поклащаше стереоснимка: пет усмихнати лица, сред които се разпознаваше дяволитата физиономия на Пресиян.

— Това да не са ти домашните животни? — Радослав се въздържа от кимване, за да не се забият отново иглите на главоболието в мозъка му.

— Аха — момъкът щракна с пръсти и снимката изпърха пред Дично.

— Батко ми Веско е аквархитект — поясни Пресиян, — строи със самураите подводни градове в Пасифика. Кака Шaina си гледа децата, иначе има тапия за билкарка... микроекосистеми ли беше, нещо такова...

— В чужбина са следвали значи.

— Ти пък! У нас си — бате във Варна, кака в Биологическия университет в Пловдив... Петърчо и Маргаритка, близнациите, ситната ми челяд, сега са студенти. У нас си, в София.

— Ами ти?

— Мен, както виждаш, ме домързя да уча и се писах доброволец във войската...

— Хм... И що тъй си станал войник?

— Бе... де да знам. Здрав съм, можех да си мина запасната школа и сега да си клатя краката на социална издръжка, както пак стана зле с работни места... за свистно бачкане става дума, не за какво да е. Ама не, писва така. Като малък исках да стана вакуум-монтажник. Или орбитален пилот като тебе. По принцип не е за изпускане — големи пари са това. Абе, най-добре да бях останал в Зелените патрули — там е веселба, много файско! — или пък на друга цивилна служба. Обаче, нали знаеш, по си на почит, ако си служил строевак... И пак ирония — засмя се той. — *Страх ме е от космоса*. А виж какво стана — пожелах да ме пратят в част с космическо базиране... — Пресиян юнашки се протегна и пипна с пръсти условията таван на кабината. — След уволнението ще завърша нещо инженерно, строително. Даже не аквастроежи, а обикновено, високо. И пак ще обиколя цял свят. Дълги контракти няма да подписвам и всеки път ще е на различен континент... Вярно си е това, дето го приказват, че само три професии са по призвание: поп, лекар и офицер. За първото не ставам по убеждение, с второто няма да претръпна, ако е класическа медицина, а

за Лечител ми липсват дарби... пък третото — не, не е за мен. Идвай, запас! Еех...

— Ами кое му е лошото да получаваш социална помощ, щом стигала, както чатвам...

— Ама толкова добре говориш български, та все забравям, че не знаеш фасулски неща... *Можех да си седя на социална издръжка, докато си подредя главата с какво наистина искам да се занимавам в живота...* Ама това си е срамно положение, нали разбиращ, не съм го закъсал нещо по-така с акъл или здраве... къде тука да чукна на дърво?... че да не правя хич нищо...

— Кака ти е красавица. И малката е сладурана — похвали Радослав, връщайки снимката. — И братята ти са готини.

— Марги почти не я свърта вкъщи — гордо и небрежно рече Пресиян, — обикалят света с концерти от читалищния състав.

— Свири?

— Играе. Народни танци. В Щатите е била три пъти. Не е във възторг. Не се засягаш, нали?

— Изобщо. Ами гаджето, ще я покажеш ли? — подсмихна се Радослав хитро и покровителствено.

Пресиян подаде друга холограма.

— Браво. Ето това се вика изгора!

— Скарани сме.

— Айде бе!

— Обиди ми се, че сложих каската. Казва, че не ми пукало дали ще остане сама...

— Ще ти прости.

— Много е горда.

— Обади ѝ се. След уволнявката, да речем.

Пресиян сви рамене.

— И сега мога да се уволня по желание или да изкарам петте месеца до края на договора в танграканска стража. Там службата е пълна скатавка — отвсякъде. Тя е оттам. Казва се Калина. — Момъкът замислено разглеждаше холоса на тъмноокото девойче. — Да ѝ се обадя, викаш?

— Разбира се.

— Абе то и аз съм горделив... Като ми е приятел, защо не уважава моите решения...

— Недей умува. Просто ѝ се обади. Джъст кол.

Лицето на Пресиян светна.

— Добре — сдържано отвърна и прибра снимките, — щом така мислиш.

— Коя зодия е?

— Лъвица!

— Ами ти?

— Хе-хе. Стрелец, разбира се. Не ми ли пролича?

Радослав присви устни.

— Пролича ти, да. Имаше страхотен късмет.

— Янкуловата зодия сме късметлии! — безгрижно отвърна Пресиян.

— И все пак... Трябваше ли да заставаш така като на парад, бе?

— Трябваше да съм сигурен, че ще улуча.

— Много рискуваше.

— Не кой знае колко. Имам най-доброто в света бронепехотно оръжие — българското! А преди това роканът ми беше сканирал танковете. Те не разполагаха с тензорни детектори, не можеха ме усетят по ударите в бронята откъде точно ги обстрелявам. Освен това изльчвах кърлеки за електронните им системи...

— Кърлеки?

— Паразитни рокан-програми. Унищожават бази данни.

Обезвреждат се трудно, като същински кърлеки.

— Ааа, компютърни вируси...

— Да, вярно, че така им викат в Щатите. Ама стана. Видя ли го, че се обърка, смущенията го накараха да мисли, че сме на долното ниво. Добре, че бяха малък калибър лъчевите оръдия... Вие що не офейкахте, като ви креснах!? Ти и луняните. Можехте после да го довършиште, ако не дай Боже...

„И тогава твоята Калина...“ — помисли си Радослав и попита:

— Ами ти не можа ли да го треснеш с нещо по-сериозно? И, я ми обясни като за подготвително отделение, защо парализира само единия? Струва ми се оня, който първи се показа иззад пилоните.

— Аха, вярно ти се струва. Глей сега, не вървеше да пробвам същия евтин трик с другия. Налетях им изневиделица, но след като стрелях, те вече ме знаеха и бяха активирали защитите си на номинал. Разбиращ, нали? На първия не му провървя де. А докато презареждах,

трябваше да тормозя танкиста, да го шашкам, да му претоварвам сензорите, за да не може да се прицели. Три куршума — една лека граната — на серии, да го разклащам... Турците имат едни противотанкови пистолети, ама ние не сме комплектовани с тях, все пак участвахме в умиротворителна кампания, жандармеристка работа, а то какво стана... А пък не биваше да го издумкам с нещо по-тежко — все пак беше бъкано с хора на огневата ми линия и наоколо.

— ... Заради тях се намеси, нали?

— Как другояче? Полагал съм клетва, трябва да защитавам цивилни. Няма да се срамя, я!... Хм, навярно системите ми за електронно смущение объркаха онзи нещастник танкиста... Копеле гадно. Обаче ми е кофти. За първи път убивам. И то двама. Айде, първия беше без да иска — отде да го зная, че бил киборг... То и не знам дали са хора тия такива като него. Абе...

— Щом си Стрелец, а тя Лъв, значи всичко ще се уреди! — смени темата Радослав, като потупа момъката по рамото.

Пресиян го погледна с благодарност и сбърчи чело към пулта пред себе си. Усмихна се — в началото малко измъчено, после по-свободно и ведро. Зачовърка копчетата на радиото.

Какофония странни звуци заля кабината... и изведнъж през шума проникна чиста мелодия без слова:

Питат ли ме дей зората...

Машинално Радослав затананика с приемника.

След малко мотивът, познат му повече като позивна на „Свободна Европа“, потъна в електромагнитния грохот на ефира.

Мина минута-две и Пресиян се умори да си играе. Той спря радиото и блесна с очи към Радослав.

— Ти знаеш ли, че си това, което в Америка наричате „екстрасенс“? А може би и *отгоре*. У нас на такива хора викаме *даровити*...

— А?

— Чух те. Когато „кресна“ на братушката.

— Аа...

— Можеш да се пишеш студент в Университета, да ти доразвият дарбата. Не поемаш никакви задължения след това. И стипендия ще ти отпуснат, щом си от българско потекло. А от цялата тази история — завъртя китка в кръг, обхващайки снаряда и всичко отвъд бронята му, — да поискаш убежище — що не? Ти и да не го направиш, ако после имаш неприятности с твоите си власти в Америката, нашите няма да те оставят. Легията на ветераните у нас има силно влияние, а ти вече автоматично си станал неин член, защото си взел участие в бойни действия като български войник. Това моето — дето те заклех, и да го отменят де юре — голямо чудо — фактът остава, отмяната няма обратна сила. Завинаги оставаш в архивите като сражавал се под наше бойно знаме. — Пресиян се хлопна по бронята в областта на стомаха. — Олеле, то сигурно е за пране горкото, поне да го бях увил в хавлия, що ли... К'во ще кажеш?

— Ми...

— Хайде! Иван Атанасов се върна от Америка, дето уж били неограничените възможности, пък се прочу в цял свят! Може и с теб да стане — многозначително добави момъкът.

— Ще си помисля...

— А ти, женен си, нали?

— Тц. Не още.

— Що, бе? Кой набор си?

„Надали ще ми повярваш, ако ти кажа“, помисли си Радослав и отвърна:

— Кой ми даваш?

— Най-много десети. Или дванайсети.

— Хмък. Позна...

— Ами тогава, имаш приятелка, а?

— Ъхъ.

— Ако възникнат проблеми, при положение че останеш в България, а нея нещо не я пускат, не че го вярвам, но в Щатите понякога стават чудатости... спокойно можеш да се пробваш за аудиенция в Двореца и изгората ти ще я поискат официално! Не се пули — държавата съществува за гражданите си, а ти имаш право!

— Приятелката ми. Тя не е в Щатите.

— Ахааа... Затова значи ти е толкова поддържан езикът — Пресиян намигна. — Е, екстра значи... Как се казва?

— ... Верена.

— Хубаво име. Рядко. С това ударение де, както го казваш...

„Толкоз — помисли си Дично. — Явно не е нещо прочуто.“

Стисна зъби и напрегна воля срещу подтика си за откровеност. Защото нямаше да е прилив, ами потоп. И момчето сериозно ще се усъмни със здрав разсъдък ли е беглецът, когото е измъкнал с бронирана десница от лунната каша...

— Казваш, че не те бива за поп. Да не си атеист? Понеже спомена, че било против убежденията ти.

— Защото съм... ъъ... от онези, дето най-вече в чужбина ни наричат танграисти, може да си чувал. Не? Хм — той недоверчиво погледна Радослав, приглади непокорния в условията на безтегловност перчем и натъртено добави: — Аз не я обичам тази дума „танграист“, ние нямаме специална дума за учението си.

— Това нещо като... — Радослав сдъвка думата „секта“ и в движение запита напосоки: — Бялото братство?

— Не! — енергично отрече Пресиян и перчемчето му отново се разлюля като водорасло в аквариум. — Бялото братство са предимно християнска философия и също така от онези... как беше думата... ойкуменисти. А при нас има от всякакви вероизповедания, включително убедени атеисти. Лично аз не смяtam религиите за нещо полезно. *Вярата*, то е друго нещо.

— Разкажи по-подробно. Разбирам, че не е религия...

— Не, не е. То е учение. Философия. Начин на живот.

— И какви са вашите десет заповеди? — пошегува се Радослав.

— Хм... няма такива. Основното е, че следва да развиваш в себе си уважение към всяко живо същество. И да приемаш, че си партньор, така да се каже, на единното градивно начало във вселената. Ако ти харесва, мисли го за Бог. Но и да се окаже, че няма такъв, нито прераждане или отвъден живот, стремежът към доброто и достойното е морално задължение на всеки, който се има за разумно създание. Всичко в природата е единосвързано, частите са цялост и цялостта е в парчетата. Истинското познание е да осмисляш собственото си място като личност в баланса на Всемира, а успоредно с това — мястото на човечеството изобщо.

— Прилича ми на будизъм и все от този род. А какво всъщност правите?

— Е, да, все пак българите сме стар източен народ. Тоест уравновесяването с вселената те прави щастлив, мъдър... И имаш какво да дариш на околния свят. А какво правим... Много неща. Ето, например, онези конни походи по следите на Аспарух, Ирник, Авиохол, Кубер. Не може да не си чувал за тях в Америка. На събори разучаваме упражнения за хармонизиране на телесните функции, усвояваме техники за медитация. Има общи неща с йога, с будизма, който спомена. Тренираме и развиваме българските бойни изкуства, които са уникални. Издирваме в далечно и близко минало неща, които биха могли да послужат в бъдеще — от бой с мечове до древни занаяти или свирене на инструменти отпреди хиляда години. Разбираш ли, главното в Учението е да не оставаш тесногръд, да разширяваш интересите си, да учиш нови неща... Още съм в началото и засега далеч от мистиката, която всеки сам търси, самовъзграждането е занимание самотно по принцип. Нямаме храмове и жреци — това са отживели неща, не сме девети век. Но за споделяне на опита на по-напредналите и изобщо за разисквания, свикваме събори.

Радослав се замисли.

Пресиян потропваше ритмично по плата на пулта. Вдигна пръст.

— Както навремето кан Борис е използвал християнството, за да слее траки, славяни и българи в един народ — заяви той, — така и Учението ще може да дообедини народите от Балканите, а там и Европа, и целия свят... И няма да има такива простотии като онази там, от която едва си спасихме задниците с тебе...

Радослав, който по време на философските излияния бе забол невиждащи очи в надничашите в илюминатора звезди, извърна лице към младежа. Пресиян унесен и сериозен продължи:

— Не че тъкмо ние ще отворим очите на всички хора, че е по-хубаво и по-приятно да спориш с някого, да пееш с него, да пиеш, на канадска борба дори сили да мериш, вместо да дебнеш как да го прецакаш, да се вардиш да не те прецакат, да разбиваш нечия мутра, за да не разбият твоята... да стреляш, да рушиш... да убиваш... па макар и изроди. Като онези полуроботи, танкистите. Животът е само веднъж, следва да не се хаби... Е, това няма как, щом си нахлуши каска, хванал си се на хорото. Нали? — момъкът потърси очите на спътника си.

— Ти постъпи така, както бе длъжен! — твърдо рече Радослав в отговор на въпроса, трепкащ като сухи сълзи в очите на младежа. — Мнозина други щяха да бъдат мъртви, ако не се беше намесил! — Протегна ръка и леко стисна рамото на Пресиян. — Евала. В края на краищата ти се би с тях наравно. Можеха и теб да пречукат, нали така? В Щатите, май през Гражданската война, наказателен взвод се е състоял от петима души, като на всеки давали по един патрон. Но от тях само четири били бойни, а петият патрон — кър фишек, халостен. Така след разстрела всеки да се мисли за невинен. Ти не си търсиш подобно извинение. И беше готов да умреш. Усетих го. Е, а що за войници са онези, които са готови да убиват, ала да са чистички накрая... Или още по-кофти — да не са готови да мрат те!? ... Да, светил си му маслото на оня. Сега се тормозиш. Защо тогава не си затрая, не залегна като мишка в трици? Виж какво, Пресияне, в крайна сметка правим всичко за себе си. Дори без да имаш възвищени принципи, е достатъчно да не си злобен и с дребна душица. А не си такъв, щом се мъчиш за нещо, което си е за мъка, шольо. Това е.

Пресиян бавно просветля.

— Бре, че и жаргон знаеш...

— А за княз Борис... Чудя се, дали покръстването не ни е съсипало повече, отколкото...

— Спорен въпрос — махна равнодушно момъкът. — Станалото станало. Ха! Ама ти определено ще си паснеш с някои хора от Училището, щом се питаш за това... Мен лично не ме вълнува много. Миналото е минало, не се поправя, може само да извадиш поуки от него, не да го съдиш или превъзнасяш.

— Добре! — засмя се Радослав. — Зарязваме темата. Ти каква музика слушаш?

— Да става за танцуване. Иначе, ако е за слушане — нещо по-смислено. Не съм запален. Каквото ми пуснат, такова... Харесвам от парчетата на стари групи, дето сигурно и ти ги слушаш, поне така приказват, че всеки емигрант до трето поколение си падал по Жоро Блус Скандал, Дани Караджов Бенд, Зодия Шурец, от този род. Но, все пак май, предпочитам по-модерното. Не си падам по джангър. Обаче рок-баладите са хубави. Ходя по представления и концерти заради веселбата, не заради музиката... Абе, как се живее в Америка?

Радослав се полуизсмя, полуизсумтя. Ами сега! Насадих ли се на пачите яйца?

— Ми как... според мен... обикновено... — опита се да не фантазира и извика на помощ в спомена си подходящи филми. — Гледаме си бизнеса и се борим с чувството си за вина, ха-ха...

Ала Пресиян не миряса. Любознателността му поставяше Дично в неловко положение.

„Абе, вярно ли, че в Атланта нямало нито един белокож?“

„.... какво е това ролър-костър^[6]? Ааа, нещо като нашите писти за шейнички...“

„Ходил ли си в Дисниленд? Швабите направиха у нас Мерхенгартен^[7], дали е същото? Строиха го пет години! Питам, понеже много съм чувал, пък все различни неща, а сестра ми се чуди, дали да се отбиела някой път... Да не си губела времето, много е практична, земна зодия...“

Радослав отговаряше:

„Не знам, не съм ходил, не, не съм виждал...“

Момъкът бе разочарован. Тогава започна да разказва забавни случки, небрежно споменавайки за „отскочане“ до градове и местности, които според географските познания на Радослав се простираха от Аракат до Виена. Кимаше, но не го слушаше, изучавайки панела. По едно време обаче попита:

— Ти все подчертаваш: балканци, европейци... Не се ли мислиш за европеец?

— Мисля се, че как! Ама се и гордея, че съм балканец. И има за какво. С нашата история винаги сме изпреварвали останалата Европа! Дишат ни праха и до днес! Глей сега, сръбските крале са били достатъчно грамотни, за да пишат мемоари, каквито нямат равни нито римските, без Марк Аврелий, нито даже византийските императори, ако не броим Стратегикона... Бошняците са били религиозни реформатори двеста-триста години пред Мартин Лутер и Калвин. Хърватите са измислили такова конфедериране на държави, при което и вълците да са сити, и овцете цели, и то много преди швейцарците. Румънците преди всички употребяват кирилица за нужда на неславянски език, пък и след Букурещ не ти трябва Париж! А турците са дали избирателни права на жените преди Франция. Гърците на практика са очертали културния облик на полуострова... Нещо не си

съгласен?... Гледам те, че махаш с ръка... А в Европа какво? Вярно, красоти, стариини, Гроссе хале^[8], Тотенбургите^[9] и друго какво ли не, обаче... Ето стереовизията, нали я гледам вкъщи — освен реклами, реклами и реклами, освен „дискусии“ за смешни работи, освен сериали, в които ти подсказват къде да се смееш — това май от Америка е тръгнало, поправи ме, ако греша... И, да — състезания без смисъл... Не че у нас няма публика за това де... Та на всичко отгоре — цензура, цензура и цензура — до абсурди! Ако стане катастрофа или природно бедствие — крият кадри за ранени и загинали. Кой тогава ще разбере, че е наложително да се притече на помощ и да си опича акъла, да не сърба от същата попара? Друго: не знам наистина ли им е толкова трудно да правят разлика между порнография и еротика, та режат всичко наред, ама да знаеш с колко стръв чистят репортажите — чакай ти прям ефир! — от дионисиевите ни фестивали, особено рокаджийската им част — прави си изводи! Та накрая намираш някоя закусвалня от веригата „Българска гозба“ или механа „Балкани“ и си почиваш от всичко европейско! А как сте там в Щатите със...

Сигналът за готовата баня отърва Радослав от новата вълна въпроси.

Под душа той забрави за мигрената, защото къпането в безтегловност се оказа същинска атракция. Особено принадлежностите — тапи за уши, очила и шнорхел за дишане. Водата се събираще в големи трепкащи балони с перлени въздушни мехури вътре. Щом отпуснеше мускули, тялото на Дично заемаше една странна поза, подобна на полуразгънат гръбнака си ембрион. Въщност точно така плуват в околовплодната течност още неродените бебета. Радослав се усмихна на открытието си.

После вентилатори изгониха капките и капчищата, подсушиха кожата. Радослав включи самобръсначката. Накрая се изгледа в огледалото и сметна, че брадичката, тип подкова, не му стои твърде идиотски. На излизане не разчете силите си и влетя в отсрещната ниша, където автоматично светнаха бледи плафони. Сред някакви тръбни инсталации бе монтиран складов бокс. В редящите се рафтове с пакети моментално надуши храна дори без змейското свръхобоняние.

Оказа се запас предимно нетрошливи бисквитки с различен привкус, някои от които с мармеладовиден пълнеж, но не винаги сладки. Той унищожи три пакета, към които имаше тубички с вода, сок

и супи, преди да прочете опаковките. Храните съдържаха концентрат аминокиселини, въглехидратна корица и куп минерали. Произведени или в югоизточна Европа, или на Луната. Изясни се, че е изял порциите на двама души за три денонощия.

Олеле...

Най-крайните гнезда на стелажите бяха заети от аптечка, кутии с инструменти и някакви резервни части.

Дично разпечата плика с дрехите. Сториха му се по-подходящи от лунното облекло. Навярно представляваха технически комбинезон с къса куртка, ала нямаха чак толкова унiformен вид. Бельото бе меко, еластично — фланелка без ръкави и полунараполеонки. Той се изнесе към центъра на отсека да се преоблече.

Люкът в дъното според означенията водеше към трап-шахта за трюмната част. В края й, преди блока на двигателната уредба, имаше тамбур с работен скафандр и небаричен подотсек за по-нататъшен достъп до външния корпус. Някъде в шахтата се намираше устройството за изхвърляне на отпадъци. Радослав задържа поглед върху схемата. В мозъка му замърда смътна идея.

Общо целият жилищно-команден модул навярно би се побрал в каросерия на камион ИФА.

Той затисна тубичките вода и сироп под мишница, а в ръцете награби няколко различни пакета с храна, за да има войничето право на избор. Претоварен и тромав, запълзя към кабината.

Увисна в отвора между двете части на отсека. Изобщо, според това какво положение заемаше тялото му в обема на помещението, той непрекъснато виждаше различна перспектива. От позицията си в момента възприемаше кабината като вътрешност на камбана. Креслата „лежаха“ с лице „нагоре“ към предните илюминатори. Фиксирането на ложементите — почти перпендикулярно спрямо плоскостите на условните „под-таван“ — за момент го озадачи, докато не се досети, че така преобладаващите ускорения при нормална тяга се падат да натискат от гърдите към гърба — най-поносимото положение за човешкия организъм.

Дично се гмурна към своето място. Изстреля пликовете към момъка и рече с надежда:

— Пресияне, ти пушиш ли?

— Не.

— Умирам за цигара! Май е от нерви...

— Нерви? — подкачи го момъкът. — А стига, бе! Да се чуди човек откъде ти е...

Той се обърна широко засмян... и усмивката му замръзна.

— Какво, измит и бръснат по-гадно ли изглеждам? — опита да се пошегува Радослав, за да прикрие, че чувства смущаващата вълна емоции, която изльчваше изпод застиналото си лице Пресиян. — Не се шубелисвай, аз съм, бе, Радослав. Ако държиш, ще си залепя цялата брада обратно...

Пресиян разтърка врат и плахо, недоверчиво се усмихна.

— Да де... Аз се чудя, кога ли се е качил още един пътник... Билет имаш ли, бате Радко?

— Аз пък се чудя кога се запознахме... — изтърси спонтанно Дично. Нещо не му хареса в обръщението. Иронията, може би. „Хм, какво му става на момчето...?“

Във всеки случай Пресиян го гледаше с други очи.

— Какво ще правим сега? — попита той делово, но някак унило, криейки поглед. — Да търся ли свръзка със Земята? Може да се наложи да изляза да поправя цифровата антена. Нали я пристрелях.

— Така ли? Защо?

Войникът отговори като на изпит — равно и сдържано, с подчертано неутрален тон:

— Унищожих устройството, за да предотвратя външна намеса в електронните връзки и системи на апаратът. Но мога да го ремонтирам... ако кажеш. Телеметричният блок е здрав.

— Наложително ли е да говорим със Земята? Няма ли да се оправиме с наши си сили?

— Не, не е бърза работа... Освен ако ти не искаш.

— Е, само заради мен не си давай труда.

— Както кажеш...

От предишната живост на момъкът нямаше и следа.

„Уморен ли е? Над какво толкова разсъждава? На кое се чуди? Пак ли се тормози за убитите танкисти хлапето?“ — Радослав стрелна с очи екраните, които следяха състоянието на космонавтите.

Роканът смяташе, че и двамата са в задоволително здравословно състояние.

— Ти... — Дично пропусна продължението „нешо се вкисна“ и предложи: — Защо не поспиш. Нали няма нужда да си все на вахта?

— Ако... нямаш нещо предвид... бих поспал, да.

— Ами спи тогава.

— Прегледах марките за цялостта на записите от рокана на скафандръа — неочеквано рече Пресиян и дори се подсмехна, но някак мрачно. — Ух, как ми се ще някой много бърже да пострада за онази гадория на Месечината!

Мълкна отсечен и отново притихна. Пред очите на Радослав се завъртяха картините от лунните градове.

— Ти сериозно ли се надяваш, че ще ги осъдят? — тихо попита той. — Не обикновените войници или някой и друг лейтенант, ами генерали, политици, големци-индустриалци, банкери — наистина отговорните?

— Защо не? Щом израиляните отвлякоха навремето Химлер... — някак разсеяно, сякаш по задължение отвърна Пресиян. — Вярно де, беше вече по време на Ферендерунга^[10]... Ние да не сме по-зле! Стига да има решение на Световния трибунал...

— Я вземи си почивай.

Момъкът изпитателно го погледна.

— Добре. Щом възникне нужда...

— Добре, добре, приятни сънища, редник. Службата минава и докато хъркаш.

Пресиян затвори очи. Екранът пиукна: ЛОЖЕМЕНТЪ „Б“ — ЕЛЕКТРОСЪНЪ. Войникът зариша дълбоко.

Радослав почти минута гледаше момъка, успокоеното лице, китките, подаващи се от космическите му доспехи... Въздъхна: „Какво ли бих правил без тебе, броневако...“

В склада беше попаднал на оригинално куфарче, което отначало бе помислил за обемист термос с дръжка и презрамка. Прецени вешта като полезна, защото пластексовата торба бе взела да се прокъсва — вероятно от ножа („Леле, добре, че не съм се срязал!“) — и се накани да прехвърли в нея багажа си.

Изсила съдържанието на сака-термос, предметите заплуваха във въздуха, но нямаше нищо интересно: непокътнато тесте карти, немско порнографско списание с отчайващо грозни мадами, дузина носни кърпи и няколко дискети, може би за компютър, които бяха поне два

пъти по-малки по размери от родната реалност на Радослав. В процепите им преливаше характерната многоцветна дъга.

Чуждите неща Дично разпредели по опразнените кутии от храна и се зае със собствените си скромни вещи. Заедно с тях от торбата изплува и запърха пред лицето му студен сив камък. До него се рееше с лекотата на молец зеленият паспорт. Радослав скри документа в джоба, после внимателно улови безтегловното паве. Като цяло бе грапаво, но тук-таме — все едно полирano. Премяташе го озадачен от ръка в ръка. Нямаше спомен кога го е взел със себе си.

„Да те хвърля ли? — запита се Дично. — Все пак не си боклук. Лунен камък. С който аха да разбия главата на абсолютно непознат за мен човек. Като последен дивак.“

„Спомен — намеси се вътрешният глас, — парче от Месечината. Не ти ли е жал? Кой може да се похвали с такъв сувенир?“

„Тук — мнозина, ха на бас! Добре де...“

Радослав сложи „сувенира“ на дъното на сака. Ослуша се. В кабината тананикаха приборите на пулта и пуфтеше Пресиян.

Старите си мръсни дрехи Дично натъпка в селениитската торба и ѝ намери място в куфарчето. Сетне, фиксиран в креслото, застърга с ножа бродирания девиз върху якето, мислейки си къде по дисплейте на пулта е видял думите „аварийна капсула“.

Събираще в шепа разнищените конци и ги подаваше на въздушния филтър. Не довърши заниманието си, втренчи се в панела, зад който предполагаше, че е монтиран компютърът на лунснаряда. Машината се подчини: „Режим мислеконтрол. Готов за команди.“

„Търся... нужна ми е информация за аварийната капсула.“

„Авариен спускаем апарат, тип DRK...“

„Не ми трябва това. Мога ли в един момент да напусна лунснаряда... и да кацна с капсулата не там, закъдето летим?“

„Положително. Обсегът на АСА зависи от височината над земната повърхност.“

„... Искам да десантирам в околностите на село Гложене край Ябланица. Някъде по към манастира. Да е близо до пещерата Моровица.“

„Приемам за изпълнение. Посочете момент на напускане.“

„По твоя преценка, бордрокан.“

„Потвърдено. Изчисление на задачата. Изчисленията привършени. Предложени три варианта, отговарящи на поисканото. Одобрете една от следните схеми...“

„Коя е най-добрата?“

„Вариантите са равноблагоприятни.“

„... Нека е този с отделяне на капсулата непосредствено преди навлизане в атмосферата. Схема първа.“

„Прието.“

„Предупреди ме двайсет... не, десет минути преди... ъъ...“

„Потвърдено. Инструкция за сигнал десет минути преди освобождаване на капсулата. Край. Бордрокан ЕлМаK-990A готов за команди.“

Радослав сключи пръсти на тила. Чудесно. Право там, където трябва. Ако ще се дават обяснения, ако ще се затъва в недоверие и почуда, то нека е ръка за ръка с драконче... Остава само още един, невероятно глупав въпрос, но на машините им е все едно.

„Къде се намират спасителните капсули?“

„Ложемент-катапулт, стандартен модел LK-7-DRK. Показвам принципен чертеж...“

Радослав се изхили. „Ей, инженера, не ти ли е малко кофти да седиш в капсулата и да питаш за нея? Ооох, леле, колко било просто...“

Хвана се, че е на път да се унесе. Заклеши за креслото-капсула лениво премятащия се над пулта нож.

— Рокан, събуди ме след час... след три часа.

— Потвърдено: събуждане на ложемент „А“ в 08:20 часа полетно време. Бордрокан готов за команди — отзова се машината.

Нещо пиукаше приспивно, механизмите на лунснаряда бълбукаха и къркореха. И тишина. Безкрайно бледо напомняне за Тишината отвън.

„... Ами ако не се влюби в теб тази отвъдна Верена, бате?...“

„Млъкни, умнико, пречиши... Остави ме да си почивам, че съм преял...“

И все пак...

Хм... глупости.

В уютната утроба на апарата светлината намаля до минимум. Вентилаторите и дълбокото дишане на двамата млади мъже се смесиха

с почти щурчовата песен на синоиндикаторите.

Приглушен накъсан съськ отбелязваше периодичните включвания на уредбата за ниска йонна тяга. Екипажът не трепваше.

Непознаващата сън, чувства и съмнения интелигентна машина броеше секунди и километри до Земята.

---

[1] **Радиационни пояси** — на височина над 2500 км земното магнитно поле задържа заредени високоенергийни частици, способни да вредят на живи организми. ↑

[2] **Фридрихсхафен Рауммашиненверк, RMW** (нем.) — концерн за производство на космически апарати; по аналогия с Фридрихсхафен Машиненверк, където се е произвеждала ракетата Faу-2 (V-2). ↑

[3] **Пеенемюнде** — остров в Балтийско море, първият германски космодрум в алтернативната Вселена. ↑

[4] **Meine Ehre hei?t Treue** (нем.) — есесовски девиз, „Моята чест се нарича вярност“. ↑

[5] **Mit Ach und Krach** (нем.) — с триста зора. ↑

[6] **Ролър-костър** (амер.англ.) — влакче на ужасите. ↑

[7] **Мерхенгартен** (нем.) — Градина на приказките. ↑

[8] **Гроссе Хале** (нем.) — проект на придворния нацистки архитект Алберт Шпеер за Народен дом, циклопско здание, 5–6 пъти по-огромно от Райхстага. ↑

[9] **Тотенбург** (нем.) — „замък на смъртта“, проект на Алберт Шпеер за верига гранични кули с невероятни размери, изпълняващи в същото време ролята на войнишки мемориали. ↑

[10] **Ферендерунг** (нем.) — Промяна, „Перестройка“. ↑

4.

Когато Пресиян гръмко се прозя и се протегна в креслото си, Радослав вече бе видял с невъоръжено око северните сияния на едреещата Земя, а през електронните далекогледи на лунснаряда съзря и проблясващи над планетата кръгчета и овали, които се оказаха „орбитални огледала“. За тях от бордокана узна, че допълнително служели като соларни щитове за частично затъмнение, а основното предназначение на съоръженията било нощем да осветяват отделни райони на планетата. При това УВ-диапазонът на слънчевите лъчи се абсорбидал и по този начин огледалата функционирали като „енергонатрупватели“. Площта на всяко надхвърляла няколко десетки квадратни километра, били построени от специално фолио, опънато върху „механично напрегната мегаконзолна конструкция“.

За космическа техника, космическо право и орбитални маневри машинният мозък можеше да удави Дично в информация.

Тя никак не го вълнуваше в момента.

След съня всичко случило се на Луната му се струваше далечно и полузабравено.

Наземни и орбитални служби за следене постоянно се опитваха да влязат във връзка с лунснаряда. Те вещаеха презвой на ефирни смущения, породени според рокана не само от електромагнитната буря, но и от военни заглушителни предаватели. И въпреки неблагоприятните условия, почти без надежда да бъдат чути, радиистите засипваха аппарата с метеорологични сводки, предлагаха телеметрични честотни канали, уверяваха го, че траекторията му не пресичала трафик-коридори, или го канеха към дебаркадери на различни космически станции. Ала самите космически станции подозрително мълчаха, освен една, която се нарече „Балкан орбита“ и заприказва на гръцки. По тона на оператора Радослав предположи, че оттам ги окуражават.

По едно време гъркът се смени с друг радиист, който на доста поносим български предаде:

— Не знам дали ни чувате, там на КТАП-а, но ние ви виждаме!
Задава се метеорен рой Дракониди, радиант^[1] Растабан-Дзета^[2], с

аномално високо часово число, ала пред вас е чисто, ще успеете да преварите болидите... Аз съм Йон Откав от Плоещ. Край на връзката, излизаме от видимост, меко приземяване...

От бордкомпютъра Дично разбра, че кацането^[3] ще се осъществи без предварително стационариране в кръгова орбита. Роканът смяташе, че траекторията на апарата е близка до идеалната за у целване на необходимия ъгъл при навлизане в атмосферата. Леко заинтригуван от позоваването на „нулевъ спътникъ“, Радослав поиска подробности. Схвани малко, но същественото: при твърде оствър ъгъл лунснарядът просто би отскочил обратно в космоса от плътните въздушни слоеве като плоско камъче от водна повърхност. Прекалено голям ъгъл пък щял да унищожи апарата с непоносимата температура от триенето във въздуха или, ако топлинната защита издържеше, то екипажът би загинал от високите претоварвания.

Стана му ясно и по какъв начин сполучливите ъгли зависят от ексцентрицитета на орбитата, разбра и защо „коридорът на навлизане“ ставал по-широк след няколко обиколки около Земята. Но твърдението, че при пробива на атмосферата скоростта на лунснаряда щяла да нарасне, му се видя лишено от логика. Не успя да вникне в математическите формули от електронния наръчник по пилотиране, понеже в този момент Пресиян се раздвижи.

— Е, наспа ли се?

— Ъааа-х!... Аха. Да. И дори съм прекалил. В космическите лайнери е обичайна практика пътниците да бъдат държани в електросън... Аах... Бррр... потискаща гледка е. С ония чекмеджета, сякаш в морга... Къде сме?

— Скоро се гмуркаме в атмосферата.

Очакващ въпрос дали не е имало проблеми, но момъкът само кимна. Без ищах зачопли хранителните пакети. Дисплеят на ложемента му регистрираше влошаване на здравословния статус. Радослав пък се чувстваше прекрасно.

Ловеше коси погледи от войника.

— Съвсем скоро ще си в сигурни ръце — бодро му рече Дично.

— Не ме притеснява това. Зная, че всичко ще е наред — кимна към пулта, — автоматиката е железна. Даже лъчевата защита е регенерирала до седемдесет на сто... Или ти си я оправял?

— Ммм... не, не съм пипал нищо — призна Радослав. Подвоуми се и си рече, че няма нито смисъл, нито време да отлага каквото имаше да каже на момъка: — Пресияне...

Войникът го погледна право в очите за първи път, откакто духът му бе паднал, навярно изтощен от всичките премеждия. Ами да, шега ли бе всичко, което му се беше стоварило на човека!

— Искам да ти благодаря. Без теб отдавна да съм труп. Дай да ти стисна ръката, Стрелецо.

Пресиян слабо се усмихна.

— И ти помогна много.

— Заслугата е повече твоя... — Дично въздъхна и се намести обратно в креслото. — Сега обаче имам към теб... една малко странна молба. Много... се надявам да получа възможност да ти обясня цялата ситуация... Всъщност... Разбираш ли...

— Разбирам — отвърна неочеквано момъкът. — Хайде по същество.

Радослав помълча.

— Първо да те попитам за... ти, след като кацнеш, ще трябва да рапортуваш, нали?

— Естествено. Дължен съм.

— Веднага ли?

— Желателно. Нося важни сведения.

— Така, добре. И за мен също, нали?

— Аaaa...

— Виж какво, молбата ми е да ми дадеш... хм... дванайсет часа от момента на приземяването. Все едно си пътувал сам. Хубаво, нека са десет часа. Или шест... Не, по-добре дванайсет. Аз може и преди това да се обадя. Схваща ли за какво ти говоря? Стига да не закъсаш заради това!

— Искаш да скрия, че си летял с мен. Обаче не знам как ще стане. Глей сега, долу вече задължително ни чакат. Даже ще ни отворят външния люк и ще ни извадят на ръце веднага, щом цопнем в езерото. Няма как да се измъкнеш незабелязан. А и... защо?

— Ще напусна лунснаряда с аварийната капсула. За след двайсетина минути съм програмирал отеляне.

Пресиян отклони поглед, почеса носа и веждите си, приглади перчема.

— Не съм американец, Пресияне. И не съм дезертьор. Нито съглашенски таен агент, нито немски шпионин, селениитски диверсант или нещо подобно. Трябва да ида първо до... до Гложенския манастир. И тогава ще научиш всичко. Ти и... и всички. Но сега не ме питай. Ще ти прозвучи прекалено невероятно...

— Кой знае... Значи искаш да си затрая за теб до довечера?

— Да.

— Налага ли се?

— Много. Вярвай ми.

Момъкът отново погледна спътника си в очите.

— Вярвам ти. Който и да си. Имаш честната ми дума, че няма да те спомена в устния рапорт нито пред шапкарите от Щаба, нито на разузнаването. И на абвера не бих те издал — засмя се той, — ама там е друга работата... Слушай... глей сега, при балистично спускане в капсулата ще те сгняват едни десетократни претоварвания. Малко ли сръбнахме от това шербетче на излитане от Месечината! Я си седи тук... а?

— ... Нин... не мога.

Пресиян кимна замислен. После протегна ръка. Лицето му отново бе ведро.

— Ти си знаеш. Дай лата за късмет!

След като страничните щитове на ложемента се разгънаха в глухи капаци отпред, най-неприятното нещо бе липсата на илюминатор. Досами очите на младия мъж светна малък еcran, но той не предлагаше никаква гледка, освен пълзящи низове символи и числа под неразбираеми думи като „перихеленъ аргументъ“, „геоцентрична ретаксцензия на възходящ възелъ“, „времева координата“... Единственото ясно нещо от текущите данни оставаше часовникът за обратно броене. Стиснат от внезапно раздулата се мека облицовка на креслото, Радослав започна да следи топенето на секундите върху дисплея.

Зашумя тондинамикът:

— Земляк?

— Ммм?

— Да ти пожелая успех.

— И на теб, пехота.

— Хванах предавател от балканска кула за далечно следене. Казаха, че времето у нашенско не било много лошо. Видимостта над твоето място е към две хиляди на хиляда и двеста. Но това не е от значение за теб, ако не смяташ да пилотираш — данните вече са в елмака на капсулата. Всичко ще бъде наред.

Така и предполагаше — аварийната капсула бе пълен автомат. Радослав тихо въздъхна. Отново не му оставаше друго, освен пак да се примери, че нищо не зависи от волята и ръцете му. Помръдна крак — между глезните се намираше отделението за багаж. Цилиндричното куфарче се намести в него абсолютно точно.

Преговорното устройство запраща от дишането на Пресиян в микрофона.

— Иии... за какво ти трябваше целият маскарад? — попита момъкът със сдържан укор.

„??? — запремига в главата на Дично сякаш го виждаше на екрана пред себе си. — Това пък какво беше?“

Но увлечен от предстартовата треска и притеснен от влудяващата теснина — като в ковчег — („Ух, леле, я стига си мислил за това!“) — той неопределено измънка:

— Бе... така трябва.

Пресиян помълча. Интеркомът шумолеше, дисплеят продължаваше да сипе таблици и графики в очите на Радослав.

— Добре — рече момъкът. — Пък... ти се обади някой път лично, а?

— Не ти обещавам — искрено отвърна Дично. — Може и да се случи... („Кой знае“, добави наум.) ... Не че не го искам, обаче...

— Сещам се — въздъхна Пресиян. — Е, меко приземяване... бате Радко.

— Същото и на теб. И да... като ѝ сваляш звезди, не прекалявай — ще си купувам телескоп!

— Какво? Не разбрах, повтори моля?

— За твоята мома Калина говоря. Като ѝ сваляш звезди, да не се увличаш...

— Ааа... Ха-ха! Добре. Вземам си бележка — развесели се от сърце Пресиян, но веднага гласът му стана делови: — Завъртам ключ на старт. Довиждане в България.

Преди Радослав да отвори уста за последно „чоа“, еcranът замига и заяви:

ВЪТРЕШНА КОМУНИКАЦИЯ ПРЕКЪСНАТА
СТАРТЪ 20 СЕКУНДИ
МЪСТОНАЗНАЧЕНИЕ: 42,980969°СШ —
24,131265°ИД
РЕЖИМЪ „ВАРАНЪ“
подрежимъ „десантъ на противникоа територия“
СИСТЕМИТЪ ЗА НЕВИДИМОСТЬ НА 5%

Радослав се насили да диша равномерно. „Боже, колко е тясно.“ Помъчи се да се овладее. Обявените двайсет секунди сякаш нямаха край.

ОТДЪЛЯНЕ

Младият мъж едва усети тласъка. Тапицерията на капсулата се изду още повече и съвсем го обездвижи.

РАКЕТЕНЪ ПАТРОНЪ З\пакетъ 2

Този път друсна по-осезаемо. Кислородната маска се впи в лицето.

ВЛИЗАНЕ В БАЛИСТИЧНА ТРАЕКТОРИЯ***
ВИСОЧИНА 92***
КИЛВАНЕ 14°, КРЕНЪ 8

Струята свеж въздух нахлуваше в стегнатите от уплаха гърди. Тялото се наля с тежест.

**ХОРИЗОНТЪ НА НАВЛИЗАНЕ ВЪ АТМОСФЕРАТА
— БЛАГОПРИЯТЕНЪ
СИСТЕМИ ЗА НЕВИДИМОСТЬ НА 34%
ТОПЛИНЕНЪ ЩИТЪ — АКТИВИРАНЪ**

Апаратът се затресе и засвистя. Звукът премина в глух тътен. Вибрацията се засили, затихна, отново изблигна в неравни конвулсии. Радослав потреперваше при всяко хълтване на капсулата, а от размазващите се пред очите му съобщения на рокана смогваше не толкова да разчита, колкото да отгатва откъслечни думи:

**... НЕВИДИМОСТЬ...
АЕРОДИНАМИЧНА СПИРАЧКА...
РАКЕТЕНЪ ПАТРОНЪ**

За щастие цветтът на съобщенията оставаше зелен... и все пак... Най-непоносима за нервите се оказа оловната преса на претоварването. Разбира се, бе далеч под тази при старта им от Луната, но кабината на снаряда създаваше илюзия за някаква свобода, а тук, в този саркофаг — брррр!

СТАБИЛИЗАЦИЯ

Радослав едва не повърна. Капсулата вероятно се премяташе, бучеше и фучеше. Възнеприятните люшкания и хаотични завъртания продължиха може би минута, може би цял век. Младият мъж стисна очи, ала клепачите бяха като тухли и сякаш изстискваха очите от орбитите. Дично се опита да ги отвори пак и това не му се удаде веднага.

Той заскърца в маската — толкова можа да възпроизведе вместо стреснат вик през запънатите от невидимото менгеме на инерцията челюсти.

„Аууу, не! Не искам цар да ставам! И космонавт не ща! Няма ли всичко това да свърши вече!!!...“

И внезапно капсулата се успокои. Гръмотевиците се откопчиха от обшивката на апарата, утихна вибрацията, натискът на заплашителната тежест изчезна... но не съвсем, продължаваше да присъства в мускулите, главата и стомаха, краката и ръцете.

Лепнеше в горещина. Топъл бе и въздухът в респиратора. Екранът докладваше:

ОХЛАЖДАНЕ*** ТОПЛОЗАЩИТА***
АЛТИТУДЪ 1870*** СКОРОСТЬ 2 \ 14
ПЛАНИРАНЕ НА АЕРОПРОПУЛСОРИ
ЕНЕРГИЯ — ДОСТАТЪЧЕНЬ МИНИМУМЪ
СИСТЕМИ ЗА НЕВИДИМОСТЬ НА 99,98%
[нъма данни за детекторни емисии]
КОНТАКТЪ С ТЕРЕНА СЛЕДЪ 15 СЕКУНДИ

Преди да осмисли съобщенията, силен пукот го стресна до полука. Радослав усети едно твърдо „дум“... и недоосъзнаваното досега чувство за движение изчезна. Тапицерията омекна и отпусна сковаващата си прегръдка.

Бе на грунта.

„Не — поправи се той, — стига с тоя лунен език. На земята съм.“
На Земята.

---

[1] **Радиант** — видимото място върху небесната сфера, откъдето сякаш „пристига“ метеорен поток. ↑

[2] **Дзета от Дракон** — до тази звезда се намира радиантът на метеоритите Дракониди, които се наблюдават в периода 7–10 октомври и през 13 години са особено активни. Последният пик е бил през 1998 г. За радиант е посочена също и Бета Драконис — Раstabан. Роят е свързан с комета. ↑

[3] **Кацане на космически апарат** става по два начина: 1) директно навлизане в атмосферата под определен ъглов интервал, определен от ефективното забавяне и от допустимите претоварвания, който се нарича „коридор за навлизане“; 2) оставане в кръгова орбита

и постепенно навлизане на совалка в разширения от тази маневра коридор за навлизане. При кацането космическият апарат търпи няколкократни претоварвания, при балистично спускане в атмосферата те достигат до почти 10 g (за сравнение — при катапултиране от самолет пилотът е подложен на претоварвания до 20 g). ↑

ГЛАВА VII ПРИШЪЛЕЦ

1.

КАЦАНЕ ОСЖЩЕСТВЕНО 270 МЕТРА ЮГЪ-ЮГОЗАДЪ ОТЪ ЗАДАДЕНАТА ТОЧКА

причини:

ЛИПСА НА ВЪНШНО НАСОЧВАНЕ — 0.32

НЕБЛАГОПРИЯТНИ МЕТЕОУСЛОВИЯ — 0.11

НЕПОДХОДЯЩЪ ТЕРЕНЪ — 0.47

РАЗСЕЙВАНЕ ПРИ АВТОМАТИЧНО КАЦАНЕ —

0.10

Радослав се раздвижи. Странно, уж роканът твърди, че капсулата е на земята, а тежестта на претоварването не изчезва...

Екранът изпиука. Вероятно бе правил това през цялото време при смяна на съобщенията, но, от нерви ли, от що ли, досега младият мъж просто не го беше чул.

ДОКЛАДЪ ЗА ВЪНШНАТА ОБСТАНОВКА:

*мѣстно време 05:12:58, температура минусъ 7° ,
влажность 50, налягане 0,9897

*присъствие на човѣшки сѫщества въ радиусъ до
900 метра — отрицателно

*наличие на вредни вещества и лжчения —
отрицателно

ОТВАРЯНЕ НА КАПСУЛАТА

Апаратът разцъфна като нарязан портокал. В лицето на Радослав лъхна жар, мразовит съськ роди мъгла, която сякаш забули цял свят. През парата мигнаха светлинките на панела — роканът смени цвета на индикаторния еcran от зелен на оранжев.

Какво стана, по дяволите?...

потвърдете самоуничожаването на програмната
матрица

Радослав отпаднало натисна бутона.

Капсулата угасна, а след няколко мига с низходяща електронна въздишка утихна съвсем. Останаха да фосфоресцират през валмата топяща се хладна пара някакви чекмеджета, отворили се отстрани на подлакътниците. В тях имаше връзка сигнално-осветителни факли, слънчеви очила, пистолет, радиостанция и нещо, опаковано в сребристо фолио. Аха, храна...

От всичко това само фактите и очилата си заслужаваха да бъдат взети. Дично седна в спадащите като спукани гуми възглавници на тапицерията и зарови ръце в търсене на вещите си. Напипа най-сетне капака на багажния контейнер. Помисли и преметна сака-термос на гръб, но преди това затъкна в куките на колана любимия си нож.

Още продължаваше сам да си тежи и това го разтревожи.

Предпазливо доближи длан до външната броня на капсулата. Бе възтопла, но изненадващо не пареше. Радослав се подпра на разтворените черупки на апаратата и не без усилие се изправи.

Стърчеше като Афродита от технологична раковина, като излюпено от метално яйце пиле, и се поклащаше на треперещи от умора крака.

„Нима претоварването толкова ме е скапало?“

И изведнъж се досети. Уморителната тежест — та това е нормалното земно притегляне. Бе успял да отвикне от него за няколкото денонощия при лунната гравитация и безтегловността в снаряда. Колко лесно се разглезва човек...

„Няколко денонощия ли? — сепна се той от вътрешния си глас.
— *Престоят ти на Месечината не продължи и четирийсет часа, момко!*“

Пусто да опустее...

Мъглата се разсея, парата от облицовката на капсулата изтъня. Нощта се разшири, отдръпна се на неопределен разстояние. Спускаемият авариен апарат се търкаляше по гръб на планинска поляна в подножието на призрачни под звездните лъчи скали. Шумеше гора. Навеи сняг блеснаха, щом Радослав пална първата факла. Тя гореше ярко и неочеквано безшумно след кратко изфучаване. Лунният пришълец завъртя глава, пристъпи на място, докато направи пълен кръг за оглед. И да не бе сигурен къде е кацнал, щеше да познае мястото. Той прекрачи ръба на космическата си черупка и постави крак на оголената от ранната бяла премяна земя около капсулата.

Бе студено. В небето се носеха парциали облаци, вятърът свиреше в горски върхари, но за щастие едва полъхваше над ливадката. И не заглушаваше ромона на близка вода. Поточето църцореше сред лед и камъни, под полуголи дървета и се устремяваше надолу по склона, дълбаейки все по-дълбок овраг по пътя си. И макар да не се виждаше добре надалеч, Дично знаеше, че на по-малко от петдесет-сто метра дерето се превръща в същинска клисурка.

Младият мъж прегълтна. Неволно ръката му напипа дръжката на ловджийския нож.

Стоя така в полуслежната полуబезмълвна нощ, докато студът не го ухапа достатъчно чувствително. Бодна факлата в преспите, потърка ръце, раздвижи рамене и почти тичешком пое по течението на ручея, хващайки се за стволовете на дърветата, за да не се подхълзне.

С всяка крачка силите му се възстановяваха. Наченалата мускулна атрофия удивително бързо напускаше тялото. Усещаше пулса си ускорен, а очите, още дълго преди самото място на омагьосаната канара, шареха по всеки по-голям от футболна топка камък. И в същото време никаква кухост го изпъльваше, докато радостните предчувствия и трепети се смаляваха. Загложиха го съмнения. Вместо да се вълнува от предстоящото, в сърцето му растеше сива умора и усещане за обреченост...

По-надолу в гората снежните преспи ставаха по-дълбоки, той газеше вледенената маса, кората се чупеше, краката му затъваха. От попарените листа на клоните се сипеше пръхкав сняг, попадаше във врата и Радослав подскачаше раздразнено. Пламъкът на новата факла чупеше и сгъстяваше нощта на разпадащи се късове, кората на

дърветата жулеши дланите, мъртви, но зли тръни дърпаха крачолите на комбинезона.

Спусна се покрай полузамръзнал водопад — къде по задник, къде устоявайки със забити в сипея подметки. Клисурата му се стори по-широва от това, което помнеше. Нищо чудно. Годината е друга, че и самият свят също.

Камъните под снега го спъваха, Дично преодоля последните двайсетина метра...

Стоп.

Ветрилото светлина обходи стените на дерето. Храсти и замръзнала земя, които проблеснаха в хиляди скрежовни искрици. Радослав слезе още десетина метра надолу по течението.

Горе фучеше вятър.

Ручеят, онемял в ранната зима („Боже, а е едва октомври!“), пълнеше с черна вода следите му. Още веднъж развъртя факлата. Колебливо се обърна назад и бавно закуцука нагоре. А да не би да трябва да слезе още нататък?...

Натъкна се на скалата толкова неочеквано, че се подхълъзна и преви коляно, а ръцете му до лакти пропаднаха в снежна гугла. Клисурата потъна в черно-бял полумрак, стана призрачна... и изоставена.

Младият мъж като вunes наблюдаваше как мига и фучи под снега факлата. Не само подметките на лунните ботуши бяха изгубили сцепление с почвата. Радослав се бе подхълъзнал и буквально, и в преносен смисъл. Мисълта за Верена („Ами онази другата Верена, от неговата Вселена?!“) накара цялото му съзнание сякаш да пропадне в пропаст, навярно същата, която беше избегнал в друго време и в друго пространство. Дично тракаше със зъби от студ, а в главата му продължаваха да пламтят неугасими въпроси.

... а дали съществува още инаквата „негова“ вселена, където нещата са толкова различни?

... как, как е стояла Верена, превърната в камък, докато редом заедно с водите на поточето са текли вековете?

И нима всяка секунда нещо не се променя, и може би наистина всеки миг умираме и се раждаме, нали е научно доказан факт това, че през определен срок всички молекули в човешкото тяло се подменят изцяло?

... какво, какво ѝ е било да се озове в съвсем непознат свят...

Радослав се изправи и отърси снега от себе си. Дишаше с усилие. Факлата посъска недоволно и продължи да пръска сияние наоколо. Озаряваше като прожектор скалата.

Която беше разцепена точно по средата и бе рухнала наполовина. Беше обилно засипана с твърди буци сняг.

Камъкът бе мъртъв. И то отдавна.

Но Радослав не съумя да признае очевидното. Стиснал следващата факла в зъби, той копаеше с горящи от студ и драскотини ръце като куче. Хвърляше сняг и кал наоколо, помагаше си с лакти и отмяташе налепналата по лицето коса. Сакът-термос му пречеше, якето стесняваше движенията, затова ги пусна встриани, без да гледа.

Скалата бе празна. Не можеше да се определи кога се е свлякла и разстрошила, но едно беше ясно — не по-рано от много години. Или векове.

Радослав опипваше всяка гънка, тикаше сигналния пламък почти в повърхността на камъка, ала напразно. Тук нямаше никого.

Нито омагьосано змейско девойче, нито зазидан таласъм. Дори олющена диря от метален инструмент, бразди от лост или лопата — не, не личаха. Само мрежа бръчки и пукнатинки — следите на неуморните вода и вятър. Белезите на неумолимото време.

Той отстъпи и приседна върху камъка, който бе разчистил с подхълъзването си одеве. Плю с пресъхнала уста, гребна шепа сняг и го засмука жадно. По зъбите му заскърца пясък. Факлата се търкулна от коленете и тупна в снега, но и от там продължи да хвърля безкомпромисен сноп върху ръждиво-кафеникавата повърхност на скалата.

Никой. Нищо.

В главата и сърцето занавлизаха мисли като струя газ във вакуума на шока.

„... Мило, мило драконче! Откога те няма тук? Може да са те намерили още тогава, в твоето далечно средновековно време! Може пък да те е открил някой клет хайдутин и ти сега си част от непризната легендарна история?... Или са те спасили змейовете от вълшебната ти Долна Земя — земя, която не достигнах нито тук, нито там, от своето

време-пространство, където съм се родил... и за какво съм се родил?
Да те срещна... и загубя?“

Дишаше мъчително, от челото му се вдигаше пара. Одраните пръсти боляха и тръпнеха. Помъчи се да ги стопли с дъха си.

Замръзна му задникът и Радослав се надигна тежко, сякаш гравитацията на родната планета отново се беше превърнала в непоносимо бреме.

Комбинезонът и лунните обувки бяха подгизнали. Краката се mestеха, безчувствени като дървени патерици. Дично побутна насамнатам снега и изрови сака и куртката.

„Накъде?“ — запита се, докато разплиташе презрамките на торбата.

„Нанякъде... Където да е топло.“

Той вдигна падналата в поточето връзка факли и известно време въртя едната с непослушни пръсти, защото не можеше да си спомни как бе запалил предишните.

Накрая ги изтърва още веднъж и сетне предпочете да ги пусне в джоба.

Бавно вдигна глава.

Някаква ярка звезда пробиваше покрива от облаци и клони и блещукаше в яркосиньо. Ето и други...

Колко бледо се виждат оттук, от дъното на атмосферния океан, в сравнение с тяхната ужасяваща красота от Космоса!...

Радослав се съвземаше. Трескаво обмисляше следващ възможен ход. Чувстваше се все едно е изтървал влак и кроеше фантасмагорични планове как да го настигне. След моментен потрес от разочарованието, той се ободряваше с оптимистични логични разсъждения. Ето, все пак това не е негов свят. Ами ако беше намерил Верена тук? *Неговата* Верена, неговото драконче, щеше да остане самотна там. Има все пак някакъв смисъл във всичките вселени, нали?... И след като е попаднал тук, също както при Сфинксовете, значи и в този случай трябваше да има изход.

Някъде по пътя, докато се катереше по смиръзналите се сипеи, Дично дойде на себе си напълно. Вече някак инстинктивно знаеше къде може да търси изход от положението.

„А така те искам“, рече вътрешният глас.

„Понякога, подчертавам *понякога*, наистина ми помагаш“, каза
му Радослав.

2.

Краката го водеха на автопилот, от само себе си се намери пътеката, той подмина поляната — в края ѝ, досами скалите, чернееше космическата капсула с основно предназначение да бъде пилотско кресло. Радослав мислено я потупа по обгорялата облицовка с благодарност към конструкторите ѝ — и навлезе в притихналата гора.

Във въздуха танцуваха редки снежинки.

Впечатлението, че пътеката към манастира е почиствана, се засили още щом се озова в гората. Дори провери това с факла. Скоро позатоплените му, но и стенещи от ходенето нозе затупкаха по истински калдъръм, а отстрани бледо се разгоряха ниски тумбести фенери като в градски парк. Те светваха отпред и гаснеха бавно, когато ги подминеше. През клонака блесна кръст, озарен от прожектор. Контурите на манастира заизпърквали в мрака.

Както и в неговото време-пространство тясната пътека към манастирската порта — пропаст отляво, пропаст отдясно — започваше от края на третокласно шосе. Дично забави крачка. На малкия паркинг до пътя той различи неща, които приличаха на коли. Едната реагира на стъпките му, на покрива ѝ меко и подканващо замигаха каретата „ТАКСИ-TAXI“ със зелено оченце отдолу.

След няколко минути Радослав несигурно се насочи към автомобила.

Каросерията допълнително го подсети, че се намира по-напред във времето. Колата приличаше на Ламборджини или някоя друга състезателно-тузарска марка. Смущаващо не се виждаха колела. Приближил съвсем, все пак повярва на очите си — корпусът на возилото се поклаща на половин метър от асфалта (асфалт ли беше всъщност — с тези надлъжни, сякаш метални ивици?) на шосето, което никак, ама никак не мязаше на онзи черен път от деветдесетте години на XX век в реалността, където България беше република и още нямаше гласуван в парламента герб.

Дично надникна в купето. Като че ли шофьорът отсъстваше...

Младият мъж леко почука по стъклото.

Част от ламарините при мястото на вратата на купето се плъзнаха към покрива, други се сгънаха като вертикална щора, трети отидоха назад, а долната част образува стъпало.

Радослав сепнато се дръпна назад и зяпна към удобните седалки.

Като едроглава кобра от таблото на колата се издигна рокан-екран върху гъвкава метална шийка и по него заплуваха сини букви в синхрон с безполов, но изключително приятен и приветлив глас:

— Добра нощ... господине. Кибертакси... номер СФ 32-ЖЛ-17... автопарк Ябланица-2... на вашите услуги. Ниска такса... обсег Черноморие-Дубровник-Моравско-Кавала... всички удобства... на вашите услуги... господине...

— Мммм... — измърмори Радослав и притеснен се огледа.

Манастирът изглеждаше потънал в сън. В тишината поскърцваха дървета. Откъм изток в небето облаците сякаш изсветляваха — намек за развиделяване, за изгрев на нов ден.

Най-тъмно е преди зазоряване.

— Извинете... не разбрах... назначението...?...

Радослав се подвоуми.

— Ъъ... — Реши се да попита: — Колко ще струва до София?

Екранът моментално разрисува цветна карта и пунктирен маршрут.

— Сухопътен маршрут... до идеален столичен център... ниво максимум плюс... 20 лева. В режим на следване „земя-въздух-земя“... 8 лева допълнително... такса за спешност... 3 лева допълнително. Приемливи цени... общинска таксиметрова служба... на вашите услуги. Желаете ли да радирам... за частно такси... с по-ниска тарифа...?

— Не... благодаря — въздъхна Радослав.

— Моля... Как предпочитате... да платите... в брой... кредитна карта... заем по социална програма...?

Той наостри уши.

— Социална програма?

Роканът на таксито не различи въпросителната интонация и го сметна за заявен избор. Дисплеят разчерта буквена клавиатура и кибернетичният глас подкани:

— Заповядайте... напишете... три имена... единен граждансki номер... моля.

Радослав сви рамене. „Защо не? — рече си към вътрешния глас.
— Поне ще се постопля.“

Влезе в колата и докато се наместваше в седалката, многосъставната врата на таксито се затвори. На таблото, по което не се виждаше и следа от кормило, грейна индикатор КЛИМАТИКЪ.

Дично блажено протегна крака в настъпилата съживяваща топлина. Към него услужливо се извърна лицето на плоския монитор с мигащата върху дисплея виртуална клавиатура.

Да става каквото ще.

„Какво пък толкова може да стане?“

Той мързеливо докосна буквите на екрана.

— Радослав Христов Радославов... ЕГН 6907237023... —
повтори гласът на робота. — Благодаря... не забравяйте... в
тримесечен срок... да възстановите сумата... в общината... или да
заявите неплатежоспособност... или да декларирате банкова
гаранция... Приятен път.

Таксито забучи приспивно и се плъзна надолу по шосето.
Габаритните му светлини изчезнаха зад завоя. След него, под още
тъмните небеса, останаха да мъждуват лампите на паркинга и фенерът
над манастирската порта...

* * *

Навярно смайването от лекотата, с която машината прие да го
откара до София на вересия, не позволи на Радослав да задреме.

Невероятно!

Върху таблото, което никак не приличаше на табло на кола,
часовник показваше шест и двайсет сутринта, бояч прехвърляше
стотинки, лъщяха множество многоъгълни бутони. Екранът бе
извърнат напред, сякаш гледаше през стъклото, където осветеното от
фаровете шосе се стелеше като матов раиран килим. Предният капак
строго следваше една от няколкото непрекъснати надлъжни линии,
които поради антрацитения си черен цвят едва ли представляваха
пътна маркировка. От тъмнината встрани изскачаха надвиснали клони

със сгърчени гроздове листа, припокрити с тънки снежни забрадки, и оставаха зад колата. Отражателите на мантиналата блещукаха.

Дично разгледа панела. Мигаше надпис АВТОВОДАЧЪ, а отдолу се редяха неактивираните режими на колата:

НАЗЕМЕНЪ ВЪЗДУШЕНЪ ВИСОКОПРОХОДИМЪ
РЖЧНО УПРАВЛЕНИЕ

(моля, покажете удостоверение за шофьорска правоспособност)

РЕЖИМЪ БЕЗЪ ОГРАНИЧЕНИЯ (използвайте въ краенъ случай!)

автоматиченъ режимъ ЛИНЕЙКА //медицински скенеръ активиранъ\\

ВЪНШЕНЪ КОНТРОЛЪ //НЕАКТИВИРАНЪ\\.

Таксите, изключая тези за пътуване в линейка и при дистанционно управление, работът измерваше в левове и жълтици. Колата разполагаше с ВИЗИОТЕЛЕФОНЪ, Стереовизоръ-Радио-РкТ, ХРАНА и НАПИТКИ, МУЗИКА и пътуваше „по маршрутъ: Ябланица-Изворъ София _адресъ_“.

Дично докосна клавиша МУЗИКА.

Змийската шия обърна монитора към него.

— Радио? Бордова фонотека? — запита таксито.

— Фонотека.

Засвири нещо инструментално, а мониторът отново зае предишното положение, сякаш наблюдаваше пътя. Може би имаше вградена видеокамера? Нищо чудно. Радослав облиза устни, което го подсети, че е жаден.

Бутонът НАПИТКИ накара монитора пак да покаже електронното си лице. Вероятно за да не пречи на музиката, гласът на работа не се включи. От списъка оранжади, кока-кола и сокове младият мъж срамежливо поиска минерална вода.

САМО ХИСАРСКА И „ПАНЧАРЕВО“ ГАЗИРАНА.

— Нека е Панчаревска. Стига да не е от язовира...

???МОЛЯ???

— Нищо, нищо... Панчарево, газирана. Студена.

До нишата, в която защумя водата в полупрозрачна шарена чашка, се отвори капаче ОТПАДЪЦИ. Радослав изгълта водата и кихна.

НАЗДРАВЕ

— Аха, мерси... Още?

Едва на третата газирана вода той утоли сухотата в гърлото си. То леко го наболяваше и Дично се запита дали да не поискане против настинка от АПТЕЧКАТА.

„Не ставаш ли твърде нагъл, бате? — обади се вътрешният глас.

— От толкова аванта няма ли да ти се напукат бузките?“

„Добре де, айде... Пак Веренината кожа ще трепе болестите. Наистина, да не прекаляваме... Хм. Егати таксито. Чие ли производство е?“

Радослав потърси някаква емблема по таблото. А, да, ето я...
Бре!

„ФИАТ-ХЕМУСЬ СХ 2029“

Вазовски машиностроителни заводи. По лицензъ на концерна ФИАТ — Италия.

„Тъй де. Пак ли забрави къде се намираш?“

„Няма как да забравя“, помрачня Дично.

Колата прекоси неочеквано оживено село. Дискофонът пееше блус. Мониторът го попита:

УТОЧНЕТЕ КРАЙНАТА ЦЕЛЬ ВЪ СОФИЯ, МОЛЯ

А сега де! Накъде?

„Вкъщи, как къде...“

„Кое вкъщи, умнико?“ — озъби се на вътрешния си глас Радослав.

„По-добра идея ли имаш?“

— Хмък! Улица „Париж“, ако обичате.

НОМЕРЪ? НИВО?

„Ниво ли?“

— Някъде в началото, където ви е удобно...

ПОТВЪРДЕНО. СОФИЯ — УЛИЦА ПАРИЖЪ,
НИВО плюсъ ПЕТЬ, НОМЕРЪ ПЪРВИ.

ПРЕДВАРИТЕЛНО ИЗЧИСЛЕНА СУМА 19 лева 10
стотинки.

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ ДА ПРЕВЕДЕТЕ ПО СМЕТКА ВЪ
ТРИМЕСЕЧЕНЬ СРОКЪ...

Младият мъж загледа през прозореца.

Колата се носеше по издигаща се на няколко етажа многолентова естакада. Фаровете съживяваха указатели на отбивки за села и градчета. Профучаваха реклами щитове. В тъмнината отстрани преминаваха скучени светлинки на села и градчета, над които смътно се издюваха някакви балони. Подмина няколко паркинга. Табло на „Енергостанция“ със странно познато-непозната емблема „петрол“, но от устата на дракончето — (*Драконче! миличко...*) — излизаха сини рисувани пламъци. Колонките сияеха с хром и пластмаса, означени с електрически мълнии, CH_3 и H_2 .

Изпревариха го други автомобили — товарни и леки — със смайващи форми. Таксито също задмина няколко други, по-бавни.

Само веднъж Радослав видя возило с колела.

Мегатекстов еcran над пътното платно възвести редом с появилата се фигура на полицай:

Управлявайте колата съ разхлабени челюсти!^[1]

Пътната инспекция е съгласна, че скоростта краси човека, ала превишената скорост го прави неузнаваемъ!^[2]

Боже. Това е никаква кирилизирана Япония, но не и България с противотанковите й пътища.

Радослав за момент притвори очи.

И задряма.

---

[1] „Управлявайте колата с разхлабени челюсти!“ — от радио „Хоризонт“. ↑

[2] „Пътната инспекция е съгласна, че скоростта краси човека, ала превишената скорост го прави неузнаваем“ — автор на това изречение е вероятно Аналогът на Людмил Станев в алтернативната Вселена. ↑

3.

— Господине...

— А!? — подскочи Радослав.

Безсмислените съновидения се изпариха от съзнанието му, докато учудено се питаше къде се е озовал. Ах, да. В такси. На път за София. В ранната сутрин на втори октомври две хиляди трийсет и шеста година.

— Полицейско радиосъобщение... Молят ни... да напуснем магистралата... в режим въздушно придвижване... или да останем... около четирийсет минути пред блокадата.

— Катастрофа ли е станала?

— Отрицателно... Няма сигнал... за пътно-транспортно произшествие... Зоната е изолирана... за очакване... коридор за аварийно приземяване на космически апарат... Отклонението не се таксува допълнително... Транспортната инспекция... поднася извинения за беспокойството и неудобствата.

— Е, какво да чакаме тогава...

— Потвърдено... Промяна в маршрута... Край.

Младият мъж разтърка очи. Таксито се люшна и забуча по-силно от досегашното си мъркане. От таблото изпъкна надпис ДИСТАНЦИОНЕНЪ КОНТРОЛЪ. Колата изви встризи, прехвърли мантинелата, парапета на естакадата и полетя в нощта над тъмните полета.

Всъщност не съвсем тъмни. Долу като че ли блестеше стъкло на големи площи. А и нощта си отиваше. Машината набираше височина и свистеше. Заревото на изгрева, още съвсем бледичко, бе задраскано от плоски облачни покривала сред пожълтяващото на изток небе.

Колата, за която вече не можеше да мисли в категорията „автомобил“, изпълни плавен вираж, полегато пикира надолу и се насочи към някаква светеща отпред мъгла.

РАДАРЪ — възвести таблото.

Ниски оловни облаци и висока млечна мъгла пречеха на изгледа и придаваха на пейзажа нещо сюрреалистично.

Но ето, аеротаксито след още едно гмуркане в мъглата излезе най-сетне от нея и Радослав се облегна назад в седалката, поразен от ширналата се отпред панорама. Долина, плътно покрита със стъклени многостенници, осветявани от прозорци на къщите вътре. Сред тях стърчаха високи, поне петдесететажни сгради, приличащи на сребристи кочани царевица. Към центъра те ставаха все по-тумбести и по-високи, докато не се сливаха в някаква прозирна пресечена пирамида, сякаш пълен със светулки великански буркан...

Над покривите на близките царевични кули се рееше познатият герб: „Расте, но не старее“.

НАВЛИЗАМЕ В ОЧЕРТАНИЯТА НА СОФИЯ-ГРАДЪ — околовръстна зона

Да, това бе София. Доказваше го до болка познатата гърбица на Витоша. Тя вече носеше бяло було, изведнъж рязко порозовяло. Младият мъж се откъсна от гледката на столицата и се обърна назад, към слънцето.

„Къде е Верена, Райко... Целуни я, където и да я намериш...“

Ала този Небесен змейски събрат бе някакъв инакъв, зъл Райко, неумолим, сякаш гледан от космоса. Жестоките му лъчи докоснаха Радослав и той извика от изненада, защото човешката му кожа усети болка. Стъклата на аеротаксито тутакси потъмняха.

Колата планира към висяща между крайните квартални небостъргачи автомагистрала, увисна над нискоскоростната лента и внимателно се включи в движението. Многоетажният, обемен и строен град надвисна отвсякъде. Над платното мигаха хоризонтални светофари с по цели батареи червени, жълти и зелени сигнали. Огледалните фасети в метални рамки — снагите на циклопските здания — умножиха движението, игрите на мегатекстовите екрани, табелките и реклами разкривиха и отразиха стотици изгреви, съседните небостъргачи, аромобилите, пърхахи в каньоните на тази архитектурна симфония...

Скоро Радослав престана да върти глава и дори прикри лице с длани. Даже след Луната първите земни впечатления му идваха в повече. Най-вече обликът на българската столица. Тя приличаше на

кадри от сериала „Вавилон 5“ в по-голяма степен, отколкото извънземните тунелни градове.

В потъмнялото от облаци небе на север прелетя нещо грамадно, препасано със сигнални светлини, там увисна във въздуха... но таксито мина зад крехка и изящна сграда и Радослав не успя да разгледа кацащия авион.

Колата продължаваше по висящите естакади на магистралата-булевард, катереше се нагоре и се спускаше надолу под купола на града, над странични разклонения се виждаха табели и указатели за „Модерно предградие *Незабравка*“, „Перуника“, „Казичане 7“, „Гара Искърь бисъ“, „Калоянова махала — директно!“, „Орландовци — всички нива“...

Край тротоарите зад високи бордюри на гроздове висяха магазинчета, заведения, работилнички... Минаваха хора.

„Горубляне-Панчарево — Бистрица — лифтъ *Щастливеца*. „Градски паркъ *Центъръ* — 3-ти километъръ — ниво 6-бисъ“.

Мостът-булевард сякаш навлезе в тунел от зеленина... всъщност оредявяща и пожълтяла там, където растяха не борове, а широколистни дървета.

„Отклонение за пазаръ'плюсъ 2'_Ситняково_. „Асансьори за Стария градъ — 150 м“.

Поеха по лента нагоре.

„Центъръ — 1-ви километъръ — ниво плюсъ 5“.

Ммм... да.

Таксито спря.

— Улица „Париж“... не забравяйте касовата бележка... сума за изплащане в кметството... 18 лева 55 стотинки... Лек ден...

4.

В сутрешния час столицата постепенно заспиваше. И макар от девет години София да беше сред градовете, в които можеш да не се страхуваш от слънчево обгаряне, навикът да се почива предимно денем още оставаше. Малко бяха людните места по това време — главно ресторант „България“, гранд-хотел „Роял“, кафенето „Македония“, Студентските клубове — и на „Денкоглу“, и в Кампуса „Малинова долина“, различни локали и барове на минусовите равнища, половината магазини и учреждения, сред които, разбира се, Дирекцията на полицията на булевард „Княгиня Клементина: ниво-едно“ №3.

Докато София още тънеше в предизгревна мъгла, а светлините ѝ призрачно се размазваха в пухкави петна, отчетливо стърчаха само високите сгради и горните нива на столицата. Премигваха бордовите огънчета на закъснели въздушни коли, изнизваха се нишки мънистени искрици — прозорци на мотриси по висящите монорелсови линии. Започваше денят — обичайно най-напрегнатото полицейско време, особено нервно сега, откакто се забърка онази каша на Месечината...

Пълен младолик сътрудник — униформените, а и част от цивилните фантета наричаха такива като него „чиновници“ — излезе от оперативната зала на Дирекцията и забърза по коридора. По пътя той поздравяваше колегите си според това доколко близко ги познаваше или колко ги смяташе за служебно по-важни — на едни кимаше, на други махваше с ръка, трети приветстваше на глас. Скоро той спря в дъното на етажа пред издраскана от фумастери врата с месингова табелка „111“. Чиновникът се увери, че в папката се намира каквото му е нужно, почука с кокалчето на нервно свит пръст и, без да чака отговор, припряно влезе.

Стая 111 достойно конкурираше по разхвърляност току-що претърсан за наркотики вагон на Ориент-експрес. Това беше единственият кабинет, в който министърът не влизаше, затова обитателите му не си даваха зор да подреждат. По стените висяха табла за текуща служебна информация, върху бюрата, скърцащи под

затисналите ги купища книжа, едва просветваха монитори на мрежови рокани.

Най-лично място над електронния план на София заемаше не какво да е, а голяма снимка на известен преди повече от половин век френски киноактьор в ролята на комисаря Мегре. По-скромна, но забележима позиция държеше изрязан от списание „Юбиляр“ портрет на фон Хелдорф^[1].

Освен това в помещението редовно се пушеше и нередовно се проветряваше.

Сътрудникът не забеляза отведенъж самотния човек в стаята — рошав младеж на около двайсет и пет в червено-черен плетен пуловер. Момчето съсредоточено изучаваше нещо, скрито зад сбутани настрана канцеларски принадлежности.

— Къде е Стареца? — попита новодошлият, нарочно оглеждайки кабинета.

Младият детектив вдигна глава. Имаше мургава кожа, румени бузи и насмешливи светлосини очи. Върху чипия му нос се мъдреше лепенка.

— На задържане. Право от дома го извикаха — избоботи младокът с неочекван великански бас. — Що?

— Получен е сигнал от Финансовия инспекторат. Някой си прави гаргари с нас и злоупотребява с кредита по социалната програма. Виж! — той протегна разпечатката.

Детективът бегло, с нежелание я погледна, но не понечи да я вземе. Явно повече го интересуваше шахматната задача, която беше наредил върху изтъркана дъска.

— Остави я — рече той и отново заби пострадалия си нос във фигурите.

— Хубаво, ама къде, че да не се загуби в тази... кочинка.

Детективът неопределено махна с ръка — къде свариш, мене какво ме вълнува.

Сътрудникът го изгледа със завистливо възмущение и оставил листа. На излизане ядно подхвърли:

— Живот си живеете, хей, а на нас ни съдират кожите...

Детективът не реагира.

Но едва щом вратата се затвори, младият човек вдигна глава. Вече нямаше лекомисления вид на останал без началнически надзор

тарикат. Изчака четвърт минута, понадигна се и взе листа, небрежно хвърлен върху телефоните. Зачете го внимателно и почеса вежди. Прочете пак.

— Егати!

Замислено потърка нос и изръмжа от болката. Няколко мига той разсъждава дали и този път няма да сграфи, но реши, че *това*, тоест съдържанието на сведението от ФИ, определено изглежда странно. А нали точно такива търсещи шефът? Детективът се пресегна към слушалката. Отговори му сигнал, който на полицейски жаргон бе наричан „майната ти“. Това означаваше, че запитваната радиостанция е приела сигнала, но е в „мълчалив“ режим и ще чака, докато стопанинът ѝ забележи по еcranчето на телефона, че го търсят. Младежът въздъхна. Навярно Стареца в момента дебнеше пред апартамента на заподозрения и цвърчоренето на радиостанцията би предизвикало бягство на престъпника, ако не и по-сериозна „врява“, сиреч пукотевица.

Той приседна на крайчеца на бюрото, при което на пода се срина водопад от книжа и папки. Детективът не им обърна внимание, а отново зачете „жалбата“ от фифитата. Поклати посмаян глава. Наистина мязаше на майтап, при това невероятно тъп. Явно гаменска история. Или... някакво предизвикателство?

Не успя да изгради хипотеза за евентуалния развой на случая, защото по коридорите на сградата се разнесе гаден вой на аларма.

Неочекваният ехтеж го стресна и той събори нещо по-сериозно от хартии — джезвето със студени остатъци кафе опръска маратонките му. Детективът вдигна лице, по-недоволно от муциунка на пекинез, към инфотаблото, за да разбере на какво се дължи веселбата. Кой ли тъп шегобиец си играе със сирената! Ала щом зърна пиктограмите, които според психодизайнерите били по-нагледни и по-мобилизиращи от блоктекстове, подскочи като опарен.

— Леле!

И полетя към вратата, опипвайки се за пистолета под мишницата. Пътем подритна падналото джезве. Внезапно спря, обърна се вихрено, грабна разпечатката, която допреди малко препрочиташе, и отново хукна към изхода. Този път джезвето получи още по-здрав шут и издрънча в противоположния ъгъл. В коридора младежът направи

зигзаг към съседната врата, бълсна я и изкрешя в тъмното към спящия вътре:

— Вики, тревога! Отивай на телефоните!

След това спринтира към пожарникарските шахти за бързо слизане в гаража.

---

[1] **Фон Хелдорф** — префект на берлинската полиция, противник на нацисткия режим (род. 17.X.1896 — екзекутиран на 15.VIII.1944). ↑

5.

Хвъркоцикletът на младия детектив пристигна в Малинова долина пред вилата, намираща се почти на границата с Нов университетски град — Кампуса. Около сградата вече гъмжеше от полицаи. Отпред стояха косо паркирани две бронирани жандармеристки коли, а във въздуха, току до подпорните колони и греди на Горния град, зловещо висеше синьо-бял метален бръмбар — турболет на силите за борба с тероризма.

Червенобузият млад мъж заразмахва значката си, та да се добере по-бърже до епицентъра на събитието. Зад гърба му изсвистяха спирачки на микробус. По трясъка на вратите и късите реплики, без да се обръща, той позна, че са дошли и журналисти. Ох...

Вилата приличаше на изтърбушен с димящ ръжен кашон. Можеше да се обзаложи, че в нея няма оцелял прозорец и непотрошена керемида. Ала младият детектив се поуспокои, когато видя, че от единствената линейка само зяпаха сеира — уви, за тяхно съжаление вече приключи. Полицайт щъкаха напред-назад весели, и не без злорадство обясняваха нещо на сериозните жандармеристи и колегите си антитерористи, чиито кисели физиономии личаха и под качулките. От това младежът заключи, че операцията е минала без загуби.

Посред дворчето, където сякаш беше вилняла хала, униформени фантета тъпчеха никакви стреснати типове в контейнер, закачен с трас за бръмчация над вилата турболет. Ясно — онези с белезниците са лошите... Детективът се промуши в изкривената порта. До останки от беседка с декоративни решетки цивилни полицаи трупаха ютиите на апашите. Бойчо зяпна към тях. Количеството им караше човек да си гълтне езика, мама му стара...

Той с усилие откъсна взор от арсенала, съгледал нещо друго. Пред къщата, на като по чудо останала здрава пейка седеше възрастен, още здравенjak мъж в тъмносин, почти черен шлифер и ядеше баничка. Детективът се завтече към него.

— Шефе, к'во стана тука!

Мъжът го погледна изпод посивели като главата му вежди. Под тъмни внимателни очи отдалеч личаха натрупаните в торбички години.

Както натежала бе фигурата му, така и лицето му бе станало правоъгълно. Някога то бе пострадало от огнепръскачка, а може би от първите модели бластери — в Дирекцията се носеха мъгливи легенди за произхода на грозните му белези от обгорено. Преди десетина месеца Бойчо получи назначението си и като посвикна с вида на прекия си началник, Стареца престана да му се струва отблъскващ. Но още по-преди, в полицейската школа, той веднъж се стресна, когато на стрелбището се сблъска със старшия инспектор...

— Не виждаш ли какво стана? Гонихме касоразбивачи, а хванахме азиатски терористи. Добре, че по случайност имаше няколко патрулни коли наблизо...

Бойчо си припомни камарата конфискувани пушкала. Откога ли са ги събирали? И как така не е имало внедрен агент? Със съмнение огледа следите от лъчеви оръжия и петната от взривени парализиращи гранати.

— Старец, как така *случайно* патрулите влачат тежко полицейско въоръжение... И как така все *случайно* се оказват там, където ти трябват? Вече не хваща дикиш приказката за *случайности*. Все налитаме не на това, което уж търсим!...

Инспекторът хитро го погледна и отхапа от баничката.

— Ти още ли се шашкаш бе, момко? — рече с пълна уста. — Защо дотърча? Да ми донесеш пистолета от сейфа ли?

Детективът се засмя, но и посмути.

— Не, този път го забравих...

Ъгълчетата на устните на Стареца трепнаха, което при него означаваше усмивка.

— Ще свикнеш. Помниш ли какво ти казвах?

— Че всеки *наш* случай не е такъв, какъвто изглежда! — изрецитира Бойчо.

— Ъхъ — инспекторът продължаваше да се наслаждава на баничката.

Жандармеристите с псуви и ритници блъскаха арестантите в контейнера.

— Нещастници — рече инспекторът.

Детективът учудено повдигна вежди.

Стареца блесна с очи изпод дебели клепачи.

— Да, съжалявам ги. Знаеш ли каква мизерия ги е озлобила толкова? Но, момко, работата ни е да ги залавяме, ако се наложи — да ги унищожаваме без милост. Да му мислят политиците. Гот е да си пожарникар, когато наоколо всичко е обезопасено... Нали тъй? Нещо ново от нощта?

— Както винаги. Малко скандали за жени по кръчмите, два опита за убийство, някакви дребни измами, хулиганства, десетина катастрофи... Дреболии — Бойчо си спомни разпечатката на сигнала от ФИ. — Ааа... Вижте това, шефе. Донесоха ми го оперативните.

Стареца пое сгънатия лист, с ловки движения на китката го разгъна и, преди да го погледне, подхвърли:

— Друг път варе викай на Вики. Много си я стреснал, хаймана с хаймана... — и той пробяга с очи по редовете. Спря да дъвче и отново зачете.

Бойчо проточи любопитно шия.

Шлиферът на инспектора записука и мъжът извади малък колкото кутия родопски пурети радиотелефон.

— Да?

Секунда слуша, без да откъсва взор от листа, оставен на коленете му, после тежко стрелна с изпънат показалец Бойчо и демонстративно отстрани апаратчето от ухото си. Натисна с палеца на същата ръка бутона за дешифровка.

„Секретна линия“, досети се детективът и припряно се отдалечи.

Озърна се и, пъхнал ръце в джобове, тръгна да обикаля със служебната значка напред, давайки си вид на старо полицейско куче. Стражарите пред него натикаха последния задържан в мобилната килия, захлопнаха вратите и замахаха нагоре. Турболетът забуча тежко и се заиздига. Край отцеплението на оградата се събираха закъснели зяпачи и журналисти. Някакъв репортер опита да го разпитва.

— Без коментар — изръмжа Бойчо и отстъпи назад в двора.

— Бойчо, какси бе, мъжки?

— Здрасти — отвърна детективът на познатия униформен.

— Я ела, виж какви железа имали юнагите! — стражарят вирна брадичка към турбокоптера, който тъкмо прибираще в търбуха си арестантския контейнер.

Пред купчината оръжия, все още изнасяни от вътрешността на вилата, Бойчо зацъка с език:

— Тц, тц, тц, оле-олеле...

Бяха армейски и тежки ловни марки руски, европейски и азиатски ръчни системи. Подобна колекция не се случваше да се види и в участъците — от спортни игломети „Збройовка“, през израело-иудейските нисковатови лъчеви пистолети „Кидом“^[1], до комшийските „Ратник“ и старите като света „Вукашин-4“...

— Боже мили! — възклика детективът. — Това там не е ли бластер „Кракра“?! Абе, тия как са докопали българско мобилизационно оръжие?!

— Не знам. Това е вече ваша грижа.

— И то голяма!

— Ако беше малка, твоят караконджол нямаше да е тук...

Бойчо се понамръщи. Откак работеше в кабинет 111, другият прякор на Стареца го засягаше почти като лична обида. ... Ох, леле, кой знае откога е трупан този арсенал!

Младият детектив поклати глава. Къде ли е гледало полицейското разузнаване, та е допуснало складиране на такива количества играчки... или не, по-скоро не са лапали муhi колегите, ами са следели откъде са набавяни оръжията, с кого са контактували терористите, кой ги е подпомагал, кого точно целят — Бойчо мигом се сети за цял списък възможни мишени за атентат, сред които японския аташе, конференцията на обществени движения от Третия и Четвъртия свят, като в този случай можеше да става дума за разчистване на политически сметки, дори мокра поръчка от страна на някое деспотично правителство... после, апетитен е френският панаир, някакъв супербогаташ от Америка за откуп... Че защо не и австрийският президент — макар срещу последния биха стреляли по-скоро само немските ултаратрогради. И не на последно място — иудео-израелските преговори...

— Ега ги синковците! У нашенско тръгнали конспирации да правят — малоумни! — заключи Бойчовият познат. — Ами ти к'во? Не се ли ожени бе, развойпрах! Ами бачкането? Експерт по сложни случаи, а? По гари и барове ли се фръцкаш? Нема ли вече да седнеш на бюрце да си клатиш краката?

Детективът неопределено махна с ръка и запита:

— Тия отначалото ли са ги „пасели“, или е нещо по-лошаво?

Стражарят вдигна рамене.

Ясно. И от тази история в представата на младежа попадаха само откъслеци. Отново ще трябва да пита Стареца, който красноречиво ще посочи папката със стари оперативни сводки и ще му се присмее: „Пак ли проспа прожекцията бе, Бойчо? Ми че то всичко там те е чакало, да подредиш мозайката.“

Той се озърна към шефа си. Стареца продължаваше да говори по радиотелефона.

— Я! Тия какви са?

— Тия ли? Отбора на Скотланд ярд за приятелските игри в Търново. Ти откак спря да тренираш и гушна шаха, май не следиш спорта. Ама боксираш още, като ти гледам носа, ха-ха!... Поканени преди откриването за обмяна на опит. Нà ви опит!

Групата „бобита“ — повечето бяха рижави, луничави и белокожи — изглеждаха малко комично с навлечените върху британски парадни униформи бронежилети български образец и стиснали жандармеристки парализатори. Да, още едни оказали се „случайно“ наблизо. Пълен оплешивящащ младши инспектор, прикомандирован към чужденците за бавачка, им даваше разяснения относно състоялата се „пърфект оперейшън“ на ужасен английски. При това той усилено си помагаше с ръце.

Бойчо ги удостои със снизходително-приятелски поглед и мислено добави към списъка възможни обекти за терористична атака и Полицейската олимпиада... По дяволите! Тези фермани нямаха смисъл — цел на възможно нападение би могъл да бъде всеки един от хиляда и четиристотинте постоянно акредитирани в страната дипломати, консули, комисари, емисари... А брой пак де!

— А ти, къде даваш дежурства? — обърна се детективът към стражаря.

— Напоследък в модерните предградия, дето има емигрантски общежития. Баш откъдето бъкат най-многото неприятности. Според мен не бива да ги държат толкова дълго заедно, сред българи после бързо човечаят...

— Да, обаче винаги гледат да се заселят на тумби, както циганите едно време.

— Депуртация му е цаката, некои хич не си дават зор ни език да учат, ни нищо... Веднага да ги гонят такива! Абе, още допреди десетина години не беше така! Сега идат, колкото да спестят от

помощите, дето им ги даваме, и после се връщат у тех си като богаташи!

— Чак пък богаташи... — недоверчиво се усмихна младежът.

— Недей, недей, замогват се, честно ти казвам...

— Бойчо!

Гласът на Стареца винаги пробиващо всеки шум, при това без да му се налага да вика. Това се смяташе в Дирекцията за още една проява на професионален талант.

— Опа — рече стражарят. — Чорбаджията те вика. Чао, наборе, и мини некой път през махалата...

— Непременно и задължително — без да му мигне окото, изльга Бойчо, преди да се завърти на пета към беседката.

— Бойчо!

Стареца още седеше на пейката и премяташе безцелно и разсеяно недоядената баничка. Сетне я хвърли до обърната кофа за смет и избръса длан в измачкана носна кърпа.

— Слушай сега — каза той на приближилия детектив. — С това тук — инспекторът сякаш преценяваше теглото на разпечатката — ще идеш в счетоводството, нека преведат изхарчената сума дето трябва. После да ми я удържат от заплатата... Не се цупи. Така. Разбери името на онзи фифи, който е пуснал сигнала, намекни им там в Инспектората, че... хм, племенник на наш сътрудник, понеже не си получил обещания подарък за рожден ден, рекъл тъй да си избие парите от вуйчо си... Малко било детето и така нататък, няма к'во да те уча, сам знаеш да баламосваш хората... Разбра ли? Аз после ще се оправя с него, само ми дай името и телефона.

— Ясно, шефе.

— Ще видим колко ти е ясно... Тъй...

Инспекторът се изправи. Бе сравнително висок, имаше внушителна осанка. Той се приведе към детектива и с понижен глас добави:

— Още нещо. Вдигни *нашите* момчета и момичета.

Бойчо трепна — стреснато, но въодушевено. Стареца го гледаше, както почти винаги, равнодушно. Може би лицето му бе загубило подвижността си, когато е било обезобразено?

— Дебела работа, а, шефе?

— Работа за хора с по-малко уста и повечко мозък. И уши.

Червените бузи на Бойчо поруменяха по-силно.

— Сукалчетата да внимават. Щом откриете обекта, поставяте го под наблюдение.

— Разбрано. А... кого търсим? Нещо описание...

Инспекторът започна да рови в джобовете си. Накрая намери значката си в кожен калъф. Освен личната карта — оръфана и стара — там се мъдреше календарче от '32-а година. Стареца го извади и го протегна към лицето на помощника си.

— Ето ти описание.

Веждите на детектива хвъркнаха нагоре, бръчкайки челото в полегнали питанки.

— Само прилича — предупреди го инспекторът и прибра календарчето в калъфката на значката. — Сега разбра ли колко трябва да си траеш, шольо?

Бойчо енергично закима.

Стареца остана доволен, макар по лицето му да не пролича. Лъжа бе, че то не можеше да показва емоции. Просто инспекторът не искаше.

— Ха сега — дим да те няма. И помни! — вдигна пръст. — Откривате, докладвате лично и само на мен. Не го изпускате от очи. По-близо от петдесет метра не му се мяркайте. Възможно е да е екстрасенс, а вие сте ми кекави още с психомаскировката. Тук ли си още?

Бойчо чевръсто се обърна и заподтичва към портата.

— И се извини на Вики, момче!

Младежът кимна, но тутакси забрави наредждането. Версии за причинно-следствените нишки, които тръгваха от скромната хартийка на ФИ, поглъщаха изцяло съзнанието му.

Брей, че...

Подир секунди хвъркоциклетът на детектива изсвистя над злаощастната вила.

Инспекторът седна обратно на пейката и заразглежда наоколо.

Фантетата се изнасяха. Специалисти от лабораторията прибраха съоръженията си за холографиране и широкодиапазонни скенери. От камион на известна строителна фирма търпеливо чакаха да им освободят терена за работа. Всъщност неколцина вече метяха

боклуците, докато техникът и архитектът обикаляха отвън сградата, сочеха с пръст пострадалата фасада и драскаха в бележници.

Отцеплението допусна журналисти. Един репортер помоли инспектора за изявление, но в отговор получи мързелива прозявка и тръгна да потърси друг източник на информация.

Стареца избърса слънчевите си очила, тикна ги обратно в джоба и пак се прозя.

Ръката му си играеше с телефона, дори набра някакъв номер, ала после явно се отказа, защото прибра апаратчето и уморено притвори клепачи. Седя така неподвижно няколко минути и очевидно беше задрямал, защото отвори очи рязко, сепнато. Той се изправи и тръгна навън от разбитото дворче, като в движение подхвърли на жандармеристкия вахтмистър, че ще изпрати до неговото началство препис от отчета по случая.

— Лесна работа, г'син старши, сичко ред по ред... — отвърна онзи и клатушна козирка към отдалечилия се турболет. — Идат секви фон арш дер велт^[2] да тепат свои големци. И я погледнете колика къща потрошихме зарад тех! Мани-мани...

---

[1] **Кидом** (иврит) — щик. ↑

[2] **Фон арш дер велт** (нем.) — от гъза на географията. ↑

ГЛАВА VIII

СОФИЯ, 2036

1.

Скрит зад плътната завеса на пробната кабина, Радослав се преобличаше.

... Още щом таксито го остави с квитанция в ръка, Дично веднага разбра, че видът му предизвиква учудване сред, за щастие, редките минувачи. Стоеше на ръба на тротоара на някакъв висящ във въздуха булевард. Мъчеше се да повярва на очите си.

Върховете на повечето небостъргачи стърчаха с пет-шест етажа над мрежата пътища и покритите с извити полупрозрачни навеси пешеходни пътеки. Някои от сградите, както и значителни площи на нивото плюс 5, бяха пакетирани в духа на Христо Явашев с диплеши се платнища. В заоблаченото небе пърхаха екзотични на вид вертолети и някакви съвсем неясно от какво задвижвани машини. Отново премина нещо грамадно с форма на метален делтапланер и множество гондоли, вградени във фюзелажа-крило. Гледката го зашемети и поради това остана мъглива в паметта му буквално след броени минути. Спомняше си само заснежената Витоша, сякаш станала малко по-близка, и терасовидно спускащите се към периферията на столицата паяжини на транспортни магистрали.

Долу... ох, хвърленият надолу взор предизвика световъртеж и го накара да заетствва назад по тротоара. Но продължаваше да усеща под краката си тристанетрова бездна, а може би повече от половин километър празно пространство... колкото и гъсто да беше пресечено то от слоеве пътища, алеи и улици с гроздове къщи, повече уместни за отсеци на орбитална станция.

Вятърът на пориви брулеши лицето му. Мегатекстово табло призоваваше към използване на слънчобрани. Указатели сочеха близка колона с асансьори и подвижни ленти. През пердетата облаци си

пробиха път слънчеви лъчи, заотразяваха се в града. Бяха неприятно заслепяващи... и болезнени.

Подвижната пътека към улица „Парижъ: ниво-нула“ се спускаше винтовидно около колоната. По нея Дично зърна модерни скулптури — неразбираеми, но красиви; някакви барелефи между огледални витрини и прозорци, означения на коти и табели за връзка с други подвижни пътеки и ескалатори. Издатини-балкони с размери на игрища за баскетбол приютяваха мини-градинки с пейки и беседки.

Шумът от висящите шосета-мостове намаляваше зад окачени плоскости; по повърхността на щитовете се състезаваха за внимание реклами или инфоекрани, но най-често просто чудати композиции в преливащи полутонове, сякаш някой беше прострелял грамадни черги да съхнат. На друго място във въздуха се рееха огромни пана на дърворезбари-абстракционисти, вдъхновени от възрожденски традиции... И никак нищо не изпъкваше крещящо, сливаše се, плавно се променяше с всеки метър по пътя надолу. Нивата прозираха във всички посоки на километри в обемната структура на града, но Радослав предпочиташе да не поглежда нито настани, нито под краката си. Той здраво стискаше перилата, облицовани с мека пластмаса.

„Ох, Господи, ако това е София, как тогава изглеждат Ню Йорк, Сеул, Сингапур, Дубай...“

Когато стъпи най-сетне на твърд паваж, сред неочеквано познати каменни сгради, той първо вирна глава нагоре.

Контурите на Горния град едва се долавяха през синкаво трептене. Дори имаше облаци. Радослав затвори пресъхнала уста, когато предположи, че вероятно камери предават от най-горе картината на някакви прожекционни апарати и гигантски холограми скриват от очи висящите горни квартали. Всъщност по- внимателно вглеждане разкриваše, че плюсовите нива никак не са плътни като един вид покрив. По-скоро дантела. Пухкава мрежеста покривка, легнала върху криво-ляво познатата София...

Криво-ляво, защото например родната му улица съвсем равностойно, както успоредната ѝ „Раковска“, пресичаше булевард „Дондуков“. И кооперациите бяха неуловимо различни, но като цяло...

Липсваше трамвайната линия. Улицата бе почти пуста, сякаш в много късна вечер.

Заслуша се.

Отгоре се донасяше меко бучене, а и някъде зад прозорците дънеше музика... Но общо взето цареше среднощна кънтяща тишина, абсолютно несъвместима със засилващата се светлина на утрото. Такова нещо помнеше само от дните на транспортните стачки и блокадите по улиците срещу Лукановото правителство през... коя година беше? Деветдесет и първа или и трета?

Безшумно спря някакво заоблено нещо с ярък надпис „Маршрутъ 20–10“. Оттам се изниза развеселена тайфа. Младите жени носеха ясно светещи накити и също такъв грим. Егати! Светещо червило... Може би се връщаха от дискотека?... Очите им се спряха на стърчащия като пилон посред улицата Радослав, последваха озадачени споглеждания, после компанията хълтна в някакъв подлез, където очевидно бе по-оживено. Табела над него възвестяваше, че там се намират нива „1“, „междинно“ и стълбища към „2“.

Видът му наистина бе стъпил хората — окаян, рошав, мокър, с багаж, различен от чантичките на момичетата и от елегантния сак, който носеше един от мъжете.

Самотни фигури и малки групи минувачи отново разтревожиха притихналия булевард. Дicho спешно отстъпи към мястото на кооперацията, в която живееше.

На мястото на Първа гимназия с неравната ѝ тухлено-червена мазилка стоеше някакво чудотворение от пирамиди и кълба, прозирни от вътрешното осветление. Все пак приличаше на училище. И хитро съумяваше да не контрастира с околния фон старовремски сгради.

Старовремски... Сигурно в това време тук някои нямаха още навършени и сто години.

Къщата на три етажа с мансардни прозорци на покрива бе много по-свежа. На партера някой гледаше телевизия. Радослав тъпо се втренчи в „собствените“ си прозорци. Един етаж по-долу през пердете надникна непозната възрастна жена. По оградата се шмугна котка.

Разбира се, върху пощенските кутии — стари на вид за настоящата година, но напълно нови като изработка — никъде не фигурираше семейство Радославови с два звънеца — за апартамента и

за таванското свърталище на Дичо. Но пък имаше о.з. генерал от незнаен род войски, свързани с авиацията.

Усещаше любопитството на бабата, която се преструваше, че чисти клетката на канарчето. Понеже не виждаше добре странния пришълец в мърлява униформа и чудати меки ботушки, взе да отваря прозореца, въпреки прохладата навън.

Радослав си тръгна колкото можа по-бързо, но без да крачи прекалено припряно.

Нямаше представа накъде върви. Краката сами го понесоха далеч от оказалия се нероден роден дом („*Ама ти какво друго си очаквал, бате? Да те посрещнат внуци с духова музика?*“), изведоха го пак на „Дондуков“, и той продължи по познато-непознатата улица напред, напред, напред...

Просветна му, че никъде не вижда коли, било движещи се, било паркирани. Само отново мина самотен тумбест микробус-електрокар, приличащ на легнало яйце. Вдигнаха врява врабци. Доскоро още чирикаха сънено и несмело, но ето, че се пробудиха, немирниците... Подплашени от маршрутката гъльби запляскаха криле над покривите. Оранжево-черна миячна машина лъскаше улицата, която и без това бе нереално чиста.

Радослав вървеше и гледаше право пред себе си. Главата му бе празна.

За малко му се стори, че се е позагубил, когато навлезе в парк, обагрен в есенни цветове. Листата им лежаха навред в печална красота — носталгия по лятото.

Улицата „Заимов“ носеше името „Регентска“.

И тъкмо там Дичо видя склад за вещи втора употреба — „Благотворителен магазинъ“. Насочи се към широкия вход, без да се замисли.

* * *

И сега се преобличаше. Докато гледаше отражението си в огледалото, той опита да подреди първите си впечатления, но досега видяното му се струваше хем недостатъчно за изводи, хем прекомерно. Във всеки случай се намираше в чужд град, който обаче на всяка

крачка силно му напомняше нещо познато. И „нещото“ бе същият този град...

Хъммм.

В магазина имаше всичко: от лъжици до велосипеди и килими. По щандовете цареше безукорен ред, до стените стояха кошове и плексигласови касички — „за дарения“. Меко бръмчаха машини за сухо пране с ултразвук. Складът бе под патронажа на Българската православна църква при съдействието на Мюфтийството и Римокатолическата църква в страната. Периодично стоките се подменяха от постъпващи дарения, а залежалите биваха пакетирани и изпращани като помощи в чужбина. Обяви канеха доброволци да помогат за това на монасите и монахините от 14:00 до 19:00 часа всеки ден или в друго удобно време. Инструкции и документация за опис на пратките се намират в канцеларията. Бог да ви благослови.

Беше абсолютно безлюдно.

Радослав първо реши да се поориентира... после обаче грабна каквото сметна, че ще му е необходимо, и се ската в пробната. Опитваше се да избере най-износените дрехи. Това се оказа трудно. В огледалото виждаше червенеещите си бузи.

Спря се на торбести дънки с много джобове, никакви високи маратонки, с чиито закопчалки се поизмъчи и които се оказаха с един номер по-големи — пак добре, че не беше обратното. Взе и тъмнозелено късо яке с яка-столче и надпис Regenbogen^[1] на гърба и на гърдите. Непознатата дума го накара да се усъмни доколко ще бъде уместен. Да не значи нещо като заличения девиз на комбинезона... Успокои го „о“-то, представляващо хипарския знак на мира. Едва ли този символ имаше друг смисъл.

Другите му придобивки бяха: слънчеви очила, добре закърпена на лактите и яката бяло-синьо-червена риза, както и черна поовехтяла раница със светлоотразяваща емблема. Някак не устоя на грифона над лентата Rostock на герба.

Общо взето, дрехите му стояха добре. Нали нямаше да ходи на ревю!

Радослав поразреса косата си с пръсти. Още не стоеше на клечки, все пак не бе успяла да събере толкова мръсотия, но се сплиташе и без гребен не желаеше да приема свестен вид. А пък

нямаше с какво да я върже. Освен с носната кърпа? А, да, гениална идея, няма що...

Дично въздъхна и взе да тъпче раницата с вещи от джобовете и космонавтския сак-термос. Старите дрехи постави в кошовете за дарения, позамисли се и ги тикна в пералните.

Справи се с програмирането според упътването върху капака и докато машината жужеше като зъболекарски стол, младият мъж се доекипира с плитка сива шапчица, навярно ръчно плетена, която си нахлузи с идеята да скрие колко непоправимо е рошав.

Сгъна вече бившето си облекло — черните рязани дънки, фланелката, дънковата риза, останала без нито едно копче, комбинезона — и го тури в коша. Лунните ботуши върна в машината за доизчистване. Остави на съответния щанд космическото куфарче.

„Е, сега Бог ще ме благослови, нали тъй?...“

Намръщи се и си тръгна. Бързаше да се махне от склада, макар че нямаше за какво да се чувства неудобно, нали оставяше нещо в замяна...

---

[1] **Регенбоген** (нем.) — „дъга“, секретен план за самопотопяване на подводния флот на Германия. В нашата Вселена по паролата „Регенбоген“ в началото на май 1945-а 231 субмарини са били потопени, за да не се предадат на противника. Разбира се, в алтернативната Вселена този план не е бил осъществен, но след известно време той става достояние на общественото мнение. В съчетание с жизнерадостната същност на този символ, думата е станала синоним на разоръжаване, отказ от агресивността на постнацистката държава. ↑

2.

Вървеше по булевард „Евлоги Георгиев“ и, срещайки стойки със смайващи — и незаключени! — велосипеди, си мислеше, че в склада имаше повече от дузина абсолютно здрави колелета...

А стига, бе!... За какво ми е?

Тук бе малко по-оживено. По алеите край бентовете на канала стари и млади разхождаха кучета. Не обръщаха никакво внимание на Радослав.

Музика откъм Перловската река събуди любопитството му и той надникна над подстриганите, но не чак до геометрична правилност храсти.

Вместо миризлив канал видя чиста като извор рекичка с малко кафене на павирания ѝ бряг. Заведението бе обсадено от кучкари. Питомците им от всевъзможни породи търчаха напред-назад, плясваха с лапи във водата, полайваха, посръфваха се — напълно нормални кучета.

По булеварда много нарядко минаваха маршрутки, но пък от време на време късо подрънкваха звънци на велосипеди.

Радослав крадешком оглеждаше хората. Засега единственото, което му хрумваше като определение, беше „симпатични“. Кой по-малко, кой повече...

Пред портала на Военна академия стоеше постови. Ако правилно се ориентираше по значките му, часовият бе курсант... пардон, юнкер. С кафеникавия си боен костюм — определено не скафандр, но нещо подобно и с открит шлем-каска — му напомни за Пресиян.

„Мама му стара! Благополучно ли е кацнало момчето?“

Дично си обеща да купи... ха-ха, да *погледне* някой вестник.

„Къде ли живее Пресиян? Как забравих да го питам!...“

След чупката при Академията булевардът се наричаше „Перловска река“.

Радослав отново замижка нагоре. Като че ли истински, не прожекционни слънчеви лъчи си пробиваха път през Горния град. Но бяха някак по-меки. Той поклати глава и цъкна с език. Почти бе съумял да забрави за плюсовите нива... та дори за годината и инаквото

пространство-време. Къщите по булеварда много малко се бяха променили в сравнение с това, което познаваше.

Сякаш за да напомни за себе си, околната реалност изпречи пред него стърчаща от канала четирикрака исполинска колона със спирални подвижни пътеки и врати за вътрешни асансьори. Голям еcran с мелодичен звън сменяше изречения:

Максималнитѣ външни температури въ Софийска околия и окръга ще останатъ същите от вчера, а минималнитѣ ще паднатъ съ три до четири градуса. Променлива облачностъ.

Въ столицата микроклиматът е стабиленъ. не се налага използване на допълнителни мощности за кондициониране.

Танграканъ — минусъ тридесетъ градуса целзий, умеренъ полюсенъ вѣтъръ.

Авиохолъ — 19 часа преди изгрѣвъ, минусъ сто и тридесетъ целзий навънъ. Радиационенъ фонъ три бала.

Над подводния комплексъ Отохиме ще премине циклонътъ, пресичащъ Пасифика по 29-ти паралель, ще се влоши времето и на Японскитѣ острови.

ВНИМАНИЕ: Заради бурята нѣма да има визиофонна връзка съ българската кварталь-секция на акваполиса.

В балканскитѣ столици и голѣмитѣ градове на Полуострова също безъ съществени промени. Въ Европа времето се задържа стабилно...

Когато мегаблого приключи с метеосводката, по него неочеквано заплуваха риби сред корали, сякаш изведнъж екранът се бе превърнал в стенна океанариум.

„Ето това навярно е прословутата стереовизия“, помисли Радослав.

Тблото пусна покана за туристически поход до каменната наблюдателница край село Татул, с лектор палеоастроном и възможност за проследяване окултацията^[1] на някаква звезда от

Сатурн. Сетне изреди балканските пилотирами орбитални апарати, космически бази с персонал, станции и етерни градове, които се намираха в пряка видимост за лазерна комуникация от територията на полуострова.

„Редовнитѣ сбирки за паневритмия надъ златнитѣ мостове се пренасятъ съ единъ часъ напредъ.“

„Световни игри на служители отъ МВР, на откриването — демонстрации на похвати за опазване на реда и задържане на престъпници. ***Панаиръ на новия и класически полицейски романи, прожекция на най-добрите криминални филми от Европа, Америка, Япония и Австралия. ***Изложение на специално техническо оборудване. ***Симпозиумъ по криминалистика — всичко това във Второпрестолния Търновъ отъ 5 октомври!“

„НОВИНИ:

*Рускиятъ външнъ департаментъ не желае преговоритѣ съ арменската делегация да се състоятъ въ Пловдивъ. По-приемливо споредъ руситѣ е срещата да биде въ цѣтина.

*Ще се ангажираме ли съ правата на чехитѣ в Судетитѣ? Ще стане ли областта съвладѣлна територия? Възможно ли е балканскиятъ опитъ за администриране на спорнитѣ земи да се приложи въ Гордиевия възелъ на европейските вражди?

*Извѣнбюджетни срѣдства набиратъ балканскитѣ Зелени патрули за разширяване на природнитѣ паркове и резервати на полуострова.

*Финландия ще поеме председателството на Клуба на доверициитѣ додека.

*Инцидентъ съ автоматиченъ боенъ сателитъ надъ Карибитѣ. Унищожени сѫ 8000 декара^[2] земна плошъ. Нѣма данни за човѣшки жертви. Води се разследване...“

Дично продължи нататък.

Зърна някакви автомати, които му заприличаха на вестникарски. Пресече реката по ефирно мостче, сякаш сгънато от станиол — то дори не трепна под краката му. Приближи будките, ала остана разочарован. Самите издания не се виждаха през предполагаеми прозрачни капаци, защото механичните продавачи с нищо не напомняха устройството, познато му като вестникарски автомат. Повече мязаха я на ксерокопирни машини, я на принтери.

След петдесетина метра Радослав спря пред витрина с нарисувана върху стъклото фирма „Книговезки услуги“. Дюкянчето имаше ужасно познат вид. Може би на същото място в неговата вселена стоеше нещо подобно, на което не е обръщал внимание?

Сред изложените мостри лежеше отворен фотографски албум. На обикновена черно-бяла плоска снимка през някакви каменисти хълмове вървеше керван камили, натоварени с картечници и дървени сандъци. Войници в български шаячни униформи водеха животните. Различи завъртулки избледняло мастило: „Странджа-Сакаръ, 1944“.

Отмина.

Преди Орлов мост спря още веднъж, този път заради телефонна будка.

Във всяка от трите кабини имаше седалка и телефонен рокан-указател. Всъщност аппаратите се водеха „ВИЗИОФОНЪ“ и всеки имаше номер за избиране отвън.

Под екраните, до блока с цифрите от нула до девет, се редяха няколко клавиша с непознати за Радослав знаци, но за значението им лесно можеше да се досети човек — прекъсване, повторно избиране, усилване на звука. Новото бяха копчетата „полиция“, „пожарна карета“, „линейка“, „справки“ и съвсем изненадващите „Дворецъ“, „Народно събрание“, „Кметство“, бутон за безплатно обажддане, „България-орбита“, „България-полюс“, „България-океанъ“...

Случаен минувач, на вид над трийсетте, го поздрави. Дично отвърна с мисълта, че човекът се е припознал. Но пък вероятно бе от онези, които поздравяват и непознати...

Преди да стигне Царевец, това най-популярно място за срещи след „Кравай“ и Попа, Радослав бе поздравен с „Добро утро, господине!“ от още трима души: застаряваща дама с кученце, подпийнал мъж на негова възраст и едно хлапе, най-много

осмокласник, което носеше въпреки прохладното време грубо отрязани под коленете дънки.

Е, какво пък — докато работеше за Ангел, веднъж на сергията с интервал от няколко минути поспряха трима души. Часовниците на всеки от тях показваха със завидно постоянство четири без пет. Случайност. Така че е възможно да е срецнал рядко учтиви люде на пътя си...

Случайност или не — но за първи път, откак измъкна вледенени крака от празната клисура, на Дично му стана приятно, а раменете му сякаш олекнаха.

---

[1] **Окултация** — видимо покриване на едно небесно тяло от друго. ↑

[2] **Декар** — мерна единица за площ, използвана единствено в България, никъде другаде по света. ↑

3.

Пред Царевец бе оживено. Часовникът на фасадата работеше, имаше и подлез... ала към Долния град.

Хора слизаха в подземните нива. Излизаха от там. Стояха на шумни групи или самотно чакаха, нетърпеливо вдигайки глави към часовника. Прелитаха, яхнали едноколесни велосипеди.

Радослав неволно отстъпи. Осъзна, че плахостта му е напълно ирационална, и небрежно тръгна по-нататък.

Сладкарницата на ъгъла беше препълнена, и то не само от младежи. Представители на практически всяка възрастова група очевидно си даваха среща на това място. Дочакали свои познати и приятели, те най-често поемаха към подлеза или се насочваха през булеварда, оформлен като широка алея с градинки, към Борисовата градина, която беше оградена с високи решетки. Немалко компании, двойки или шляещи се самотници минаваха под арката в началото на „Иван Асен II“ за асансьори и ескалатори, вградени във или около поредната подпорна колона на плюсовите квартали.

Облеклото на повечето хора напълно отговаряше на представите му за подходящо през XXI век. В кройките на някои очевидно официални костюми обаче присъстваше привкус на нещо ретро, довоенно. Дали не се връщаше модата от началото на предишното столетие? Все пак по-всекидневно облечените минувачи бяха почти както по негово време в неговата вселена. Непобедимите дънки уверено наблизаваха 200-та си годишнина. Нерядко в мотивите на дрехите Дично съзираще елементи, които не би сбъркал с нищо друго — народните носии. Но ако откриваше разлики във външността на хората над двайсет и пет години, то по-младите преспокойно биха могли да се разходят и в *неговата София* на хиляда деветстотин деветдесет и шеста, без да направят ни най-малко впечатление... освен с нещо, което той не смогна веднага да формулира.

Младежите носеха шарени фланелки с дълъг ръкав и с картини-страхотии по гърдите и гърбовете, пред които биха избледнели от завист познатите на Радослав плакати на Айрън Мейдън и Меноуор. Обърна внимание, че надписи на латиница се срещат рядко, а и комай

подобни дрехи не се нареждаха сред масово предпочитаните. Иначе юношите и девойките си бяха съвсем същите — надуваха и пукаха балончета от дъвка, пърхаха и шумяха, самоуверени в младостта си, засмени и безгрижни... последното беше дори по-ясно, отколкото в спомените му, макар все пак да откриваше повече прилики, отколкото разлики. Особено биеше на очи хубостта на момичетата и момчетата в тази не-негова София. В най-лошия случай изглеждаха най-малкото привлекателни... ала нима *съвсено-временници* на Дично отстъпваха на отвъдните си аналоги?! Не. Просто тук и млади, и възрастни, и стари не носеха тежкия печат на ощетеност. Не им липсваше достойнството да са си у дома, вкъщи, където притежават повече от неуловимото и трудно постигано състояние на осмислена щастливост. Тъкмо тя навярно караше лицата им да греят, дори когато не се усмихваха и грижи личаха по челата им. Защото нямаха онези грижи, които потискат и мачкат.

Радослав им се любуваше, захласваше се по тях.

И при това нещо се свиваше в душата му, никаква горчивина за съдбата на неговото Вкъщи...

Тук пушачите тръскаха цигарите си в преносими пепелничета или мятаха угарките в кошчетата. Не винаги улучваха, разбира се. И люспи от семки падаха под краката им само от време на време.

Решетките на Борисовата градина се извиваха във високи арки за влизане и нямаше никакъв намек, че входовете са в състояние да се затварят. Възрастни двойки и приятелски семейства мереха дълбината на алеите с къси бавни стъпки. Деца тичаха и събираха ярки есенни листа в букети. Прожужаваха по-големи хлапета до съвсем големи чичковци и лелки на ролкови кънки.

Поразяваше го някак *вечерното* настроение на минувачите.

Липсваше стадионът. На негово място жълтееше истинска гора. Отвъд нея се издигаше силуетът на Витоша, кипреша се със снежна шапка. Дали се виждаше наистина, без да е проектирана от хитроумните устройства по дъната на горните нива? Контурите на София-плюс с мъка се проследяваха като тънки драскотинки върху снагата на планината.

Край бистратата вода на езерото „Ариана“, в което тук-там клокочеха осветени отдолу пенести бабуни, си говореха двамаiformени. Очевидно полицаи. Бял кител с портупей, черен брич,

лъскави ботуши — някак успяваха да се впишат дори с този си вид в настоящата 2036-а. Белите фуражки имаха по-отвесни козирки и по-прибрани периферии. Не забеляза по коланите кобури, но пък на кръста си ченгетата носеха калъфчета за белезници.

Нещо прехвърча над езерото, малък летателен апарат с яркосини букви **ПОЛИЦИЯ**.

Орловият мост си бе същият. Над кръстовището продължаваха да висят светофари, но те не работеха поради липсата на автомобилно движение. Само велосипедисти и кънкьори пресичаха застланото с нещо по-светло от асфалт платно.

След моста Радослав поспря. *Тук ни стоеше книжната сергия с драконче... ех...*

Замириса му на пуканки. Той въздъхна и продължи.

Двойка далматинци с изплезени езици вдигнаха във въздуха облак гъльби. В оголващите се храсталаци врабци се караха за отмъкнати трошици.

* * *

Паметникът стъписа Радослав.

Не съветски солдат издигаше над софийското небе своя ППШ с барабанен пълнител. Други железни войници стояха върху сив гранитен постамент. Други бяха формите на каските им. Атлетични скулптурни ръце с навити ръкави стискаха автомати „Шマイзер“. Под краката на троицата фигури правокрил орел държеше в ноктите си дъбов венец с нацистка свастика.

Дично мигаше и чешеше глава.

Паметникът му се стори приблизително наполовината по-нисък от социалистическия му отвъден събрат. Зад него от дърветата се издюваха куполи от ръбести многоъгълници, а в далечината продължаваше да властва Витоша.

Пластмасово табло умоляваше от името на столичната община щото гражданите да избират други форми на протест срещу символизираната от паметника идея, вместо нецензурни изрази, осъществени с боя, чукове и по други начини. „Вандализмът не е

българска черта, уважаеми съграждани, молимъ ви!“ — възклициаваше плакатът.

Въпреки това, по четвъртитата грамада бе отишла доста боя. Кървавочервено петно с пипала-пръски „украсяващо“ германския орел, потъмнял може би от завист към четворката български метални птици от моста, уважавани дори от гъльбите... Въщност по-вероятно бе орлите оттатък да се радват на грижи от същата община, която по отношение на паметника очевидно не бе отишла по-далеч от призови за въздържаност. Опушени следи от бомбички „бронз-миний“ го покриваха от горе до долу. А в подножието му имаше разпънати палатки, над които транспаранти с много удивителни на свой ред приканваха кметството най-после да демонтира монумента.

!Върнете Градината на дъцата!^[1]

Raus das Wehrmacht-denkmal!

Дайте ни кирки и бира!

90 години стигатъ! — да дойдатъ подривниците!

Пред палатките сънено се протягаха млади хора с дълги коси и рокерско-хипарски вид. Момичета — същински самодиви — приготвяха закуска на туристически газов котлон.

Радослав върна поглед върху паметника. Бяло облаче вляво от гърбицата на Витоша привлече вниманието му. Твърде правилно и конусовидно...

Дично се пооблеци.

Нима зърваше оттук блестящата Рила?! Или някакво отражение от ултрасъвременната надземна София го заблуждаваше така?...

Задрънка звънец на велосипед. Към протестния стан на антикварно колело пристигаше някакъв бабанко с кърпа на главата, китара на гърба и татуировки по бицепсите. В коша пред кормилото се потяха бирени кутии. От палатките се подадоха глави, младежите отвън заръкопляскаха.

Радослав се обърна към къщите зад булеварда.

Нищо непознато. Кестени, стари освежени кооперации, дори нататък същата барокова турска легация, но с по-ниска ограда. Пак

косо погледна паметника на Вермахта. Накани се да върви... само че накъде да хване...

— Ей, ду, Регенбogen аус Рошток-штат, ком цу, фрайнде! Вильст ду бир тринкен?^[2]

Той поспря. „На мен ли говорят?“

Рокерът му се усмихваше широко и размахваше пръскаща пяна кутия. Почти всички младежи гледаха стреснатия „немец“ със зеленото яке. Момичетата отмятаха коси, две си прошепнаха нещо и се закискаха, святтайки с очи към Радослав.

„*Mi na теб, я!*“

Опа...

— О, найн, их хабе етвас цу тун...^[3] — Радослав се изуми на думите, излетели от собствената му уста.

— Ех, язък... Комст ду шпетер?

— Я, я, генау...

— Кенст ду вохин геен? Их кан дир цайген...

— Кайне проблеме! — бодро отвърна Дично. — Их зелbst... Данке.

— Ду бист дайн хирт зелbst, фрайнде. Алес гутес. ... Шайзе денкмаль, я?

— Абер зихер! — искрено рече Радослав. — Мус иин фертих махен, „бум“ дизе...

— Я, я, рихтих! Ком видер, фрайнде! Вир зинд да. Видерзеен!^[4] Чao, готин!

Младият мъж се отдалечи, давайки си вид на знаещ къде отива. С гърба си, с наежените змейски люспи между племките си, чувстваше погледите на момчетата и момичетата.

Пред замисления му поглед изникна Университетът със седящите от десетки години братя Георгиеви.

„По дяволите... откога знам немски?“ — запита се Дично.

„Не го знаеш — отвърна услужливо вътрешният глас. — Просто отговаряше това, което очакваха от теб.“ „Ха. Ами как тогава отказах почерката?“ „Предположиха го. Имаши твърде забързан вид, бате.“ „Хм. Значи това под грифона на торбата се четяло Рошток...“

* * *

На „Толбухин“... булевард „Цар Фердинанд“ де, Радослав се препъна в нова изненада. Този път тя бе жива, от плът и кръв, не потъмнял бронз, и бършеше масите на празно кафене на ъгъла със „Славянска“. Къса рокличка с шарка на пепелянка, дълга черна коса...

Той осъзна, че се е припознал в момичето, защото змейското в него никак не реагира. Още преди девойката да се обърне, Дично беше почувствува, че греши. Тя имаше хубаво, нежно лице, даже трапчинка на брадичката, но... нищо общо с Верена. И роклята ѝ бе от плат, колкото и добре да ѝ прилягаше.

Подминавайки заведението, Радослав скришом хвърли поглед към момичето. Очите ѝ бяха зелени, личеше, че е уморена. Девойката затваряше кафенето и мислеше само за почивка.

... Още много пъти му се случи по подобен начин, щом попаднеше на комбинацията „сини очи — черна коса“, да трепва като убоден от електрически разряд... но драконските сетива дремеха, не го караха да настърхва нахалост, не му сигнализираха — ето я, тук е, тук! Пред теб!

Нижеше стъпка след стъпка и събираще разпилени мисли в някакъв план за действие. До пет-шест следобед трябваше да бъде далеч.

Много далеч.

* * *

Няколко минути след Радослав пред вече затвореното кафене на ъгъла на „Славянска“ и „Фердинанд“ спря озадачен унiformен полицай, който съсредоточено зяпаше рокан-планшета си. Монтираният под паважа биосензор бе подал странен сигнал. Обикновено тези уреди отчитаха здравословното състояние на минувачите, за да могат в случай на нужда спешно да извикат линейка. А през последните двайсетина години сензорите бяха препограмирани да уведомяват полицията за високо емоционално ниво, сочещо за агресивни намерения. Доста сбивания и кавги биваха предотвратявани с помощта им. Но сега кодовата дума върху дисплея не значеше нищо за стражаря и той тъкмо се чудеше какво да

предприеме, когато модулът за идентификация, прикрепен към португей му, пиукна.

Стражарят вдигна глава. Младеж, който приличаше на студент по авангардно изкуство, стоеше пред него и показваше значката си. Униформеният се зарадва.

— А, колега... Я ми кажи, какво според теб значи това?

Двамата се втренчиха в рокан-планшета.

— Не е сигнал за терорист, нито за потенциален самоубиец... — каза полицаят почти отчаяно. — Никога преди не съм се сблъсквал с код „Рауни“. Знам алармите, знам кога казва, че е дефектиран...

Младежът изсумтя, отвори малък сак с инструменти, откъдето извади радиотелефона си, и подхвърли към стражаря:

— Скапан биосензор. Виж, че даже питанка е изписал, уж червена, пък няма сигнал за тревога.

— Да. Наистина яко е повреден — облекчено отвърна униформеният.

— Ти видя ли някой да минава оттук, преди да приемеш сигнала? — небрежно се поинтересува младият човек.

— Тц. Никой подозрителен. Чакай, бе! Оттук минават след наряд оперативните дежурни от Щаба на ПВКО на път към Военния клуб. Сигурно някой поручик не си е изключил лъчемета и сензорът е блокирал — хем заредено оръжие, хем лоялна аура, пък не е фанте... Хаймани такива!

— Аз ще оправя нещата — обеща младежът, — нали техническата служба сме за това... Лек наряд, старши!

— Леко дежурство и на тебе, мой човек! Аз... да не докладвам тогава, а? Военната полиция да я боли главата за разсеяни офицери, в Клуба вече навсярно са му нашокали ряпата, задето е заплес...

— Не, бе, не се тревожи, няма какво да пишеш сто килобайта рапорт, просто все едно аз съм си пристигнал първи, без това ми е задължение... Нямай грижи.

Стражарят доволно се обърна и се отдалечи. А лицето на младия човек тутакси стана напрегнато. Каза в слушалката тихо и нервно:

— Бойчо? Биоскенерът на участък четири-пет-девет е активиран дистанционно ЯМР^[5]-модула си след регистрирана силна емоция. Приемам.

Слушалката нещо избуча.

— Следвам го, да... Към „Раковска“ май... Аха. Мотка се като турист, честна дума! — последните думи полицейският съгледвач произнесе с искрено учудване. — Добре, край.

Младежът пъхна телефона в джоба на крещящото с цветовете си яке и се завтече по улица „Славянска“.

---

[1] **Немски паметник** (респективно Паметникът на Съветската армия) е заличил споменатата Градина на децата, в която е било забранено влизане на сами възрастни без дете-придружител. ↑

[2] **Ей, ду, Регенбоген аус...** (нем.) — Ей, ти, Регенбоген от Рошток-град, ела тук, приятелю! Искаш ли да пиеш бира? ↑

[3] **О, найн, их хабе етвас цу тун** (нем.) — О, не, зает съм. ↑

[4] **Комст ду шпетер?** (нем.) — Ще дойдеш ли по-късно?

Я, я, генау. — Да, да, разбира се.

Кенст ду вохин геен? Их кан дир цайген. — Знаеш ли къде да вървиш? Мога да ти покажа.

Кайне проблеме! ... — Никакви проблеми! Сам [ще се оправя]. Благодаря.

Ду бист дайн... — Сам си си пастир, приятелю. Всичко хубаво. ... Лайнян паметник, нали?

Абер зихер! ... — Със сигурност! Трябва да му видят сметката, „бум“ това...

Я, я, рихтих! Ком видер, фрайнде! ... — Да, да, правилно! Ела пак, приятелю. Ние сме тук. Довиждане! ↑

[5] **ЯМР** — ядрен магнитен резонанс, явление, при което магнитните моменти на атомните ядра се ориентират (влизат в резонанс) с приложено външно магнитно поле. ЯМР-спектроскопията се използва за изучаване на структурата на високомолекулни съединения. Споменаването ѝ в текста предполага по-високо развитие на методиката, при което съгласно вложени в апаратурата модели, дистанционно, без контакт, се разчита ДНК и така се идентифицира търсен човек. ↑

4.

И по „Фердинанд“, над който глухо бучеше ниското дъно на многоетажна автомагистрала, и по „Славянска“, „Шишман“ — навсякъде телефоните предлагаха услуги за връзка със самия държавен глава или пък с пилот на кой да е космически кораб в пряка видимост. Мегатекстови екрани над улицата сипеха новини и реклами:

„Задълени сж сръдства за фондъ „Бедствия“ предвидъ евентуалната сила на пролътните бури презъ бѫдещата 2037 г.“

„Пътната полиция и ЦАК препоръчватъ на всички частни шофьори коли подъ наемъ съ гарантиранъ сервизъ в обществените гаражи като алтернатива на закупуване на лично превозно сръдство. Облекчете живота си, водачи! ***За млади семейни двойки, гимназисти, студенти — отстъпки. За празненства и чествания — моментна лотария, намалъжение на дневния наемъ от 10 до 100 на 100!“

„Бунтът в Сугамо^[1] е прекратенъ. Кемъ Пай Тай^[2] е отстранена от управлението на затвора съ указъ на императора.“

„Ползвайте общественъ транспортъ, улеснете трафика по градовете, спестете на себе си и на пътната полиция време и нерви!“

„Последна новина отъ Месечината къмъ този часъ: потвърдена е гибелъта на съглашенски орбиталенъ разрушител, клас Б–1017-Старфортресъ съ бордови номеръ T79. Това е третата катастрофа на тъзи първи (и засега единствени) в свѣта серийни тежки космократори. Експедиционниятъ корпусъ не даде обяснения за инцидента, нито уточни дали има оцѣлели ...“

„Съществувало ли е нѣкога явлението „НЛО“? — четете във вестникъ „Варненска поща“!“

„Модните тенденции за пролетния сезонъ на 2037-а
...“

Радослав кривна по „Раковска“. Без да се замисля, продължи по „Аксаков“ в странната нощоподобна тишина. Почувства някаква активност преди сградата на Военното министерство.

Бе полицейски участък — „IV ПУ“. В прозорците се мяркаха хора, от портала лениво се измъкна синьо-черна кола, почти без звук се издигна над улицата, отрази се в стъклата на етажите и отлетя като бръмбар нанякъде.

Младият мъж се сдържа да не избърза, но нямаше как да не обърне внимание на грамадно табло до входа в участъка. Големите стереопортрети на хората върху него не бяха издирвани престъпници — друго предназначение имаше тази необикновена изложба.

ПОЗОРНА ДЪСКА

НЕ ВЪРВАЙТЕ НА ТЪЗИ ХОРА

Под снимките — имена и червени като срам букви:

„Уличенъ въ лъжа“, „Крадецъ“, „Измамникъ“, „Клеветникъ“.

ЗАПОМНЕТЕ ТЪЗИ ЛИЦА

... Можеше ли да има по-страшно от това? Навярно не би се смразил толкова пред четиринайсет бесилки.

От участъка излезе стражар с бяла куртка и свали едната от снимките. Озърна се бегло към Радослав.

— Реабилитиран — подхвърли той през рамо и се прибра обратно.

„Дали? — мислеше Дично, докато крачеше към Народния театър.
— Но пък от друга страна...“

* * *

Зад Народната банка Радослав пи вода от чучурчето-лъвски език. Отдавна не помнеше тази чешмичка да работи. Май тук нямаха проблеми с водата — където и да се огледаше, шумоляха шадравани, звънкаха фонтанчета за пиеене.

В тоалетната обаче, където се отби, не занемя. Може би свикваше. Никога не беше влизал в „Шератон“, но пък помнеше тоалетните в хотел „Родина“, където бе изкарант абитуриентския си празник. Тази в дъното на градинката пред театъра бе също толкова чиста и едва ли не луксозна. Дали само в центъра са такива клозетите, или навсякъде в града?

Там, където очакваше да види американското посолство с неговите винаги интересни постери, нагоре се устремяваше подpora и чезнеше в маранята на полухолографското-полуистинско небе. Табела сочеше асансьорите към спирка на магниторелс.

Радослав не устоя на изкушението.

* * *

— Шефе? Старец, четвърт час не мога да се свържа с тебе!
— Седем минути, Бойчо, провери си часовника. Какво пуфтиш като черен влак?
— Биосензор це-нула от участък 459, черта 09, се е опитал да сканира ДНК на минувач!
— *Нашия ли?*
— Комай да.
— И? Нямам ченгел подръка да ти вадя думите от устата.
Казвай!
— Код „Рауни“ — Русе-Айтос-Урвич-Никопол...
— Чух, разбрах. Добре. Дезактивирай сензора...
— Вече е готово.

— ... пък аз ще се разбера с Техническата служба.
Продължавайте да го следите.

— Ъъ...

— Нещо неясно ли казах?

— Ъъ...

— Какво те притеснява? — инспекторът уморено въздъхна в микрофона.

— „Сканиране за разпознаване по ДНК с цел локализиране или...“ тра-та-та, не помня как беше, „на пълнолетен и вменяем гражданин без писмена санкция на Върховния съдия на България е...“

— Известен ми е Наказателният кодекс, особено разделът за служебни лица и организации! Всичко е наред.

— Да, ама в буфера на сензора нямаше номер на подписан от Върховния съдия ордер...

Отвърна му мълчание. Бойчо отстрани радиотелефона от ухото си, погледна го стъписано и предпазливо духна в слушалката.

— Ало, шефе?...

— Ало, Бойчо, защо си търсиш дертове? Код „Рауни“ се задейства по перманентно разрешение на Съдията. Така че няма нищо противозаконно. Можеш с чиста съвест да продължаваш да изпълняваш нареджданията ми.

Детективът усети как и без туй червените му бузи пламват и се помъчи смущението му да не проличи и в гласа:

— Старец, аз, такова...

Слушалката прихна ведро:

— Няма какво да се притесняваш, мойто момче. Гледам, че от теб наистина става добро фанте и съвестен гражданин... — Тонът на инспектора се промени: — А сега се залавяй за работа! Край.

* * *

Мотрисата почти безшумно го носеше над покривите. Радослав бе единствен пътник в този вагон. Около себе си виждаше висящите квартали на Горния град. Приличаше на фантастика по Джордж Лукас.

„Боже Господи! Ако си рекъл някога да се върна, как ли тогава ще ми изглежда моята София след всичко видяно тук! С толкова

зеленина и чистота. Уреденост. Всичко работи. Нищо счупено. Олеле.“

Магниторелсът сновеше по малкия транспортен кръг на това ниво и вече се намираше над „Опълченска“. Дично реши да слезе на Лъвов мост.

При очевидната липса на контрольори в магниторелса на подчертани места стояха апаратчета за самотаксуване с кредитна или лична карта — документите вероятно се показваха пред фотоклетката на наследника на перфоратора. И все пак, минава ли контрола? Едва ли, никъде нямаше напомняния, че глобата за нередовни пътници е еди-колко си кинта... Пред очите му изникна „Позорната дъска“ пред участъка. За какво да плашат с глоби! И веднъж месечно да се случи кондуктор, достатъчно е, за да ти съсилят доброто име за дълги времена. Е, надали за едно грatisно пътуване те окачват така безмилостно...

До вратата на мотрисата висеше кутия за загубени вещи, „освенъ ако не желаете да занесете собственоржично забравените предмети до полицията, уважаеми пътници“.

Младият мъж пак си припомни таблото на позора. Вероятно в тази кутия можеше да лежи и кюлче злато, което без притеснение ще си потърси — и без проблеми ще го намери! — някой забраванко.

Меко, почти по женски пришелепващ глас на ватмана-робот обяви станция „Лъвов мост“, ниво плюс едно.

* * *

Радослав се помота малко край спирката и хвана асансьор за нулевото равнище. Футуристичните гледки на плюсовите нива го разсейваха, освен това там сновяха далеч повече хора, а *миризмата* на тяхната душевна уравновесеност и ведрина взе да го дразни. Докато просторната кабина го съмъкваше на по-познат терен, си призна, че просто горе се чувства неуютно и неловко. По тротоарите на Стара София той съумяваше да се отвлече, да позабрави собствената си чуждост тук.

Но бе пришълец в този свят. Сякаш хуманоид от летяща чиния.
И пак го понаболяваше главата.

„По-повърхностно карай, мой човек! — внуши си Дично. — Не задълбавай. Просто зяпай. Отложи въпроси и питанки. Главните неща няма как да се забравят...“

Лъзовете на моста вече имаха езици. Може би никой не се страхуваше от това те да проговорят.

По „Мария-Луиза“ людни места бяха цирк-градините „Братя Рогачеви & Наследници“, „При шопитѣ“ и бирария „Здраве“ на най-дългата софийска улица — „Цар Симеон“. Край Халите Радослав се запита дали съществува ресторант „Гамбринус“, където за първи път като ученик се беше напил с червено вино и геройски бе успял да не повърне чак до вкъщи. Ала не му се връщаше назад и той продължи край магазини, затворени работилнички и локали с по няколко посетители. Най-често срещаше котки и понякога отвръщаше на поздрави на редки минувачи.

Свърна от края на Женски пазар, където павилионите работеха под стъклени покриви над цялата улица. С криволици се върна пред джамията. През вратата ѝ видя седящи на възглавнички по килима боси мъже с броеници.

Дебела колона за афиши говореше за театри, изложби, концерти, обява за поправка на акордеони, някакъв събор, кина... Под откъснато парче на горния слой плакати весели букви канеха децата-септемврийчета да празнуват общо рождения си ден на 31.IX.036 в Евксиноград. За палавниците се предвиждаха конкурси за най-щуро и красиво изрисувана муциунка и маскараден костюм, за песен, рисунка и разказ кой какъв подарък е направил за Мартенския празник на мама...

[3] Плакат съобщаваше за всеобщи първични избори за Върховен съдия: „Граждани! Посочете съ бюлетините си следващия Съвладѣтель на държавата!“... Хмък.

Пи горещата вода от чешмите на площад „Бански“, посмутен от липсата на ЦУМ. Неколцина души си пълнеха дамаджанки. И тук тоалетната бе почти тузарска и над мивката радиоточка свиреше ръченица.

От площада се виждаха гостилница „Цариград“ и хотел „Македония“ с кафене на партера. „Тук май едно време са пречукали някакъв виден войвода от ВМРО, що ли? — помисли неуверено Радослав. — Хм, по тия плочки никога не съм стъпвал значи...“

„Едно време ли? — изстина той, зяпнал към кръста над Света Параскева, подал се от подлез за връзка с плюсови и минусови нива — Кога „някога“? Кога „никога“?! Къде??!“

Стоп. Стига. Да се върнем на предишната мисъл... за какво ставаше дума? Хм... ъъъ... дали върти трамвай около паметника Левски? Дично се втурна да провери. Беше по-добро от вледеняващото усещане за собствената неуместност в този свят...

Улицата, която хвана, се казваше „Търговска“ и за нея той нямаше нито спомен, нито идея. След малка извивка тя го поведе край верига отворени магазини към „Дондуков“.

Радослав криво се усмихна — все към „вкъщи“ го тегли...

На пресечката с булеварда колониалите „Златна рибка“ и „Феликсъ Потенъ — Марсилия“ предлагаха деликатесни стоки.

Партийният дом липсваше. Същият този социалистически колос, на чийто пожар Радослав се случи да присъства, потресен от грозно изкривените лица на привържениците на същата демократична идея, която толкова го радваше със свежестта и свободата си. Красиви модерни къщи на три-четири етажа с широки алеи и градинки между тях запълваха мястото там, където в другото пространство-време се издигаха Министерският съвет и Президентството.

А вместо самия архитектурен урод с поднебесната петолъчка, на фона на БНБ — и тя комай не съвсем същата — стоеше паметник на воин, укротяващ буен жребец. Имаше нещо в него от Мадарския конник.

Метални пана и фонтани обкръжаваха кан Аспарух, шатровидно сияние опираше в осезаемото, но трудно различимо горно равнище. Пред паната стояха, препускаха или седяха на тронове всички достойни български владетели на Първото и Второто царства. В стъпаловидните камъни на фундамента се четяха редове от Именника:

... дойде на тази страна на Дунава Исперихъ-кънязъ,
който е и досега, а годината му Верени Алем...

Стълбища слизаха през подземни арки-портали към Видеомузея на българската държавност „площадъ „Канове“: ниво — минус 1A“ № 01.

Попретихнал и в мислите си, Радослав продължи по „Търговска“. Улицата свърши пред площад „Александър“, където стърчеше фигурна ограда, увита в поувахнал бръшлян.

Дворецът.

Естествено, нямаше такова животно като мавзолей...

* * *

За по-малко от десет минути инспекторът се разбра с началника на Техническата служба към софийската полиция относно сензора, като при това ловко успя да подмине светското бърборене и даже не даде шанс на главния полицейски техничар да го покани на риба в неделя, защото и бездруго щеше да откаже.

След това незабавно се обади на още един номер, но му се наложи да чака почти пет минути, докато линията се освободи. И отново изключи радиотелефона, но го задържа край слепоочието си.

— Той е — каза в пространството пред себе си и за кратко се отпусна в креслото с притворени очи.

След няколко мига стана, прибра телефона и присви очи към инфотаблата в кабинета. Реши, че има свободен половин час да се разсее, като с един масраф изпълни наболяло служебно задължение.

Напусна помещението и със спокойна крачка се насочи към асансьора за стрелбището в мазето на сградата.

---

[1] **Сугамо** — японски затвор, в който е бил обесен Рихард Зорге.[↑]

[2] **Кем Пай Тай** — японската тайна полиция, държавна сигурност.[↑]

[3] **Мартенският празник на мама** — 25 март, Благовещение; преди комунизма се е смятал за празник на жената и майката.[↑]

5.

Както вече бе свикнал с чистотата на улиците, търкалящото се върху плочките картонче му направи впечатление.

Озърна се за боклукчийско кошче и подритна хартишката. Наведе се и я вдигна.

Лична карта на гражданин на България.

Донякъде приличаше на военната книжка, която му бе предлагал Пресиян, но беше по-тънка, досущ като немските фонокарти от Радославовото пространство-време... Той пак разгледа документа.

Лична карта. Гражданин. Герб с три разкошни корони. И — България. Егати. Не Република, не Царство. Само България. Простичко и с вкус. Ала нито снимка, нито нещо друго личеше по твърдото картонче. Да не би да е детска играчка, както да речем парите от „Монополи“? От друга страна, военната книжка, видяна на Луната, също нямаше друго освен заглавие.

След кратко колебание Дично се огледа за полицай.

А не е ли по-разумно да я остави на близката пейка? Въздъхна. Наблизо нямаше кутии за разсеяни граждани, затова продължи с идеята, че край някоя спирка или асансьор сигурно ще ги има.

Обиколи цялата ограда, но никъде не видя гвардейци на пост. На порталите дежуряха видеокамери над табелки, сочещи часовете, когато дворецът е отворен за посетители. До тях имаше някакви полегати екрани със светлинни писалки.

„Записване за аудиенция. Отговор ще получите на домашния си адрес. Преценете дали въпросът Ви не е от компетенцията на друга държавна институция.“

Значи все пак резиденцията на царстващия глава е тук, съобрази Радослав.

Пред портала откъм булевард „Цар Освободител“ стоеше раирана караулка и пред нея стражар четеше от някаква папка.

Младият мъж приближи полицая. Човекът вдигна глава, постави ръцете си с планшета на гърба. Дично му протегна личната карта.

— Някой я е изтървал.

— Да, благодаря ви за проявената отзивчивост, господине.

Той взе картата и бегло я погледна. Това, което Радослав помисли за радиостанция върху портупая, смени цвета на индикаторите си и Дично успя да зърне как по повърхността на документа сякаш върху проявявана photoхartия изникнаха снимка и надписи. Стражарят прибра личната карта в джоба си и каза в устройството, което пак примигна със светлинките си:

— Ало, Централа, пост 2, загубена лична карта Дунав-Карнобат-Никопол-00315, край. Благодаря ви още веднъж, господине. Заплеси колкото щеш. Приятен ден.

Но Радослав продължаваше да тъпче на място.

— Прощавайте... Това е Дворецът, нали?

„... а не Художествена галерия.“

— Да, разбира се — учудено отвърна полицаят.

— Ами... къде са гвардейците?

Служебната безстрастна маска на стражара се разпуска от широка усмивка.

— Ами че днес не сме празник, господине. Вие репатриант^[1] ли сте?

— Ммм...

— Добре дошъл в майка България. Намерихте ли си вече квартира? — с доверителен тон попита полицаят.

— Не съм търсил — чистосърдечно отвърна Радослав.

— Вижте в Герман — посъветва го на мига стражарят. — Евтиния, мястото е тихо, има минерална баня наблизо. Механичеса уютни, готвят добре и не е скъпо. Да ви дам ли адрес да се обадите?

— Амиии... Едва ли ще оставам в София. Ама малко да поразгледам...

Дежурният пак се ухили.

— Приятен ви ден тогава. Има какво да се види. А гвардейци ще намерите по всяко време при паметника на Левски. Ще им сигнализирам да ви отворят параклиса, че вече е късно, но щом сте за първи път в столицата...

— Аз тъкмо натам бях тръгнал... — побърза да откликне Дично... и не се удържа да не подкачи человека: — Вие да не сте от Герман?

— От там съм, да. Всичко хубаво.

— Лека служба.

Стражарят небрежно докосна козирка и отново придоби строг официален вид, само в тъгълчетата на очите останаха дяволити искрици. Отдалечавайки се, Радослав чу полицая да говори в радиостанцията си:

— Пост едно? Ще ви дойде едно момче, възвращенец, нали става да му отворите параклиса? За първи път в София. Ъхъ. Край.

Сега Дично поне знаеше закъде точно е тръгнал.

* * *

Репатриантът с немско яке още не бе пресякъл „Раковска“, а пред караулката кацна хвъркоциклет и младо момиче-детектив от Криминално издирване помоли стражаря за описание на момъка.

Дежурният се посвъси и изпълни поисканото.

Девойката внимателно го слушаше и накрая рече:

— О, не е той. ЧАО, колега!

— ЧАО, колежке... Ако те видя на Празника в Балния дворец, ще потанцуваме ли?

— Не може. Женен си. Женска солидарност, ха-ха!

— Бре, какви момета въдят в криминалното... — промърмори стражарят подир отлетелия на север хвъркоциклет и пак се задълбочи в конспекта за редовната атестация.

* * *

Радослав минаваше покрай хотел „България“, Природонаучния музей (ескалатор подканяше да бъде посетена и новата му сграда на горното ниво), поспря пред витрината на фотографското ателие „О. Месробъ“. Някакъв строеж с изпълнител концерн „Тодоръ Балабановъ“ бе пакетиран срещу луковичните камбанарии на Руската църква.

От Военния клуб излязоха и се разотдоха пет-шестима души офицери в зелени старомодно-футуристични униформи. Един носеше на колана церемониална сабя. Друг замина по „Раковска“ върху глухо клокочещ мотор БМВ с плъзгачи вместо колела.

В градинката отсреща пееха фонтанчета. Слънчеви лъчи ги накараха да заискрят, сега пак притъмня от облаци.

Пред Народното събрание конен полицай стоеше срещу паметника на Цар Освободител. Подковите на пристъпващото на място животно кънтяха в безлюдиято на площада. В съвсем истинския ден се носеше объркващ дъх на нощ, на сън.

Край Художествената академия стърчаха на пилони кафенегалерии, досущ като гъльбарници, около и във тях се събираха хора, на които им личеше, че са художници. От заведенията Дично дочу джазови импровизации на пиано.

Познатата му сграда на МЕИ имаше съвсем друг вид. Това бе Държавна печатница. Паметна плоча говореше за възстановяването ѝ след бомбардировките на Антанта от 1944 година.

Около паметника Левски не въртеше трамвай. Още от Ботаническата градина Радослав различи четворката гвардейци с нетрепващи лица. Едните носеха червени, другите — бели кители. Същите орлови пера, шпори на ботушите, ала вместо карабини войниците държаха пушкоподобни лъчеви оръжия с лазерни щикове.

Под паметника се разполагаше параклисът „Св. Игнатий“. В центъра на залата се намираше гробът на Апостола, в пода бяха инкрустирани изреченията:

„Времето е въ насъ и ние сме въвъ Времето.“

И на изхода — другата му фраза: „Ако печеля...“

Тишината вътре бе вълнуваща.

Когато Радослав излезе горе, той отново си навлече плетената шапка. Стражар му козириува.

София бе станала мъничко по-дружелюбна към пришълеца.

---

[1] Репатриант — „връщащ се в родината“. ↑

6.

Зад гърба му останаха „Московска“, сияещите в злато куполи на „Александър Невски“, гранд-хотел „Роял“ с оживен ресторант-градина в сградата на отвъдната ДСК, Юнион клуб на кръстовището на улица „Вазов“ с „Раковска“, стигна и площад „Славейков“ — на ниво минус едно се разполагаше Книжен пазар.

С никакво облекчение Радослав се натъкна и на разкопана улица. Бе преградена и покрита с платнища фолио, нашарено с „РЕМОНТЪ“ — срокъ за пущане: 10 октомври 2036. За всъка промъна въ датата за завършване уважаемитъ столичани ще бждат уведомени“.

Слагаше и сваляше тъмните очила, защото променливата облачност ту заливаше в слънце сградите, ту потапяше града в здрач, на който уличното осветление реагираше мигом и съобразено със степента на смрачаване.

„Витошка“ му се видя не кой знае колко драстично променена. Най-непознати му се сториха приемната на очната клиника „Гиргиновъ“, откритата сцена на театър „Люксембургъ“ — подиумът бе празен, гостилиница „Балканъ“, художествено холофотографско студио „Владикинъ“ и на „Денкоглу“ — Студентския клуб, откъдето се шумеше здраво...

Извъртя глава подир звън на монети.

Между „Студентски столъ — Мидата“ и колониал „Цейлонъ“ момиченце с панделки прибираще шепа пари от закрепен за мраморна колона перленобял автомат с никелирана фирма „БАНКА БУРОВЪ“. После детето отскочи в бакалията.

Радослав втренчено гледаше табелата „ВАСКО & МИТКО — питки денонощно“.

Бе гладен. Гладен до полууда.

Уж бе излапал свръхдажба в лунснаряда, но физическото и психическото натоварвания очевидно бяха изгорили храната като в металургична пещ.

Представи си как ще помоли някой минувач за малко стотинки... и се запита не би ли могъл все пак да потърпи...

„Хей, ами че аз имам пари! Вътрешен глас, говедо такова, защо се обаждаш само за гадости! Ще те уволня, песимист черноглед такъв!“

Ясно, постсоциалистическите левове не вършеха работа, но нали имаше долари. Дично се втурна да търси чейнч-бюро. В подлеза за към минусовите равнища намери сарафско гише. Потърси по таблото стойностите на курса.

Помръкна.

Имаше всякакви валути, например балканска жълтица равна на 1,107 лева, респективно 1 лв = 0,903 жл. За една райхсмарка (DRM) даваха 72 стотинки, имаше франкове, гулдени, рубли, някакви си талери^[1], крони, йени, лирети, фунтове стерлинги, емирски динари и латиноамерикански песос... но за обмяна на североамерикански пари сарафинът неизвестно защо препращаше клиентите си към БНБ.

Няколко преки по нивото нула — пак провал. Тук дори не обелваха дума за долари.

„Бре, какво става?“

Опита в трето и четвърто, върна се назад...

Бе необяснимо. Невероятно.

„Може да ти е късмет — обади се вътрешният глас. — *Доларите сигурно вече са сменени.*“

Радослав стисна зъби. Все пак дори и променени, нима зелените банкноти тук не струваха нищо!?

... „Морски дарове“, „Каварма“, „Скара за двама“, „Винарна“ (с програма)...

„Да ти... на програмата! Искам да ям!“ — едва не кресна Дично.

... „Руские пельмени“, „Турски дюнеръ-кебапъ“, „Мамалига и качамакъ“...

Застана пред банковия автомат „Банка Атанасъ Буровъ“. Екранът предлагаше избор на валута, дори юбилейни жълтици, но отбелязваше, че тези монети имат по-висока цена, а като средство за плащане вървят по номинала си. Радослав не откъсваше очи от опцията „Заеми“.

Поколеба се и я докосна.

„До петстотинъ лева при лихвенъ процентъ една дванадесета по-високъ от този на Народната банка“ — предупреди терминалът.

Радослав мислеше за фасул, сарми, пилешки дреболийки и пържен черен дроб.

„Въ какви монети?“

— Омлет с гъби, овче кисело мляко, марули с репички и сирене... Както ти е удобно, роканче, направо съм навит и на купони за храна.

„Наберете тритъ имена и граждансия си номер.“

От нетърпение Дично два пъти обърка ЕГН-то си.

„Гаранция?“

— Ах, мътните те взели... Опция „Социална програма“. Давай, давай, че вече ми причернява!...

Монетите зазвъняха, подаде се бордеро... Радослав ги натъпка в джобовете си и хукна, воден по-скоро от носа си, отколкото от зрението.

* * *

— Шефе!

— Какво врещиш, не съм глух.

— Пак жалба от ФИ!

— Е?

— Пак същият номер! Злоупотреба с Програмата за социално подпомагане.

— Колко са този път?

— Петстотин кинта...

— Хмък. Ясно. С фифито вече се имаш, нали?

— Аз... Жалбата още не е пусната официално.

— Разбрах, че служителят, с който си уреждал въпроса, била на двайсет и една, неомъжена, със зелени очи. Тя ти се обади, тъй ли?

— Ами...

— Ми тогава — същата процедура. Калпазанинът продължавал да прави въртели на вуйча си. Пиши го като мой заем в счетоводството.

— Ама, шефе!

— Какво „шефе“? Да си ме осиновил? Не? Тогава не ми зяпай в джоба, шольо. Действай, както са назвали македонските комити.

---

[1] **Талер** — старинна немска сребърна монета, дала по-късно название на долара. ↑

7.

След набега в руския ресторант, където келнерите в национални костюми и подобната на матрьошка собственичка едва не припаднаха от лакомията на клиента си, Радослав бе останал с четиристотин деветдесет и пет лева в монети по петдесет, двайсет, десет, пет и еднолевки. Два лева банкоматът му беше изсипал във вид на стотинки.

Дично разгледа парите. Всички бяха двусловни, левовете — от синкав и бял метал, а стотинките — жълто-бели. Означението на номинала имаше крайно изчистен дизайн, единствени двете петдесетлевки носеха държавен герб на турата, другите монети бяха украсени с Мадарския конник. Полето извън фигури, цифри и букви бе гладко на пипане, но някакъв извънредно фин резец бе покрил както езито, така и другата страна с прост контурен орнамент, в който слънчевата светлина се разпадаше на дъга. Тъкмо него, разложения в спектър лъч, разглежда най-дълго Радослав.

Грешка нямаше — в дъгите той преброи девет различни цвята.

Претегли монетите на показалеца си. Бяха тежки. По ръба им пишеше „Боже, пази България“ и се редяха миниатюрни цифрички на серийни номера.

Наличната сума възлизаше приблизително на шестстотин осемдесет и седем германски райхсмарки.

В прекрасно настроение Дично продължи нататък и неусетно свърна в сенчеста уличка, над която светеше с белотата си фирма:

„КОСАТА РАСТЕ!“

БРЪСНАРНИЦАТА РАБОТИ ДЕНЕМЪ И НОЩЕМЪ, КОГАТО ВИ ХРУМНЕ

Като малчуган много обичаше да ходи при бръснаря в квартала. Там се чувстваше голям, чакаше си реда заедно с батковци и чичковци. От това сякаш порастваше, особено щом възрастният майстор на

ножицата и машинката го повикваше по същия начин, по който канеше на стола и другите — с широк театрален жест и едно учтиво, но произнесено с достойнство „моля заповядайте, господине“. Ритуалът с връзването на колосания чаршаф, критичният оглед на неподстриганата коса, въпросът „как ще желаете“, а същне — мокрене с гребен, звънкащо пощракване на блестящи ножици и жужащо мъркане на машинката...

Достолепна тишина по време на свещенодействието, тихи покашляния, шумолене на вестници и, съвсем тихичко, едва-едва — музика, винаги народна, от старо ебонитово радио, по чиято скала личат написани с латински букви имената на далечни градове... Незабравим аромат на лосиони и одеколони, на увитото в станиол сапунче, така вълшебно пускащо пяна за бръснене... Ax, колко си мечтаеше да дойде по-бърже времето, когато и за неговата четина по бузите тържествено ще разтворят строгия бръснач, ще го наточат в колана и ще хванат четката!... И накрая — важното оставяне на стотинките, които бръснарят никога не броеше, а с едно елегантно движение забърсваше в чекмеджето и казваше: „Благодаря и честито!“

И после — как само хладнееше на ушите, а главата се усещаше лека, съвсем нова!... Малкото неделно ателие на стария магьосник-повелител на бради и прически беше едно от любимите му места... след сладкарница и киното. Радослав се усмихна, когато внезапно му дойде наум, че е ходил на подстригване така, както се ходи на църква — в онези далечни години на детството, когато не разбираше думите социализъм, религия, атеизъм и капитализъм. Тогава още никак не подозираше много неща от битието на възрастните — за съжаление твърде малко от тях наистина приятни.

„Защо не си направиши удоволствието?“

Влезе. И усети, че премалява.

Мирис на одеколони и лосиони. Огледала с безкрайни отражения. Вестници на масичка до канапето за чакащите. Диплома в рамка. Ужасно старо радио едва шепне, а по скалата му светят имена на близки и далечни градове...

— Моля заповядайте, господине.

Радослав вдървено седна. В рамката на огледалото бе забодена карикатура „Отмъщението на Фигаро“. Бръснарят беше пенсионер, плешив и с дебели очила.

— Как ще желаете?

Радослав се напрегна и изстиска глухо:

— Късо. — Сети се за Пресиян и добави: — Нещо като войнишки фасон. И да, махнете брадата, моля.

— Ммм... — майсторът критично оглеждаше косите му. — Мисля, че нямате предвид тъкмо новобранска прическа. Какво ще кажете за малко по-дълго?

— Офицерска?

Бръснарят схвана шегата и се подсмихна под тънък сив мустак.

— Определено се спазарихме за стил старшина-школник.

Докато се смееше заедно с майстора, Радослав оцени възрастта му на около шейсет и пет.

„Нищо чудно да сме набори. *Връстници*.“

— Да... — провлечено каза бръснарят. — Навремето в казармата ни стрижеха голи глави. Сега, разбира се, подобна безвкусница не се практикува. Като че ли се възвръщат прически от старо време, а ла Елвис... знаете ли нещо за Елвис Пресли, господине? — майсторът въртеше с изпънати пръсти главата на Радослав и се примерваше към отражението му в огледалото.

— Ммм... да.

— Разбира се, аз съм роден, след като той вече е бил звезда... Американски войник в Южна Франция, след мирния договор естествено. Още оттам се прочува, макар вече да е пял и в Щатите... Стана много популярен и в Германия. Не веднага, разбира се, но... Дааа. Сигурен съм, че такава прическа ще ви отива. Не като тази от рисунката — младият мъж заедно с огледалото отрази кратката усмивка на бръснаря. — Дааа... Имате правилни черти, издължено лице, но не ви препоръчвам да се решите на път, защото става прекалено, а прекалените неща... са прекалени и следователно неприемливи за изискан човек. Външността, господине, е едно от първите условия за добро самочувствие и основа за самоуважение. Грижата да изглеждате приятно не бива да се пренебрегва... нито преувеличава. Все пак един мъж не е кокона... но пък и не е изпаднал тип. Да пристъпим към съществената работа?

Радослав кимна и се отпусна на стола. Успокояващо защумя колосан чаршаф с дъх на чисто. Клиентът блажено притвори очи... Ето го звънкащото усърдие на ножицата... Аха, забръмча машинката...

* * *

— Е? Къде сте?

— На „Кан Крум“. Обектът е в бръснарница. Като излезе, да разпитаме ли бръснаря?

Детективът помисли, чоплейки нос.

— Не — реши накрая, — нямаме нито основания, нито правомощия да тормозим человека.

— Свидетел...

— Престани, Недялке! Провеждаме „дискретно проследяване“ и обектът ни не е офейкал... — Бойчо леко потръпна при мисълта и бърже кръстоса пръсти. — В такива случаи е нежелателно да обръщаме вниманието на очевидци върху случая...

— Знам де! — тросна се отсреща колежката и детективът живо си представи нацупената й муцунка. — Ти все ме поучаваш! Очевидците и да бъдат привлечени за свидетели, следва да бъдат разпитани така, че да не разберат какво ни е интересувало всъщност. Тъкмо исках да потренирам! Ти само на Вики цепиш басма. Край!

— Аз... — почна Бойчо, но в слушалката бръмчеше сигналът „свободно“.

Детективът поклати глава и се обади на Стареца.

— Идвай при мен! — нареди му инспекторът, без даже да доизслуша рапорта. Гласът му звучеше глухо, прекъсван от тъпи бумтежи. Младежът се досети, че Стареца е намерил време да покрие нормативите си за стрелба от миналия месец.

— Аха, опа съм — съгласи се Бойчо. — За какво?

— Да вземеш комплект контактни психоскопи. (дум! ду-думмм!) Прецени кой да ползвате. (бум! бум! бум-бум-бум-бум!) Чакай да се махна от тая лудница...

След дълга пауза гласът на инспектора продължи по-ясно и силно:

— Разминавате се с подопечния, сканирате и ти ми носиш спектъра му на масата. *Нищо* да не минава през лабораторията на „Клементина“.

— Нали не трябваше да го доближаваме?

— Ами няма да го доближавате.

— Ч-чакай бе, шефе, ами как да го сканираме от петдесет метра?! — заекна детективът.

— Баш ме брига, както казват сърбите — (Бойчо съвсем ясно си представи как Стареца свива рамене.) — Импровизирай. Няма все да съм жив да ви уча...

— Шефе?

— А?

— Ще ми кажеш ли все пак какъв е този код? „Рауни“-то.

Слушалката мълча повече от двайсет секунди и накрая с нежелание рече:

— Режим на ВИП-безопасност.

— За кого?

— Ама и ти си една конска муха... Проследяване и охрана на членове от царското семейство. Пак ли си гълтна езика?

— Ама той...

— Хайде стига вече, става ли? Прекаляваш. На бегом в Дирекцията!

* * *

... Когато ръката на бръснаря наклони главата му и машинката докосна врата, Радослав едва се сдържа да не подскочи. Вкопчи се в подлакътниците.

O, Боже!

O, Слънчо!!

Съвсем забравих!!!

Стисна зъби, замръя и зачака.

Бръснарят обаче не реагира. Дори не хълъцна. Само движението на машинката за миг се позабави, щом човекът оголи змейските люспи по вратните прешлени на клиента си. За секунда в съзнанието на Дично нахлу учудването на бръснаря, а после... после то се смени с друга емоция, която от своя страна стъпила Радослав.

Задоволство. Симпатия. Разбиране.

Какво беше разбрал?... Или по-скоро си мислеше, че е разbral? По дяволите...

... При какви обстоятелства само се събъдват момчешките мечти! Ето — пяната от сапунчето е върху лицето му и хромираното острие се плъзга по кожата, водено от опитна, чак артистична ръка, премахвайки нелепата „подкова“ от лицето.

— Колко ви дължа?

Ех, жалко, че се налага нарушаване на ритуала, но откъде може да знае тарифи и разценки един пришълец от миналото? От *инакво* минало на всичко отгоре!

Пръстите на бръснаря за момент приятелски стиснаха рамото на Радослав.

— Не се притеснявайте. Честито и приятен ден. И лека служба.

След кратко не дву-, а многоумене, Дично спря да подрънква тежките монети в джоба си.

— Благодаря. Всичко най-хубаво и на вас.

Кимване.

С обръкани и смесени чувства Радослав излезе от бръснарницата, но като че повече със съжаление, както подир цирково представление — онова съжаление, че всичко, дори хубавите неща имат край. С гърба си чувстваше погледа на бръснаря. Не издържа и се обърна. Човекът му махна с ръка, младият мъж предусети намерението му и с половин секунда го изпревари.

Въпреки странното в случката, му стана приятно.

Той закрачи уверено по тротоара на улица „Канасубиги Исперихъ: ниво-нула“ с олекнала глава, хладнеещи уши и врат... Опа! Дично повдигна яката на якето и продължи малко скован. Но припомнената детска радост го отпускаше и караше да се усмихва.

А и колко интересно е да се оглеждаш във витрините така нов-новеничък, направо непознат. От suma ти години ходеше с дълга коса и беше забравил как изглежда на живо онзи младеж от снимката в паспорта.

Той се сети за слънчевите очила и се хареса с тях. Продължи към Попа.

8.

От булевард „Патриарх Евтимий“ видя на мястото на НДК друг палат. Имаше вид на приказен, в линиите му все едно се срещаха всички времена, дори и ненастъпилите бъдещи. Полегати диагонални виадукти го привързваха към Горния град, обединяваха го с плюсовите равнища. Дворецът сякаш излиташе и в първия момент Радослав не разбра кое е най-необикновено в сградата. А тя съвсем буквально *висеше* над кичест парк, обкръжен от редица ниски елегантни кооперации. Табелка за туристи поясняваше, че тази люлка за титани е Балният дворец, дарен от царица Велемира под обществено настоятелство през 2007 година.

В дванайсет часовникът на Попа изпя няколко музикални такта от химна, минута след като Дично спря пред паметника. Стана му интересно дали текстът е същият. За да провери, свърна пред автоматично павилионче за плочи (въсъщност по-скоро лазерни дискети) и поиска от рокана да му покаже песента.

„Уточнете за кой химнъ става дума, ако обичате — отвърна му дисплеят на машината. — За държавния „Мила Родино“, за военния „Шуми Марица“, за празничния „Върви народе възродени“ или имате прѣвидъ „Питатъ ли ме где зората“ за Външнитѣ покрайнини Танграканъ, Автохоль, България-Орбита и аквасекциите въ Океана?“

Радослав тръгна, без да уточнява. Нямаше повече въпроси.

* * *

След около четвърт час разполагаше с поръчан билет за Черно море, ядеше печени кестени и си почиваше на пейка до Националното радио, подслонило се наполовина под мегаподпора на Горна София. Гледаше сновящи асансьори, подвижни пътеки и змийски извити ескалатори.

Одеве, когато по телефона поръча справка от Централна гара за резервация, му хрумна, че ако нещата много се объркат, би могъл да се обади и запише за аудиенция. *Неговият* въпрос не бе обичаен или от

компетенцията на дребни чиновници, нали?... Дали пък нямаше след това да го приберат в лудница? Хм. Все пак разполагаше с веществени доказателства — паспорт, пари... В края на краищата разполагаше със самия себе си — с паметта си, с ДНК-то си, уникално сред всичките милиарди хора по Земята... и Луната, да. Ами *којсата*!? Последен коз! И все пак...

Глупости! Нищо няма да се обърка. Ще се измъкне незабелязан, без да тревожи и изумява този свят. „И без това съм транзитен пътник. Пришълец... и отишлец.“

Пред грамадно рокан-табло до асансьорите спря семейство италианци. В отговор на речта им всички надписи върху схемата на София се издублираха на латиница.

Хм. Определено в своята вселена Радослав щеше да се тръшка за тази „отвъдна“ тукашност с всичките ѝ екстри.

Изчака италианците да си хванат асансьор и стана да се запознае на спокойствие с планировката на столицата.

Нивата „плюс“ и „минус“ се състояха предимно от радиални транспортни артерии, хоризонтално и вертикално свързани чрез няколко околовръстни спирални магистрали или асансьори в подпорните колони на Горния град. Планировката на плюсовите равнища общо взето следваше старите улици, но ги изправяше и съкращаваше броя им от ниво на ниво, докато картата на най-горния мегаетаж на столицата не заприличаваше на геометрично правилна паяжина. Примерно същата схема Дично проследи и при подземните равнища. Най-ниското — минус седем — приютаваше бани и плувни басейни, там се намираха рециклиращи заводи и повечето други промишлени предприятия. Указателят твърдеше, че били изолирани по подобие на лунните производствени секции. Рекламки приканваха посетители на нива минус едно и минус две да видят древни руини, както и холографската им реконструкция, придружена от научнопопулярни и игрални филми, както и театрални възстановки. Означенията за музеи с библиотеки и прожекционни зали образуваха гъсти струпвания по цялото равнище.

До влака оставаха близо два часа и нещо, но...

Радослав с нежелание се отказал да ходи в подземните изложби. Ако се поддадеше на изкушението да поброди долу, просто би се загубил като дете в магазин с лакомства и играчки. Нямаше достатъчно

време за безчет интересни неща... а може би и нямаше да има. Не му бе лесно да се примери с тази мисъл, но криво-ляво успя.

Въздъхна и подхвърли на врабците няколко семки.

— И сега какво? — попита птиците.

Те се караха за дребната си плячка и цвърчореха оглушително.

Не би имал нищо против да остане на пейката през оставащите дълги минути до отпътуването. Но ако се окаже прав в последното си хрумване — ще го е яд, че не е пообиколил още из тази фантастична не-негова София.

Реши се да напусне сравнително познатата обстановка. Вече чувстваше, че може смело да се изправи очи в очи с чудесиите на Горния град.

9.

Старата София вече съвсем дълбоко спеше.
Небето продължаваше да си играе със земята на криеница.

ГЛАВА IX ПРОСЛЕДЯВАНЕ

1.

— Ей, фъстък!

Момченцето, недоволно от обръщението, се намръщи към младежа.

— Искаш ли да ми направиш една услуга?

— Не шъм фъштьк!

— Ау. Извинявай, млади господине. Кака ти вкъщи ли си е?

Малчуганът подозрително изгледа снажния батко, който се усмихваше най-сърдечно. Важно си помисли колко хубаво звучи „млади господине“ вместо гадното „фъстък“, „хлапе“ или най-омразното — „детенце“. Пфу!

През това време младият човек с приятното лице криеше зад усмивката си напрежение в очакване на отговора, възможно неблагоприятен за изпълнение на замисленото. Ами ако момченцето има само братя? Или ако е първото на мама и татко?... И вече бе готов да изобрази учудване, придружено с думите: „Нямаш кака? О, прощавай, припознах се“, когато хлапето гордо отвърна:

— Кака е на лексии!

Младежът потисна въздышката на облекчение.

— Ще ѝ предадеш ли едно букетче от... хм, тя ще се сети.

Разчетът се оказа правилен и отново му олекна, когато малчуганът поразмисли и хитро попита:

— А ти какво шъ ми дадеш?

Баткото потупа джобове, изимитира съжаление и готовност да се откаже, когато погледът му уж случайно се насочи към сладкарницата отсреща. Прилекна до малкия и заговорнически му прошепна:

— Я се обърни и погледни натам...

Момченцето доверчиво се подчини.

— Къде?

— Онзи господин там, дето чете вестник...

Малкият гледаше равнодушно и младежът за миг се отчая, но ето че очите на хлапето станаха кръгли и то с радостна уплаха зяпна към баткото.

— Точно така — окуражи го той. — Може да ти се разпише в „Гъбаркото“. Представи си колко ще ти завиждат в училище! Ще се пукнат от яд!

Горящите очи на хлапето недвусмислено изразяваха пълно съгласие с казаното.

— Ето ти химикалка... да ми я донесеш после, аз ще съм зад шадравана. Хайде иди, ама недей да тичаш като *някакъв* хлапак, ами спокойно, като истински млад господин ще помолиш: „Извинете, може ли автограф?... Благодаря.“ Сетне ела да ти дам цветята за кака ти... а може и на теб да купя една пастичка...

— Жахарен памук!

— Добре, нека е захарен памук...

* * *

Щом излезе от асансьора, Радослав се натъкна на вестникарска будка. Не съобрази веднага предназначението на павилиончето. То никак не приличаше на обикновена сергия, а повече на рекламен пост на „Майкрософт“ със своите рокани, принтери и други непознати периферни устройства.

Вестникарят, младо момче, може би гимназист, веднага го атакува:

— Вас воллен зи, майн хер?

— Гледам.

Момчето не се смути и за миг.

— Последни новини, господине! Имам пресен брой „Нейшън“ на български — почука по списанието. — Даже ми докараха *Völkischer Beobachter*^[1], стига да не му се връзвате и да не му се ядосвате на глупостите...

— Ъъ... Ами „Нешънъл Джиографик“?

— Мmm, съжалявам, ама не го получавам в печатаем формат. Мога да ви заредя последния брой в елмак-бележника, само че това

най-добре ще си го свършите от рокана вкъщи...

Освен няколкото списания и дебели седмичника, по плата на сергията не лежаха никакви други издания. Но пък от двете страни на павилиончето имаше тънки пластмасови щитове със списъци на заглавия — всяко с различен шрифт, вероятно според запазената марка. Редяха се десетина български, сред които вестник „Без думи“ (конкурентът на „Стършел“ и „Щурец“ според рекламата) и някакъв очевидно цигански на кирилица, следваха ги балкански издания и накрая се намираха вестниците на чужди езици като „Русский Телеграфъ“, „Вѣдомости“, „Берлинер Иллюстрирте Цайтунг“, „Пост“, „Нихон Шимбун“, „Хиномару'с Уърлд“... Да се шашнеш...

— Дайте ми тогава нещо по-масово четено.

— „Актуален новинар“, „Скептична трибуна“... Партийни издания вълнуват ли ви? Не? Ммм... прощавайте, вие да не сте репатриант? Скоро сте се завърнали в първородината? Добре дошли! Заповядайте, вземете от което си искате без пари...

Под пръстите на продавача двата принтера на будката подканящо и весело замятаха в телено кошче двустранно отпечатани лист след лист.

Все пак Радослав настоя да плати и се изнiza, преди да го заразпитват откъде пристига — Америка? Бесарабия? Южна Африка? Бразилия?...

* * *

Заведението беше разположено край площадче с шадраван и надвиснала над него козирка от стъкло, метал и бетон. Напомняше подлеза пред централния вход на НДК, но се намираше на ниво плюс едно или с други думи, поне шейсет метра над улицата долу.

На едната от масите до живия плет от рози седяха група средни на ръст, набити здрави мъже към и над 40-те с потъмнели от слънчев загар лица, закръглени коремчета и яки ръце, с които надигаха халби бира и бодяха от обща грамадна чиния пържени картофки и кебапчета. На масата пред тях се търкаляха каскетчета с цветни полупрозрачни козирки, върху които сребрееха някакви букви. Приличаха на шофьори, най-вероятно тираджии. Говореха си дъвчейки:

— ... от мен да знаеш, луняните не са секнали доставките по свое желание. Съглашенците им пречат.

— И що? Я каква парà харчат за тая работа...

— Трошат жълти стотинки, а после ще прибират пачки! Патакламата е, за да се дигнат селенитските стоки. И германците имат келепир от това. Ще теглят сиромасите.

— Да, бе... Ма не е само това, бе! Войската гълта много, на шапката ми ги приказвай тия теории... — несъгласният демонстративно нахлупи каскета си и Радослав различи фирмата върху козирката му:

InterPlanetenBahn — Europäische Raumwelt Gesellschaft

Орбитални пътища — Европейска Космическа Агенция

— Слушай какво ти говоря...

— И тъй да е — дреме ми! Аз до Месечината курсове нямам!

Дично прецени компанията като опасно общителна и затова седна по-далеч от тях в половината на заведението, която се водеше за сладкарница и където нямаше никой.

Замисли се какво да поръча и как да го каже на сервитьора — на български или немски, но неочеквано бе избавен от тази си грижа, защото настъпващата му се зададе роботче, приличащо на руска матрьошка. То смешно се кланяше, докато топчестите му колелца го търкаляха към посетителя, и бърбореше на японски.

Радослав показа пред фотоелементите на робота менюто и наслука тикна пръст в листа.

Скоро машинката донесе боза и паста. Когато роботчето прибра парите и се обърна да си върви, върху гърба му младият мъж забеляза бележка с извинение, че робокелнерът не е експортен модел, току-що са го доставили и още не е програмиран да разбира български.

Дично се подсмихна, потърка брадичка в коравата яка и прегледа първите страници на вестниците. Под шапката до датата бе отбелаязан часа на разпечатване във „формат ПОВЕЧЕ ТЕКСТ“.

От напълно модерния шрифт и претрупаните с „ъ“-та думи още веднъж го облъхна усещане за нереалност на всичко случващо се. Радослав притвори клепачи срещу засилващото се до болка объркане. Ето на това му викат културен шок! Той събра кураж и зачете.

- Лунните колонии приемат бъжанци.

Досега съм пристигнали надъ 40 000 души. Информацията е споредът последните съобщения по лазерния фаръ на Левскиградъ, доскоро видимъ и следът прекъсването на радиовръзките. По мнение на балкански специалисти, мощните на кислородните ректификатори съм достатъчни да покрият възникналите нужди. Няма затруднения и съм настаняването на потърсилите убежище селенити, тъй като капацитетът на колонията е напълно достатъчен. Ала сложенът е продоволствият въпросът, поради което управата на колонията информира централите в София, Бълградъ и Ан卡拉, че отваря складовете съм неприосновени хранителни запаси. Действията се основават на правилниците за извънредни ситуации. Ако до седмица обстановката не се подобри, или придоидатът още бъжанци, бълтъчните фабрики ще престанатъ да отделят продукти за транспортиране къмът Земята, което и безъ туй в условията на затворенът цислунаренъ трафикът е невъзможно. Вътъ колонията Авиохолът, както и в тунелните селища Краль Лазарь, Ватра, Хеката и Ай-Баба се провежда гражданска мобилизация на медицински кадри, понеже сръдът бъжанците съм открил симптоми на инфекциозни заболявания. Очевидно този проблемът се дължи на (дай боже) неволното замърсяване на гнатобионтната [2] сръда в лунните тръбни квартали отъ страна на войници отъ корпуса ...

Комуникациите съм прекъснати отъ военни флоти, телескопи не виждатъ повърхността презъ облаци прахът. Все пакъ вътъ Двореца и Съвета на полуострова пристигна подробенъ гъоделизиранъ докладът. Подробности не се

съобщаватъ, но отъ пресцентъра въ БТА е постъпило изявление, че нѣма причини за беспокойство относно сѫдбата на балканскитѣ територии на Месечината, стига да не се стигне до прѣко военно нападение съ тежки оръжия, аналогични по класъ на европейскитѣ „Нибелунгъ“, „Роландъ“ или „Дюрандалъ“. Колониалната стража е въ състояние да отрази ...

• При рутинна полицейска провѣрка на заподозрѣни въ обиръ на бижутерия, органитѣ на реда задържаха група терористи отъ Третия свѧтъ. Инцидентътъ въ никакъвъ случай не може да стане поводъ за повдигане на въпроса относно ожесточаване на граничния контролъ, заявиха отъ пресцентъра на Министерския съветъ. България и Балканитѣ се гордеемъ съ това, че границитѣ ни сѫ маркирани съ табели, вмѣсто съ картечници и бодлива тель. Въпрѣки това, по молба на Двореца, Министерството на външнитѣ работи излъчи по Свѣтовната комуникационна мрежа предупреждение, че България нѣма да се поколебае да накаже всѣкакво насилие и да удари нелегални престѫпни бази въ коя да е точка отъ земното кълбо.

Подробности четете въвъ вестниците „Ало, полиция“ и „Междуднароденъ обозревателъ“.

• ... лунотресенията се дължат на: случайни ударни причини; чести тектонични трусове отъ хипоцентрове на дълбочина 600–900 км; дълбоки периодични смущения съ приливенъ характеръ на всѣки единъ или половинъ аномалистиченъ месецъ^[3]. Интензитетътъ имъ е срѣдно 1–2 бала по Рихтеръ, затихватъ бавно за около 60–100 минути
...

• ... изглежда първите жертви сѫ обезкуражили само американцитѣ. OKRW лаконично съобщава броя убити и ранени немски военнослужещи. Въ Райха отново настѫпва злокобниятѣ сезонъ на тотенфогелитѣ^[4]. Дотукъ

единствено Русия и Империята на изгръващото слънце демонстриратъ, поне привидно, пълното си пренебрежение къмъ загубитъ. До голъма степень маргиналните задачи на българския контингентъ къмъ Корпуса международни сили обаче не даватъ достатъчно поводи да сме спокойни. Върно, подготовката на нашите момчета крепи надеждата, че нъма пострадали ...

• ... веднъж стореното изключение от Конвенцията за Космосъ безъ ядрени оръжия, причина за което бъше астероидът от октомври 2028-а, сега ни се връща като подозрения за атомни бомбардировки на Луната. Дъло на историци и астрономи е да отсядят доколко сериозна е била заплахата от страна на планетоида, застрашилъ съ близкото си преминаване Земята, но така или иначе той послужи за прецедентъ и последващото заобикаляне на Конвенцията ...

• ... организации, свързани с влиятелни сърди въ Първия и Втори святъ, екипиратъ небоходи съ независими наблюдатели. И въпреки пречките, тък съ готови да излетятъ ...

• ОЩЕ НИКАКВИ СЪОБЩЕНИЯ ОТ ЛУНАТА. За пристигналите три лунснаряда все още нъма пресконференция, но източникът от Министерството на войната, позоваващъ се на Балканския кризисенъ щабъ въ Пловдивъ, неофициално заяви ...

• ПРАВИТЕЛСТВОТО МЪЛЧИ ЗА ЛУННИТЕ НИ ТЕРИТОРИИ. Годините високомърна самозабрава май ще донесатъ на народа горчиви плодове. Никой от управниците ни не се е погрижилъ за сигурността на провинция Авитохоль и за това трябва да си носи отговорността! Външнополитическата вироглавщина на дворцовите кръгове не ни дава възможност да склоним Великите сили да защитятъ нашиите лунни колонии отъ

насилие. Единствена Русия, въпръеки историческата неблагодарност на българските правителства, може да поеме ангажименти ...

• ОЩЕ НЪМА ИЗЯВЛЕНИЕ ОТЪ МИНИСТЕРСТВОТО НА ВОЙНАТА ... безотговорно е казаното от министър-председателя, че щеъль да призове космонавти-български граждани къмъ бойкотъ на орбиталния трафикъ въ отговоръ на слуховетъ, че нашитъ части въ състава на Лунния експедиционенъ корпусъ били отстранени отъ изпълнение на задълженията си. Тръбва да си даваме смѣтка какви заплахи отправяме къмъ безprecedентно съюзенитъ въ една миротворческа акция Велики сили. Не можемъ се възправи така безогледно срещу нашитъ приятели Германия, Япония и благосклоннитъ къмъ настъ Франция, Русия и Англия. Твърденията, че Корпусътъ вършелъ престъпления срещу човѣчността, следва първо внимателно да се разгледатъ, защото според оценката имъ, може да стане, че само за българските военни закони — излишно деликатни въ това отношение — твърдитъ действия на Великите сили спрямо съмутителитъ на реда на Месечината да изглеждатъ като изстъпления. Помежду другото, още нѣмаме никаква радиовръзка съ нашитъ войски на Луната, нѣщо, което не се отрича отъ Министерството на войната, а Дирекцията по далекосъобщения не приема заявки за комуникиране съ частитъ ни въ състава на Раумваффе. Така че категорично неприемливо и недопустимо за националнитъ интереси и международното добро битуване сѫ такива изказвания на господина! Недоумение буди липсата на реакция по този гафъ отъ страна на Двореца, който винаги бързо скастря и правителство, и Народно събрание, кога се вършатъ недомислици. Господинъ прес-секретарятъ на Н.Ц.В. не пожела да говори по въпроса, а знаемъ, че малко нѣща ставатъ тукъ безъ благословията на Двореца, затова е редно да поискаме преразглеждане на външната ни политика,

пагубно поощрена и отъ ненамѣсата на Върховния сѫдия, щото да...“

Спорещите съседи викнаха по още една бира и паузата от появата на келнера — за разлика от сладкарския, той бе човек — ги накара да сменят темата:

— Ти чу ли за оня в канадския затвор, дето подал молба да стане български гражданин?

— И какво иска? Да го обесят тук, а не там?

— Там не бесят. Прави си сметка човекът, че ще може да се оправдае... Нали само у нас имаш право да искаш разпит със серум на истината. Последна надежда.

— Ония у канадско таквиз диваци ли са, че не го правят, бе?

— Я манете политиката, по-добре разкажи как си пътувал четири на шеста километра с повреден кенеф.

— А, да, на маса ще ти плямпам такива неща... Сефте ще ти е да я слушаш.

— Аз не я знам — обади се друг. — Разкажи де!

— Ма,айде... Значи, първия миллион километра си мислех, че авторепараторът ще я оправи работата... Закъде ли? Редовно — от България-орбита към Ел единайсет. И... да, наздраве... И значи, точно тогава ме търсят по уредбата — така и така, товарът е за другаде... Псувам ги аз — наум, за да не берем ядове после — и въртя каруцата. На всичко отгоре съм вече в полярен планет-бан^[5]. И, да спестя малко път, виражирям по-остро, ама нали знаеш, от претоварване ме понесе стомахът...

Слушателите избухнаха в смях.

Радослав отвори вътрешните страници и потъна в четене, спъван от старорежимните букви.

• Не секва хорътът гласове, загриженитѣ за това, щото България съ действията си на голѣмата политическа сцена да не обиди нѣкоя отъ Великитѣ сили...

... Всичко това би било смѣшно и невинно, ако обаче диспутитѣ не поставѣха питания най-вече за „прекомѣрното съучастие“ в дѣлата на Клуба на

държавитъ-доверенички и резолюциите на Обществото на народитъ. Предвидъ, че официозни сръдства за осведомяване въ Германия, Русия и Съединенитъ североамерикански щати наричатъ Клуба на довереницитъ „български клубъ“, тъзи гласове не сѫ от полза за националния ни интерес, защото припяватъ на стремежите на Великитъ сили да ликвидиратъ независимия контролъ на колониалната имъ политика, която често отговаря на думата „произволъ“. Преди, в епохата на Студената война, Клубътъ имъ вършеше работа на удобен посръдник за политически споразумения и икономически сделки, но сега вече дразни супердържавитъ съ изискване да спазватъ правата на личността и народитъ въ мизерстващия Трети свѣтъ и направо загиващото население на Четвъртия... ... нека за миг се съгласимъ, че съвместното управление на Двуезничнитъ покрайнини не спомага за българската хегемония на Балканитъ, че 300 000 елитни специалисти въ космоса и 50 хиляди войски въ корпуситъ на синитъ каски сѫ много за страна съ едва 18 miliona души население, че твърде много сръдства губимъ, за да дразнимъ силнитъ на този свѣтъ и да издигаме престижа си сръд потиснатитъ. Наистина, защо да не седимъ и не се радваме на доброто си жизнено равнище, на най-добрата въ свѣта здравеопазваща система и на прочутитъ ни курорти. Да затворимъ границитъ, след като Европа не ще да последва примѣра ни — това ще облекчи полицията и жандармерията, която всѣки денъ лови транзитно преминаващи терористи! ...

• „Последнитъ 30-ина години най-сетне научиха настъ, че за да си патриотъ и българинъ, не е необходимо непремѣнно да си някакъвъ чуждофиль или другофобъ. Ала ето че винаги има у настъ кой да бере кахъръ за чужди дертове като сриването на паметника на Хитлеръ в София и изваждането на мумията му отъ мавзолея в Берлинъ. Имало е хора, дето сѫ се тюхкали и за Съединението. Ето тъй нѣкои партии и тѣхни поддръжници рипатъ на кракъ, щомъ

засегнемъ нечии интереси. Обичайно се казва, че накърняваме собственитѣ си, като се възправяме срещу, меко казано, нелицеприятни действия ...

• ... Та не сме ли ние Велика, не само регионална суперсила — можемъ да си го позволимъ, защото наистина сме такива въ контекста на обединенитѣ Балкани. Бива ли тогава да си затваряме очитѣ и да се скланяме пред външен диктатъ?! ...

• ... вече е потвърдено, че озоновата катастрофа нѣма да повлече ледникова епоха вследствие високото стратосферно заоблачаване — Земята се оказа много по-устойчива на посегателства отъ страна на неразумните си чеда. Лѣтото отново ни върна позабравените горещини, а въ Гренландия бѣ отбелязано топене на ледници. Въпрѣки стратосферните озонаторни станции, ултравиолетовият щитъ на планетата още е проницаемъ за опасната слънчева радиация.

Въ сѫщото време планиратъ на Русия и Америка за обръщане на руслата на голѣмите реки направо съсипватъ всѣкакви наченки на глобална метеорологична инженерия. И така отново опирате до проблеми отъ политическо естество. Иде речъ за делегиране на по-широки правомощия на Свѣтовното правителство въ Рейкявикъ. Проектътъ за разумно и предпазливо контролиране на климата е още единъ поводъ, вѣроятно излишенъ, предвидътъ отдавна поетитѣ отъ нас ангажименти, Балканите да сме голѣм и горещъ привърженикъ на общопланетната интеграция при запазване самобитността на регионите ...

• Въпрѣки името си, евроталерътъ нито е силенъ, поне колкото североамериканския долларъ, нито пъкъ е симпатиченъ на германците. За пореденъ пътъ въ Съвета на Европа — институция синекурна, както и във времената на национал-социализма — е повдигнатъ въпросъ за сѫдбата на общата валута на блока. Въвъ

финансово отношение Райхът има минимален интересът от слаба или никаква континентална валута, но вероятно психологическата загуба на престижът кара немците да не поддържат идеята. И така, както и преди, идеологията вмѣсто трезвия прагматизъмъ е туй, що тласка единът безспорно великият народъ къмъ лишени от зреостъ постъпки.

- По-нататъшно опростяване и намаляване на данъчната ни система не е изгодно във контекста на връзките ни със страни от Първия свѣтъ. Такова откъсване може да доведе до ...
- ... Необходимо ли е да вземаме за подражание бюрократичната западна система, следът като нашата е далечъ по-добра и самитъ ние служимъ за примѣръ! Държавата ни тъкмо поради данъчната система си знае мѣстото — да служи на народа, не да се голѣмее...
- Увеличенът процентъ по спестовните влогове за многодетни семейства на територията на Българско. Лихвата по заеми за сѫщите засега остава безъ промѣна, но Народната банка разглежда въпроса за гарантиране на нейното намаляване.
- Мегавионът катастрофира въ Тихия океанъ. Въроятно всичките 3240 пътници сѫ загинали.
- Турция е доволна отъ сегашния си статутъ, споредът който европейската ѝ част е асоциирана къмъ балканската инфраструктура и пазаръ... Русите нека се радватъ, че Балканите сдържат турците отъ подкрепа на исламски партизани, които иматъ основание да се бунтуватъ, макар че методите имъ сѫ отблъскващи и нецивилизовани ...
- ... и на този денъ, 4 октомври^[6], всички електронни системи във свѣта, безъ да прекъсватъ основната си работа,

ще подадать съобщение за годишнината от раждането на своя създатель ...

• ... докато немската ОРПО-КРИПО^[7] стои като пети отдѣл въ учреждение, под чиято шапка сж и наследницитѣ на бившето Четвърто, тя трудно ще се справи съ организираната престжпностъ, защото последната извира отъ сѫщия адресъ. Колкото до гаулайтеритѣ, превърнали се въ сѫщински феодали, то те сж недосегаеми за правосѫдието и десетилетия следъ Промѣната въ Райха ...

• Купувамъ имотъ въ Сливенско, до 80 000 перпера.
За контакти — Црна Гора#Плевля#ПК87

Радослав си наложи по-систематичен преглед. Опита да не скача толкова хаотично по статиите. Скоро се убеди, че му е трудно да вниква по-дълбоко в темите.

Заболяваше го главата.

• Генералниятъ щабъ на Българскитѣ въоръжени сили и Оперативното командане на антикризисния центъръ на Полуострова обявяватъ, че предвидъ усложнената международна обстановка се отмѣнятъ всъкакви военни игри, учебни нападения връзъ от branителни райони, както и имитация на природни катализми. За сведение на инициативнитѣ комитети за юбилейни възстановки на исторически сражения, вѣроятно до края на годината служещи отъ балканскитѣ армии не ще взематъ въ тѣхъ участие. За което изразяваме съжаление, понеже тѣзи традиционни събори сж свидетелство, че кървавите мрачни страници отъ общитѣ ни лѣтописи сж затворени завинаги.

• СКРАП: Замърсяването на Близкия и, засега въ по- малка степень, Срѣдния космосъ съ боклуци ще създаде

по-сериозни проблеми отъ зорко наблюдаваните метеорни потоци.

Следъ 34-годишна дейност замъкна отъ изтощаване на лантанидната батерия киберсондата на повърхността на астероида Нерей — последния мохиканъ на изоставената програма за изследване на Далечния космосъ ...

Отвори друг вестник, от който реши да прочете само заглавията и анотациите.

• АНТИВОЕННИ ДЕМОНСТРАЦИИ НАБИРАТЪ СИЛА ВЪ ИТАЛИЯ И ФРАНЦИЯ. АВСТРАЛИЯ РЕШАВА ДА ОТЗОВЕ СВОИТЕ БОЙНИ ЧАСТИ ОТ ЛУНАТА.

ПОЛША АСОЦИИРАНА КЪМЪ БАЛКАНИТЕ?

ЯПОНИЯ ЗАЯВИ, че се отказва отъ претенции къмъ подмандатните лунни земи и ще превози всички свои граждани обратно на Островите, ако тъ пожелаят това. Империята желае тъсно сътрудничество съ колониите и е готова да имъ даде статутъ на самоуправляващи префектури въ рамките на Тихоокеанския блокъ.

КАНАДСКИЯТЕ ПАРЛАМЕНТИ СЪ НИЩОЖНА РАЗЛИКА ВЪ ГЛАСУВАНЕТО не взе решение за неутралитетъ.

ВЪЛНЕНИЯ ВЪ ШОТЛАНДИЯ.

ВЪ ИРЛАНДИЯ И БАСКАТА ПРОВИНЦИЯ ЕСКАЛИРАТЪ КЪРВАВИ СБЛЪСЪЦИ.

Студентски митингъ ВЪ БЕРЛИНЪ призова космопехотинци на Раумваффе да дезертиратъ. Младежкото движение „Регенбогенъ“ („Джга“) обещава на напусналите армията сигурни убежища. Раумсхафенъ^[8] е обсаденъ отъ тълпи. Въ схватки съ ОРПО съ ранени надъ 400 души демонстранти. Газова бомба избухна на Нойе Принц-Албрехтщрасе^[9].

„ДИНАМИТНА“ СОЛИДАРНОСТЬ: вълната терористични актове по свѣта расте, провокирана отъ събитията въ тръбните градове на Спѫтника.

ЛАТИНСКА АМЕРИКА ИЗКАЗВА СТАНОВИЩЕ, ЧЕ НА ЛУНАТА ТРЪБВА ДА СЕ ДЕЙСТВА СДЪРЖАНО.

САБОТАЖИ НА ОКОЛОЗЕМНА ОРБИТА и по рускитѣ космодруми.

„Истинските привърженици на независимостта на селенитите не хвърлятъ бомби въ търговски центрове и гари — заяви нелегалната радиотелевизионна станция „Капитанъ Немо“ — Земните борци за каузата на братското лунно човѣчество атакуватъ само космическите стартови площадки и миниратъ лунните совалки, превозящи войски. Всички останали акции служатъ за прикриване на нечисти цели и само мърсятъ свѣтлата идея за освобождаване отъ имперализма ...“

„Грийнпланетъ“ оглавяватъ антивоенниятѣ протести въ Съединените щати. Подводници на организацията ще подпомогнатъ блокиране съ мирни срѣдства на космодрумите, от които се пращатъ войски ...

Тазутрешниятъ полицейски погромъ в Малинова долина говори за безprecedентенъ пропуск въ работата на Вътрешното министерство!

Ще продължи ли и днодоидна преподаването на Пфлеге^[10] въ срѣдните училища?

Петроградъ, Москва, Киевъ — войнишки бунтове въ гарнизоните? Кореспонденти на Балканъ-Прес безуспешно се мъчат да проникнат въ района на протестите. Носятъ се слухове ...

Въ етерните заводи за преработка на метеорити, принадлежащи на руския държавен артель „Небесни рудници“, е въведено извѣнредно положение.

КОСМИЧЕСКАТА АГЕНЦИЯ НА БАЛКАНСКИТЕ ДЪРЖАВИ ще изстрелят сателити на страни отъ Третия свѣтъ на по-ниски цени. **ОПОЗИЦИЯТА ПРОТЕСТИРА.**

• Рекордно слабото участие на немците въ Нюрнбергския юбилеенъ день^[11] със сигурностъ вещае

провалъ и на 9 ноември^[12].

- Продавамъ Риттеркройцъ^[13] на колекционери — 75 лева.
- KdF^[14] (Kraft durch Freude) — продължаваща финансова агония.
- Театраленъ афиш ...

Уффф...

Радослав се огледа към компанията, където говореха:

- У вас в квартала кога ще е превъръжаването?
- „Народно опълчение“ пишат, че от петък. Аз направо ще си платим, като върна стария плазмомет...
- За пушките-многобойки чух...
- Многоцелева пушка „Клокотница“, бе, неграмотник!

Многобойка...

— Не е ли същото? Балистична, ракетна, лъчева...

За момент Дично се заслуша как „тираджиите“ обсъждат въоръжението.

Навярно така от прастари времена са се събириали мъже по механи и кръчми: „Наборе, какъв хубав вран кон имам за бран да знаеш, на вид е страшен, ще уплаши ромеите и без да вадя сабята...“; „Хайде наздраве, дружина — Одрин падна!...“; „Абе, градски, що ли не си я купя аз тази лъчева многобойка, запасни ротен фелдфебел ли съм или лукова глава!...“

— Ей, дядо, това да не е новото снаряжение? Седни малко, отмори.

— Бре, що не, момчета. Ха, помози Бог...

— Келнер, една бира за дядото! Ти къде така по София, да погледаш?

— Ба, разходки... Дойдох да видя бабата, че е в болница за прегледи, па минах през военното.

— Че тебе още ли те държат в запаса! К'вти е ве-о-кодът?

— Па аз не съм много стар. Додека лекарите казват „годен“ — млад съм, хе-хе.

— Сигурно бабата е млада, затова.

— Па млада е, зер. Шейсе и седми набор. Я съм пет години поголем.

— И откъде си?

— То аз съм отблизичко. От Царибродско. Държиме трийсе декара парници. Я почерпете се — ябълки... Ей, детенце, я си вземи ябълка, дедовото, а така. Юнак! Ама що одиш по време, кога требе да се спи...

— Дядо, ти само ябълки ли чуваш?

— Ааа, и сливи. И к'вото си е покъщнина...

— Сигурно и ракия печеш.

— Па печем, зер. Ама за тебека че е много лута, момче...

Компанията пак избухна в смях.

Радослав махна тъмните очила и отново се опита да се концентрира върху четенето.

• Съсъ сръдствата, задълени за операцията на Месечината, би могло да се изгради цѣлостна защита на планетата отъ УВ-лжчението — казватъ американски учени, обявили се противъ ескалацията на насилие на Луната. Нима ще можете да конкурирате Сънцето по мощност — възразяватъ имъ космоинженери ...

• „Допълнително се налага да преразгледаме оценкитѣ за общата численост на селенититѣ“ — казватъ сътрудници на Демографския институтъ. Може би населението на Луната е съ десетъ милиона души повече отъ официалнитѣ пребоявания, тъй като регистритѣ не обхващатъ т. нар. бѫлдъри, т. е. обитателитѣ на нелегални галерии ...

• ИНДЕКСИТЕ НА производството на синтетични бѣлтъци отъ петроль бележатъ ново покачване по световнитѣ борси. Това е признакъ за провала на лунния блицкригъ и затъване въ позиционна кампания. Кризата дава надежди на радикални срѣди отъ Близкия изтокъ, заинтересовани отъ качването на ценитѣ на сировия петроль, че значимостта имъ на голѣмата шахматна дѣска ще нарасне ...

- Израель и Иудея: отново разногласия за федеративното председателство. На фона на открито враждебното обкръжение партизанщината по въпроса кой да води бащина дружина изглежда доста нелепо. Създалото се напрежение непремънно ще се отрази върху израело-иудейските преговори в Скопие.

- Русия най-сетне може би ще парафира договора съ Балканитѣ за обща система на дълбоководни пречиствателни инсталации въ Черно море. Ще се отвори перспективата щото цѣлото грандиозно начинание да стане ефективно, макаръ същински резултати следва да чакаме не по-рано отъ четиридесетъ години ...

Разсейваше се. Чуваше гласа на възрастния селянин:

— ... единият ми син също е космонавт, ама е инженер... Аз съм „крагуй“ служил, в летящата пехота, баш кога първия път разтървавахме турците и гърците. Имахме едно цигане в отделението...

Въпреки умората и задръстването с факти, Дично не остави пресата и разгъна последния вестник, но вдигна глава, преди свенливо да го дръпнат за ръкава.

Беше малчуган, може би първолак. В едната ръка стискаше грамадна червена ябълка, вече нагризана като от мишле, а с другата протягаše на Радослав детско списание със закачена за страниците тумбеста писалка. Имаше ужасно сериозен и развълнуван вид.

— Ижвинете моля... Може ли един афту...гарф!

От детето лъхаše нещо празнично.

— Автограф?

— Да! Моля.

Озадачен, Радослав пое списанието. „Гъбарко“. Разкази-картинки, игри „оцвети-изрежи“, гатанки, песнички и стихотворения.

— Къде, тук ли?

— Аха, тука... моля.

— Заповядай, млади господине.

— Буагода'я!

— Почекай... — Радослав се взря в усмихнатото до уши момченце и тихо запита: — Кой мислиш, че съм?

Хлапето бърже се озърна, първо някъде към фонтана, после наоколо и почти шепнешком, извънредно доверително рече:

— На никой няма да кажа! П'иятен ден. Дониждане! — и понечи да изприпка между масите.

— Ей, юначе!... Химикалката си забрави.

— Мерши... Всичко най-най, ама най-хубаво!

— Всичко хубаво, чао — засмя се Радослав.

Той проследи детето, което тичаше, гризеше ябълката и зяпаشه в книжката си. Дори от увеличаващото се разстояние усещаше чистата и недвусмислена радост на хлапето. Ала тя не посочваше от какво точно е била предизвикана.

Главата му продължаваше да бучи от прилива впечатления. Пресиян, бръснарят... сега това дете. „На кого им приличам, дявол да го вземе!“

Радослав отново се скри зад тъмните очила. Не му се докосваше повече вестник.

Мегатекстово табло насреща, което между реклами показваше и кристални картини на природни паркове, внезапно привлече вниманието му. Тихо зазвуча мотивът на „Шуми Марица“, мъжете оттатък оставиха халбите. А от екрана право в Радослав се втренчи фотографски неподвижното сериозно лице на Пресиян.

Дично ахна наум, вдигна очила на чело.

Снимката на момъка се стопи в потеклите по мегабллото големи букви:

НА МЕСЕЧИНАТА ИМА ВСЕОБЩО
АНТИКОЛОНИАЛНО ВЪЗСТАНИЕ, НЕ КРИМИНАЛНИ
БУНТОВЕ. СРЕЩУ МИРНО НАСЕЛЕНИЕ Е
УПОТРЪБЕНО МИЛИКАЛИБРено ЯДРено ОРЖЖИЕ.

С приводnilата се въ ранни зори лунна капсула въ Родината се завърна редникъ Пресиянъ Младеновъ отъ 146-и бронепехотенъ полкъ съ космическо базиране. Доблестниятъ войникъ рапортова лично на

Главнокомандващия Въоружените сили — Н.Ц.В. Велемира I, за положението на Луната.

Официалните информации от RWFA^[15], от пресцентъра на Експедиционния корпус на ОН, както и сводките отъ Бендерщрасе^[16], отъ правителствените източници на Франция, Русия, Великобритания и Североамериканските съединени щати не отговарятъ на истината относно характера на размириците въ тръбните градове. Българските бойни части сѫ били обезоръжени при опитъ да взематъ селенитите подъ своя защита.

Обезпокоителни сѫ подкрепените съ доказателства факти за наличие на церебланти^[17] у водачи на бойни машини въ Корпуса. Още по-тревожна е практиката на прилагане на прословутата Римска конвенция^[18], обявена отъ България за престъпна още през 2006-а година. Напомняме, че споредът нейните клаузи въ отговоръ на терористични нападения противъ оккупационни части е допустима екзекуция на арестувани заложници без съдебна процедура — нѣщо, под което страната ни никога нѣма да притури свой подпись.

Въ създалата се обстановка Външното министерство отправя настоятелна покана къмъ Върховния трибуъ на Руската империя, Микадо на Япония, Райхсканцлера на Германския Райхъ, Президента на Франция и Премиеръ-министъра на Обединеното кралство да присъстват лично на заседанието на Съвета за сигурностъ на Обществото на народите въ Рейкявикъ. България призовава Клуба на довереничките да подкрепи усилията на будното обществено мнение за прекратяване изстъпленията на Месечината. Балканското международно радио ще предаде на десетъ езика подробностите отъ рапорта на редникъ Младеновъ.

Редникъ Младеновъ и всички български воини отъ ЕК ще бѫдат представени за награждаване следъ нѣколко дни.

Двореца и правителството увъряватъ българския и съседните народи, че ще бѫдат взети решителни мѣрки за

спешно уреждане на кризата. Очаквайте изявления на Царицата-майка, министъръ-председателя, Върховния съдия на Царството и Председателя на Народното събрание.

Откъм смълчаните „тираджии“ един изкоментира: „Ох! Мама Вела сигурно е бясна...“

Радослав пусна очилата на носа си. Облегна се и допи бозата.

Екранът отново почна да показва пейзажи, ала вече без реклами обяви — една след друга се редяха контрастни картини на лунни полета, мрежа подаващи се от грунта тръбни секции, куполи-кули с червени сигнални лампи върху тънки мачти и иглоноси небоходи, кацащи по писти на космодруми...

Дично разтърка лице с шепи.

Не, само една разходка, без да мисли и анализира, без да се опитва да се ориентира в множащите се въпроси, без да отваря уста за цялата диня, след като е редно да се яде на малки резенчета... Ако е писано — рано или късно ще влезе в ритъма на този Свят. Ако ли не...

Компанията на масата до розовия храст се разотиваше. Един от тях на всеослушание заяви, че отива да се наспи преди курса, защото дотогава кризата щяла да се разреши: „Ще клекнат само като чуят това! Ще видите! Некой все свършва свестна работа...“

...ако ли не, то тогава ще се върна. И ще те търся, драконче. И в трихиляндната година, и в още по друга Вселена, и в оказалата се недостъпна за мен Долна Земя.

Ще те търся.

---

[1] **Volkischer Beobachter** (нем.) — „Народен наблюдател“, масовият нацистки вестник, аналог на „Правда“ и „Работническо дело“. ↑

[2] **Гнотобионт** (от гр.) — организъм, съществуващ при известни условия, т.е. когато средата му на обитаване е стерилна или броят видове микроорганизми е силно ограничен и строго контролиран (terminът е на биолога Рем Петров). ↑

[3] **Аномалистичен месец** — периодът между две идентични лунни фази (или земни фази гледано от Месечината). ↑

[4] **Тотенфогел** (нем.) — „птица на смъртта“, простонародно название на низш партиен активист, чието задължение е било да уведомява семейството на загинал на фронта войник и да организира ритуал на скръбта, издържан в нацистко-патриотичен дух. ↑

[5] **Планет-бан** (нем.) — орбита. ↑

[6] **4 октомври 1903 г.** — рождената дата на Джон (Иван) Атанасов, създателя на цифровия компютър (предишните електронно-изчислителни машини са аналогови и не оставят след себе си „поколение“). Освен дигиталния рокан, той прави опити да изобрети световна универсална азбука. ↑

[7] **ORPO** (нем.) — обикновена полиция, „полиция на реда“, подчинена на криминалната полиция (KRIPO), която е V отдел на **RSHA** — райхс-зихерхайтс-хаупт-амт (Главно управление на имперската безопасност). IV отдел на същото ведомство е била небезизвестната Държавна тайна полиция (гестапо). ↑

[8] **Раумсхаффен** (нем.) — от Raum (космос) и Haffen (гара), космопорт. ↑

[9] **Принц-Албрехтщрасе** — на тази улица се е разполагала щаб-квартирата на гестапо. ↑

[10] **Пфлеге** (нем.) — „грижа“, учебен предмет по домакинство, преподаван на момичета в училищата на Райха. ↑

[11] **Нюрнбергски юбилеен ден** — нацистки празник, чествал се е през септември. ↑

[12] **9 ноември** — денят на т. нар. „Бирен путч“ в Мюнхен, най-свещеният нацистки празник. ↑

[13] **Риттеркройц** (нем.) — „Рицарски кръст“, нацистки партиен вариант на военния орден „Железен кръст“. ↑

[14] **KdF (Kraft durch Freude)** (нем.) — „Сила чрез Радост“, подразделение на нацисткия свръхпрофсъюз „Германски трудов фронт“, което се е занимавало с почивното време на работниците, организирало е туристически излети и пътувания. Получавало е грамадни държавни субсидии. Автомобилът „Фолксваген“ по онова време се е казвал КДФ-ваген — кола за народа. ↑

[15] **RWFA** (нем.) — конструирано по аналогия с Wehrmachts-Führungs-Amt (WFA), Оперативно управление на сухопътните войски, като вместо сухопътните войски се има предвид Раумваффе. ↑

[16] **Бендерщрасе** (нем.) — улицата, на която се е разполагало Военното министерство на Райха, станала нарицателно за учреждението. [↑]

[17] **Цереблант** — „церебрален имплант“, мозъчна присадка, устройство, което препредава нервни импулси към външна периферия — контролно-измервателен уред или управляващ блок на прибор, апарат, механизъм, машина. [↑]

[18] **Конвенцията за разстрел на заложници** — тя наистина е съществувала; по време на Втората световна война в Рим **законно** са избити без съд и присъда стотици арестувани хора като отмъщение за бомбен атентат срещу есесовска казарма. [↑]

2.

След половин час Бойчо занесе „писалката“ на Стареца, който седеше в кабинет 111 пред мигащия еcran на рокана и с досада пишеше отчет по дело № 512 „Диамантен взлом в Княжево“, вече прехвърлен на НСС, отдел „Тероризъм“.

— Шефе, няма да повярваш колко блестящо се справихме...

— Зарежи фукните — смъмра го инспекторът. — Дай ми психоскопа.

Той веднага заряза отчета, изрови от едно чекмедже четящо устройство и нагласи в гнездото детектора, маскиран като писалка „Монблан“. Включи апаратата към извода на рокана. Машината записува, докато дешифрираше записа.

— Браво! — подхвърли инспекторът на посърналия си помощник. — К'во си се оклюмал, соколче, нали знаеш, в *нашето* няма ни пари, ни признание...

Детективът въздъхна.

— Хайде сега, потупах те по рамото — толкоз! Нямаме време за четки.

На екрана започна да се плете сложна шарка — замръзнато калейдоскопично видение. Психоспектърът на заподозрения.

„Заподозрян в какво?“ — изведнъж се запита Бойчо, а гласно рече:

— Шефе, от капака на психоскопа може да се изчегърта нещичко за нуклеинов анализ...

— Излишно е — отговори инспекторът през зъби.

Той не откъсваше взор от екрана. Детективът си помисли, че навярно за пръв път долавя напрежение у Стареца.

Сканирането бе проведено с максимална разделителна способност и роканът недоволно мигаше с индикаторите си — не му достигаше памет. Инспекторът чукна функционалния клавищ, който позволяваше на машината да използва всички резерви и да не обръща внимание на мрежовите сигнали. И пак щяха да чакат няколко минути, докато привърши трансферът и декодирането на данни!

— Шефе — обади се Бойчо почти срамежливо, — онова с ВИП-режима... не е ли нарушаване на правото за лична неприкосновеност?

— Какви права може да има един владетел? — резонно възрази инспекторът, без да отделя поглед от дисплея. — Само задължения.

— Тъй де, само че...

— Само че и без това вече толкова много знаеш, че бързо ще останееш, както казват руснаците. Намък панимаеш?

— Добре, Старец, мълквам.

— Сериозно?

Детективът геройски задържа устата си затворена, но щом роканът накрая показва хромограмата на спектъра, възклика:

— Я! Тоя да не е с присадена личност!? — И сам си отговори: — А, не, много са инакви линиите... Май е химера^[1], шефе?

Инспекторът се изпъна на облегалката.

— Не — каза равно. — Нищо не разбираш от психоспекtri, Бойчо. Ще те пратя в Университета на преподготовка.

— Ами какъв е този дублиращ контур?! — младежът бутна пръст в екрана.

— Не ти трябва да знаеш... Държите го под „похлупак“, нали? Пасете го добре?

— Да.

— Къде е?

— Слязъл е в Стария град. Пак се вози една спирка на магниторелса. Сега обикаля...

Бойчо протегна рокан-бележника си към настенната карта за трасиране. Натисна бутона и схемата на София се уедри, като изобрази традиционния център на столицата. По „Царица Йоана: ниво-нула“ пълзеше червена точка. Маркерът влачеше подире си пунктирана линия. Общо придвижването на проследявания изглеждаше заплетено и сякаш безценно. Детективът надникна в тефтерчето.

— От един час никъде не се задържа — рече той. — А... пак се качва в Горния град...

— Нещо да е купувал пак?

— Взе разписанията на монорелсовите пътища в страната. Преди десет минути отново звъня на Централна гара.

— Така... Видяхме каквото ни трябваше! — инспекторът избра в менюто на програмата опция „Заличаване“.

Сетне измъкна психоскопа от четящото устройство и го занесе до утилизатора в ъгъла. През неплътно затворения капак проблесна светковица, заръмжа вентилаторът. Бойчо го гледаше изненадан.

Зашо трябваше да се унищожава дори детектора, да му се не видяло!...

Внезапно си даде сметка колко малко познава началника си. Знаеше къде живее, бе му ходил на гости и в кибернизирания ергенски апартамент на пето ниво, и до вилата му в Лозенска планина — горката къщурка едва се виждаше в диворасляка на двора. Тя не можеше да се грижи сама за себе си, както го правеше автоматичният апартамент-иконом, и като забравена любовница само плачеше за внимание. Бойчо си спомни, че две неща го учудиха в жилището на шефа: японско минзухарче в саксия и голям портрет на Царицата и Престолонаследника на стената срещу леглото. Не очакваше от инспектора да се занимава с цветя, нито такава политическа лоялност...

Инспекторът се обърна, продължително изгледа помощника си и подметна късо:

- Прекрасно е.
- Кое?
- Че не задаваш излишни въпроси.

---

[1] **Химера** — термин за генноманипулирано същество (по Рем Петров, биолог). ↑

**ЧАСТ ТРЕТА
ВЛАДЕТЕЛКАТА**

ГЛАВА X

ЗАМИНАВАНЕ. ИНСПЕКТОРЪТ

1.

Книжарницата бе лепната на фасадата на небостъргача-колона като някакъв модерен фенер. Висяща алея с чемшир и акация вместо парапети водеше към витрините на магазинчето. Половината от плочките на пътеката бяха прозрачни и напомняха за двайсететажната височина над нулевото градско равнище.

До вратата стояха рокан-терминали. Подът бе застлан със старовремска тъкана черга. В големи саксии се поклащаха палми и фикуси. Беше тихо и миришеше на хартия и печатарско мастило.

Продавачката ослепително му се усмихна и стори плавен жест с ръка: заповядайте.

Клавиатурата на рокана бе същата като при лунните компютри. Имаше повече математически символи, буквеният блок — трифункционален и разделен на две половини от вертикален ред специални клавиши. По екрана сменяше цветове реклама на нов модел радиокнига-библиотека с абонаментна карта за достъп.

УНИВЕРСИТЕТИТЪ ПО БАЛКАНИСТИКА НА ПОЛУОСТРОВА ПРОДЪЛЖАВАТЬ ИЗДАВАНЕТО НА МНОГОТОМНА ЛЪТОПИСНА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ — гласеше друг монитор.

„Да не забравяме и срамните си страници, защото славното по-лесно се помни“ — светеше сентенция над раздела за исторически публикации.

Радослав тръгна покрай рафтовете. Афиши на издателства и портрети на писатели красяха междините.

Емиль Морисъ^[1], „Мемоари“
„Кой и защо премахна Хана Райчъ“^[2]

Хансъ-Йоахимъ Марсей. Поредица „Асоветъ на Луфтваффе“

„Фолксгерихтъ“^[3]: Страшни времена“

„Endlösung 2 — трагедията на немцитъ-мишлинг“^[4]

„Хроники отъ Пльотцензее“^[5]

„МАЛАХИМЪ“^[6] — еврейският геноцидъ“, том XIV

„Зараснала въ сърцето рана. Пълна хроника на 1923 година“, том 2

„Медитация и упражнения за хомеостаза“

Съвсем автоматично Дично обърна последната книга. На задната корица стоеше цена 12,00 лв и допълнение със ситни буквички: „За студенти и ученици — 9,22 лв; благотворителна 14,88 лв“. Той провери и други книги. Бяха по-евтини от „Медитацията“ и на всички бе отбелязана цена с плюс-минус около двайсет и пет процента отстъпка или надценка.

Хмък.

Тук определено нямаше такъв каламбур за лошия късмет, при който от тогото на Съдбата всеки роден между Дунава и Тракия първо е ударил девет милиона от пет милиарда, а после от хиляда и триста — последните 45.

Вървеше край редиците и лекичко докосваше кориците.

„Теория на морала и етиката“, „Качествен математически анализ“, „Допълнение към теорията на Алберт Айнщайн (ФМИ при БАН)“, „Филология за математици“, „Инженерна естетика“...

Заинтригува го „Трактать по кентавристика — тънката структура на парадокситетъ или Съчетание на несъчетаемото“. На първата страница имаше неразбираемо мото, навярно на латински: Ridendo dicere severum.^[7] Издателство СУ „Св. Климентъ Охридски“...

Бе готов да отскочи до някой банков автомат и да влезе пак в книжарницата с товарно такси.

Класически, познати му автори и съвсем нови имена. Немски, френски, английски, руски, сръбски, гръцки книги. Двуезични сборници поезия, проза, „Хитъръ Петъръ и Настрадинъ-ходжа“ в текстови колони на български и турски. Дисплей-албури с дигитални

репродукции от платна на живописци. Инфодискове за четене през рокан. Ярки весели корици и строги томове.

[Приемаме поръчки за изнамиране на антикварни издания]

Стигна до детските приказки. Български, балкански, световни... Гимназиални помагала... Хм, какъв е този „Учебникъ по приятелство за подготвително отдѣление“?

Радослав зашумоля със страниците.

„България нѣма врагове. За нась сѫществуватъ приятели, сѫществуватъ партньори. Онѣзи, които не сѫ от тѣх, за нась сѫ празна нула.“

„Българитѣ следва да знайтъ освенъ единъ-два отъ свѣтовнитѣ езици и всички комшийски. Българинъ значи знаещъ и уважаванъ човѣк, само такива ви искамъ!“

Царица-майка Велемира

... песнички, поговорки, приказки и есета с историческа тематика. Всичко в успоредни колони на балкански езици.

Мама му стара...

Осъзна, че е дошъл тук не просто от любов към книгите или поради любопитство какво четат хората в това време... времепространство. Търсеше причината за разликата между своята вселена и тази.

Върна се назад.

Отвори „Оксфордски актуаленъ речник-енциклопедия, хроника: 1900 — лѣто 2036“.

Преди да го зачете, за което си пое дълбоко въздух, Радослав се огледа и се настани в коженото кресло до рокан-терминалата.

E, готов ли съм? Ъ?

Без да иска, първо попадна на:

„Исландия — най-зашитеното късче от нашата планета — ревниво пазена от Великите сили по суша, море, откъм въздушното и космическото пространство заради щаб-квартирата на ОН в Рейкявик. Малкото градче придобива медийното си название Столица на света след кошмара от 2005 година, а именно Женевското клане ...“

„.... жертви на атентат с фосфинови бомби стават мнозина известни личности от световния политически и държавен елит, събрани да обсъдят спешни стабилизационни мерки за преодоляване на озоновата катастрофа, която предизвиква нечувана глобална криза и изостряне на вътрешните и външнополитическите отношения ...“

„И досега на широката общественост не са известни истинските подбудители на терористичния акт на хилядолетието, макар непосредствените изпълнители да са установени ...“

„Тази голяма трагедия би могла да има и по-мащабни, непредвидими последици, ако беше постигнала докрай целта си — физическо отстраняване на световните лидери и влиятелни хора, но действията на атентаторите бяха осуетени от смелата намеса на шепа български почетни гвардейци, предвождани от младата си царица, която сега е една от най-прочутите жени в света ...“

„.... ВАРАН-ВИТЯК: обвити в булото на секретност, граничеща с мистична тайнственост специални части... командосите стряскат и без това неспокойния сън на всички терористи по света. Наред с ударните групи на израелската МОСАД и иудейските Айн ефес^[8], британската МИ-6, американското ЦРУ, руската Внешняя охранка и един за щастие вече призрак от миналото — Ягдтербиндер^[9], те са смятани за...“

Добре, добре, много интересно, обаче къде е... а. Май намерих...

„Лео Троцки (Л. Д. Бронщайн): борбата на Червената руска съветска република. Крайните му мерки за установяване на ултравяла пролетарска диктатура посредством масов терор отблъсват широките селячески маси. За съжаление прагматиците на руската революция, като нейният вдъхновител Владимир Улянов-Ленин и потенциалният му приемник Йосиф Джугашвили-Сталин, поради лошо стечание на обстоятелствата не са в състояние да поемат властта (Улянов загива малко преди октомврийския преврат от 1917 г. при влаково крушение, но според други мнения е бил убит от германците; Сталин е премахнат от шефа на съветската тайна полиция (ЧК) Феликс Дзержински). Проваля се социален експеримент с интересни изгледи за бъдещето на човечеството.“

Ха-ха. Добре, че хабер си нямате от *интересните изгледи*. Я попнатахък...

„Контрареволюционната белогвардейска реакция, съчетана със засилване на антисемитски настроения сред населението, се разправя жестоко със... Общий спад на антиколониалните движения четиридесет години по-късно е последният отзук на провала на Съветската...“

Радослав трескаво прелисти страниците.

Като че ли след 1924 година историческите събития текат известно време без съществени промени — през 1932-а Хитлер печели избори. Втората световна... Мирът... През седемдесетте години във фашистко-нацистка Европа настъпило първото разведряване — *Видерштанд*^[10] на немските дисиденти постепенно прerasнал в поактивна позиция за промяна, *Ферендерунг*. И затова през деветдесетте германците тихомълком започват да се денацифицират отгоре. Отказват се от *глайхшалтунг*^[11], изхвърлят свастиката, преименуват

НСДАП в ДФП^[12], която се разцепва на крила и перца, започват да строят „нацизъм с човешко лице“...

... а после *шписсерите*^[13] съвсем катурват системата и страната навлиза в епоха на относителна нестабилност, губи Австрия... Егати!!! Вторият президент на възстановената Австрийска република е бил и понастоящем е... *Арнолд Шварценегер*. Язък за екшъните му — останали са незаснети!

Дично потисна истерични изблици смях. Въпреки това не се сдържа и изсумтя. Книжарката учудено го погледна. Сетне някой от купувачите я повика за съвет и момичето изпърха към лавиците в дъното на магазина.

Младият мъж изпрати продавачката с поглед. Сърцето му ненадейно се сви. Във времето и вселената, които помнеше като свои, бе пълно с такива момичета — стройнички, дългокраки, радващи окото с младостта си като ярки цветя сред сивотата на бетонно-панелните джунгли. Всяка една му приличаше на Верена... Колко ли от тях — красотата и очарованието на тази страна — носеха от змейската слънчева кръв... колко от тях, също подобно на дръзналите да поникнат в сивите социалистически жилищни комплекси цветя, биваха стъпквани, късани, обиждани и унижавани поради същата причина, заради която би трябвало да милеят над тях — хубостта им. Навярно ТУК не беше съвсем същото. Тази отвъдна България бе по-съвършена от родината на Радослав. И точно заради това — болезнено далечна, почти чужда... защото не бе наистина *негова*...

Отново се обади мигрената. Той внимателно затвори томчето и го върна на място. Чак сега съзря в дъното на книжарницата две големи стенни карти.

Едната бе световна. Океаните сiveеха, континентите приличаха на цветни лехи.

Другата — карта на България. Пак просто „България“, без заклинателни допълнения като „република“ или „ monархия“.

Световната имаше непривична проекция, при която Антарктида се виждаше цялата. Върху белотата на южния континент пъstreеха цветни геометрични петънца и оградени със синьо зони. Сред така обозначените колонии Дично веднага обърна внимание на опиращото с острия си ъгъл почти в полюса тънко смарагдово резенче с надпис отстрани „Тангракан“. Същият изумруден цвят носеше на картата

България. Най-голямата изненада беше Африка, с поне два пъти повече държави, отколкото Радослав помнеше от атласите, повечето от тях маркирани с цветовете на Англия, Франция, тук-таме Германия. Но като че ли най-многобройни на Черния континент бяха зоните-протекторати на Обществото на народите. Суверенните страни представляваха повече от скромно малцинство.

В същото положение се намираше Азия — но там се прибавяха багрите на Япония, САЩ и Руската империя. Освен Туркестан и някак поокълцания Иран — впрочем пишеше „Персия“ — всички други, ако не го подвеждаше паметта, бяха разделени на по няколко нови държави. На мястото на Китай се мъдреха Манчо-Куо, КНР и Тибет — само КНР с цвета на независимостта.

„Разделяй и владей!“ — досети се Дично.

Виж, Америките като че ли оставаха същите... е, може би Мексико беше поизсъхнала откъм север и Панама бе посочена като протекторат на Антантата. Затова пък няколко пристанища в Аржентина и Бразилия бяха белязани с цвета на Райха.

В Европа положението също не изглеждаше да е драстично променено. Нещо беше отхапало ивица от източа на Франция, смалена бе Чехия, Полша бе станала по-стройна от запад и изток, но пък състоеше в уния със Западно-Украинската република. Словакия изглеждаше гълтната от Русия, докато на Балканите... Със смесени чувства младият мъж изучаваше границите на отвъдната си родина. Е, да, щом в Европа съществува Райх, защо да не изглежда така... Смущаваха обаче някои области, където зеленото на България се смесваше на ивици с цветовете на комшиите — край устието на Дунава, около Ниш, Солунско-Кавала и Одрин. Част от зоната на Босфора бе оградена с гранична линия и се водеше „Константинополь — руский мандат до 2045 г.“.

Извърна взор към по-подробната карта и двете вставки отдолу привлякоха вниманието му. Едната предлагаше схема, където ледниковият слой бе изобразен прозрачен, а в него се изгърчваха тунелите между антарктическите паланки. Радослав прочете:

АНТАРКТИЧЕСКИ ЗЕМИ ТАНГРАКАНЪ.

ПЛОЩЬ 279 000 кв. км. НАСЕЛЕНИЕ 2 087 000 души.

Ето значи къде раснела Пресияновата Калина... До Тангракан имаше още няколко града — Свети Савско, Орфеос, Нови Цариград... На другата вмъкната карта теренът бе циментовосив, разяден като от едра шарка и пронизан от ярки, почти светещи линии, които бележеха тръбните градове и възлите със стартодруми:

**САМОУПРАВЛЯВАЩА СЕ ЛУННА ПРОВИНЦИЯ
АВИТОХОЛЬ.**

ПОСТОЯННО ЖИВУЩИ 19 705 семейства.

ОБЩЪ ПЕРСОНАЛЪ 94 000.

КАПАЦИТЕТЪ 3 000 000 души.

Отъ възелъ №1: БѢЛО (Лѣвскиград) Земята се вижда 16° надъ западъ-югозападния хоризонтъ.

Може би случайно точно под картата стоеше малък телескоп. Рекламата твърдеше, че бил прекрасен подарък за ученолюбиви момчета и момичета (и техните родители), които искат с очите си да наблюдават лазерния фар на база „Паисий“, сигналите му „бяло-зелено-червено“ в някоя безоблачна нощ, когато месечината е в подходяща фаза.

„Ето това е!“ — рече си Радослав. Изпитваше умора.

— Господине — беше момичето-продажачка, — добре ли се чувствате?

— Да... защо?

— Но вие... плачете...

— Ъ? Ами!... Сълзят ми очите. Преуморих ги — Радослав побърза да скрие лицето си зад тъмните очила.

— Ще желаете ли нещо? Избрахте ли?

— Не... навярно някой... друг път. Благодаря ви. Много сте любезна.

— Заповядайте по всяко време. Довиждане...

[1] **Емил Морис** — личният телохранител на Хитлер. ↑

[2] **Хана Райч** — единствената жена-пилот от Луфтваффе, наградена с „Железен кръст“. ↑

[3] **Фолксгерихт** (нем.) — национал-социалистическият Народен съд, преследвал „враговете на народа“. ↑

[4] **Ендльозунг** (нем.) — „окончателно решение“ за геноцид над евреите; прието на тайно заседание във Ванзее през януари 1942; мишлинге — „нечисти, омешани“, хора с еврейска кръв. В хитлеристка Германия от нашата Вселена не са били преследвани, но авторът допуска, че след войната в отвъдната Вселена в крайна сметка те също са станали обект на изтребление. ↑

[5] **Пльотцензее** — берлински затвор, където са държани и екзекутирани участниците на Юлския заговор от 1944 г. ↑

[6] **Малахим** — терминът значи „избиение“, употребява се в алтернативната Вселена вместо „Холокост“, което значи „жертвоприношение чрез всесъжжение“. ↑

[7] **Ridendo dicere severum** (лат.) — смеейки се, за сериозното [говорим]. ↑

[8] **Айн Ефес** (иврит) — безупречна акция. ↑

[9] **Ягдтфербиндер** (нем.) — диверсантските СС-подразделения на Ото Скорцени; СС — Schutzt-Staffeln — охранителни отряди. ↑

[10] **Видерштанд** (нем.) — съпротива, противодействие; по-скоро морално неприемане на режима. ↑

[11] **Гляйхшалтунг** (нем.) — нацистка концепция за totally подчинение на всички жизнени сфери на интересите на режима. ↑

[12] **НСДАП става ДФП** — от национал-социалистише дойче арбайтспартай (немска национал-социалистическа работническа партия) става дойче фолькспартай (немска народна партия). ↑

[13] **Шписсер** (нем.) — еснаф: политически неангажирани граждани, обект на презрение и подозрение от страна на нацистките активисти. ↑

2.

Пред Вермахт-денкmal тайфа живописно размъкнати и необуздани млади хора пееха с цяло гърло „Рокендролът не умира!“ и пиеха бира. С празните кутийки, юнашки смачкани с ръка в ламаринени топки, целеха паметника. Една издрънча по безчувствения нос на средния бронзов войник. Младежите изреваха възторжено и диво заръкоплясаха.

От близката пейка ги наблюдаваше възрастен господин в тъмен шлифер и с черни сълнчеви очила.

Бдителен униформен стражар се насочи към младежите, които запяха още по-предизвикателно. Стражарят приближи и застана с ръце на кръста, за да бъде забелязан. Когато улови кос поглед от музикантите, той почука часовника си, докосна ушите си и завъртя пръсти във въздуха, все едно върти потенциометър. В отговор песента зазвуча още по-бунтарски и по-силно. Стражарят постоя, сви рамене и си тръгна.

Минавайки покрай възрастния господин на пейката, той сякаш за извинение разпери ръце: „Какво да ги правиш — деца.“ Беше на около петдесет.

Инспекторът му кимна: „Е, нека си шумят.“

Стражарят приглади мустаци и скучашо постави длани на гърба, съсредоточено отмервайки крачки на поредните километри от патрулната си обиколка. „Може би вкъщи си пази стари магнитофонни касети със същите рокендроли, че и по-пиперливи“, помисли си инспекторът.

Ала полицаят бе спрян и привикан от възмутен гражданин. Дядката носеше на ревера на старомодното си сако черно-бяло-червена значка с дъбови листенца. Тресеше склеротични бузи и жестикулираше. Стражарят търпеливо го слушаше.

— ... И вдигат връва във времето за почивка!

— Успокойте се, господине. Нивото на шума в близост до кооперациите не надхвърля разрешеното от общината, нищо не мога да предприема.

— Как така „нищо“?! Ами вижте какво са надраскали върху паметника на героичния братски Вермахт тези хубостници, тези нехранимайковци! — той сочеше кривия надпис с бяла боя върху постамента.

Полицаят с досада се озърна към пресния лозунг — **Leck mich am Arsch, Nazi!**^[1]

Инспекторът с интерес наблюдаваше сцената.

— Защо не драскат връз руските паметници, вагабонти с вагабонти! — пеняше се възмутеният гражданин. — Що за българи сте, що за патриоти!!!...

Инспекторът се смръщи и втренчи тежък поглед в доброволния блюстител на реда, който трепна посред дума. Намръщен, минувачът се извърна към пейката, на която седеше възрастният господин с черен шлифер, ала в този миг някой от младежите му подвикна:

— Ей, ти, мамут! Ти бе, ти, с ангстброшето^[2]. Я ела да ни разкажеш нещо за Равенсбрук^[3]! Или предпочиташ само за Терезиенщат^[4] да говориш, каки бе, боклук? Ще те направя за две стотинки...

Стражарят им подсвирна заканително и поклати глава. Те се начумериха и заграчиха нарочно лигаво и немузикално:

*Vor der Kaserne
vor der grossen Tor
stand eine Laterne,
und steht sie noch davor...^[5]*

Униформеният се обърна към мъжа на пейката.

— Мога ли с нещо да ви помогна?

Инспекторът мълчаливо показа значката си. Стражарят се поизпъна. Гражданинът се зарадва.

— Погледнете само, погледнете!...

— Не се престарайте — посъветва инспекторът, докато мудно прибираще удостовериението си в джоба. — По-добре се приберете вкъщи, понеже днес слънцето е твърде силно... Не слушате ли радио? А всъщност, я се легитимирайте на колегата...

Той свали тъмните очила и проследи как стражарят сканира личната карта на дядката, който бъбреше:

— Виноват... ако нещо съм попречил. Какво толкова...

— Всичко е наред, господине. Приятен ден.

Възмутеният гражданин се отдалечи, като мърмореше нещо за какви времена настанали, за Гешев, за професионализъм...

„Какво знаеш ти за Гешев, за професионализма му, че и за гешевщините!“ — помисли си инспекторът, докато заедно със стражаря изпровождаха значконосеща с погледи.

Озърнаха се към рокерите.

Младежите, не особено разтревожени от инцидента, подхванаха друга песен, ала скъсаха струна и запротестираха срещу лошия късмет. Момичетата продължиха да пеят, тактувайки с юмруци по коленете си, докато китаристът трескаво опъваше нова жица.

От палатките наблизо му донесоха друга китара.

Стражарят докосна с пръсти козирката и, без да бърза, продължи обиколката си. Сенки по алеите към Малката зоологическа градина нашариха бялата му униформена куртка.

Инспекторът прикри с ръка широка прозявка и се облегна, разкършвайки рамене. Ах, какъв скандал ще се получи!... Мамутът с ангстброшето сто на сто ще се оплаче — и ще стане за резил. Инспекторът замижка към процеждащите се през кварталите на горните нива слънчеви лъчи, филтрирани от излишъка ултравиолет и галещи приятно.

Откъм булевард „Фердинанд“ долетя тънък писък на полицейска свирка. Рокерите надигнаха глави. Един яхна велосипед и отпраши да гледа сеир.

Инспекторът подхвърли няколко оказали се в джоба му семки на суетящите се край краката му гъльби. С лека досада изпъна ръка и с чупка на китката оголи часовника. Циферблатът пусна слънчево зайче в лицето му и мъжът тръсна глава, сякаш отражението беше муха.

Когато най-сетне Бойчо се показва пред паметника, му се стори, че Стареца от нетърпение вече потропва с крак. Младежът ускори ход и още отдалеч започна с оправданията, надвишвайки врявата на бивакуващите веселящи:

— Шефе, съжалявам...

Инспекторът му махна.

„Да живее рок-енд-рола!...“

— Понеже стана...

— Мълчи малко де.

Песента свърши. Кухо дръннаха оставени настрана китари. Някои рокери се прибраха в палатките. Други поутихнаха, колкото да наквасят гърлата си с бира.

— Знаеш ли ти, сукалче, що е то да те гони полиция за дълги коси? За носене на американски дънки и слушане на музика от германските нелегални рок-банди „Шварце Скорпион“ и „Аксент дис“? Те са вече динозаври в музиката... Можеш ли да си го представиш?

Бойчо помисли.

— Не.

— Ето това е хубавото, че не можеш...

Стареца подхвърли още семки на гъльбите.

— Гледай да не ти стане навик да закъсняваш — рече той.

— Ама не беше нарочно! Налетях на един тъпак, дето беше арестувал Жорко Клептоманчето. Абе, кой кретен го е инструктирали тоя! Видях, че го гони...

— Жорко ли? Тц, тц, тц... А той защо бягаше?

— Сигурно пак е свил на някого носната кърпа и до довечера ще вземе да се предава на всяко срещнато фанте. Няма отърване от него!

— Още когато си ходил прав под масата, Бойчо, чичко ти Жорко не мириясваше, ако не преспи с белезници в ареста. Стар познайник. Сега с това си „бягство“ ще настоява да го осъдят доживот!

— Леле, не му заблазявам на колегата... Ами защо не го тикнат в пандиза, че да му олекне на человека?

— Преди така правехме. Когато му омръзваше да „изтърпява наказанието“, го пущахме да си върви. Но сега не става номерът. Възмутени граждани, възмутена преса... права на человека... И хич не са криви, не. Зарчето наистина се нуждае от лечение, поне на теория.

— А какво му е точно?

— Хиперкомплекс за вина, мойто момче. Неумолима съвест. И за това цяр няма.

— Нещо извършил ли е преди, че така...

— Не знам... И да е направил нещо, едва ли е било за съд. Само че той самият не мисли така. Не го вземай навътре. Зарчето-

Клептоманчето в момента е по свой начин щастлив. Виж, колкото до патрулния... ха... ми че той му е сторил доброто на човечеца. Сто на сто го познава.

— Ейии, аз пък... Наредих му да го освободи... Някакъв трубадур с колело повлече Жорко да пият бира...

— И така става.

Инспекторът се надигна и подхвана Бойчо за лакета. Те тръгнаха към булеварда и го пресякоха пред Университета.

— Е, стига си мислил. Кажи какво става с нашия подопечен.

— Мотка се. Веско вика, че мязал на турист!

— Какво е правил на пътното гише пред Минералната баня?

— Не можахме веднага да проверим апаратът, затова изпратих спешно запитване до Фининспектората...

— По-накратко.

— Преди да дойда, ми се обадиха по радиостанцията, че бил взел билет за морето. За Черно море, ама точно за кой град не казаха. Подробности сме щели да получим след официално искане с посочване на основанията за разсекречаване на лични плащания на гражданин...

— Май не си очаровал зеленооката докрай. Зарежи.

С бавна стъпка те преминаха покрай Академията на изкуствата. По улиците почти не се мяркаха хора, но около бистрата на художниците бе както винаги оживено.

В градинката пред Народната библиотека, зад паметника на Светите братя, чакаха осем момичета и момчета. Бойчо и инспекторът застанаха в сълчания им кръг.

— Първо — рече Стареца, — благодаря за перфектното проследяване. Специално за героите на деня, Виктория и Стоян, съм измислил много приятна изненада, но нека потърпят до следващата... по-следващата седмица. Благодаря още веднъж на всички ви... — той вдигна длан, молейки за тишина. — Ала сега... Много настоятелно ви съветвам да забравите акцията...

Дори Бойчо се поопули. Стареца си сложи тъмните очила. Мушна ръце в джобовете и запита:

— Какво се иска от нас... ъ?

— Да гоним лошите — отвърнаха му младежите.

— Така. И както казва баш шефът — показа с палец назад и нагоре, намеквайки за директорския кабинет на булевард „Клементина“, — така да си вършиме работата, че като ни видят с униформа, непознати хора да ни казват по улиците „браво момчета... и момичета“. А когато се дъниме... пак ще цитирам: „Много ще съм огорчен и всеки ще усети колко съм огорчен“...

Откъм Университета гукаха гълъби. Капеха есенни листа.

— Това са глупости — продължи той. — Отговаряте *по-високо*. Вече разбрахте, че сме малко по-специални. Занимаваме се с престъпления и случаи, свързани с държавна тайна. Вие сте ми девети екип... и е време да станете истински фантета. Или да изберете нещо друго, полезно за вас си, пък ако може и за обществото. Това тъкмо ще го видим по-вдругиден... Значи тогава точно по обяд ще ви чакам на гара Царево, до шадравана с русалките.

Настъпи изумено оживление.

— Къде ще ходим, Старец?

— На излет. Облечени като за планина, задължително слънчеви очила, храна за три дни, но никакви консерви! Домашно приготвено, и то от екопродукти. Никаква електроника, никакво огнестрелно оръжие, еле пък бластери! Никакви златни предмети. Никакви обяснения на тоя-оня, на сульо-пульо, баба, стрина, леля, гадже, свое или чуждо... Ще отсъстваме около седмица, но всичко, всичко, разчитайте за три дни.

— Ама къде по-точно ще ходим?

— Далече... хм... тута е, съвсем близичко.

— Шефе, нещо за пийване може ли?

— Можете. Въпреки че там ще ни почерпят, ама може, стига да е хубаво... Вики, вземи си цигулката, кой беше с гайда там, китарите, разбира се. Ами, това е. До вторник сте волни птици. Айде, фър оттука! Само ти още ми трябваш...

— Чао, шефе!... Довиждане!... Бойчо, до скиф!...

Детективът въздъхна и последва началника си.

Вървяха сякаш на разходка.

— Сега къде е? — наруши мълчанието инспекторът.

— В една денонощна книжарница.

Спряха на незнайно защо работещ светофар. Инспекторът притвори очи.

През площада се понесоха две млади полицайки с наколенки и налакътници върху кокетните униформи на общинската служба за опазване на реда. Ролковите им кънки потракваха и жужаха, лъскаво блеснаха каски с разпилени изпод тях коси. Девойчетата-вихрогонки ловко прескочиха бордюрите и се плъзнаха по алеята „Оборище“. Ако сега можеха да ги видят събиращите се тук нощем запалени хлапета-кънкьори, щяха да цъкат с език подир какичките и веднага щяха да почнат да се перчат с уменията си.

— Кога има влак за Бургас? — гласът на шефа откъсна детектива от зрелището на поклащащите бедра колежки.

Бойчо преглътна въпроса защо точно за Бургас и извади бележника. След кратко тракане по справочните бутони той прочете на глас от еcranчето:

— След час и двайсет минути от ниво-пет на Централна гара тръгва последният извънреден за сезона монорелс.

Стареца почеса брадичка и замислено се понамуси към златния купол на „Св. Александър Невски“.

— Ами да знаеш какво проектират в киното на гарата? Да позяпаме, какво ще кажеш?...

---

[1] **Leck mich am Arsch, Nazi!** (нем.) — Целуни ми задника, нацист! ↑

[2] **Ангстброше** (нем.) — „значка на страха“, нацистка партийна значка. ↑

[3] **Равенсбрук** — женски концлагер, където са се провеждали медицински експерименти с хора. ↑

[4] **Терезиенщат** — ползвал се е с репутация на „хуманен“ концлагер и е бил показван на чужденци. ↑

[5] **Vor der Kaserne...** — песента „Лили Марлен“ — по текст от 1923-а на поета Ханс Лайп и музика от 1936-а на Норберт Шулце. Първа изпълнителка — Лали Андерсен. Марлене Дитрих я пее за едноименния филм, заснет в САЩ през 1944 г. По-късно същата песен звучи и във филма „Нюрнбергски процес“ — 1961 г. Естествено, за алтернативната Вселена в романа тя остава музикален синоним на Вермахт. ↑

3.

Предпазливостта го накара да завери билета без запазено място. Така щеше да може да се разкарва напред-назад, без да бие на очи. Докато се оглеждаше в огромното хале на Централна гара обаче, му хрумна по-добър вариант.

Чакалнята се оказа наистина впечатляваща — и по размери, и по богатство на предлаганата информация. Тъкмо от демонстрационните табла Радослав не само научи, че неговият влак е директен, категория „дневен“, оборудван предимно със спални места и двоен вагон-ресторант, ами дори разгледа интериора и се запозна с предлаганото меню и с цените. Прецени, че ако седне на единична или двойна масичка, едва ли някой ще му се натрапи. Особено ако сложи на отсрещната седалка багажа си.

Сред палатите от мрамор, стъкло и метал — обстановката повече отиваше на модерен царски дворец — сновяха доста хора. След полупразните улици това му дойде твърде рязко. От друга страна, скрит в тълпата, се чувствуваше в безопасност. Погледна към разкошния часовник със зодии на циферблата. Можеше да се поразмотае още няколко минути.

Асансьори и ескалатори разпределяха заминаващи и пристигащи граждани и гости на столицата към различните монорелсови коловозни нива. От най-ниското, практически от подземни писти, стартираха самолети, обслужващи международни маршрути. Според схемата имаше преки връзки с цял свят, включително с параорбитална станция за прекачване в космически совалки. Всъщност тъкмо тази линия (полети пет пъти на денонощие, в неделя — само два курса) в момента бе обявена за временно закрита. Пътниците се умоляваха да проявят разбиране и търпение. Служебни рейсове за работещи в Космоса, според таблата, се осъществяваха от стартодрума на остров Самотраки и за натам се пътуваше от терминал номер еди-кои си по редовни линии. машините, които обслужваха международните полети, носеха предимно марките „Юнкерс“, „Фоке-вулф“, „Арадо“, „Боинг“, „Илья Муромец“. Вътрешни линии за Балканите излитат от аерогара Божурище. Приятен път.

Навярно щеше да се изгуби, ако навсякъде не стърчаха приличащи на телефонни кабини справочни апарати.

Внезапно някъде сред тълпата като светкавица се мърна женско лице, от което дъхът му спря. Той трескаво зашари с очи в преминаващите хора, преди да се усети, че това е глупаво. Дотук няколко пъти се бе припознавал, но през цялото време змейската кожа не проявяваше никакви признания на вълнение. Ето и сега... Какво да се прави — вече всички жени и момичета му напомняха за Нея.

Без повече да се озърта, Радослав подмина павилион за списания.

Няколко секунди след като младият мъж с черни очила и раница с герба на Рошток се качи на ескалатора, пред същия павилион спряха двама души.

За околните те изглеждаха като застаряващ вуйчо и племенник в следнаборна възраст, който всячески се стараеше да бъде послушен. Възрастният мъж — черни очила покриваха обезобразено лице, поли на черен шлифер метяха мрамора, яката бе зиморничаво вдигната въпреки двайсетте градуса в залата — полугласно даваше ценни указания на къдрокосия младеж с летен червено-черен пуловер и изтъркани дънки, който от своя страна кимаше нетърпеливо.

Накрая те си махнаха за довиждане и „племенникът“ весело се завлече към изхода. По пътя намигаше на всяко момиче.

„Вуйчото“ едва-едва поклати посребрена глава подире му. Постоя пред вестникарската будка. Както често се случваше, повечето чуждестранни списания красяха лъскавите си обложки с портрети на българското царско семейство. Голяма снимка на царицата-майка от корицата на „Лайф“ гледаше часовника със зодиакалните знаци.

Възрастният мъж с шлифера пъхна ръце дълбоко в джобовете и стъпи върху лентата на ескалатора.

* * *

Вагон-ресторантът се оказа точно толкова уютен, колкото изглеждаше на плаката при автоматичните каси. На влизане във влака кондуктор важно перфорира билета, пожела удобно настаняване и приятен път. Крачейки по коридора, Радослав пак си рече наум, че

униформените облекла тук изглеждат хем като за ХХI век, хем от тях полъхва нещо „музейно“, нещо отпреди Девети септември...

Младият мъж се усмихна на мислите си. Съзнанието му продължаваше да живее в условностите на своето си пространство-време и да съди за видяното според абсолютно неуместни категории. Е, ако всичко върви добре, няма да се налага да свиква с този нов живот.

Хубава изглеждаше *тази* България. Но бе твърде различна, а оттам — сякаш нереална.

А нереален тук всъщност съм самият аз.

Той въздъхна и натисна дръжката на вратата към ресторант. Избра залата на самообслужване, хвърли раницата на седалката на двуместна маса и пристъпи към стъклени хладилни шкафове с напитки и закуски.

Отвъд тях започваше същинският ресторант, с келнери и топли ястия, съвсем мъничко по-изискан от частта на самообслужване. Радослав хвърли един любопитен поглед към седящите в дъното на още празния салон сервитьори. Бяха млади и се кискаха нещо.

Дично извади от хладилниците шише бира, няколко сандвича и плик бонбони, заприличали му на „Лакта“. Този път това, че сам трябваше да се таксуваш на касата и да пусне монетите в нея, никак не го учуди. Все пак с някои неща се свиква бързо, колкото и чудни да се виждат.

Надигна шишето за наздраве към торбата си и отпи прохладна шумяща глътка. Ух, че гот... Избръса устни с палец. Дали пък да не купи един вестник?

„Идеята не е добра, защото отново ще си докарам главоболие — мъдро се озапти Радослав. — Ох, Верена, как си се справяла ти, миличко, с лавината малки и големи подробности на моя век, за които никакво понятие не е имало в родното ти десето столетие?!...“

По перона зад прозореца сновяха рехави групи хора с чанти, отмерено се разхождаха железничари, избръмча някакво автоматично влакче, натоварено с колети. Високоговорителите си прехвърляха echo на обяви за пристигащи и заминаващи влакове.

След кратко ровичкане в раницата върху колосаната покривка легнаха прашният оръфен тефтер и моливът, смален от подостряне до неудобно джудженце. Радослав запрелиства бележника за чисти

страници. Смая се колко много от листовете са задръстени със ситни икономични редове. Поне половината от тях вече неразчитаеми. Това нямаше значение, все пак писането го караше да възстановява някакъв ред в главата и душата си. Сега този уникален и неподозиран свят заслужаваше да му се отдели поне малко място в тефтера с изпадащи страници, претъпкани със спомени, зле формулирани прозрения, някоя и друга епиграмка, тук-таме проект на стихотворение, небрежни скици и телеграфно съкращавани хаотични размишления.

Радослав намери чист лист и хвана молива.

Ами сега?

Откъде да започне?

Преживяното се смесваше в шаваша купчина шарени впечатления без никаква последователност. Всеки ярък спомен крещеше и се натискаше да е записан първи. Но така, от опит знаеше, някои неща щяха да потулят други, а никой отсега не може да каже кое от досегашните приключения наистина е било важно...

Ами, хубаво. Когато се чудиш с какво да подхванеш, започваш от началото.

А началото миришеше на изгоряла пластмаса и задушлив дим...

4.

Той пропусна потеглянето. Само изведнъж през прозорците нахлу светлина и в отговор стъклата мигом потъмняха. Влакът излизаше от гарата и набираше скорост. Движението започна да се усеща. По радиоуребдата на вагона засвири музика — нещо модерно в аранжимент с родопски гайди. Звучеше необикновено, родно и приятно.

Радослав остави молива. От височината на естакадата, по която се плъзгаше монорелсът, назад изоставаха кварталите на столичните предградия. Белезникавото облачно небе дори през филтрите на прозореца неприятно режеше очите.

Дично положи брадичка на скръстените си ръце и се отдале на съзерцание. В цялото му същество нахлюваше приятният гъдел на пътуването, пътешественическото очарование.

Странно — по време на кратката му космическа одисея това сладко усещане липсваше. Дали заради съпровождащото полета напрежение, или, най-вероятно, защото лунснарядът нямаше прозорци с изоставащ земен пейзаж.

Отвън върху стъклата пропълзяха още по-затъмнени щитове. Примижал като котарак, Радослав с наслада се оставил лекото люлеене на вагона да го унася и мързеливо следеше профучаващите все по-назад в пространството и времето къщи, дървета, пътища, покрити с парници поля, все по-често мяркащите се участъци гола земя, дерета, рекички и бетонирани канали...

В Бургас ще си взема цаца, миди, паниран калмар... или печена бяла риба? С бяло вино, да. Ха! Откога станах такъв лакомник!...

Някой безцеремонно подхвани раницата му и я прехвърли върху лавицата за багаж над прозореца. Дично учуден надигна глава. Беше разтревожен повече от това, че никак не се бе разтревожил.

Отсреща му се настаняващ висок мъж с безизразно лице, покрито с белези от изгорено. Вдигната яка на син до черно дълъг шлифер подпираше квадратна челюст. Неподвижни очи под подпухнали клепачи и подчертани от някаква постоянна умора ли, инертност ли — дявол знае — торбички.

Радослав си даде сметка, че за първи път от кацането си вижда човек, който наистина можеше да претендира за определението грозен.

Нищо не лъхаше от този мъж — може би над петдесетте, — нито заплаха, нито любопитство. Поразителен бе начинът, по който не излъчваше никакви емоции. Сякаш беше... невидим. Но в същото време Радослав абсолютно сигурно и отчетливо виждаше широките му плещи, късата, гъсто прошарена коса над безформените му уши, едва наболата четина по бузите, рошавите вежди...

Единственото, за което Дично можеше да се обзаложи, бе някаква познатост у възрастния чичка, толкова неусетно появил се пред него.

Зашо не го забелязах?! Кой е този?! Какво иска?

Мъжът сложи край на немите въпроси. От гласа му Радослав трепна, убеждението, че в човека с шлифера има нещо много познато, се засили...

... но самите думи и действия на натрапника насочиха мислите му в съвсем друга посока.

— Документите, ако обичате — каза мъжът с обгореното лице.
— Старши инспектор от криминално издирване.

Ръката му — силна, но не и груба — показваше метална полицейска значка.

Дично не реагира. Още не бе вдигнал брадичка от скръстените си ръце и само наблюдаваше изтодолу ченгето. Нямаше представа какво да предприеме.

Мъжът прибра значката в джоба си и спокойно зачака.

Радослав потисна въздишка и, без да бърза, протегна на полицая паспорта си от джоба на ризата. Със смесени чувства зачака на свой ред реакцията на инспектора.

Ала дори и след като поглежда малката зелена книжка, полицаят остана ням. Нищо не лъхна от него. Радослав повдигна вежди.

— Господин Радославов — измърмори спокойно, почти мързеливо инспекторът, оставяйки паспорта на масата, — знаете ли, че сте злоупотребили с кредит по социалната програма за подпомагане?

Радослав примижа веднъж-дваж. Пред ченгето лежеше документ на гражданин от практически несъществуваща в тази Вселена държава, а той...

— Мога да го обясня — разлепи устни Радослав.

— Разбира се, че можете. Да бяхте чужденец — да се правите на ни лук ял, ни лук мирисал. А като гражданин на България наистина следва да дадете поне формални обяснения по този неприятен случай. Въпреки особените обстоятелства.

Радослав объркано надзърна към паспорта си.

Но не, всичко бе наред — от известна гледна точка, — защото върху документа стоеше „Народна република“, гербът имаше петолъчка и лента с идиотските дати, уместни повече върху некролог.

Дично отвори на сухо уста и пак я затвори. Изправи гръб и потърка очи, сякаш лепкави от дрямката.

Инспекторът търпеливо чакаше.

— Ха! — дрезгаво рече Радослав. — Щммм... Вижте... — постави лакти на масата и кимна към паспорта си. — Добре де, нещо така не ви ли притеснява документът ми? Ъ?

Инспекторът изненадващо въздъхна. Или се полупроязя.

— Изглежда ми... — заяви той и почукна паспорта с нокът — редовен. Пише „България“. Доста зле е съхраняван, но предвид техническото му изпълнение, това е напълно обяснимо...

— А обяснимо ли е, че страната е монархия, а тук пише „република“? *Народна* република.

— Да — съгласи се полицаят и очите му заблестяха сякаш насмешливо. — Меко казано — чудато съчетание. Но нали тъкмо това и ще разясните. Ако не на мен, то...

— То? — настръхна Радослав.

— В Двореца, господин Радославов. Там искат да ви видят и да беседват с вас.

За миг Дично потри лице с шепи.

— Арестуван ли съм?

Веждите на инспектора трепнаха нагоре.

— Не. Предавам ви една молба. Вярно, с настоящелен характер.

— Ами ако откажа? — вяло се наежи Радослав.

— Ами насила хубост не става, както казват турците — сви рамене полицаят, — но мисля, че израз на гражданска учтивост ще е да не отхвърляте без сериозни основания покана на държавния глава.

— Ммм... — озадачено отвърна младият мъж и надзърна през прозореца, за да спечели необходимата за окопитване пауза.

Монорелсът пресичаше голяма поръждавяла от есента гора. Като самолет се носеше над върховете ѝ, покрити с нещо като гъста мръсна паяжина.

Неочакваното поведение на инспектора го смущаваше. В същото време опитите на Радослав за никакъв бърз анализ на ставащото се натъкваха на разсейваща ги бариера. Просто отскачаха като грахови зърна от стъкло. Не съумяваше да се съсредоточи за преценка на мъжа пред себе си, защото веднага изникваха съвсем странични и направо нелепи мисли. Инспекторът се изпълзваше. Достатъчно бе да не го поглежда... за да е на път да забрави за присъствието му!...

— Парите... — поде Дично, без да се обръща от прозореца. — Съжалявам, но се нуждаех от тях. Повечето и без това не съм изхарчил... а, струва ми се, вече имам никакви заслуги към тази държава, за да ми бъдат опростени... Просто ситуацията... Разберете, аз съм тук... без да искам. Изключителен случай. Защото... вижте с какви разполагам. Това са... левове. Доларите не посмях да обменя в Централна банка. Вземете тях за компенсация.

Радослав се помъчи да погледне убедително и твърдо инспектора в очите. Те продължаваха да са неподвижни и непроницаеми. Сякаш в тях имаше бронирани щитове. Приличаха на амбразури, не на прозорци към душата.

Може би трябваше да се плаши от този човек. Но защо, защо не го възприемаше като враждебен?

Всъщност не съумяваше да го възприеме никак.

Никак.

Полицаят, уж редом, ето го — насреща, а сякаш се намираше на светлинни години разстояние. Присъстваше... ала като никакъв призрак!

— Забравете за парите, Радославе — прекъсна го инспекторът и дори чертите му трепнаха като при смятане от досада. — Въпросът с тях е уреден, сумата е възстановена, ето ви квитанция, ако щете... Самата постъпка не е като за възрастен човек.

Радослав подпра бузата си с длан. Идеше му да се умили, да се разкремчи, да се разсмее до припадък — всичко наведнъж.

— Как според вас трябваше да постъпя?

— Ами, например, да не напускате лунснаряда, да не се подлагате на неоправдан риск, защото ПВКО на Н.Ц.В. можеше да ви

превърне в прах... Ако не беше директно заповядано от Генералния щаб да не прехващат капсулата, надали щяхме да разговаряме сега. И след това, можехте да насочите таксиметровата кола или към близкия участък, или към военните власти, а защо не и направо към Двореца. Без малко да създадете излишна бъркотия и нежелано изтичане на информация. Ала не се терзайте — все пак във вашето положение може да се каже, че сте постъпвал не чак достатъчно, но горе-долу разумно.

Дично поклати глава и се подсмихна невесело.

— Май не разбираете каква е цялата работа...

— Ще се изненадаш, колко повече разбирам от това, което можеш предположи, синко... (обръщението необяснимо наостри Радослав) ... Но, щом смятате, че не сме наясно, нали ще разкажете.

Двамата замъркнаха за поне половин минута.

— Хм — рече инспекторът. — Банкноти. У нас от двайсет години не са в обръщение. И долларите са старият образец, макар да не съм специалист... Не ги приемат навсякъде, да. Още сме им сърдити за бомбардировките. Ако не бяха нашите изтребители, най-вече единственият учебен Me-262 и авиаторът му Списаревски^[1], щяхме да си имаме и ние свои собствени Дрезден и Хирошима за мил спомен от войната.

— Добре — каза Радослав, капнал пред размножаващите се загадки. — И какво ще правим сега?

— Ми... почерпи една бира поне. Като начало.

— Ъъ... каква?

— Същата като твоята.

При хладилните витринки Дично се замисли дали да не драсне от полицая, който кротко седеше с гръб към касата.

„Постъпката ви не е като за възрастен човек.“

Радослав плати на автомата и се върна.

Инспекторът кимна, измърмори мерси и пренебрегна чашата. Те чукнаха шишетата и отпиха с наслада, като едновременно леко примляснаха накрая и поставиха бутилките на масата отлясно на себе си.

Нещо подозително познато видя Радослав в жеста, с който инспекторът изтри пяната от устните си. Мисълта обаче гумено отскочи от темата и Дично тутакси я забрави.

Полицаят побутна паспорта да си го прибере. Отново надигна шишето и бегло попита, преди да отпие:

— Тези печати на последната страница, оранжевите. Много са размазани, от какво са?

— Ааа... Щракна ми ги румънски граничар за спомен, когато ходихме до Букурещ с колона хуманитарна помощ — храни и лекарства. Там имаше бунт против властта. Същата нощ, щом минахме Гюргево, по радиото казаха за разстрела на Чаушеску и жена му. Революция на живо. После разправяха, че всичко е било театро, ама аз видях — не баш всичко беше представление...

Инспекторът внимателно слушаше и кимаше. Радослав се зачуди какво ли разбира: „Колкото мен одеве на Месечината...“

— Кога е било това? — вметна полицаят.

— Веднага след Бъдни вечер на хиляда деветстотин осемдесет и девета. Тогава всичко живо от Източен Берлин до София ходеше на протестни митинги.

— Осемдесет и девета — повтори замислено инспекторът.

— Оттогава кажи-речи престанахме да сме *Народна* република. И атомните бомби са паднали само в Хирошима и Нагазаки. Никъде другаде. За Втората световна става дума...

— Аха.

Радослав се вторачи в бирата си. Странно, не личеше полицаят да го смята за смахнат. Въпреки това Дично се почвства глупаво.

— Ъъ... — обади се инспекторът. — Искам да кажа... Не че съм в час за какво приказваш, ала... много съм любопитен да ми поразкажеш туй-онуй. Ако искаш, разбира се.

— Ще се шашнете — чистосърдечно разпери пръсти Радослав.

— Значи историята си заслужава. Наздраве, господин Радославов.

Те отново се чукнаха, а седните и двамата загледаха склоновете на Стара планина, край които летеше монорелсът-стрела. Баирите бяха покрити с множество грозни плешивини.

— Бури, свлачища и ултравиолетова радиация — поясни възрастният мъж. — Но тук е пак криво-ляво поносимо. Да видиш какво става в останалата Европа — олеле... А... Ъ...?...

Инспекторът тромаво се извъртя назад, привлечен от гласовете в другия салон. Дично проточи врат и погледна над рамото му.

Оттатък, в прохода между масите, келнерите спореха с трима намусени мъже с рунтави калпаци и черни живописни униформи. На поясите им проблясваха кинжали със сребърен обков.

— Пак някое руско князче се прави на турист — неодобрително рече ченгето. — Понякога си мисля, да бяха пътували повече до Канарските острови, в Индия или Алпите, отколкото у нас.

— Руските князчета?

— Всякакви. Руски, японски, от Манчжуо-Го, богаташи от Европа, тузари от Америка... Това носи добри приходи за държавата, ама... — Той замълча за миг. — Не подушваш ли нещо?

— Да подушвам?... — вдигна вежда Радослав и в този миг наистина усети някакъв гаден сърбеж. Но усещането бе далеч не физическо и най-общо можеше да се определи като човъркащо го някъде в тила.

— Наглеждай вратата — през зъби заповяда инспекторът. — Май на братушката му гласят неприятна изненада...

Той удивително пъргаво, както си седеше на мястото, отведенъж взе че тръгна към намръщените пазачи-черкези, протегнал ръка с полицейската значка на показ. Радослав го чу как глухо забороти с ужасен акцент към веднага уловилите се за кобурите мъже:

— Спакойна, гаспада, жо сюи ажон дъо полис... Милостиви сударь, баюс, що вам категорически не следует...^[2]

Мъчителното словоизлияние бе внезапно прекъснато от вратата на тамбура. Тя се отвори с невероятен замах, всъщност по-скоро отхвръкна от пантите. Секунда преди това смразяващо чувство за близка опасност сви стомаха на Радослав в плътна топка. Адреналин и навярно още нещо от нечовешките му придобивки трескаво мобилизираха организма му за бой. Възприеманото течение на времето се занавива като страховита пружина и отлитащите мигновения започнаха да едреят сякаш под лупа, която неспирно засилва увеличението си.

И все пак атаката го свари не съвсем подготвен. На мястото на изтърбушената врата изникваха две фигури и насочваха грозни оксидирани кутии, от които тъпо стърчаха къси дебели цеви...

... „*Не е бластер*“ — помисли си Радослав...

... секундите запълзяха, флегматични като охлюви...

... „*ще убият инспектора, а той е...*“

Тялото му сякаш притежаваше собствен разум, защото се озова изправен срещу въоръжените мъже, а ръката му запращаше в лицата им единственото, което бе намерила за подходящо да грабне от масата.

„Дано нямат нещо бронебойно, запалително или друга гадост“, успя да си пожелае Радослав.

Бутилката бира експлодира в челото на убиеца с по-масивната пушка. Звукът изчезна в рева на второто оръжие...

... аха, това го знам как може да боли...

... и зарядът удари Радослав в гърдите. Мускулите му вече извъртаха торса встрани и засилваха цялото тяло назад, ала куршумът — или каквото беше там — съвсем недружелюбно го подпомогна. Точно над гръдената кост дрехите пламнаха и се разхвърчаха, а Дично отлетя като изрязан от хартия към средата на вагона. Така би могъл да го изрига само някой тиранозавър, избягал от Джурасик Парк на Спилбърг.

Още преди да тупне и да събере със себе си килима от прохода между масите, той вече бе извит за поемане на удара в пода с гръб и пазеше главата си. Чувстваше се изкълченско-изтръпнал като че ли поне от час насам, но засега нищо не го болеше. Дори чу още един изстрел, този път значително по-мощен, и веднага след това — пищящ рев, подобен на свирка от парен локомотив.

„О, болката ще дойде — обади се оптимистично вътрешният му глас, — ей сегичка! Не забравяй и мускулната треска от свръхскоростта и махмурлука от суперсензорното ти състояние, бате Дично!“

„Спокойно — отвърна си сам, а времеделенето плавно тръгваше да се стърчва до нормалната си човешка продължителност. — Змей съм, както казваше Зако... Ама к'во да правя сега, да им лежа като мищена ли...“

„Не си им главната грижа“, успокои го вътрешният глас.

Инспекторът!...

Секундите рязко се наместиха в обичайно възприеманата си продължителност и огромно цунами страдание заля Радослав. Но болката не го разби на хиляди виещи парченца, защото организмът му хвърли всичките си резерви за възстановяване на пораженията. Младият мъж тежко завърши полетната си дъга, приземи се по гръб, прекатури се и заби чело под една маса. Чувстваше се бодлив, люспест

и с много дълга опашка. Егати страничните ефекти от притежаването на змейска кожа!

Инспекторът!...

В салона фучеше безснежна вихрушка, летяха салфетки и боклуци. Освен това неспирно гърмеше картечен пистолет — ду-ду-думм!... ду-ду-думм!....

Впрочем той мълкна. Това, което наистина не спря, бяха истеричните вопли наоколо. Хм, странно, а уж вагон-ресторантът беше почти безлюден...

Някой го докопа с желязна хватка за яката и бързо, но някак нежно го извади изпод масата.

Наоколо взе да се прояснява.

— Здрасти, Супермен — измърмори Радослав.

— Ей, как си!!!

Беше инспекторът. „Навярно никога не е бил толкова уплашен — помисли си Радослав. — Татко...“

Тръсна глава и седна.

— Май съм добре... — каза неубедително и понечи да се изправи. Инспекторът му помогна.

В следващия момент те залитнаха, изглежда експресът забавяше ход. Фученето също взе да стихва. Идеше от сериозна дупка в тавана, под която вече се плъзваше част от вътрешната стена и скоро пробойната бе запушена.

— Детективът е с бронирана жилетка, всичко е наред! — обясни инспекторът на някого встрани, докато нежно придържаше Радослав за раменете.

Дично погледна към мястото, откъдето беше долетял — едва не се изсмя, — яхнал ракeten куршум като барон Мюнхаузен. Там димяха три окървавени трупа.

— Вот ваш пистолет — рече инспекторът назад. — Харошая штуковина, мерси.

Радослав повръщаše на сухо. В салона изглежда се суетяха, дочу се развълнуван глас:

— Господин полицай, аз съм фелдшер...

Какво отговори инспекторът младият мъж не разбра, защото спазмите отново го прегънаха на три. Колкото и да стискаше зъби и да се стягаше, въздухът излизаше през устата му с неовладимо мучене. И

може би щеше да се чувства и по-зле, ако не бяха грижовните ръце на мъжа с жигосаното лице, присъствието му на твърда скала в море закъсняла паника.

Нещо хладно и тенекиено чукна подканващо Дичовия нос, от който течеше кръв.

— Пийни си, Радинчо.

— Ъкхъ?

— Билка с малко коняк — отвърна меко инспекторът. — Я седни... а така.

Радослав отпи непохватно гълтка и успя да не се задави. Течен огън избълбука по хранопровода и студени щипещи мравки полазиха кожата.

Болката утихна веднага, погледът се избистри, зашеметяването оставаше все по-назад и лекота до премала прегърна Радослав.

Инспекторът попиваше със салфетка разплисканото по брадичката на Дicho питие, избърса текналото под носа. За момент очите им се срещнаха от толкова близко, че Радослав не виждаше друго от лицето.

Времето отново се спъна и пълосна по корем.

И двамата не мигаха. Зениците им се разшириха до краен предел и останаха така...

— Полиция!!!

Инспекторът мълниеносно се изправи, но Dicho успя да улови как той изсъска през зъби нещо за дъжд и качулка.

— Криминално издирване, отдел „ДП“! — в гласа на инспектора звънеше метал. — Бързи сте, няма що...

— Ама, господин старши инспектор, не можем да бъдем по целия влак!...

— Хмък. Хубаво, след като сте тук, сканирайте за протокол и приберете труповете. И не пускайте повече цивилни! — повиши тон той. — Дами и господа! Положението е овладяно! Настоятелно ви моля да освободите вагона. Влаковите стражари ще запишат свидетелствата ви за инцидента! Благодаря! Колега...

— Старши стражар Златев от жепе-охрана, г'син старш'спектор!

— Колега Златев, дай си куртката на помощника ми, че... а така, мерси...

Наметна Радослав с тъмносиво яке и му помогна като на дете да намери ръкавите.

— Удари още една гълтка, ако искаш... — промълви му накрая.

Радослав жадно прегълтна от омайната течност и въпросително разклати манерката. Възрастният мъж я пое и също надигна. Адамовата му ябълка три пъти се качи и слезе по гърлото.

Прозорецът на вагона изсветля и стана прозрачен. Зад стъклото му застина перон на някаква гара. Влакът неусетно беше спрял.

— Познавам ви отнякъде — изтърси Радослав.

Инспекторът избърса трепнали устни с палец, спря очи върху младежа и бавно прибра манерката под шлифера. Наведе се и тихичко каза:

— Навикът да се врещ под куршуми е нездравословен, Радославе. Съвзе ли се? Изчакай ме отвън, разтъпчи се, а аз да си свърша проклетата работа докрай.

Радослав сви рамене. Инспекторът му обърна гръб. Отново бе необяснимо чужд, неразбираем и непристъпен.

— Златев, сnehте ли всичко? Я сега... — и той властно продължи да се разпорежда.

От вентилационна решетка нахлу хладен свеж въздух, напомняйки за вонята на барут и пърлено. Радослав се запъти към изхода, чоплейки непознатите по конструкция копчета на куртката. Полусправил се с проблема, той слезе от монорелса, през чиито прозорци надничаха любопитни пътници, а от стъклена сграда на гаричката насреща зяпаха железнничари. Двамина полицаи докараха медицинска количка и жълти гумени чували.

Младият мъж пусна дръжката на вратата, за да им даде път.

— Абе, голяма работа сте били вие софийските, бре!

— Аха — отвърна Радослав на стражаря.

До слуха му достигаше църцорене на чешмичка-шадраванче. Той се огледа и реши, че му се пие вода.

Цифров часовник показваше 02.10.2036, събота, пет и десет следобяд.

---

[1] Списаревски, Димитър — и в тази, и в алтернативната Вселена летецът геройски загива при таран на американски бомбардировач. ↑

[2] Спакойна, гаспада, жо сюи ажон дъо полис... (развален руски, фр.) — Спокойно, господа, аз съм полицейски служител, любезни господине, боя се, че вие категорично не следва да... ↑

ГЛАВА XI БЯГСТВО. РАДОСЛАВ

1.

От вагона инспекторът зърна как Радослав с нетвърда походка влиза в чакалнята на гарата.

За миг очите му се стоплиха.

— Г'син старши, руснакът...

Инспекторът се откъсна от прозореца.

Спокоен, но блед като тебешир, с настръхнали телохранители зад раменете му, благородникът протегна ръка.

— Евгений Салтыков, граф Гирей — представи се руснакът. — Очень вам обязан, господин... господин пристав. Ваш подручный, надеюсь, не пострадал серьёзно?^[1]

— Не, благодаря.

— Весьма рад... Позвольте, в знак признательности... Прошу прощения, не рассыпал ваше имя...?^[2]

Инспекторът повъртя озовалия се в ръцете му оден със светлосиня атласена лента. Стражарите проточиха вратове и премигаха от блясъка на злато и брилянти по двуглавия орел.

— Не отказывайтесь, вы заслужили! — настоя графът. — В заботу себе ставлю уведомить о проявленной доблести ваше начальство...^[3]

— Точно така, ваше сиятелство, благодарете на българската полиция. А в момента — пардон, но съм неотложно зает.

— Не стану мешать — отзова се руснакът. — Ещё раз спасибо. Честь имею.^[4]

Инспекторът изпрати графа и плътно придружаващите го черкези до изхода и пак надзвърна навън. Радослав не се виждаше никъде. Вероятно бе вътре в чакалнята.

— Г'син старши, началникът на влака е тута.

Мъжът с обгорялото лице тежко се обърна.

— Хубаво. Да свършваме вече с тая дивотия... Бъдете така добър, донесете ми чаша вода, стражар. И вземете тази дрънкулка, окачете си я в участъка.

---

[1] **Евгений Салтыков, граф Гирей** ... (рус.) — Много съм ви задължен, господин... господин пристав. Вашият помощник, надявам се, не е пострадал сериозно? (пристав — полицейски чин; Гирей — кримско-татарски аристократичен род, русифициран след завладяването на полуострова от царска Русия). ↑

[2] **Весьма рад... Позвольте, в знак признательности...** (рус.) — Премного съм радостен. Позволете, [вземете] в знак на признательност... Моля за извинение, не дочух името ви? ↑

[3] **Не отказывайтесь, вы заслужили!** ... (рус.) — Не отказвайте, заслужавате го! Ще се погрижа да съобщя за доблестта ви на вашето началство. ↑

[4] **Не стану мешать...** (рус.) — Няма да преча. Още веднъж благодаря. Честь [беше] за мен. ↑

2.

Радослав крачеше разярен по улицата.

Вбеси го паркирана пред стълбите на изхода към градчето линейка. Под червения кръст с жезли и преплетени змии върху борда на машината чернееше ни повече, ни по-малко следното:

„Околийска клиника за душевноболни. Държавенъ приютъ“.

Толкоз!

Мерси, не ми трябва да ме водите по лаборатории и психиатрии. В края на краишата хич няма да сте радостни да чуете историята ми... И освен това, аз бързам... бързам!

Той рязко спря и се заклатушка. Премалата от свръхнапрежението на почти-змейското превъплъщаване отминаваше, а заедно с нея и никакви прозрения, недокоснали ясно съзнанието му. Нещо за бързане...

Да! Проходът! Нямаше време — ако не Преминеше още в следващото Отваряне, никога повече нямаше да има шанса да се завърне в своята Вселена.

Зачуди се откъде се е взела тази убеденост и тутакси си отговори: „От змейската кожа бе, тъпче!“ Някакви естествени телесни химикали, носещи късчета от паметта на Верена, от нейните знания и умения, вече отдавна циркулираха в кръвта му — какво друго обяснение!? Никакви мистики и метафизики, само трезва инженерна мисъл на човек, криво-ляво избутал цяло следване в МЕИ. Логиката реши, драги ми Стрезов!

„Не ти трябват разправии и обяснения с полицията! — внуши си още веднъж Радослав. — Нито с учени, политици, князе и царици. Нито даже с фенове, най-вече — фенки и фиданки... Опа! Я ела на себе си!“

Потръпна и се озърна.

На пълен автопилот краката му го бяха отнесли поне на две преки от гарата и от странния инспектор. Стоеше на някакво селско площадче, над което шумяха вековни дървета като проскубани жълти чадъри и щедро ронеха умиращите си листа. Над клоните им, срещу убийствените лъчи на слънцето, вятърът диплеше синкаво-кафеникав прозрачен купол, вероятно предпазващ градчето от ултравиолетова радиация. Въпреки защитата, бе пусто. Прозорците на къщите огледално отразяваха паметник с чешма в центъра на мегданчето. В плисъка на водата от чучура се намесваха само липите и едва чуто се носеше музика от кръчмата с табелка — естествено! — „Подъ липитъ“. И като че ритмично подумкаваше тъпан откъм читалището отсреща, до бакалията, в която не се долавяше никакво движение.

Радослав се втренчи в чешмата и се завтече към нея. Пак му се пиеше до полуда, като след зверско препиване. Ex, кога беше...!

Той зарови лице под струята, гълташе и се давеше, докато в корема му не забълбука.

Изправи се с наслада. Бодростта и яснотата на ума, човешкия ум, не объркващото драконско светоусещане, се разливаха в него на вълни. Дично намокри лицето си и с изненада видя дланите си почернели.

Ах, да. Сажди от изстрела на онзи малоумник-терорист. Навсярно пак прилича на негър. Младият мъж старательно се изми и се избърса с ръкава на полицейската куртка.

Раницата!

Мамка му. Беше я забравил. Какви сувенири ще имат държавните люде в тази отвъдна България! Няма значение...

Половин минута той зяпаше по паметника имена на загиналите за родината жители на неизвестното му селце: Балканска война, Европейска война, Втора световна, Обединението, Умиротворяване на турско-гръцкия конфликт, Мироопазващи операции на ОН през 2007, 2015, 2026, 2034-а...

Радослав изсумтя. Губеше си времето. Налагаше се да изчезва. Инспекторът с маскоподобното лице може вече да е вдигнал тревога.

И накъде? Как?

Пред читалището лъщяха няколко паркирани мотоциклета. Всъщност май не бяха точно мотори. Нямаха гуми, но пък им стърчаха криле и изобщо като че ли бяха конструирани за летене. Сред тях като състезателен кон до тротинетки се набиваше в очи нещо мощно, с

елегантни линии и сякаш устремено напред, въпреки че стоеше неподвижно. Дали би могъл да подкара такова чудо? „Е, нали вече управлявах космически кораб...“

„Да, бе, управлявал си — сряза го вътрешният глас. — Повози се в балистичен снаряд с гъвкава траектория. Та ти не ще можеш дори да запалиш двигателя на тази чудесия...“

Вратата на читалището се плъзна встрани и по стълбището към паркинга със закачлив смях пробяга младо девойче. Подир нея, със зачервени уши, припкаше дангалак на нейната възраст, но така, че да не я настигне, и бучеше престорени закани:

— Ш'те хвана да видиш гъдел! Хванах те, хванах те!

Като палави кутрета закръжиха около харесаната от Радослав машина и чак тогава се усетиха, че не са сами. И двамата се сконфузиха пред строгото лице на непознатия с жандармеристкото яке.

Решението мигом съзря в главата му.

— Ваш ли е? — хладно кимна той към непознатото превозно средство, хипнотично фиксирайки момчето, което вече беше зяпнало с неизвестно от какво предизвикана почуда. Преди това леко кимна за поздрав на приятелката му.

— Ми... да. Защо? Какво има?

— Нуждая се от помощта ви — заяви Радослав, с мъка сдържайки се да не наплещи глупости. — Трябва ми нещо бързо, като твоя... твоето...

— Ама разбира се! — звънко се намеси момичето. — Това е наистина най-бързият хвъркоцикlet в селото!

— Да, да! — горещо се включи и запитаният. — Вземете го, моля!

Te нà! С какво толкова очаровам и хора — мъже и жени, — и компютри — пардон, рокани, — че всеки направо се разтапя да mi услужи? Откога съм станал толкова неотразим?! Хайде, отделен въпрос е, че тук хората са ненормално сърдечни, чак чудно ти става какви сме могли да бъдем българите, но...

Тийнейджърът междувременно пое голяма гълтка въздух и, зачервен като домат, изрече:

— За нас е чест! Нали, Данче?

— Да, да!...

Момчето решително протегна ръка и стисна Радославовата. Девойчето направи същото, придружено от несръчно кокетен поклон, сякаш му благодареше за изтанцува валс, и изчурулика:

— Ay! Не ви ли бавим, прощавайте?

„От змейската кожа ще да е“, реши Радослав. Всичките чудатости досега се дължаха единствено и само на изльчването, което навярно струеше от скритите под дрехите му люспи на неговата изгора-змеица. Друго не можеше да бъде.

Той изобрази уморена усмивка и яхна... как беше — хвъркоцикleta. Дотук добре.

— За връщане... — започна, трескаво опитвайки да проумее какво следва да стори, за да подкара машината.

— Никакво страшно! Той е автомат. Само изберете на борд-рокана му „гараж“ и готово... — момчето дори малко се смути от нетактичността си да учи баткото какво се прави с бордови рокан на хвъркоциклет.

А момичето му подаде каската и дори я нагласи върху главата му. Извърши го с някаква тържественост, която малко посмая Дично. Но нямаше време да се учудва.

През стъклото на шлема той видя как двамцата мили пубертетчета го гледат със зле прикрит възторг, а после компютърни графики зачертаха в полезрението му приборно табло, както на видеоигра. Радослав дори виждаше ръцете си, виртуално нагласени върху кормилото. Светнаха инструкции. Нямаше голяма разлика от лунснаряда. Фасулска работа. Меко заборави двигателят.

— С нещо друго да ви помогнем?

— Пожелайте ми успех — измърмори угрожено Дично.

Аха, с тези бутони се активират опциите на виртуалното табло на визьора.

Той „натисна“ илюзорния бутон „Стартъ“ и...

... и едва се удържа върху седлото! Ускорението сякаш разтегна ръцете му до скъсване — машината се стрелна напред като мълния! С невероятен късмет не обръсна липите над мегдана и не приключи полета си забит в покрива на кметството...

— Ама само как излятся от место, а? — цъкна с език момчето.

— Готин е — съгласи се момичето. — Голяма работа е!

* * *

Няколко минути по-късно инспекторът, леко запъхтян от тичане, завари пред селската кръчма ято гимназисти с народни костюми и музикални инструменти под мишиниците. В центъра на групата момче и момиче грееха от удоволствие като слънца и оживено разказваха нещо на приятелите си.

— Ей, деца! — подвикна той, показвайки значката си. — Да сте видели ... — и добави нещо със снишен глас.

— Да, да! — потвърдиха младежите ентузиазирано. — Помоли ни да му услужим с хвъркалото и замина!

За кратък миг инспекторът се вкамени. После разигра досада и огорчение:

— Ех, че пък аз... уж трябва да съм на разположение... Какъв модел е машината, момко?

— БМВ-Шарколия, триста ес. Чисто нов! Спечелихме го от националната танцова надпревара преди две недели! — с гордост и почти хорово отвърнаха момчето и момичето.

— Брей!... — престори се на смаян инспекторът. — Браво! Значи вас съм ви гледал по стереовизията... Е, хубаво, ще ида да го настигна. Довиждане.

— Довиждане, господине!

Веднага щом изчезна от погледа на възбудените хлапета, той вдигна към устата си радиотелефона и мрачно заповядва в слушалката:

— Дископлан, хиперзвуков, до двайсет... не — десет минути на гара Малко Зимнище. Какво? Основание ли?... Код червено-зелено-бяло-жълто, господин оперативен дежурен. Точно така. И дискретно, моля. Нека има полеви хирург с инструменти на борда.

После набра друг номер и нареди на въздушния контрол на движението да следят за автосигнал ПТП. Ръката, с която държеше слушалката, трепереше. Инспекторът избърса потно чело и стисна по-здраво телефона.

Прегълтна горчива слюнка и тръгна към гарата.

Пиеше му се вода.

3.

Радослав с мъка удържаше хвъркочудовището в подчинение, докато не се сети да извика опция „Инструктор“.

Още се тресеше след разминаването с кръста на черковната камбанарийка. Няколко километра по-късно окули гипсови орнаменти от минаре...

Първото, което стори, бе да изключи предавателя, сигналите на който вече бяха привлекли внимание. Компютърът протестира, но младият мъж му скръцна телепатично със зъби и процесорът изпълни заповедта — във визьора угаснаха жълтите правоъгълници с призиви да намали скоростта и да се върне в определените за движение коридори. Можа да се съредоточи в управлението.

Невероятно мълниеносно и неравно прелетя някаква планина — сякаш с изтребител на свръхниска височина. Само предупрежденията на радара го отърваха от сблъсък с далекопроводи и от внезапно изникнали по пътя кули на някакви ретранслатори.

Нямаше възможност да се озърне настани.

След като профуча между платна на многоетажен мост, Дично, вледенен от страх, активира виртуалното поле „Щурманъ“.

Карта на района се проектира върху ужасно бързо движещия се терен. Оказа се, че някак бе налучкал посоката. Според кибернетичния щурман хвъркоциклетът се носеше по права линия към Нова Загора на височина петнайсет метра над терена и скорост 280 километра в час. Машината алармираше, че не бива да нахълтва като вихър в населено място.

Боже, добре, че не се бе сетил да елиминира рокан-системите за сигурност напълно. Усещаше, че автоматиката реагира на неравностите по местността далеч по-навреме от ръцете му и изравнява траекторията на движение.

— БеЕр Щурман, заобиколи града от юг. Увеличи височината.

Хвъркоциклетът изпълни вираж с наклон, който накара Дично стреснато да стисне с крака металните хълбоци на машината. Мярна размазани от движението високи сгради отляво.

— Ууух... БеЕр, искам най-къс маршрут до Ахтопол. Избягвай села, градове, махали, изобщо... Минимално допустима височина според релефа. Скорост... колкото и където може, ъъ... да е средно максимална...

Не само видя, но и усети снижаването, по виртуалното табло стойностите се заколебаха около девет метра над терена. Машината пришпори до 305 километра в час и Радослав още повече прилепи гърди към нея, за да не бъде издухан от насрещния напор на въздуха.

Поля и селца, хълмове и рекички, ниски ридове и гори с попарени върхари стремглаво оставаха назад. Картата изчезна, освен слабовълнистата линия на маршрута. Маркер показваше положението на хвъркоцикleta, а преди него трептеше стрелка, която сочеше предстоящи промени в посоката, височината и скоростта.

Постепенно краката му свикваха с предназначението на педалите, ръцете се нагаждаха към шеметния бяг и все по-уверено държаха рогата на кормилото, напипваха бутони по дръжките и оперираха с тях.

Карането на МПС-урагана взе да му се услажда. Страхотно изобретение! Ухаааа!

Показалци следяха за отклонения от маршрута и опцията „Инструкторъ“ все по-задълго оставаше неактивна. По едно време роканът дори го похвали със „справяте се добре“ и показа някакви изпитни точки. Дично се поусмихна.

Рискува да отклони поглед и наоколо.

Хълмове с дълбоко врязани дерета сменяха полята. По периметъра на горските насаждения дърветата му се сториха болnavи.

Машината съобщи за позивна на полицейски радар.

Остави ме!

Карето на запитването угасна, след като в него присветнаха странни рунически символи. Радослав не успя да се замисли за тях, защото му се наложи да заобикаля излитащи вертолети, а веднага след това хвъркоциклетът премина на автопилот, рязко намали скоростта и зави в дъга наляво, после надясно... Младият мъж се поуспокои чак след няколко километра, преодолени за секунди.

Машината бе избегнала ято птици.

— Можеш да намалиш скоростта, БеЕр... Ще ми скъса нервите... Колко още остава до Ахтопол?

* * *

Радослав нагласяваше шлема в гнездо зад седалката. Последните километри се случиха в стръмната клисура на Велека — светкавичен аеросалом! — после машината набра височина и прехвърли малко селце, пикира след купола на друго... Тогава ѝ каза: стоп, кацане.

Леко трепереше. Повече не би дръзнал да яхне такова нещо, освен след минимум сто часа на полигон. И никога по-бързо от двеста! Даже по-бавно...

Встрани от полегатия склон на баира блестяха слънчеви протектори над лозя. Свирепо жареше слънце от изчистеното небе. Младият мъж го загърби.

— Автопилот — нетвърдо рече Радослав. — Завръщане. Старт... Стоп! БЕР, стоп!

Не ставаше така. Ами поне едно мерси на хлапетата!?

Той отвори жабката под седалката. Вътре имаше електронна книга и обикновен учебник по българска литература, гимназиален курс... Намери писалка, но никъде не откри хартиен бележник или тетрадка...

Зарови ръце в джобовете на панталона си и измъкна от там някакво смачкано картонче. Дично озадачено го погледна. Ax, да. Визитката на Ерма-Фиона, лунянката.

— Дано да си жива и здрава. Сега и до стариини — дрезгаво каза Радослав към небето, а роканът на хвъркоцикleta пиукна въпросително.

— Не е за теб, идиот... Дано не ми се сърдиш, селенитке. Само че... аз ще си тръгвам. Пиши си по-добре с онези дечица. Много са готини.

На обратната страна на картончето надраска бележка: „*Мили мои непознати! Трудно ми е да ви благодаря с нещо повече, освен с тези няколко реда*“...

И какво друго? Да им опише, че е от една друга Вселена, от една друга, нещастна или поне не толкова щастлива и честита България? Пълен смут. Малко ли ще се чудят на липсващите Ѣ-та и ж-та. Стига, това е достатъчно: „*Живот и здраве, и приятелство, и мечти — искрено ваш Р.*“

Младият мъж сложи писъмцето в каската.

„Да съм пропуснал нещо?“

— БеЕр Автопилот! Завръщане. Старт...

Хвъркоциклетът запали оранжеви мигащи светлини и като пчела в хромирани доспехи забръмча нагоре. Бавно, някак несмело без пилот, машината обръна на запад и не след дълго се изгуби сред хълмовете.

Радослав преглътна на сухо. Май започваше да става излишно сантиментален. Беше му станало малко мъчно. Сигурно имаше защо. Напускаше този Свят без желание. Само че нямаше избор. Без Верена и у дома щеше да се чувства чужд и нелеп.

Самотен.

Той решително се завъртя на пета и тръгна натам, където полудремещите змейски сетива му подсказваха, че се намира морето.

* * *

Дископлан „Месершмит-762-Артур“ кръжеше с минимално допустима скорост над хълмистата Хасекия. Пилотът равнодушно се огледа към възрастния инспектор от криминалната полиция, отдел ДП, който не откъсваше възпалени очи от окулярите на стереотелескопа. Замига индикатор върху свързочното табло и полицаят грабна микрофона, преди бордовият щурман да се усети. Военният лекар от задната седалка, когото дископланът прибра от поделение на балканските сили за бързо реагиране, се премести напред в седалката.

— Да! Моля, повторете? Хвъркоциклет BMW-Шарколия 300S, да... Да, би трябвало да е с посочената от вас регистрация. Аха? Връща се на автопилот? Така... Бележка?... Благодаря! Не, нямам нужда от запис на маршрута. Благодаря ви много. Лека работа, колеги. Много съм ви задължен. Край.

Пилотът косо погледна към инспектора. Полицаят му се видя поомекнал. Лекарят взе да прибира инструменти и апарати в куфарчето, щракнаха закопчалки.

— Накъде сега? Прибиране? — попита щурманът.

— Почти. Преди това ме оставете... ето тук — той чукна с нокът планшета му.

И въздъхна.

Летецът плавно натисна рулите напред, пръстите му заиграха по копчетата на ръкохватките, сякаш свиреха на акордеон.

Сплеснатото тяло на машината се плъзна по безоблачния небосвод и се стрелна към източния хоризонт. Слънцето гледаше в ракетните дюзи на месершмита — огнени като самото него.

4.

Морето!

Вълшебна дума, която означава всичко светло, радостно и безгрижно за един летовник. Пир за душата и възхита за тялото. Има ли нещо по-прекрасно от морето, от дивото море след всеки далечен от него град — та бил той и най-красивият и удобен град. Морето е неподражаемо. И несравнено. Може да има в сърцето място за планини и пещери, за гледка на звездно небе и горящ огън, както и за много други чудесни неща — но за морето съществува свято запазена територия. Завинаги.

Водната линия на хоризонта мъглееше, полуслъята с небето. Радослав забрави за жарещото в тила слънце, странно съчетано с хапещия студен въздух.

Свечеряваше се.

Местността, същинска камениста пустиня, розовееше. А малко отвъд нея синееше ивица морски простор. Оставаше съвсем малко. Младият мъж отново покри главата си с качулката, която се криеше в яката на полицейското яке. Нагласи и светлофилтъра без рамка върху носа си — друга полезна вещ от джобовете на куртката. Жалко, че липсваха самите очила.

Е, скоро нямаше да му трябват изобщо — слънцето клонеше към залез. А до мястото със стария кладенец имаше не повече от пет-шест километра. Какво са някакви си девет хиляди крачки подир всичко изминато дотук?! Ха!...

... Стигна до склона съвсем внезапно и застина пред гледката на ширналото се отпреде му море.

Но не се зарадва.

Глуcho разочарование натежа и Дично уморен приседна. Всичко в него говореше, че Проходът е тук. Само че не можеше да познае мястото, дори релефът на местността не бе същият.

Красиви къщи, съединени в гирлянди и каскади, стърчаха на подпори над плажовете и прибоя, но не спираха дотам, продължаваха навътре и стъклените им многоъгълници се губеха под вълните.

Радослав съзерцаваше сградите-амфибии и линиите им бяха безсилни да го утешат. Бе заподозрял, че нещо ще обърка плановете, още когато пресече преди два километра двуетажна многопистова магистрала.

В слънчевата сянка на възвищенията се осмеляваха да преливат гларуси. По пясъчни ленти, по висящи мостове и покриви-вълноломи тук-таме се разхождаха хора. Ставаше все по-тъмно, къщите светваха над и под водите, птичите крясъци като звукови игли пронизваха плътното покривало на прибоя, надвиха шума на вълните, пенещи се в естествени и изкуствени брегове. Вятър довя откъслечни мотиви на сиртаки и обръсна младия мъж със соления леден дъх като с грапаво котешко езиче. Ушите си Радослав отдавна не чувстваше от студ.

Звезди се изсилаха отгоре, а отдолуискряха отблясъците на курорта, или може би обикновеното рибарско селище. Под дъното на една от къщите заиграха оранжеви пламъци и откроиха черни фигури, протегнали огрени ръце към огъня. Хвърлена цепеница разпиля вихър жълти светулки.

Радослав се оклюма. Стискаше лицето си в шепи и трепереше. И от студа, и от мъката.

Ах, как искаше да е умрял още на Луната, да е загинал по пътя за насам, да е убит одеве във влака!...

А ставаше още по-мразовито.

Мислите му натрапчиво се връщаха към онзи безкрайно отдалечен, нереален ден, в който пренебрегна белота и се отправи към среща със съдбата си. Защо, по дяволите, не бе останал с приятелите си?!

... И накъде сега? Обратно на Месечината? Навярно не случайно бе попаднал тъкмо там? Ами да, разбира се, на Луната, пряко към Долната Земя...

Искрата оптимизъм не се разгоря.

Луната.

Обаче — как? Тук откъде ще откраднеш космически кораб? Или да се примолиш да те качат на стоп? Онези орбитални „тираджии“ например.

„По дяволите, защо се чупих от инспектора, линейката може да е била случайно там, а полицият ми *вярваше!* Дали наистина не трябва да ида на Луната? Какво пък, нали вече имам познати там...“

Той се плесна ядно по бедрата. Визитката с номера-адрес на лунянката е отлетяла към гарата с незапомнено име! Да, но каква работа би му свършила...? По дяволите...

Препътайки се по сипея, докато не се натъкна на павирана пътечка с перила, Радослав заслиза към брега. Пътеката се превръщаше в мост над плажа и водеше към осветен стъклен тунел-улица.

Вече не искаше нищо друго, освен да се укрие някъде на топло и, може би, да похапне.

„А после? С глава надолу в морето или до участъка? Ах, празна работа, има ли значение?!“

Вече нищо няма значение...

... В алеята се влизаше през широка прозрачна врата. Радослав убито влечеше крака към нея. Безучастно си отбеляза, че някакъв чудак стърчи отвън, на студа, вместо да иде на завет. Морски ароматен, но и вкочаняващ вятър носеше пръски пяна, развиваща полите на шлифера на този особняк, който май не обичаше да му е уютно...

— Инспекторе — уморено рече Дично на человека пред вратата, — дали имате още коняк? Замръзнах. Благодаря... Уф. Май не е от същия като одеве.

Електрическите лампи блестяха зад гърба на полицая.

— Онова беше повече билка и по-малко коняк — обясни инспекторът.

Светлината на селището го очертаваше като плосък силует с едно проблясващо око. Той продължи:

— Това, което пиеш сега, си е чист ром.

Помълчаха. Инспекторът потърка уши в яката на шлифера.

— Още малко и да ви подмина... Съжалявам.

— Медицинската кола беше от санаториума, защото не са имали друга свободна да приберат убитите в мортата.

Радослав кимна.

Над тях прелетя нещо бяло с оранжеви фарове, облъхна ги с топла влажна струя и избоботи към кръгла площадка за кацане над покривите отляво в края на алеята. Върху борда на хвъркатата машина се кипреше зелен хералдичен щит с бял кръст и еделвайс.

Инспекторът пристъпи към вратата на алеята, която се отвори сама, и зачака. Дично въздъхна.

— Гладен съм.

— Във въртолета съм поръчал топла храна. По пътя ще ядеш.

— Накъде?

Колебливо, все едно не устояваше на някакво желание, инспекторът постави ръка на рамото на Радослав.

„Я, еднакви сме на ръст“, разсеяно помисли младият мъж.

— Да идем в Двореца, чакат ни... — каза инспекторът.

— Вие ли сте гостите на капитан Петраков? — попитаха ги летците, щом двамата доближиха машината. — Качвайте се. Бррр, че хладно...

5.

— Къде е това — Двореца? Връщаме се в София? — изломоти Радослав с пълна уста.

Тъпчеше се от таблата на коленете си, потънал в тапицерията на седалката до илюминатора на въртолета. Тъмната земя невидимо пробягваше под тях, появяваха се и бързо изоставаха струпвания светлини и нанизи лампи по магистралите. Те засияваха по-силно там, където профучаваха наземни коли.

Младият мъж преглътна последната чушка-бюrek, набоде остатъка панирани миди на вилицата и топна последното залче хляб в киселото мляко, където вече не бе останало нищо от пържените тиквички. Пресуши и втората чаша сок от зелена ябълка. Апетитът му продължаваше да е змейски въпреки потиснатостта на човешкия му дух. Но неясно защо се чувстваше почти добре.

Топлината, отличната храна и приспивното бръмчене на въртолета унасяха Дично в нежелана дрямка. А се нуждаеше да обмисли поведението и думите си, преди да са го доставили където и да е.

Инспекторът пуфтеше с дълга тъмна цигара откъм другия ред седалки в малкия пътнически салон на машината. Огънчето се отразяваше в илюминатора и очертаваше в стъклото на фона на нощта устните и ръката на полиция. Той също гледаше навън. На въпроса на Радослав отвърна през рамо:

— Дворецът е там, където е монархът.
— А по-точно? Евксиноград? — Дично затършува в паметта си.
— Чамкория? Враня? Царска Бистрица?

— Студено, студено и пак студено. Резиденция „Алиботуш“ в Китка планина^[1]. Чувал ли си за нея?

— Тц.

— Ще я видиш — обеща инспекторът, без да се обърне.

Радослав понечи да поискава цигара, но внезапно илюминаторът, в който се отразяваха стоплените от огънчето ноздри и бузи на инспектора, изсветля. Дично забрави за пущене и заби учуден нос в стъклото до себе си. Перлени лъчи прогонваха тъмнината със сила на

десетки пълнолуния. Какво беше това чудо, посребрило облечената в парнични площи долина? Не може да бъде изгрев!...

— Орбитален рефлектор „Свети Игнатий“ — каза инспекторът полугласно. — А може и да е „Степан Душан“ ... или „Фаeton“, не им помня графика.

Ах, да...

— Видях ги от космоса — кимна Радослав. — Красиво е — добави след малко.

— Аха — отзова се инспекторът.

В станалото наситено синьо, сякаш мастилено небе само най-ярките звезди запазиха по нещо от блъсъка си. Дично въртеше глава, но не успяваше да види самото космическо огледало. Затова пък земята изглеждаше фантастично.

Въртолетът се заиздига и навлезе в сив облак, който скри приказната картина.

— След половин час пристигаме — подвикнаха от пилотската кабина. — Гладни ли сте още?

---

[1] **Алиботуш в Китка планина** — днес Гоцев връх (2212 м) в планината Славянка на юг от Пирин. ↑

ГЛАВА XII

ВЛАДЕТЕЛКАТА

1.

Перкоокрилата машина на планинската спасителна служба отлетя като исполински комар в мъглата. Радослав и инспекторът останаха сами.

Докъдете можеше да се види, всичко бе снежно, ниски дървета и смърчови храсти приличаха на сурвачки, отрупани с грамадни вледенени пуканки. Перилата на стълбището, което се спускаше надолу, бяха дебело обрасли със скреж като с козинка. Скреж се сипеше и от мъглата, на къдели сгъстяваща се надолу по склона на планинския връх. Младият мъж се наежи и се сви в унiformената куртка.

Добре, че не духаше вятър.

Високо в мастиления небосвод светеше невиждано колосално звездище — орбиталният отражател. В лъчите му облаци и ниската мъгла призрачно фосфоресцираха, а оранжевите сигнали върху площадката за кацане мъждукаха безсилно. Освен ориентировъчните отблясъци, наоколо властваше бяло и черно — цветовете на зимата и студа, подчиняващи всякакви други шарки.

„Да не повярваш, че е месец октомври.“

— Ултравиолетовата криза съвсем обърка сезоните — каза инспекторът, като се озърташе и триеше енергично длани една в друга.
— Сега е малка зима, ще последва новогодишната Инверсия и ще цъфнат кокичетата... Младите хора вече никак не ги признават за пролетни цветя. До средата на април е втората зимна вълна, още по-снежна... Е, готов ли си за аудиенцията?

Той направи подканящ жест към стълбите. Дично разклати нервно рамене и го последва. Краката им затропаха по железните стъпала, като по чудо незаледени.

— Това ли е резиденция „Алиботуш“?

— Да.

— Знаете ли... Още не ми влиза в главата как така сте само обикновен инспектор от криминалната полиция.

Възрастният мъж поспря за миг на стълбището.

— ... Идеята не беше моя.

Сградата в края на пътешката приличаше на обикновена планинска хижа. Но още нестигнали, насреща им се показва гологлав войник, облечен в черна униформа, вероятно боен вариант на гвардейска, с коруби като на скафандър, но далеч по-леки на вид...

Споменът накара Дично неволно да вдигне очи нагоре. Почти не се учуди, когато съзря ниско на запад блед и тъньк лунен сърп.

— Заповядайте — каза войникът и им отвори вратата.

Не носеше оръжие, освен нож в кания, закрепена над китката му. Емблема с рунически знаци на рамото му отрази светлината:

Радослав се закова на прага, втренчен в ръката на войника. Глупаво погледна своята, вкопчена в дървото на касата.

Змейски люспи покриваха и слепоочията на гвардееца, губеха се под заскрежените му къдици. Той кимна на смаяния Дично като на свой и равно повтори:

— Моля, влезте.

От него също не се излъчваха никакви емоции, все едно го обвиваше невидим защитен пашкул.

Радослав влезе, смутен и объркан.

Попаднаха право в трапезарията, подредена битово и скромно. Дърво, камък, черги. Уютно гореше камина, над огъня къркореше опущен казан. Цивилизацията присъстваше тук само с настенен плафон за електрическо осветление и панел на радиоприемник до перваза на залостен с капаци прозорец. Край массивна дъбова софра шеташе млада жена в същата като на пазача отвън черна със сиво униформа. На ревера си носеше малка кръгла значка с разноцветни сектори, а на рамото — пак същия рунически надпис, но в бял ромб.

— Добре дошли — усмихна се тя на инспектора и учтиво сведе глава към Радослав.

— Здрави, Найя — рече инспекторът и тежко се настани на скръцнало трикрако столче.

Младият мъж се мъчеше да не се пули към люспите по скулите на девойката.

Тя размени с полицая бързи погледи, от което на Дично му се стори, че помежду им прехвърчаха някакви неми реплики.

— Ако желаете, може да пиете един чай — любезно предложи жената. — Ала не се бавете, вече ви очакват. Адютант Петраков ще е тук всеки миг... а...

— За вълка говорите — обади се дрезгав баритон.

Човекът слизаше по стълба от мансардния етаж и внимателно разглеждаше Радослав. Бе висок колкото артиста Коста Цонев, мустакат и съвсем побелял. Носеше старомодни туристически бричове, дебел пулover, над планинарските обуща сивееха вълнени чорапи. Нямаше люспи нито по лицето, нито по възлестите си занятчийски, вероятно дърводелски ръце, които държаха тъмна папка с корона и герб.

— Добра вечер. Господине! — отсечено офицерско кимване. — Здравей, Старец.

— Здрави, Страхиле.

Мустакатият отново върна взор върху Радослав. И неговите емоции и цветове на мисълта бяха прикрити, ала не толкова плътно, за да не се усети полъх на великанско изумление. Сякаш не вярваше на нещо очаквано.

— Аз съм щаб-капитан Петраков — представи се той, — адютант на Нейно Величество, Царицата на всички българи Велемира I. Готов ли сте да ме последвате, господине?

Радослав погледна инспектора, който с досада издирваше нещо в джобовете си.

— Върви — махна му той с ръка.

Дично несигурно пристъпи от крак на крак.

— Всичко ще е наред. Наслука! — окуражи го полицаят.

— Оттук — покани мустакатият.

Младата жена-витяк им отвори врата, зад която се криеше асансьор. Съдейки по копчетата му, можеше да се предположи, че невзрачният заслон венчае вкопан в планината небостъргач.

Дично трепна от докосването на девойката.

— Не се притеснявай — каза му тя.

Вертикални зеници играеха в шоколадовите ѝ очи.

Той преглътна вълнението си и, за да се успокои докрай, попита, сочейки емблемата на ръкава ѝ:

— Какво пише тук?

— Това, което се досети — „ВАРАН“.

— Исках да съм сигурен... — измънка Радослав.

— Приятна среща — усмивката на странната жена се постопи.

Тя натисна нужния бутона и отстъпи назад.

Асансьорът плавно затвори диафрагмен люк. От посоката на инерцията младият мъж се досети, че кабината е тръгнала наляво. Адютант Петраков стоеше до него с ръце на гърба. Асансьорът се запуска по-стремглаво, като предизвика осезаемо олекване в тялото. Радослав се облегна уморено, следейки неразгадаемите символи по брояча на етажите. Натежаване в стомаха му подсказа, че пристигат, но асансьорът не спря, защото капитан Петраков натисна още поредица копчета. Последва пълзване встрани, този път надясно, и така пропътуваха около четвърт минута.

Накрая кабината замря.

„Е?“ — беше неуморният вътрешен глас.

„Ще видиме — изпъшка наум Радослав. — Щом всички ти казват, че работата е тип-топ...“

Братите меко се разтвориха.

— Заповядайте.

Коридорът отвън неприятно напомняше с шестоъгълното си сечение за тръбните градове на Месечината.

— За тук сте — повтори щаб-капитанът.

„И колко време ще стоиш така?“ — рече си Радослав. Отлепи гръб от матовата метална стена на кабината и прекрачи и този праг.

— Вървете направо по коридора, ще завиете надясно. Вратата е в дъното.

— Ами вие?

— Аз? — адютантът сякаш се слиса. Подръпна мустак. — Аз ще изпия един чай с... инспектора. Не ни се случва често в последно време. С вас ще се видим по-късно, господин Радославов.

Младият мъж тръгна, чувайки как зад него тихо се захлопва асансьорът.

Бе тихо и пусто, дебел мокет заглушаваше стъпките му. Лампите над главата му се разгаряха и помръквали, след като ги отминеше. Светлината им му пречеше да вижда надалеч.

Подмина някакви панели, подобни на пчелни пити, които мъждукаха през равни интервали по пътя му. В килийките им безшумно се премятаха и мърдаха неразбираеми многоцветни холограми. Сви вдясно, повървя още и най-сетне опря в сляпа стена.

Декоративната облицовка върху нея се нагъна и образува ovalен вход.

Виждаше част от помещението оттък, то приличаше на кабинет — обширен, но без нищо излишно.

2.

Незнайно защо на прага сърцето му се раздумка...

... и замря за цял такт, когато чу глас. Най-познатият му и най-мил глас във всички вселени.

— Жими Бога! Не вярвах, че е възможно!

Радослав схванато изви вкоравен врат по посока на гласа. Отвори уста, но нищо не можа да изцеди от себе си.

До нещо футуристично, навярно служещо за бюро, със стилен компютърен терминал върху празния полупрозрачен плот, стоеше Верена. Змейската ѝ рокля изглеждаше някак по-официална и строга.

Може би цяла минута или повече Радослав виждаше само сияйните ѝ сини очи и не обрна внимание на по-зрялото ѝ лице с намеци на тънки бръчки. Косата на Верена бе прибрана в кок на тила, може би това я караше да изглежда мъничко по-възрастна, а не съвсем такава, каквато я помнеше. Вече не беше малкото хубаво момиче, а красива жена.

„*Минали са трийсет и отгоре години, ей, спомни си скалата, заплес!*“

„Да — рече си Радослав, — само че времето не се закача с древни пирамиди и истински змейове.“

И обичта щади. Когато е истинска.

Кога ли беше прекосил разделящите ги пет или десет крачки?! Нямаше спомен. Стояха, хванати за притиснати към сърцата си ръце и се допираха с пламнали чела.

— Не мога да повярвам — повтори шепнешком тя.

„Аз пък като мога, и какво?“ — помисли си Радослав и с въздишка успя в края на краищата да отпуши гърлото си:

— Здравей... Изглеждаш чудесно, драконче.

Тя щастливо се усмихна, изхлипа и се отстрани, но не пусна едната му ръка. Стискаше пръстите му със своите горещи, изумително приятни за пипане пръстчета.

— Верена...

— Радинчо...

Той помилва косите, бузата, погали ъгълчето на трепналите устни...

Аудиенция.

Радослав пое въздух и се сдържа да не захапе кокалчетата на пръстите си.

— Ти си значи царица Велемира, Веренче.

Тя закима. Неловко мълчание за миг увисна в кабинета...

— Ела, седни. Тук в този кът се глезя, когато ми се почива...

Меките кресла в ъгъла на стаята наистина глезеха тялото. На масичка до тях стояха есенни минзухари в плитки саксии.

— Радвам се да те видя. ... Нали и цариците могат да се радват!

— О, да! — Радослав се позасмя. — Пораснала си... колко глупаво звучи...

— Не, не... Наистина пораснах.

Той се прокашля.

— Поздравления. Това, което си направила от страната ни... нямам думи.

— Надценяваш ме, юнако ми. Заслугата е на народа ни, немалко свършиха и моите предшественици... Въщност... официално, пред света, аз продължавам династията...

На стената висеше голям сватбен фотос. Радослав усети как сърцето му отново развълнувано прескочи в друг ритъм.

Бе Верена — съвсем млада, точно каквато я помнеше — в разкошна, ослепително бяла рокля и с брилянтова корона в черните коси. Лицето ѝ бе по-скоро ведро, но някак сдържано усмихнато. Обратно, елегантният мъж до нея, облечен в парадна офицерска униформа, едва криеше колко е щастлив. Двамата слизаха по стълбите на църква — май бе „Свети Александър Невски“ — през шпалир замрели гвардейци с блестяща саблена стомана за почест. Във въздуха висяха хвърляни към младоженците цветя, запечатани от фотографа. Мъжът до Верена силно приличаше на Борис III, очевидно бе негов внук.

Радослав погледна към царицата.

— Така трябваше, юначе... — бързо и тихо отговори тя на нездадения му въпрос.

Радослав отново обърна очи към фотоса.

— Изглеждала си приказно! — рече и се прокашля.

Царицата също гледаше натам с неразгадаемо изражение.

— Загина в Женевския атентат през същата година, пет месеца след сватбата. Уважавах го — гласът ѝ бе потъмнял. — Едни безумци се опитаха да предизвикат световни безредици. Без малко да успеят... Тежка бе две хиляди и пета. Справихме се. Ала сега се налага пак...

Вниманието на Радослав се насочи към масичката, върху която освен минзухарите имаше още един компютър — не, стоп — рокан, до него минидискофон със слушалки и... Погледът на младия мъж замръзна върху снимка в простишка рамка с подставка. Гърдите му се постегнаха.

Младежът от портрета, яхнал хвъркоцикlet, носеше светлосини дънки, също такава риза и яке... Лицето му... Объркан, Радослав потърси очите на Верена. Тя се усмихна нежно.

— Не, не си ти. Това е престолонаследникът. Княз Радимир Търновски.

Колко много неща се обясняваха с тази прилика! Бръснарницаата, поведението на Пресиян, хлапето при сладкарницаата, моторът-вихрогонче... И колко още питанки изникват...

— Кой те разомагъоса? — не се сдържа той.

— Ти.

— Аз. Хъм... Кога?

— Една пролет, хиляда деветстотин деветдесет и шеста. А ти, как попадна тук?

— Едно лято, Ахтопол, същата деветдесет и шеста година. Само че... в съвсем друго, не тукашно време. Там... как да ти кажа, не зная откъде да започна...

— Видях ти личната карта по визифона. Ozаглавена като „паспорт“.

— Ааа... Онзи странен полицай, дето ме доведе.

Очите ѝ засияха. Тя за кратко прехапа долната си устна.

— Инспекторът... какво мислиш за него?

— Не зная... Струва ми се, че ми напомня някого... Баща ми има същата фигура... Някак си е объркващ. Не долавям никакви мисли или емоции. Все едно е... робот.

— Не. Това, което ти пречи, е неговият психоходит. Снабден е с такъв, понеже изпълнява поверителни задачи.

— Така и подозирах, че е от разузнаването... или от тайната полиция.

— Нямам тайна полиция! А разузнаването... То служи да привлича шпиони — американски, руски, съюзнически германски, по-малко японски. В действителност истинската работа се върши от доверени хора, много малко от които са в разузнаването или, да речем, в генщаба... Инспектор... инспекторът е... един от тях, който работи в полицията. И не само като прикритие. Съвсем нормално преследва редови апации, ала от време на време поема мои заръки...

— Охраната ти — спомни си Радослав.

Тя се усмихна.

— Да, витяци. Всъщност те пазят хората, с които се срещам. Аз сама мога да се увардя.

— За витяците научих още на Луната... Толкова директно са назовани, пък се шашнах, като ги видях!

— Най-прикрито е явното, мили ми Радинчо. Тайната пред очите най се не вижда.

— Прикритие на истината с истина — засмя се Радослав.

— Тъкмо тъй — съгласи се Верена. — Аз... *отвъдната* аз... казала ли съм ти къде е тукашнореалното място на Змейската Долна Земя?

— Да.

— И с витяците е така — очевидното остава скрито.

— Ха!... Колко се пулех само, когато ми рече: „Долната Земя е там, където виждаш Земята над главата си“...

— Да, така беше... — и усмивката ѝ замръзна.

За втори път настана неловка пауза.

— ... и в тукашното ни — добави тя тихо.

Познато го обльхна нейната тъга.

— Знаят ли... така, в народа...

— Че съм змеица? Не, разбира се, макар и да се досещат мнозина. Налага се да пазя тайна. Най-вече за пред света, макар и да не заемам незаконно трона, та нали съм...

— ... от канско потекло — завърши с нея Радослав.

Тя шаговито го удари с юмрук по рамото.

— Ей, пак ли ме поднасяш!...

— Много си хубава.

Верена поруменя и наведе глава.

— Колко е сладко да го чувам... от теб.

Мислите на Радослав се въртяха и разпиляваха в деветдесет посоки, някои въпроси пареха езика му, но не смееше да ги зададе. Не бе сигурен, че е вече готов да се изправи пред отговорите.

— И като как е да си Царица, Веренче? — побърза да попита той, преди отново да мълкнат.

Змеицата се облегна странично, не пускаше ръката му и не преставаше да я милва. Обходи с поглед помещението.

— Короните са тежки. И бодливи. Не зная точно какъв е светът в твоята Вселена, ала тук още гъмжи от несправедливост. Почти взех да се отчайвам. Ето и сега, всичко, което става на Месечината... Трябва да обърна нещата така, че да спечели не Антанта, не Райхът или японците, ами цялото човечество. Защото Луната е ключ към колонизиране на Сълнчевата система, заради това всъщност се бият. На тъмната ѝ страна преди няколко години Англия и Щатите в строга секретност изградиха комплекс за усвояване на Марс. Дори съглашенските им съюзници Русия и Франция не го знаеха. Бунтът на селенитите сега е претекст за русите и франките да си поискат дял от Червената планета. Германците и Империята на Изгряващото сълнце пък правят всичко, за да превземат комплекса или поне да го унищожат. И пътъм тъпчат луняните както се гази ланска трева! Нито едно от тези неща не бива да става. Защото без разширяване в Извънземието рано или късно Великите сили ще си прегризат гърлата. В случай ако отделни свръхдържави кацнат на Марс... Не, не мога да допусна това.

Угрижени, мрачни бръчки прорязаха челото ѝ.

— Там има оръжие — продължи тя. — Оставено от древна нечовешка раса. За нас, земяните, да ни послужи в случай на нападение откъм извънсълънчевото пространство. Тук, на планетата, те са заложили кивот *свитетци*, в тях описват технологии, философия, история на множество цивилизации... Ала информацията е редактирана тъй, че да не позволи овладяване на опасни и разрушителни сили. На Марс се намира което е премълчано в намерената библиотека — нейна пълна версия. А също и няколко действащи модели на едни... наистина пъклени устройства!

— Къде е тази библиотека сега?

— На сигурно място — Верена малко просветля. — Дала съм я на достойни и отговорни хора, събрани от цял свят за разчитане и изучаване. Била е на три основни места — в Тибет, Андите и тук у нас — в Рила. ... Страхувам се, че нейни фрагменти са открити и другаде... Ала човешките управници са още твърде далеч от истинската мъдрост.

— Значи ти управляваш света.

— О!... Силно казано. Светът се управлява сам. Аз съм само шаркан, не бог...

— Щастлива ли си?

Тя се замисли.

— Как да ти кажа? Малко са радостите, когато си венчан за властта... Такъв брак бива да е само по сметка и задължение, нивга по любов. И пак не всеки човек издържа изкушенията. Добре, че все пак съм змеица, справям се... Ала дали съм щастлива?

Верена дълго го изгледа в очите.

— Да! Сега, точно сега — да! Превърнах България в световен пожарникар... Това адски изхабява... колкото и да е достойно. Бях вече на косъм да се отчая. Криза след криза, война след война тропа на портите! Убеждавам президенти, монарси, диктатори, усмихвам им се, а някои бих обезглавила със собствените си ръце начас! Помирявам глупави кавги, при които обидени старци плащат за отмъщенията си с чужда, и то млада кръв... Сдържам младоци, които имат повече амбиция, отколкото ум и отговорност. Интереси и изгоди, интереси и изгоди, и пак тъй! Интересите винаги се постигат за сметка на други интереси, разбирай — чуждите, наместо чрез съгласие. Политиката е една игра на надлъгане. Голямата световна помия, както казваш, и аз плувам в тази мръсотия, ала трябва, така бяхме решили... Жими Бога, какви глупости ти брътвя... Да, да, щастлива съм — от това, че те виждам, че... Това ми връща силите, дилман ми юначе...

— Пазиш си селото — прекъсна я Радослав, помилва ръката ѝ. Дланта бе гореща и също погали пръстите му в отговор.

— О, да — оживи се тя, — нали съм дракон... Да защитиш е най-естественото за всеки един змей. Светът е моето село, а България — моето змейско дърво^[1]. Да, светът се управлява сам. И хиляда шаркана не биха могли да го командвват тайно, камо ли аз самичка. Ала не умее

още този свят сам да се варди от излишни си беди и злощастия. Пазя го... Ах, стига за мен, разкажи ми за теб!

— Повече от мен имаш нужда да говориш — засмя се Радослав.

— О, не ме разбирай грешно, не вия от самота. Имам близки хора, на които да се опра. Имам подкрепата на народа си, на влиятелни хора в чужбина, някои от които бих могла да нарека приятели, а не просто съюзници. Ала... уморявам се. На едни да подшушнеш нещичко, други да успокоиш, на трети да уредиш среща, да предложиш привлекателно споразумяване... Все едно наглеждам наобщо стадо овце и глутница вълци... а може би опитвам да подкарвам динозаври с лозова пръчка в нужната посока и да гледам да не ме смачат... А колко полезни неща има за вършене! Онези кошери-човечарници в градовете — не ги ща! Искам простор и безопасно небе за всеки! Това бреме е от години и просто ме изцеди. Едва бих се справяла с депресиите си, ако не беше... ах!... Ала сякаш и това престана да ме държи... И изведнъж се появяваш, връщащ младостта и всичко светло!

Внезапни сълзи покриха миглите ѝ.

— Бях забравила лицето ти, Радинчо! — изхлипа тя. — Хубавото ти лице, мили. Прости ми!... — Верена закри лице, за да се овладее. — Не, не, наистина достатъчно съм ти се оплаквала. Разкажи, разкажи ми за теб. За нас — там отвъд... Как ме срещна?

— Амии... Беше деветнайсети май, неделя. Тръгнахме на излет с тайфата и разни случайнни хора край нас... — Отпърво със запъвания, а сетне все по-гладко, той се увлече да разказва чудната си история. На самия него му звучеше като приказка. Па макар и истинска.

А момичето от същата тази приказка седеше до него и го гледаше с грамадни детски очи... Какво имаше в тях? Трепкава неизтрита сълза в ъгълчето или мъничка капка тъга? Спомен, носталгия... какво? Той не забеляза, че от един миг нататък те отново се бяха хванали здраво за ръце, той говореше, а тя слушаше ли слушаше...

— ... най-дивашкото беше — споделяше Радослав, — че ме пита... ааа... Младежо, вика, да се обадя ли в полицията? Ха! Интересно, защо ли вече не го беше направила! Как да е... Изскочих... Загърмях. Първата кола се взриви, втората избухна, когато вече се бях засилил да тичам, ударната вълна само ме улесни да набера скорост, но... Раниха ме мутрите... Не, това не е интересно. Резултатът е, че

закъснях. Скочих в кладенеца, когато сиянието вече утихваše. Боже! Не мога да опиша какво бе усещането! Все едно умирам, наистина, не като насын... Много гадно... грозно и... Дано истинската смърт не е толкова отвратителна. И така... озовах се тук.

Верена му поднесе чаша сок от чудодейно появила се на масичката кана.

— Благодаря, миличко...

— А хареса ли ти у нас?

— Амиии... аз изобщо не стигнах дотам...

— Как! Къде си бил, след като не в Долната Земя?!

— В една пустиня. В небето грееше някаква галактика и имаше... сфинксове. Като овни. Черен, Бял и Червен. И... Цвете. Аз...

Тя се замисли и прикри лице с ръка, пръстите ѝ легнаха на челото.

Стремително стана, под пламналия ѝ поглед изчезнаха текущите информации на рокана и по клавиатурата запотъваха отделни клавиши, еcranът се покри с рунически символи, някакъв сложен кръгъл орнамент кръстоса цветни линии...

Верена седна отново до Радослав, но сякаш гледаше през него.

— Да — каза на себе си и чак тогава очите ѝ се фокусираха, а той престана да се чувства глупаво прозрачен. — Да... Ти трябва да бързаш. Ax!... Нямаме почти никакво време... Почти. Ела да ти покажа нещо.

Противоположната на входната врата стена нямаше ламперия, беше облицована с големи пластмасови квадрати и многоъгълници. Изведнъж те избледняха и стената стана прозрачна. Зад стъклото на панорамната витрина настрани се прибираще метален капак, който откри изглед по дължината на подземен хангар. В него стояха иглоноси космически кораби и бе пълно с хора.

— Ракетоплани — каза Верена. — Уж клас „СО“, сиреч с досег стационарна орбита^[2], ала притежават далеч по-голям ресурс. Времето на небоходите-колоси отминава, свършва се. Всякой апарат, който не предвижда да носи екипаж, следва да е малък като врабец и лек като перце. Космически стършели... не, пчели, които да ни носят меда на познанието... Ала както Великите сили нямат ограничения в бюджетите за Космоса, затова и строят циклопски етеронефи... Ще им натежат скоро тези разходи без робската Месечина. Онези два едри

космократора са „Хенкел RX-757“, модел 1999-а. Ако знаеха германците какви двигатели сме монтирали всъщност... Другите пет са наше производство, лазаревки. И те са специални...

Колони гологлави войници в сиви скафандри носеха шлемовете под мишница и влизаха в люковете на хенкелите. Други още стояха под строй в не съвсем равни редици и нещо обсьждаха. Между ракетопланите и броневациите минаваха техници и бутаха напред-назад оборудване и помощни съоръжения. В дъното на тунела-хангар бавно мигаха оранжеви лампи върху огромен портален люк, поразително подобен на онзи в лунния стартодрум.

По варовикови стени с гранитни жилки светеха остьклени ниши, където седяха множество оператори със слушалки пред рокантерминали, други стояха пред прозрачни табла и чертаеха по тях с лазерни писалки окръжности и елипси.

В мига, в който капакът на прозореца спря, в халето вероятно проехтя някакъв звук, защото всички обърнаха глави към кабинета. За момент цялото множество замря, войнишките редици се подравниха, офицерите отдоха чест.

Верена им кимна и картината отново оживя.

Голяма група млади мъже и жени в черни униформи с бяло-зелено-червени знаци ВАРАН на гърбовете премина отдолу. Витящите се смесиха с броневациите, заръкуваха се, запотупваха се по раменете. За разлика от космопехотинците, вараните не носеха друго въоръжение, освен ножове в кани над китките.

Радослав не успя дори да си изясни точно какво да попита, защото в този момент меко избръмча врата на асансьор. Обърна се и този път наистина се вкамени.

Влезлият бе в сребристо-пепеляв комбинезон на космопилот. Емблеми — лъв с трицветни криле и друга, изобразяваща съзвездието Орион^[3] — бяха единствените украсления на униформата. Под лявата мишница младежът стискаше масивен шлем от скафандръ, на колана висеше пистолет, очевидно лъчев.

— Мамо... — започна космонавтът едва прекрачил прага и мълкна. Само очите му проблеснаха в почуда с рубинен отблъсък.

Гледаха се с Радослав, сякаш бяха застанали пред огледало.

След миг Дично забеляза, че приликата не е толкова силна. Момъкът бе с няколко пръста по-висок. Имаше големите синьо-

зеленикави очи на Верена и изобщо много повече напомняше майка си.

„Трябва да е на трийсет — прещрака в мозъка на Радослав. — Но на вид е двайсетгодишен. Божичко...“

Момъкът в сребристо въпросително погледна към царицата.

— Запознайте се — рече тя.

Дично съвсем смътно и отдалечно долавяше колко силно, не помалко от него самия, е потресен младежът насреща, но той се владееше превъзходно. Почти змейските сетива на Радослав не откриха и следа от емоциите му. „Ясно, психоходит...“ — досети се той. „А освен това е много повече змей от теб“, намеси се със забележка вътрешният глас.

Аха.

Момъкът кимна към черноокото си отражение. Въпреки официалния вид усмивката му, докато протягаше ръка за поздрав, бе неподправено сърдечна.

— Приятно ми е, господине. Радимир.

— Радослав — думите излязоха от устата му не без усилие. В този момент той почувства любопитството на младия княз, лъхнало от аурата му.

Радимир светкавично стрелна с очи Верена.

— Ще ти обясня — очите ѝ блестяха. — По-късно.

Внезапно тя смени тона си:

— Готови ли сте, поручик, за изпълнение на задачата?

— Напълно, Ваше Величество! — момъкът се поизпъна, лицето му стана безизразно.

— Бог да ви пази, вас и войниците. Успех, момчето ми...

Чаровна усмивка проби маската на сдържаност.

— Вашата мисия е по-трудна, мамо... — и веднага отново се превърна в офицер пред главнокомандващ. — Разрешете?

Верена го целуна по челото, помилва късо подстриганата абносова коса.

— Върви. И се пази, миличък.

Князът кимна. После очите му отново срещнаха тези на Радослав.

— Довиждане, господин... Радослав. Ще се радвам да се срещнем отново.

Дично забеляза как Верена прехапа устни.

Ламперията на стената със сватбената снимка се нагъна настрани като щора и космопилотът изчезна в извит надолу коридор. Панелът се върна на мястото си.

Радослав и Верена гледаха през прозореца към ракетопланите, в които се качваха последните войници. В полезното им попадна Радимир, който с широка крачка приближаваше машините и отдаваше чест на поздравяващите го техници. Край княза се скучиха други космопилоти.

Неволно Радослав скоси поглед към снимката на стената. Не, престолонаследникът никак не си приличаше с младоженеца. Дично поклати глава. Боеше се да прави каквото и да е изводи.

Верена го наблюдаваше.

— Н... нне схващам...

Прочисти гърлото си. Не, това не биваше да пита.

— Как така не са пълни улиците с ваши портрети? Не вярвам, че не си популярна...

— Нима обичта се нуждае от креслива хвалба, юнако ми?

Радослав се засмя.

Техниците долу трескаво прибраха гофирани маркучи, откачаха кабели от ракетопланите и на бегом отнасяха оборудване към странични шахти.

— Къде го пращаш?

— Да спрат касапницата на Луната и опазят марсианския комплекс.

„Не е ли опасно?“ — понечи да каже той, но потисна загрижеността си.

— Добро момче е.

— Много — Верена видимо се зарадва на думите му. — Само дето е твърде буен. Млад е. Ех, да мине и тази криза, ще го пратя за повечко в Долната Земя...

Хангърът бързо обезлюдяваше. Екипите пилоти заеха места в кабините. Последните от наземния персонал се укриха в трапове, където блестяха индикатори на някакви прибори. Отгоре се плъзваха бронирани площи. Масивни похлупаци се спускаха и върху прозорците на диспечерите.

Княз Радимир продължаваше да стои до острия нос на челния ракетоплан с черно-сребърни букви на борда:

ЛАЗ-500 "Вихрогонъ" "Ралица" 002†

002†

Радослав не можеше да разбере защо се бавят.

И изведнъж!... В стените на пещерата-космодрум зинаха кръгли гърла на тунели, от които бликаше силна светлина. Неволно Радослав ахна и пристъпи напред. Късайки помръквашото сияние на неравни снопове лъчи, в халето нахлуха...

... дракони!

Пъргави и красиви, изящните им люспести тела запълниха междините около качените върху ускорителни релси ракетоплани. Леките танцови движения на змейовете пръскаха отражения като дъгобагрени искри. Изпъваха криле, пляскаха с тънки опашки по гъвкави хълбоци, въртяха шипесто-рогати глави и пускаха ветрила шеговити пламъци от озъбените в делфинска усмивка пасти.

През стъклото на витрината не проникващ звук, но в главата на Радослав забръмчаха беззвучни нечовешки гласове, бъбрещи на непознати езици, повя на радост и сила.

В миг княз Радимир се оказа сред игривата тълпа. Той протягаше към тях ръце и се смееше. Змейовете обръщаха издължени муцуни към панорамната витрина и бълваха фонтани приветствен огън към царицата.

— Братовчедите ми от Долната Земя — прошепна Верена-Велемира. — Ах, как искам да полетя с тях!...

От блистерите на ракетопланите пилоти — хора и витяци — поздравяваха драконите. През люковете на машините се подадоха ухилени войници да видят и приветстват приказното подкрепление.

— Внимание! — проехтя интеркомът. — Едноминутна готовност! Господа, не се дръжте като деца! Не сте се запътили на разходка! Ключ на старт, обратно броене. Внимание — 60... 57... 54...

Призовът на диспечера предизвика весело шетане в халето.

Дично си даде сметка, че почти никой от змейовете не бе по-голям от среден на ръст кон. Те се разделиха на групи и с плавни скокове облепиха всяка совалка. Това даде възможност на младия мъж да преброи, че са двайсет и един. Преди малко, докато сновяха в безредие, му се сториха далеч по-многобройни.

Радимир стъпи на сгъваема стълбичка към кабината на ракетоплана, но спря пред блистера, поколеба се, ала все пак се обърна. Последва лек поклон към царицата. Тя помръдна пръсти в отговор. Очите на момъка се отместиха съвсем малко встрани, към вдървения от напрежение Радослав. Неочаквано князът вдигна ръка, небрежно докосна с показалец дясната си вежда, съвсем по момчешки се ухили и се скри под полупрозрачния капак, който започна да се затваря, а край него, нечуто през стъклото на царския кабинет, съскаха струи пара.

Притичаха последните техники, махнаха стълбичките към пилотските кабини, откачиха още кабели, повлякоха издишащи мъгла маркучи...

— 37... 35... 33... — продължаваше да нареджа диспичерът.

Зашитни капаци покриваха всички люкове. Радослав потърси тунелите, през които бяха дошли драконите, но не ги откри.

Отвън по витрината приплъзна стоманена плоча. Стъклото отново придоби шарка, имитираща пластмасови квадрати и многоъгълници.

Верена го хвана за ръка.

— Ела.

Рокан-мониторът на бюрото й показваше ракетопланите с прилепналите към фюзелажите им дракони.

За кой ли път една от загадките се разкри пред Радослав.

— Слънчевото избухване! Луннарядът! — плесна се той по челото. — Били са те!

Верена се засмя. Той стисна и погали ръката й.

— Девет... осем... седем... шест... пет... четири... три... две... едно... нула!

Кабинетът завибрира.

Дюзите на ракетопланите блеснаха ослепително, първата машина се плъзна по улея, водещ навън, и с гръм се изгуби в изхода на

тунела, където угасна в светлината на изкуствения ден. Оживя втори еcran и телефонно дрезгав глас съобщи:

— Докладва наземен контрол. Космоплан нула-нула-две „Ралица“ стартира. Системите са в норма. Апаратът премина хиперзвуковата бариера и наближава стратосферата. Има визуален контакт с конвоя-прикритие в ниската стратосфера. Ратници и аскер прогонват всеки авион от коридора. За изстрелване тръгва нула-три-седем „Кан Реан“...

Нова гръмотевица разтърси подземието.

— Успешно напускане. На ред е нула-едно-четири „Имеон“... Солучи. Нула-четири-нула „Списаревски“... нула-две-пет „Индже-войвода“... едно-шест-три „Преслав“... нула-нула-девет „Цар Самуил“...

Ракетопланите с победоносен змейски вой излитаха от хангара като пчели от кошер. Залата потръпваше. Когато и последният апарат отлетя, интеркомът рече:

— Царице, корабите са изстреляни. Предстои формиране на бойно ято на орбита-900 след шест минути. В момента ракетопланите се престрояват за избягване спътниците на Антанта. Сателитите на Раумваффе, както очаквахме, не проявиха признания, че се готвят за нападение... Космопланите вече са извън обсега им. Системите дават зелена светлина. По сведения от телеметрия и дистанционно биосканиране, екипажите и космопехотата са в добро здравословно състояние, всичките осемдесет и един души... Хипердвигателите достигнаха номинал...

Радослав повдигна вежди.

Хипердвигатели?

Верена го плисна с октомврийското синьо на очите си.

Ами! Бутафория. Нали не очакваш да разкривам на твърде много хора, че българската космическа флота използва за тягова сила змейове?

Диспечерът продължаваше равно и отсечено:

— ... формацията докладва за хиперскок... пет... четири... три... две... едно... Ятото изчезна от екраните, Ваше Величество. След осемдесет минути очакваме сигнала им от ниска лунарна орбита.

— Имаме връзка с кулата в Измир — продължи друг диспечер.

— Втора инвазионна вълна ракетоплани е в петминутна готовност.

Излизането им от атмосферата ще се прикрива от формация бойни сателити, начело с орбиталния разрушител „Княз Милош“. Всички автоматични военни спътници в района са под телеметричен контрол на оперативните дежурни. Дубровник съобщава за активност на стартодрумите на Раумваффе в Северна Италия. Турбокоптерите на група „Кекеш“ вече са във въздуха, всеки момент могат да застанат в коридора на германците и да осуетят евентуално изстрелване на европейски военни машини, както единични, така и ята прехващащи. Прехвърлям интеркома към балканския съюзнически щаб. Генералите Шимшек и Маркович поеха командването.

— Благодаря ви, диспичер Димов — каза Верена.

„Не — поправи се Радослав, — не Верена, а царица *Велемира*.“

— Стратопланът ви ще бъде готов след двайсет и осем минути. Ще ви ескортира орлякът изтребители на полковник Янеску. Край на доклада.

Роканът пиукна и погаси всички изображения на дисплеите си.

Младият мъж и царицата се гледаха и мълчаха.

— Толкова ни беше времето... — отрони тя и захапа долната си устна. — Инспекторът ще те заведе до Прохода. Ако закъснееш сега, не зная дали ще успееш се върна някога в твоята Вселена, в тамошната Долна Земя на Дъгата... Колко жалко, че не може да поостанеш... Там, в твоя отвъден Свят, има друга Долна Земя... и всичко останало...

Радослав усещаше гърлото си тежко.

— Върви! — рязко каза царица Велемира. — *Мразя* сбогуванията.

Дично без желание се обърна към вече отворената врата. На прага спря и изведнъж решително се върна.

— Твое е — рече той. Протягаше дървеното талисманче с надписа на древнобългарски. — Освен това след две седмици имаш рожден ден...

Тя пое амулета, сякаш бе по-чуплив от тънък порцелан. Разглеждаше го в унес.

— Празнувам го на единайсети.

— ... Честито. Ставаш наaaa... от осемстотин трийсет и осма...

— Ей, ще ме изкараш бабичка! — възклика Верена закачливо... и отново посърна.

Радослав приглади перчема си.

— Не правете и *vie* като нас... — промълви царицата.

„*Vie... Nas?* Какво иска да каже... Кой в края на краищата съм тукашният *az*?“

Верена направи стремителна крачка напред и горещо целуна Радослав по устата. Сякаш ураган помете всичките му въпроси и недоумения.

Тя се отстрани с усилие и пое гълтка въздух.

— Върни ми тази целувка... когато ме намериш там, отвъд...

Последно докосване и пръстите им се разделиха.

През затварящата се врата той видя, че царица Верена се е извърнала към витрината и е скрила лицето си в шепи.

---

[1] **Моето змейско дърво** — в българските народни приказки, змеят-стопан на даден край или село е имал свое дърво, най-често дъб или орех, задължително самотно и вековно, където почивал и което е било неприкосновено. ↑

[2] **Стационарна орбита** — отнесено към Земята е същото като „геоцентрична“. Космически апарат, намиращ се на стационарна орбита, „виси“ над една и съща точка от повърхността на небесно тяло, като орбиталната му скорост е изравнена със скоростта на завъртане на небесното тяло около оста. ↑

[3] **Орион** — съзвездие, чието българско народно название е Ралица. ↑

3.

Пред асансьора чакаше капитан Петраков с черно-зелено-бяла раница в ръцете.

— Господин Радославов, пригответи са ви дрехи за из път, нова раница, вътре се намират вещите ви. Това е търцов^[1] планински екип за цивилните Зелени патрули, родопски модел. Отбийте се в тази стая, моля, хем за да се преоблечете, хем да се видите с един... ваш приятел.

Зад вратата в помещението, което приличаше на радиостудио, гърбом стоеше русокос, късо подстриган цивилен в дънково. Още преди човекът да се обърне, Радослав се завтече към него.

Пресиян беше блед, имаше сълзи в очите. Той прегърна Дичо, сякаш роден брат след дълга раздяла.

— Бате Радко... Какси?

— Екстра. Ти? Нали не съм те накиснал в кофти ситуация, пехота?

— Бомба съм... И ме повишиха. Май само тате и бате са във възторг, пагони на подпоручик, моля ти се... — замъркна неловко и след кратко полуупрошепна: — Обясниха ми кой си. Доста неща научих... за които не бях... абе, дойде ми... отгоре. Пък някак... и не се изненадах. Все едно съм го знаел, а чак сега си давам сметка...

— Казах ти, че няма да повярваш. Ами с твойта изгора — помирихте ли се?

— Абе, наистина не беше за вярване... Пращат ме в Танграканска стража.

— Ами чудесно! Ей, какво...

Момъкът залитна и се подпрая на Радослав. Адютантът го подхвани от другата страна.

— Хайде, подпоручик, твърде slab сте — каза той, погледна изпод вежди към Радослав и подръпна подканящо Пресиян. — За жалост нямате много време... Налага се спешно прехвърляне в Долната Земя...

Пресиян се засвлича прежълтял.

В стаята безшумно се появиха трима витяка в сиво-черно, с носилка на колела, над която стърчеше апарат с инфузорни смукалца.

Двете жени грижливо сложиха младежа да легне, а мъжът със светкавично бързи движения поставяше системите.

Момъкът облиза устни.

— Големичка ми се е оказала биодозата, бате Радко — промълви той задъхано, — много съм бил изтощен преди това... Сега първо отивам за три дни на лечение... Там. Тук щяла да мине почти една седмица. Чак после съм за Тангракан. При Калина. Сбогом... Ще ми липсваши, „американецо“!

— И ти на мен, Стрелецо.

Пресиян с мъка вдигна ръка и стисна Радославовата. Нещо твърдо и бодливо имаше в дланта му. Момъкът затвори очи. Витящите грабнаха количката, отвориха със замах вратата и се затичаха по коридора.

Адютантът ги последва, като едва му кимна през рамо.

— Господине...

Радослав прегълтна на сухо към затворилата се врата и погледна в шепата си.

В нея като малко слънчице блестеше обицата на Пресиян Младенов.

* * *

В хижата на върха на подземния космодрум самотно седеше инспекторът, пиеше чай и гледаше през прозореца. От витящите нямаше и следа. На масата димеше препълнен пепелник, а до него с гърба нагоре лежеше някаква оръфана тетрадка или книжка с меки корици, похлупена с кутия „Слънце“. Радослав тежко доближи масата и се отпусна на среща. Полицаят го изгледа с непроницаемите си тъмни очи и мълчаливо му сипа в бакърено канче от вдигащия пара казан. Черпакът изтрака обратно и двамата замислено засърбаха ароматната течност.

По радиото звучеше гласът на царица Велемира:

— „*Макар и скръбна да е причината, аз се радвам и гордея с това, щото народът ми споделя разбирането за всяка една война. Без разлика е дали кръв се лее на четири или четиристотин хиляди километра — всяка подобна беда минава с нож през сърцата ни. И*

преди, и за в бъдеще България заедно с балканските ѝ съюзници ще се стремим към туряне край на бойни действия, към съдействане за възкресена справедливост и ще преследваме целите си с всяко онези средства, до които ни допускат волята и съвестта на немалко страдал в миналото народ...“

Някога преди Дично би го заблудило качеството на звука, че чува жив глас... ако не трепна сега в него нещо от придобитото змейство — той не подушваше гласа.

Нешто избумтя навън и над отсрещния склон се стрелна към здрача летателен апарат, приличащ на метален дракон.

Радослав оставил канчето.

— Казаха ми, че...

Инспекторът погледна часовника си с жест, който съмътно напомни нещо на младия мъж. Психоощитът обаче силно смущаваше мислите му в тази насока. Дично си помисли, че навярно най-обикновен човек дори не би заподозрял, че нещо го кара да се отклонява от преценяването на всеки, защитен по този начин.

— След малко ще тръгваме. Как се чувстваш?

Дичовата изненада бързо угасна, навярно заради същия психоощит.

— Странно — отвърна той.

Полицаят разбиращо кимна.

— Може ли да запала?

— Заповядай — инспекторът му протегна луксозен пакет цигари.
„Златна Арда“. — Онези на масата са на Петраков — поясни.

Гласът на Верена-Велемира продължаваше:

— „... ще поискам от ОН специален мандат да прекратя клането на Месечината. В светлината ѝ спектроскопите повече няма да откриват кръв! Боже, пази България. Боже, пази човечеството.“

От високоговорителя се разнесе заставка — военният химн „Шуми Марица“ — и радиодикторът рече на фона на музиката:

— Уважаеми слушатели, радио София изльчи запис на извънредното обръщение към българската нация на Нейно Величество Царица Велемира. Преди броени минути специалният ракетоплан ЛАЗ-500 с бордови номер нула-нула-едно на българските въздухоплавателни и космически сили пое курс към Исландия. Повторение на обръщението очаквайте в централния осведомителен

бюлетин. А сега, на 23:35 часа общобалканско време, предлагам на вашето внимание последните постъпили в БТА световни новини накратко...

Радиото едва зашепна под ръката на инспектора.

— Какъв само товар мъкне... — промълви Радослав.

— Ще се справи. Винаги се е справяла...

Мъжът се облегна назад и с притворени очи защитира:

Не искам да има българин и изобщо поданик на Царството без работа за ръцете, без храна за ума. Не желая никой на тази земя да тъне в сиромашия, да е болен или глупав. Затова болници, училища, читалища и университети — там ще се влиза за жълти стотинки, ако не и без пари. Това ще иска жертви от вас, силните на нацията, днес и утре, но вдругиден ще ви строят паметници, както на братя Георгиеви, ще кръщават улици, както на името на Денкоглу. Ала нито вие, нито преките ви потомци станахте аристократи, а можехте. Затова сега искам вашите и всички деца на България да израснат с широки души, благородни сърца и жив разсъдък. И това ще го сторите вие — всичките, които поканих тук. Ще го сторите, защото България ни е една и друга няма. Казвайте сега какво ви е нужно, за да направите народа ми здрав и честит, силен и достоен!

... Властта е ламя, зная го. Аз, вашата царица, ще наглеждам лакомата хала да яде колкото ѝ се полага и да тегли ралото както трябва. Действайте, господа!

Инспекторът слабо се усмихна на Радослав.

— Беше две хиляди и пета, току след атентата в Женева. Страната още беше в траур за Царя...

... тя събра и депутати, и богаташи, и офицерството, авторитети от интелигенцията, Синода, ходжи, равини, кюрета... кметове, обикновени граждани, поканени от улицата... говори им няколко часа. Гвардейците само се сменяха край празната трибуна, защото тя беше слязла сред столовете. Това ставаше в Голямата зала на Балния дворец, сега след реконструкцията в него за сметка на цивилната листа^[2] венчават младоженци девет пъти в годината и се правят детски празници всяка трета седмица... Обикаляше и говореше, говореше. Осем хиляди души имаше в залата, а бе тихо като в параклиса на Левски, също както там само шушнене дишането на хората... и накрая им каза: „Това повече няма да продължава така! Има

място само за чиста България, другата — да си иде по дяволите в миналото!“ Още следващата неделя направиха опит да я убият. Тя смени опърлените дрехи и заяви по стереовизията, че по това съди, че са я разбрали правилно. „А сега, господа опоненти, запретвайте ръкави и работете над себе си. Ако някой чувства грях, да иде първо на черква, сетне в затвора... или при мен за беседа. И без повече атентати, ако обичате! Пострада ли някой невинен човек край мен, на следващата заран София ще осъмне в бесилки!“

... Някои глупаци не разбраха и една сутрин наистина се люшнаха въжета. С крайно редки изключения, клуповете висяха празни... Вестниците гръмнаха, ревнаха: едни, че царицата продавала националните интереси, други плачеха за това, че пак събужда стария ламтеж за велика империя. За едни драскачи тя беше безроден космополит, за други — нов Фердинанд. Всъщност то и досега по пресата е така — критикуват, че се прахосвали средства за космически специалисти и че лунната ни колония била малобройна. Пишат за и против евгеничната^[3] политика и изборния ценз, валят упреци за толериране на местното самоуправление и за личен режим. Била надзиравала работата на парламента, ха!... За социалните данъци и мобилизационната схема. За дъските на срама и за меките закони, за неотменената смъртна присъда и доброволното съдебно изпитание със serum на истината. За вироглаво държане с Великите сили и прекалена отстъпчивост спрямо същите, при положение че към една трета от околоземния и лунен трафик зависи от български космонавти в различни агенции, от пилоти и вакуум-монтажници, орбитални техници и обслужващ персонал на дебаркадерите... Кооперациите са недоволни, че не им се дават по-големи данъчни облаги, дребните частници искат по-твърди ограничения срещу монополите на едрите производители. Еколозите вдигат пара за „малките“ държавни субсидии, а администрацията се противи на това да им се дават баснословни средства и... Верена излезе по стереовизията и попита: „Наистина ли смятате, че ще върша всичко? Ще тегля чужда работа? Всеки сам си обува гащите, дами и господа! Или да ви третирам като детска градина?... Всъщност никак не е лошо, че продължават да пишат. Стига мнозина от вестникарите да знаеха какво друго искат освен добри заплати. А тогава в чужбина бяха шокирани и само

въртяха кадрите на обесените по булевард „Руски“. Било средновековна жестокост.

... Тя веднъж се смя до сълзи от една статия, нашиенски си доморасъл пасквил, където я нарекоха „кобра“. „Не ме е грижа що пишат, стига да е истина!“... Втурна се зад границата. Върху армейски хвъркоцикlet, с гвардейска свита от седем души и няколко секретари. Започна от комшиите. „Доста сме се карали и били, нека почнем да се разбираме.“ В Сръбско над локалите взеха да пишат: „От ратни полета — у ладни механи, тако е рекла бугарска Царица.“

... Е, не мина без търкання де. Дракон не разбира от дипломация. Беше още млада. Спомням си как реагира веднъж: „Честване на Византийската и Османската империи? О, я стига... Като вземат да честват Кубратова България, тогава!“ На 20 април не даде прием и заяви, че не ще празнува юбилеи на масови убийци^[4]. Когато ѝ дадоха за утвърждаване закон за ордени и награди, тя запрати папката в главата на председателя на Народното събрание: „Оден „Левски“ ли? На степени?! Кой друг освен Него би могъл да го носи или раздава! Марш!“...

... И чак когато всяко нейно посещение взе да се посреща с възторг по улиците на съседни столици, а то стана скоро, тръгна и понавън: Европа, Русия, Близкия изток, Индия, Япония, Америка... и досега микадо праща специален ракетоплан веднъж на лунен месец, за да играят заедно яй-до в личното му доджо... В Петербург пресата я сравни с Петър Велики. Арабите я пуснаха в Мека, британците устроиха най-грандиозния военен парад от края на Втората световна. В Щатите ѝ издигнаха паметник и пуснаха на пазара петдесет милиона кукли „Кuin Улемайра“, които утрепаха производителите на Барби. В Райха тя най-много попари очакванията на върхушката, когато отказа да посети мавзолея на Хитлер. „Мирише ми на трийсет милиона мърши и адово зло!“ За сметка на това закрепи позициите на райхсканцлера-реформатор срещу ретроградите и мобилизира аристокрацията за либерализиране на страната. Вместо да ходи из Шпееровите архитектурни грандомански изгъзици, сложи букет цветя на гробището, върху кръстовете на студентите от Вайсе Розе^[5]... А тук тръсна данък „обезщетяване“ върху веригата „Браунер Ладен“^[6] и те фалираха. Италианци, испанци и французи — ха! В Париж тя се учуди демонстративно: „Югозападна Франция? Аз знам една Франция, а

преди нея — империята, граничела с моето отечество.“ На никого не му хрумна да я разбере буквально... та всичките тези романоговорещи народи удавиха в цветя улиците, по които стъпваше... А не мога да ти опиша срещите й с папата, с Далай Лама в Тибет, та дори и с комунистическите управници на Китай... Това султани, крале, вождове в Четвъртия свят, няма какво да говоря... Вестниците писаха: България на Велемира I превзема света!... Тя скастри после най-върлите домашни шовинисти. Изобщо...

— Мога да си го представя. Дори и бледо да е.

— Много е бледо, без да си видял. И досега прави впечатление с това, че не чете речите си, ами ги знае наизуст. Аз пък да ти кажа, винаги импровизира, рядко се подготвя специално... Веднъж я попитаха, не помня къде, колко езика знае. Отвърна така: „Достатъчно, за да постигнем съгласие, и нито един, ако не желаете да ме чуете.“ ... Ала се изтощаваше. Зверски. И при целия този възторг и световни акламации планетата оставаше твърде инертна, за да я помръдне, и навсякъде нещата си продължаваха същите, по старому. Ала малко, едва-едва трепнаха. Особено тук, на Балканите... Най-трудно й беше с престъпниците, едрите риби, окопали се зад връзки с висшето общество и политиците, самите част от висшето общество, от държавниците, от полицейски и военни чинове, най-вече онези, които затъсяха от гешефти с германските компании от десена на „Остиндустрис“ ОД^[7]. ... Провокираха народни вълнения, стачки, глупости... е, не всички бяха глупости, имаше и съвсем истински проблеми и поводи... Вместо жандармерия и стражари сред тълпите се появяваше Царицата. Край нея адютанти, секретари, съветници, почетната охрана — те просто капеха от умора...

Инспекторът отпи шумно гълтка чай, задави се и се закашля. Избърса се с измачкана носна кърпа и продължи:

— В същото време беше бременна. Носеше дете под сърцето си. И за да се вмести в деветте месеца, вместо в змейските тринайсет, „почиваше“ в по-Горните измерения, надреалностите, където времето тече по-бързо... Въпреки това продължи да ходи на акции. Налагаше се, защото трябваше да смажем престъпността. Денем приемаше тълпи хора на аудиенция — от министри и кметове до работници, селяни и просяци. А нощем навличаше качулка на жандармерист и с полицейските ударни отряди щурмувахме гнезда на бандити,

закопчавахме белезници и на високите им покровители. Беше пред рухване, пред изгаряне, злобата, омразата, страхът, мръсотията я отравяха физически. Детето я пиеше, но тя не позволяваше нищо да му наврежда. Ако не беше обичта... и обичта на свестните хора у нас и по света... И пак — задъхваше се, гаснеше... защото голяма част от силите си отдаваше на сина си. И тогава дойдоха змейовете. Върнаха се. Никой не разбра по онова време, ала живнахме. Ударихме там, където трябваше. Подложихме рамо там, където се налагаше. Айде, не помирихме, ала поне накарахме мнозина да преговарят. Естествено, рай не настана, то и не е било поставяно за цел, но... потръгна. Половко. Изкачването на Фуджи почва с първата малка крачка, както казват японците. Е, засилихме човечеството към тази крачка. И сега нещата, общо взето, са към добре. Не без скръц и пук, не без ох и ах... Не без кризи... като оная простотия сега на Месечината. Инак, мръдва се. Затова Тя и сега ще се справи. Благодаря ти, че й помогна.

Инспекторът прехапа устни и поразклати канчето.

— Кой си ти?

Възрастният мъж замислено гледаше Радослав.

— Тъкмо когато се завърнаха змейовете и уж се освободи малко... — промълви вместо отговор той, — на Верена хич не й остана време за мен...

Внезапно полицаят замълча и се ослуша.

Двамата обърнаха глави към тъмния прозорец. Безшумно се появи жената-витяк и им доля чай. Изразително изви гайтанени вежди към оклюмалия се инспектор.

— Знам, Найче... — рече той, без да вдига лице от носовете на обувките си.

Отново се беше затворил зад психощита си.

— Пий си чая, Радославе, че да тръгваме. Пий, пий, има самодивски билки в него, ще ти трябват... Найя, мойто момиче, предай на бай Страхил наръчника. Пак го е забравил.

Младата жена пое измачканата книжка — „Ремонть на автомобили Опель, модели отпреди 1990 година“ — и махна от масата пълния пепелник. Кутията „Сълнце“ остави на лавица до огнището.

— Страхил Петраков — внезапно запита Радослав, — той да не е от Кресна?

— Точно така, кресналия е — потвърди инспекторът.

— А... да не би случайно да е роден на седемнайсети юли хиляда деветстотин шейсет и девета?

— Да — без капка учудване отвърна полицаят.

— Петраков ли е истинската му фамилия?

— Тя е на жена му.

— Малкото му име... истинското, да не е Павел?

— Не. Страхил си е и по кръщелното свидетелство — инспекторът се изправи. — Време е. Да ставаме.

---

[1] **Теъров** — по името на американския художник Абът Хендерсън Теър, демонстрирал предимствата на камуфлажното облекло за армията още в началото на XX век (починал през 1921 г.). ↑

[2] **Цивилна листа** — дял от държавния бюджет, отпускан за издръжка на дворцовата канцелария. ↑

[3] **Евгеника** (от гр.) — наука за подобряване на човешката раса. Терминът е доста компрометиран заради практикуваното от нацистите стерилизиране на душевноболни и „расово непълноценни“. В отвъдната България обаче евгениката се разбира като генетична профилактика, която задължително помага на родители с наследствени заболявания да заченат умствено и физически здрави деца. ↑

[4] **20 април 1889 г.** — рожденият ден на Хитлер. ↑

[5] **Вайсе Розе** (нем.) — „Бяла роза“, нелегална антихитлеристка организация в Мюнхенския университет, която се осмелила след Стalingрадската битка да организира протестна манифестация. Арестуваните за това „престъпление“ Кристоф Пробст (24-годишен), Ханс Шолл (25-годишен), София Шолл (22-годишка), проф. Курт Хуберт, Александер Шморел и Вили Граф са екзекутирани чрез гилотиниране. ↑

[6] **„Браунер Ладен“** (нем.) — „кафяв магазин“, магазин за нацистки символи и принадлежности. ↑

[7] **„Остиндустри“ ООД** — компания за използване на затворнически труд, ръководена от СС. ↑

4.

Навън отново бе тъмно, облачно и прехвърчаше сняг. Навярно орбиталното огледало беше залязло или бе пренасочило отразени и филтрирани от ултравиолетовия излишък лъчи към други райони.

— Натам — посочи възрастният мъж към мигаща редица жалони — има една пещера, наскоро откопана. Там е Проходът.

Тръгнаха надолу. Якето и шапката пропърдаха студа, новите, невероятно удобни и без разносване обувки скърцаха по ледената корица върху камъните, с които бе грубо-елегантно павирана пътеката.

— Пресиян, войничето, подарил ми е златен талисман. Дали...

— Ти си, може да се каже, почти наполовината дракон. И мъж. Няма проблеми с *преминаването*. Хубаво е да имаш нещо, подарено от приятел.

— С когото се разделяш завинаги.

Жалоните край пътеката угасваха зад гърба им.

— Това е част от Съдбата ни — безцветно отрони инспекторът.

Над главите им зашумяха борови клони. Въпреки снега и пътеводните лампи, дънерите на дърветата едва мъжделееха.

— Далеч ли е? Да не закъснея...

— Още двеста-триста крачки — изпуфтя инспекторът.

Последният жалон помръкна пред тясна черна цепнатина — гърлото на пещерата.

Тишина, изпълнена с падащ сняг и шушнене на мъгла в гъстия елак.

— Ми... май пристигнахме навреме. След малко Проходът ще се активира. — Възрастният мъж като че бършеше потното си лице, после издуха нос в кърпата и плювстрани.

Дично го изгледа. После изведнъж се сети:

— Да имате някакъв шал? В Прохода има силно лъчение, навярно УВ, първия път едва не ослепях, а и сега не ми се ще да ми обели носа! Всъщност няма нужда, ще нахлупя шапката...

Инспекторът му протегна нещо, което се оказа плоска тубичка.

— Вземи това.

— Какво е то?

— Крем против слънчеви изгаряния.

Те се срещнаха с очи в мрака.

— Благодаря ви за дрехите. Нищо не е забравено, и бельо, и така нататък...

— Царицата ти ги е харизала. Да са ти честити.

— В раницата намерих нож с емблема ВАРАН...

— Момичето-витяк, Найя — тя ти го подарява.

— ... и чисто тефтерче с молив и календар до две хиляди и четирийсета година.

— То е от мен.

Радослав се мъчеше да различи чертите на мъжа пред себе си.

— Кой сте вие?

Инспекторът се замисли.

— Навярно един глупчо на шейсет и седем — опита той, но явно не му звучеше достатъчно добре. Понечи да каже още нещо, когато откъм пещерата се донесе някакъв звук.

Все едно биеха милиони камбани зад девет планини.

Двамата обърнаха глави и изведнъж осъзнаха, че този шум, въпреки че бе причинен от отварянето на Прохода, не се възприемаше от слуха, а звучеше право в душата и предизвика чудато и неприятно объркване. Над пещерата започна бавно да се разгаря в призрачен облак миниатюрно северно сияние.

— Започва се — рече инспекторът.

Плътна синя светлина шурна от гърлото на дупката. Дично трескаво взе да плеска лицето си с крем. Видя, че полицаят стои с повдигнати рамене и жадно го гледа.

— Е... сбогом, Радославе — протегна ръка възрастният мъж и здраво стисна лепкавата от мазилото длан. — И... пази се.

И внезапно го хвана и с другата ръка за рамото, сякаш готов да го прегърне.

Джобът на шлифера стряскащо и звънко забръмча.

Ръката на инспектора се стрелна към него и апаратчето задавено мълкна.

— Светът е пълен с досадници — изръмжа мъжът. — Нали, бате? — обърна се той към Радослав почти шепнешком, някак умолително и ласково.

Светкавица да бе пламнала пред Дично, не би получил такова усещане за просветляване. Чувстваше как напълно осъзнатата черупка на инспектора едва сега се пропуква и в сърцето му плисна една голяма радост.

Но радост, стисната за гърлото от предателски сълзи; радост, силна и в безсилието си пред Съдбата; и непокорна, приела, но непримирила се, неизтребима и непобедима — РАДОСТ.

— Знам — задави се Радослав, — знам! кой!...

Светлината на Прохода го теглеше в себе си и парализираше челюстите и разсъдъка. Дично ѝ се опъна, протегна ръка към мъжа с обгореното лице...

— Не се бави! — извика инспекторът. — Проходът, Радинчо, проходът! Върви там и я НАМЕРИ!...

Подметките на младия мъж се откъснаха от земята и сияен въртоп го увлече в себе си. Пещерата го глътна и нещо в света трепна...

Неописуема светлинна експлозия изригна без звук и всичко наоколо се вътъкли в една безкрайна секунда...

Мъжът в развял се от натиска на вероятностната вълна шлифер не можеше да види, но чувстваше, че пещерата отново е мъртва и пуста.

Пуста.

— ... намери я, заклевам те... и никога не се разделяйте!... — довърши той едва чуто.

След известно време измъкна телефона, доближи го до клюмналата си глава и равно каза в слушалката:

— Да, кой ме търси?

* * *

Отново бе близо до хижата, но не се любуваше на мъгливите светлинки от беломорски градчета в подножието на планината, а масажираше с вкочанени пръсти клепачите си. Стръмничък му се стори обратният път, на всичко отгоре и на къораво...

Инспекторът постоя с длан върху очите още известно време, после с късо издишване махна ръка от лицето си и заопипва джобовете

за радиотелефона.

— Яд *те е, нали?* — обади се вътрешният му глас.

„Да — призна незабавно инспекторът, — на Бойчо ще му измисля някаква ама много досадна задача.“

— *Айде де, само така си приказваш. Не ти е виновен той.*

„Знам.“

— *Ти мълча почти през цялото време. Или все говореше за друго.*

„Зашо да го обърквам с мои проблеми? Важното е, че се срещнахме...“

— *Можеше по тaka да му намекнеш...*

„Я по-кортко. Досетливи сме. Ще разбере. Или го смяташ за тъп?“

Вътрешният глас се притесни и за прикритие атакува:

— *Зашо все пак нищичко не му каза? Някой и друг съвет би му бил от неоценима полза...*

„Или от неоценима вреда. По-добре да намира сам пътя... и да стане по-добър от... хм.“

— *Оправдаваш се — обвини вътрешният глас.*

„Не. Вярвам в него.“

Радиотелефонът както винаги се оказа в последния джоб, в който инспекторът бръкна. Придържайки апаратчето в длан, той занатиска клавишите с палец. В същото време вдигна лявата си ръка и с чупка в китката отдръпна маншета на ръкава от часовника. Беше спрял на 00:00:00.7 часа, 3 октомври 2036.

„Навреме“, рече си инспекторът.

— *Още много дълго ще те е яд.*

По лицето на полицая се изписа досада.

„О, я стига!...“

— *Ама, по дяволите, навярно никой никога няма да има подобен шанс!...*

„*Halt die Klappe*^[1], умнико, пречиши ми.“

Вътрешният глас се оттегли.

Екранчето на телефона показваше избран петбуквен код. Инспекторът изключи апарата и против всякаква логика натисна бутона „повикване“. Вдигна телефона по-скоро към слепоочието си, отколкото към ухото. Притвори очи.

Почувства сякаш докосване с перце под черепа.

— Премина, Царице — долови тихо.

Имаше нужда да чуе гласа си, а не просто да телепатира репликата.

Отговор не последва веднага, но той усещаше незримото ѝ мислеприсъствие.

~ *ти... как си?*

Инспекторът странно се усмихна и проговори наум:

~ ... щях да се гътна от инфаркт, щом го видях...

~ о, моля те, Радинчо, недей се шегува тъй!... говорихте ли?

Той се позабави.

~ *не*

— Не би ни стигнало никакво време... — добави дрезгаво на глас към вята.

~ ... *разбирам те, скъпи приятелю...*

Събеседничката изльчи телепатично докосване, оцветено в топло-нежни психобагри.

— Не съжалявам... поне не много. Получих предостатъчно. Повече би било жива лакомия. Как е при теб?

~ *след малко кацам в Рейкявик*

— Онова сбогище надути кретени, дето мислят, че управляват планетата! Свий им сармите този път, Веренче!

Звънлив момичешки смях, който предизвика спомени за себе си като някакво ехо в мислите.

~ *дадено!... и... благодаря ти, юнако ми*

— Няма нищо. Винаги съм насреща, нали знаеш.

Слабо усещане за далечна, ала предназначена специално за него усмивка.

Телефончето изпиука — сигнал за край на връзката. Инспекторът почувства как телепатичната нишка се разпадна.

Обърна се назад. Потърка белезите си.

Всички слухове и догадки за това, как е бил обезобразен, не струваха и пукната пара. Не бластер, нито огнемет, а змейският пламък на разплаканата Верена завинаги потопи чертите на лицето му в забрава. Беше преди години. Така трябваше. Сам настоя.

Никой, никой не биваше да го разпознае като бащата на Радимир.

О, колко сълзи проля за това и за много друго милото драконче... И той самият също, но тайно от нея...

Инспекторът се ослуша.

През играещия си в стряхата на хижата вятър дочу съскане на турболет. И макар че машината поначало не вдигаше много шум и приближаването ѝ би се регистрирало само от армейско електронно-акустично устройство за детектиране на слаби сигнали, инспекторът без прашинка съмнение се загледа в тъмнината точно там, където след малко блеснаха бордовите светлини на турболета.

Намаляващите обороти на двигателеля тънко засвистяха и се стабилизираха на глухо фучене, сякаш в моторите бяха впрегнати демони... или може би лами. Подухна влажно от витлата. Инспекторът се загърна в шлифера и тръгна към машината, приведен срещу вдигнатия от въздушните струи снежен прах.

— *Можеше поне да му дадеш за спомен полицейската си значка*
— пак прозвуча в мислите му вътрешният глас.

„Добре де, прав си, трябваше. Сега бъди така добър, настрой се на служебна вълна. Тъкмо в този момент имаме злоупотреба с мобилизиционно оръжие и тръшкането не е най-уместно.“

— *Кога някой твой случай е изниквал тъкмо в подходящ момент, а, криминален инспектор Радославов от отдел „Дискретни поръчения“?*

„Защо се заяждаш? Моят собствен вътрешен глас! Не е ли малко... хм, кофти, ъ?“

— *Кофти-некофти, но можеше да му дадеш нещо повече от бележник и тубичка с крем!*

Той не обрна внимание на последната самозакачка. Замислено се усмихваше. Вече хванал се за скобата до люка на турболета и засилен да скокне в кабината, Радослав подвижна наум на вътрешния си глас:

„Ей, ама кажи честно, готин бях като млад, нали?“

Вътрешният глас направи гримаса на шеговита досада.

КРАЙ НА КНИГА ВТОРА

---

[1] **Halt die Klappe** (нем.) — мълк, затвори си плювалника. ↑

ПОСЛЕПИС

Ужасът на жертвата докрай го изпълни с лакома наслада. *Вампир* се накани да забие зъби в пулсиращите вени на нещастното създание, когато от тъмнината враждебно изпука сух клон, изскърца подметка на подкован ботуш о подал се от шумата камък и някой изсъска:

— Не прави това, злодеецо!

Вампир изфуча неприятно изненадано, рязко извърна озъбена муцуна и впи жестоки очи в мрака. Бледа светлина от тъничкия сърп на Средната луна му позволи да различи в тъмнината дребна фигура. Досадник-храбрец в сребрееща ризница. Млад, вероятно юноша, ако се съди по гласа, въпреки че спуснатото огледално-льскаво забрало на закрития шлем позаглушаваше думите.

Изпъващ звънка тетива на боен лък. Между показалеца и средния пръст на лявата ръка играеше напред-назад острие на стрела като езиче на усойница.

Клетата фаморка в ръцете на вампира с жален стон — досега кошмарният му поглед не й даваше възможност да издаде дори тих писък — омекна и загуби съзнание.

То се концентрира върху стрелата, сочеща го право в челото, и проследи отблъсъка на лунния лъч върху метала на острието й. Моментното объркане се смени с трескаво недоумение, а после *вампир* се разля в ехидно веселие. Ха, ха, плашат го с желязо!... Само едничка дроболийка още продължаваше да го смущава, лек ветрец духаше откъм гърба му и потрепващите ноздри не долавяха миризмата на безумеца.

Все едно. *Вампир* се чувстваше в добра форма. Още веднъж фосфоресциращите му очни ябълки, сякаш напукани от тъмната паяжина на жилките, опипаха стройното тяло насреща, увито в самохвална стоманена дантела.

Чудесно. Обичаше да убива хубави неща.

То се облиза и ухили.

Дори да е някой геройствращ елф, спукана му е работата. А те имат тооолкова вкууусна кръъв!...

— Защо? — подигравателно изграчи *вампир*. — Да не би по твоя милост да умра от глад, ха-ха!

— Нарушаваш договора! — мрачно отвърна стрелецът. — Изпило си вече престъпниците на лобното място край селището и не би трябвало да си гладно чак до другата луна. Ако пък си толкова алчно, потърси си бездумни твари, ей колко е голяма гората.

С учудване *вампир* се вслушваше в гласа на неочаквания си противник. Нима *самодива*?

Хм, колко възбуждащо!...

То небрежно пусна безчувственото фаморско момиче и направи внезапен скок настрана. Тялото му изфуча като край на кочияшки бич от бързината на движението. Искаше да стресне глупавото си вражле, но вместо това се стресна само.

Върхът на стрелата не се беше отклонил и на косъм от центъра на мраморно-бялото му чело дori за четвърт миг. Полупрозрачните клепки измигаха невярващо, човекоподобното лице на *вампир* се издължи в откровено и неприкрито изумление... и изведнъж последва светкавична зигзаговидна атака!...

Който и да беше противникът — елф, самодива или фаморски чародей, — сега го нямаше!

Вампир подпърхна във въздуха.

Несъмнено току-що рицарят е бил тук, на това място, към което *то* стръвно се бе спуснало в смъртоносен устрем, ето, даже подритнатата от ботуша съчка едва докосваше земята след кратичък безсмислен полет...

— Не ме ядосвай! — обади се стрелецът, о, ужас, зад настръхналия гръб на *вампира*. — Или ще ти изстискам главата в ланската шума!

То се стегна и застана лице в лице с неочаквано опасния си враг. Бяха си разменили местата, отвлеченото фаморче се търкаляше зад воина в сребристо. Той продължаваше да заплашва със стрелата, но сега прицелът на острието се местеше бърже-бърже от челото към сърцето. Страхът подсили гнева и *вампир* горделиво отвърна:

— Не ме е страх, защото съм по-силно, празноглавецо. И махни глупавата си стрела, която дori не е сребърна. Ха-ха! Разрешавам ти да

се простиш със звездите и месечината, защото след малко ще ти изпия очичките, дръзко хлапенце! Виж ги само как сияят, виж ги за сетен път...

Показалецът на ръката, с която стрелецът стискаше лъка си, се изпъна напред, а острието хълтна назад. Продължавайки подигравките и опитите да отвлече вниманието на врага си, *вампир* се напрегна в очакване онзи да пусне тетивата. Беше уверено, че ще успее да избегне стрелата, нищо, че не приличаше на сребърна, можеше пък да е от трепетликов прът, а *вампир* не обичаше да изпитва болка, която с толкова ища причиняваше другиму, след което да докопа крехкото гърло, преди рицарчето да е поsegнало отново към колчана си...

Тетива обаче не звънна, стрела не иззвистя в нощта. Ала протегнатото пръстче докосна острието и се поряза в ръбовете му. В слабото лунно сияние *вампир* видя как на върха на стоманеното жило на стрелата увисна тъмна капка кръв и инстинктивно пристъпи към нея...

Полъх на ветрец най-сетне довя миризмата на непознатия, а с нея и изпаренията от кръвта.

Вампир изпищя, падна на колене и запълзя встрани, кашляйки като разпрено. Нищо — нито хлорни пари, нито дори чесън и трепетликов дим, самодивска трева и светена вода, не бе в състояние да го разтърси и ужаси толкова, колкото миризмата на тази кръв!

— Махни това, махни това! — гъргореше и скимтеше *то*, забравило цялата си злобна и сприхава гордост. — О, девет кръга на Мрака! Слънце, Слънце, Дневния унищожител носиш ти в кръвта си, аaaaa!... Ти — дракон!

Загърчи се от болка, омраза и смъртен страх. Успя да се отдалечи още няколко стъпки, тежко повърна примесена с пепел слуз и чак тогава се поовладя.

Дребното змейче, без да бърза, прибра кошмарната си стрела в колчана. Също толкова вбесявашо безгрижно отпусна тетивата на лъка и го пъхна в кальф, по който блеснаха сребърни украшения. Сетне постави ръце на колана си — нещо нежно иззвъня по него, сякаш бе обкичен със стъклени висулчици. Дрънна ножница на сабя. Въпреки всички дрънкулки по себе си, смъртоносното същество го беше издебнало, него, рожбата на Тъмнината! Тънките устни на *вампира* затрепериха още по-болезнено, побиха го тръпки на безсилен гняв.

Няколко дълги мига минаха в мълчание и накрая *то* не издържа:

— Храня наследник, плът от плътта ми, затова наруших договора! Сега убивай ме, мъчи ме, но не ме карай да ти казвам, че се разкажвам! Изобщо не жаля, кълна се в деветте кръга на Мрака!

— Това не ме интересува, макар че някой друг път бих те убила начаса.

Вампир гнусливо помръдна носовия си хрущял. Змеица! Жалки лицемери, които мръснословят, че уж егоизмът бил само вампирска същност, а това качество впечатано е в недоразвитото им естество! И това тук, най-омразното — женско! Ох, да беше ти самодива с млечно-медена кръв, аххх!...

— Помириши това — продължи отвратителното разделнополово създание.

В краката на вампира тупна дървена кутийка в кожена кесия на дълъг тънък ремък. Без да сваля разширени очи от змеицата, *то* вдигна с нежелание предмета и след кратко колебание се престраши да го отвори. Вътре имаше парче материя. *Вампир* предпазливо го подуши. Върху парцалчето усети ръждиви петна отдавна засъхнала кръв. Не се удържа и бързо, скришом ги лизна.

— Ъмммрр... Човек!...?

— Точно така, гадино. Искам добре да запомниш тази миризма, ти и твоите нечестиви съплеменници в целия този край. Искам, когато и да се появи този човек по тези земи, веднага да обадите това на първия срещнат змей, халич, ламя или дори сармак. Разбрахме ли се, изтръско на Нощта!?

— Да сме се разбрали?! — изфуча *вампир*. — Нима мислиш, че съм готово да направя услуга на такива като теб?!

— И не само. Случи ли му се и най-мъничка злина, всинца ви ще държа отговорни. А сега, закълни се, че ще сториш това, което искам, ти и цялата ти раса.

— Няма начин, извратено порождение на Светлината!

— Ще ти взема живота! — заплаши змеицата.

— Ха! — с отровно презрение отвърна *вампир*, макар стомашната му кухина да се сви конвулсивно. — По-добре да пукна, отколкото да ти направя добро! Върви в ада, съркано влечуго.

За съжаление оскърбленията сами по себе си никога не изваждаха дракон от равновесие и тази тук нямаше изгледи да се вбеси

и го убие. Сбогом, лека смърт. В приказките за това, че змейове и ним подобни издънки на Унищожителя не обичали да измъчват, *вампир* не вярваше. Просто не можеше да си представи подобна нелепост.

— Тогава не ще кротна, дорде не хвърля и последния от вас пред взора на Небесния Събрат. *Всички*. Разбра ли ме? Млади в разцвет, пиращи сухалчета и сбръчкани старци — всички! Вята ще вее пепелта ви по целия Свет на Кашеп. Е, езика ли си гълтна?

Вампирите не хранеха особено топли чувства към други представители от своята раса даже през сезона за чифтосване. Но Древният им Закон, забраняващ убийство на себеподобен, се спазваше най-свято. Дори се гордееха с него — та не бяха ли единствените същества в цялата вселена навсярно, които не се избиват помежду си! И затова чудовищността на обещаното го накара да занемее.

— Ти не можеш да говориш така! — промълви с усилие *вампир*. Чувстваше се болно и уплашено като никога. — Шаркани никога не постъпват по този начин!!

— Така ли? — насмешливо отвърна змеицата и премерено бавно свали от главата си шлема.

По раменете ѝ се разпиляха черни коси, а върху изненадващо човешко лице светнаха безмилостни очи с цвят на страшното дневно небе.

— Аз мога да постъпя така. Защото съм наполовината човек, кръвопиецо.

Вампир започна да скимти въпреки усилията си да се овладее. Зловеща усмивка разцъфна като октомврийски изгрев на устните на жената-змеица.

— Кълни се, нещастнико!

Неусетно тя се беше приближила до обезумелия *вампир* и *то*, само и само да се избави от страховитото ѝ присъствие, заквича в отчаяние:

— Кълна се! Кълна СЕ!! КЪЛНА СЕ!!!

— Не дъхай ми насреща, вониш на мърша — изкриви устни и сбръчка носле змеицата, неумолима като съдба, — ами каки, в що се заклеваш?

— В деветте кръга на Мрака, в кръвта, що съм сухал от родителя си, в кръвта, която давам на отрочето си!

— Не забрави ли нещо?

— ... И в Последния ден, когато ще угаснат всички слънца — добави *вампир* и се оклюма. Наистина *нямаше* как да не каже и най-страшната клетва.

— Хм... Питам се, а от какво ще живеете вие, когато угаснат всички слънца. Не си ли се замисляло?

И тя със смях се отдалечи. Подхвана в грижовна прегръдка все още несвятното, мърляво фаморско момиче и с шум разпери драконските си криле.

Вампир я следеше, свито на кълбо, полузадушено от срам и омраза. Ако имаше за нещо да им се завиди на змейовете, това бяха крилете — ципесто-люспести и с нокти-яtagани, които пореха гранит, късаха желязо, а дори и диамант можеха да одраскат.

— И не забравяй, че и аз дадох клетва — подвикна змеицата, преди да отлети, — на случай че някой от вас наруши онova, което обеща ти!

Очите ѝ изведнъж потъмняха, станаха жестоко-лилави, цветът на смъртта, и *вампир* закрещя, когато крайчецът на крилото му се овъгли.

— Сега вече ще помниш, зло изчадие, що съм ти рекла!

Крилете ѝ плеснаха и тя се стрелна като метеор нагоре към звездния купол.

Може би мина час, преди *вампир* да се почувства в състояние да лети. Разгъна кожестите ципи, заради приликата с които векове наред бяха страдали безобидните прилепи в цели три Свята, и треперейки се издигна над тъмната земя. Насочи се в колеблива линия към пещерите, които обитаваше. Планираше на малка височина подир въздушните течения. Чувстваше се изпито, празно като изсмукано от паяк, но едновременно с това и тежко от преумора и унижение.

Под него се мярнаха съвсем непознати ориентири и *то* с глуcho раздразнение установи, че се е отклонило от пътя. Пльзна възпалени, смъдящи от драконовата миризма очи по съзвездията и тромаво смени посоката.

Съвсем ненадейноолови полъх на животни. Окопитено и посъзвело се, *то* направи плавен вираж, като следеше терена.

Отдолу имаше походна кошара, безредно обкръжена от тъмни шатри. Пред тях дотляваха огньове. Навярно тук стануваха чергари-върколаци и *вампир* почувства прилив на ободряваща съживителна злоба. Ето върху кого щеше да си изкара гнева от обидата!... Разбира

се, най-добро време за нападане на върколаци бе седмица след Голямото пълнолуние и така, докато месечините не вземат да растат. При млади луни тези песоглавци можеха да окажат съпротива, а на Пълнолуние да не говорим — разправяха, че тогава дори сармак предпочитал да им отстъпи път.

А тъкмо сега месечините бяха млади и растяха.

Нищо, още по-добре! Ще разкъса някой тъп овчар за секунда, ей така, не за храна!

Вампир непохватно кацна и предателски омекналите крака го разлютиха още повече. То заподскача към близката шатричка, намираща се доста встрани от другите, жадно за убийства и мъст.

Пред отметнатия полог на входа пушеше меден мангал. Над него просветна любопитно жълто езиче пламък. То освети за момент вътрешността на шатричката и *вампир* настърхна от отвращение.

Вътре, сред размятани черги, парцаливи бали и пръстени делви, двойка полузаспали върколаци се чифтосваха. Навярно го правеха отдавна, ту унасяйки се в сън, ту събуджайки се в неразбираема за смразения вампир страсть. Тихичко скимтяха от удоволствие, лижеха си косматите лица, приглаждаха един на друг разрошената козина.

Седем проклятия на Ношта! За каква „любов“ толкова говореха тези жалки уроди, след като единият винаги използваше другия?! Както у всички примитивни същества само единият индивид биваше оплоден, кое му беше равностойното на съвкуплението при тези твари — едни от многото дивашки раси и видове, завладели толкова Светове, а в същото време Съвършените, сиреч двуполовите като него, търпяха гонения, омраза, избиване и унижения! Нищо, приемашо Светлината като благо, не е достойно да съществува, о, Мрак, колко несправедлив е Всемирът! Сега, сега е моментът да възтържествува поне за миг, поне в едно крайно ограничено място Истинският ред. И да утихне лютивината на оскърблението, нанесено му от изчадието на Дневния уничожител!...

То се завлече право към входа на шатрата, клатушкайки се на кривите задни крайници, в яростта загубило всички хуманоидни черти от муциуната и раздутото от чужда кръв тяло.

Ала пред самия мангал коварно го удари миризма на чесън и тогава то видя забити в земята пръчки, върху които имаше окачени връзки от гадните луковици. Не бе ги забелязало, заслепено от яд, и

сега патеше за непредпазливостта си. Понечи да спре, но щом кривна, събори провиснали от един друг прът грозд бронзови клепала. Те издрънчаха като сблъскващи се в схватка рицарски дружини. *Вампир* панически се замята, обезсилвано и задушавано от чесъна, трескаво затърси път за измъкване от лабиринта тотемни тояги — всички със защитни амулети от чесън.

В шатрите се надигна писък, вой и гневни крясъци. Заблеяха овцете в кошарата. Лумнаха факли, забягаха сенки на изскачащи мъже и жени. В ръколапите си стискаха дълги криви ножове и — нещо много по-неприятно! — трепетликови колове със заковани на острото сребърни земеморски парички.

Достатъчно, реши *вампир*. Напрегна всички сили и излятя. Подир тъмната грозна сянка се надигна войнствен вой, смразяващ като на пълнолуние, полетяха камъни, стрели и проклятия. Някъде се чу хленчене на уплашените кутрета и това разяри възрастните още повече. Вече отдалеч, *вампир* чуваше как в ноцта ехтят закани, че още на близката пълна месечина всички кръвопийци ще събират с кошове богата реколта бели.

Вампир тресеше муцуна, покрила се с алергични обриви, и за първи път се радваше, че иде сезонът на Летните безмрачия. През този омразен период *то* изпадаше в летаргичен сън, от който винаги се пробуждаше кисело и изтощено от глад. Но сега очакваше неактивния етап от нормалния си жизнен цикъл с упование в късата памет на върколациите, характерна впрочем за всички примитивни раси и народи, мърсящи Света със съществуването си...

Ала шарканите! — ох, шарканите нивга нищо не забравят!

Ооооо, Велики Мрак!...

И тогава *то* реши три неща. Първо, незабавно трябваше да уведоми за обета си всички свои съплеменници...

Веднага свърна на север, към Светата пропаст, за да я стигне час по-скоро преди Голямото зазоряване.

... Второ, нямаше да е зле да ги предупреди, че около пълнолуние да се заврат в най-дълбоките дупки...

На връщане *то* летя чак до пукване на Малкия изгрев и докрета до пещерата си, когато Янкул се издигаше над утринната мъгла. Това жалко подобие на слънце, недоносеното братче на Дневния

унищожител, то не можеше да навреди на *вампир*, но го правеше сънено и отпаднало.

В сумрака чу сърдитото квичене на отрочето си. Забърза се да го нахрани.

... И трето — последно по ред, но не по важност, — нощес бе имало много, ама много лош късмет. Направо най-шибаната нощ на живота му.

* * *

— Не съм доволна, че си излъгала, нека дори и изчадие на Мрака.

— Срамувам се, мамо... Ала как инак Дично да предпазя, кога-щом дойде-пристигне?

— Миличка, щастлива съм, че срещунала си своята обич...

— Мамо, мамичко! ... Кога ще идеш да доведеш тате?

— Веднага щом самодивите ми сварят зографските багрила. Ще долетим със зертона. Колко се радвам, че ще напуснем онуй мрачно място!

— Мамо?... Дали ще ти хареса Радослав?

— Ох, дъще скъпа, нима бива да питаш? Щом си го избрала — мил ще стане и на мен. Ала от туй, що ми разправяш, на баща ти повече ще му допадне момъкът.

— Мамо, да идем при самодивите!

— Ах, ти, щурavelке... Постой, слънце ми, аз нямам твоите криле, скъпа...

*Консултант за стария български правопис преди 1945 г. — д-р
Бойчо Калинов.*

Благодаря на Дилян Благов, който ми посочи някои неволни правописни грешки в текста и се потруди да ги изправя в собствения си екземпляр на книгата.

В описанието на историческите събития съм се придържал към достатъчно убедителната за мен теория на Петър Добрев за произхода и древната култура на българите.

Авторът

НИКОЛАЙ СВЕТЛЕВ

ЗА АВТОРА, ЗА ЗМЕЙОВЕТЕ И ТЯХНАТА

КОЖА

Обикновено подобни писания в края на току-що прочетена книга винаги са ми приличали на некролог за автора — или добро, или нищо.

При Николай Теллалов обаче този подход е неприложим, защото той е с доста нестандартна и дори чепата творческа физиономия.

Имах щастлието да го открия като самороден бисер в мътилката на шантавото ни време в края на 1997 или началото на 1998 година. В интерес на точността, по-скоро Николай сам ми се обади, след като бе прочел една от моите авторски книги, и ми предложи за мнение свой ръкопис, който сега е известен сред почитателите на фантастиката под култовото вече заглавие „Да пробудиш драконче...“.

Четях и не вярвах на очите си. Невероятни картини, буйна фантазия, неочеквани обрати във фабулата се смесваха с тривиални и шаблонни имитации, повторения и неясности. Преди да извадя голямата редакторска брадва, три пъти прочетох ръкописа и главата ми бе станала на шиник. И след това започна взаимното ни мъчение с автора. Аз му предлагах къде да се самоокастри — той се съпротивляващ зверски, поради неистовата си любов към словото, но в крайна сметка се получи продукт, удовлетворяващ и него като автор, и мен като издател и редактор.

И слава Богу — сега тази книга е в челната десетка на българската фантастика за последното десетилетие на XX век според анкетата- класация на списанието на българския фендъм „Тера фантастика“.

Продължението на „Дракончето“, което носи сакралното име „Царска заръка“, нека не радва прибързано монархистите у нас. Тъй като предполагам, че за да стигнете до послеслова, вече сте прочели книгата, аз няма да й правя литературен разбор или преразказ. Само искам да подчертая, че Теллалов е израснал невероятно във

вътрешното си усещане към словото и при редакторската работа над текста нямахме особени баталии. Смесването на реалността с приказното, възможността за преобръщане на историята в немислими и алтернативни варианти, задъханото на места до лудост действие — всичко това подсказва необузданата дарба на Николай не само да изразява това, което кипи в него, но и да омагьоса читателите си.

А тя е българска тази дарба, иде от прадълбините на нашата история, от величавите фигури на канове и колобри, царе и отшелници, езически шамани и христови мъченици.

И змейовете!!!

Каква по-абсурдна, възвищена, но и трагична мечта за Горната и Долната Земя, за полета на човешкия дух, достигащ висините на свръхестественото — мисля, че тук Николай Теллалов има принос не само в полето на фантастиката, но и в цялостната ни литература. Защото у него прозира блянът да бъде благороден Симеонов багатур в змейовата кожа на настъпващото и неизповедимо Трето хилядолетие. Това добре проличава особено в третата му книга „Пълноземие“, както и в последния роман от тази драконова сага „Сълнце недосегаемо“.

Аз съм дотук с четките по негов адрес, нека сега кажа няколко думи за житейската му биография. Често са питали него, пък и мен, дали този Николай Теллалов не е от онази известна номенклатурна фамилия от близкото ни минало.

Не! Не е от нея. Всичко си е постигнал сам, дори това, че и на него му идва много нагорно с наследствия. Николай Христов Теллалов е роден през 1967 година в София, но по-голямата част от детските и юношеските си години е изживял в Русия и Украйна, там е завършил и средното си образование, бил е известно време и в ГДР и се завръща в България, за да отбие военната си служба. После — през 1987 г. е приет във ВХТИ, който така и не завършва поради избухването на демокрацията и последвалите посткомунистически дивотии. А след това е работил какво ли не — лаборант, шлосер, сценичен работник в театър, уличен книготорговец, пощальон, хлебар — все благородни литературни дейности.

Но за мен по-важното е, че през цялото време той не спира да пише, а и да чете, да се самоусъвършенства и доразвива. Смело мога да твърдя, че има такава обща и житейска култура, каквато хора с докторати и с по няколко фамозни дипломи могат само да сънуват.

Затова освен възхищение с книгите си той нерядко буди у околните и други, не толкова лицеприятни чувства.

Но това, което Господ е дал на човека, дори сам Господ не може да му го отнеме...

И така, завършвам с едно пожелание към автора:
— *Николай, змей си, не спирай!*

Николай Светлев

Книгата е предоставена от издателство „Човешката библиотека“ със съгласието на автора.

В сайта на „Човешката библиотека“ имате възможност да закупите електронното издание на книгата или пък да подкрепите парично автора и неговите помощници.

Издание:

Николай Теллалов — автор, 2002, 2010

Валентина Тодорова-Маринова — редактор, 2002

Вихра Манова — редактор, 2010

Николай Светлев — послеслов, 2010

Николай Теллалов — илюстрации и оформление, 2010

Фондация „Човешката библиотека“ — издател, 2010

Иван Крумов, Калин Ненов — коректори

ISBN: *все още няма*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.